

B/11947

**A legfőbb ügyész
országgyűlési beszámolója
az ügyészség 2024. évi tevékenységéről**

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az ügyészi szervezet	4
1.1. Az ügyészi szervezet felépítése és változásai	4
1.2. Az ügyészi szervezet ügyiratforgalma	6
2. A büntetőjogi ügyészségi tevékenység	7
2.1. A nyomozás felügyelete, irányítása és az ügyészségi nyomozás	7
2.1.1. A bűnözésre vonatkozó főbb adatok	7
2.1.2. Az ügyészségi nyomozás	25
2.1.3. A nyomozás felügyelete és irányítása	27
2.2. A büntetőbíróság előtti ügyészségi tevékenység	38
2.3. A fiatalkorúak büntetőügyeiben kifejtett ügyészségi tevékenység	52
2.4. Az egységes jogalkalmazást segítő állásfoglalások a büntetőjogi szakágban	63
2.5. A büntetőjogi szakági ügyészek részvétele a jogalkotásban	64
3. A közjogi ügyészi tevékenység	66
3.1. A közérdekvédelmi ügyészi tevékenység	66
3.2. A büntetés-végrehajtás törvényességi felügyelete	83
4. A legfőbb ügyész tevékenysége	92
4.1. Az Országgyűléshez kapcsolódó tevékenység	92
4.2. A legfőbb ügyészt megillető egyes jogosítványok gyakorlása	92
4.3. A legfőbb ügyész nemzetközi tevékenysége	95
5. Az ügyészség nemzetközi tevékenysége	98
5.1. A nemzetközi kapcsolatok	98
5.2. A jogsegélyügyek	101
5.3. Az Eurojust magyar nemzeti tag tevékenysége	108
6. Az ügyészség személyügyi helyzete	110
6.1. A személyügyi helyzet	110
6.2. Az ügyészségi alkalmazottak képzése, továbbképzése	114
7. Az ügyészség kommunikációs tevékenysége	115
8. Az ügyészségi informatikai és statisztikai tevékenység	117
8.1. Az ügyészségi informatika	117
8.2. Az ügyészségi statisztika	120
9. Az ügyészség működésének gazdasági feltételei	122
10. Az ügyészségi alkalmazottak tudományos tevékenysége és az Országos Kriminológiai Intézet	125
1. melléklet: A Legfőbb Ügyészség szervezete	128
2. melléklet: A legfőbb ügyészhez intézett kérdések	129
3. melléklet: Ábra- és táblázatjegyzék, a statisztikai adatok forrásai, valamint egyes statisztikai fogalmak	143

Tisztelt Országgyűlés!

Magyarország Alaptörvénye 29. cikkének (5) bekezdésében, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (Házszabály) 84. §-ában foglaltak szerint az ügyészség 2024. évi működéséről – a szervezet alaptevékenységét illetően a Legfőbb Ügyészség mint a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja által előállított és ellenőrzött statisztikai adatok és más nyilvántartási adatok alapulvételével – a következő beszámolót nyújtom be:

1. Az ügyészi szervezet

Az ügyészség működésének kereteit elsősorban az Alaptörvény, továbbá az ügyészségre vonatkozó sarkalatos törvények, nevezetesen az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény (Ütv.), valamint a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (Üjt.) tartalmazza.

1.1. Az ügyészi szervezet felépítése és változásai

Az Ütv. meghatározza az ügyészi szervezet szintjeit, és kimondja, hogy az ügyészségi nyomozás, továbbá indokolt esetben más ügyészségi feladatok ellátására önálló főügyészség, illetve járási szintű ügyészség létesíthető. Az Ütv. a teljes szervezet megállapítását azonban a legfőbb ügyészre bízta, mivel a teljesítendő feladatoknak megfelelő és a bírósági szervezethez igazodó ügyészi szervezet így alakítható a leghatékonyabban.

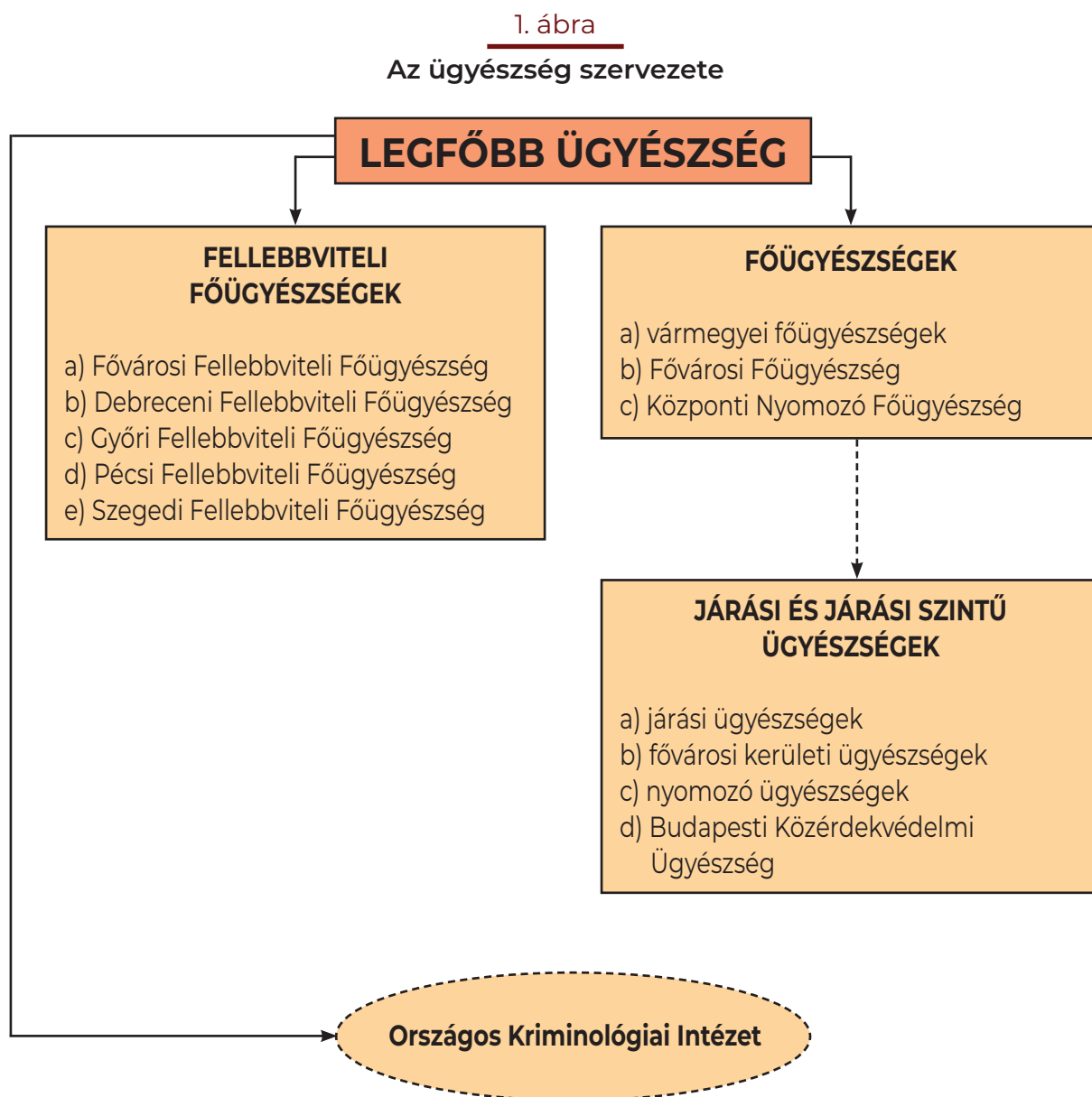
Az ügyészi szervezet négy szintű. A Legfőbb Ügyészség irányítása alá 5 felbbviteli főügyészség és 21 (19 vármegyei, a fővárosi és a központi nyomozó) főügyészség tartozik. A Központi Nyomozó Főügyészség kivételével a főügyészségek szervezete alapvetően a büntetőjogi, valamint a közérdekvédelmi és a büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi tevékenység alapján tagozódik.

A fővárosi és a vármegyei főügyészségek irányítása alá tartozó járási és járási szintű ügyészségek azokban az ügyekben járnak el, amelyeket jogszabály vagy legfőbb ügyészi utasítás nem utal más ügyészi szerv hatáskörébe. A járási és járási szintű ügyészségek száma a tárgyidőszakban 124 volt.

Az ügyészség szervezetéről és működéséről szóló 12/2012. (VI. 8.) LÜ utasítás tételesen meghatározza a Legfőbb Ügyészség szervezetét, és felsorolja a felbbviteli főügyészségeket, a főügyészségeket, a járási és járási szintű ügyészségeket.

Az ügyészi szervezethez tartozik a Magyar Ügyészképző Központ is, amely elsősorban az ügyészségi fogalmazók képzését és jogi szakvizsgára való felkészítését végzi, valamint – nem ügyészi szervként – az ügyészség tudományos és kutató intézménye, az Országos Kriminológiai Intézet (OKRI).

Az ügyészség tárgydőszaki szervezeti felépítését a következő ábra szemlélteti:

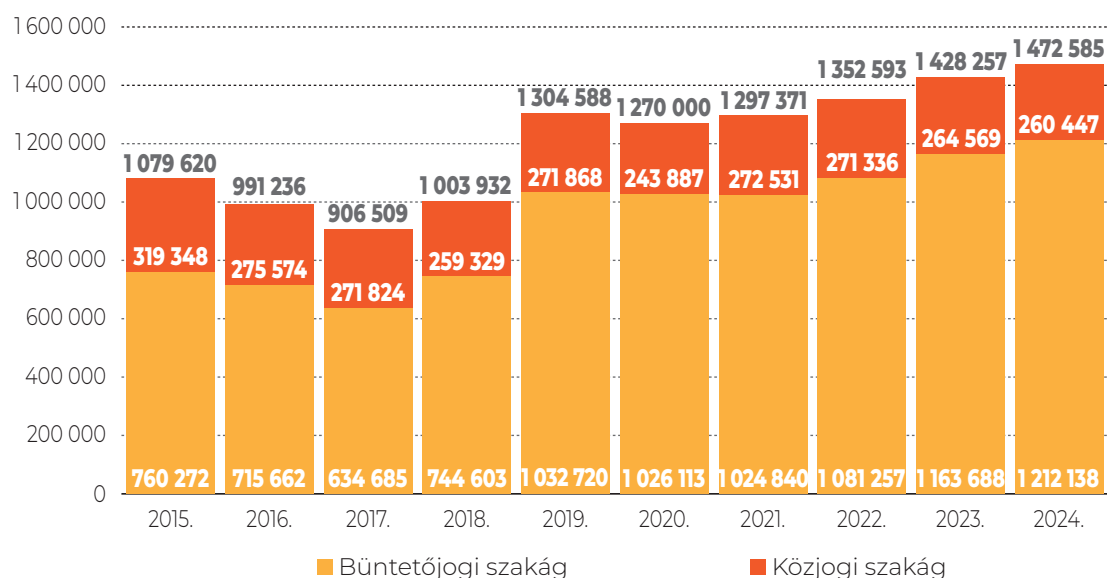

A Legfőbb Ügyészség 2024. évi szervezeti felépítését az 1. melléklet mutatja.

1.2. Az ügyészi szervezet ügyiratforgalma

2. ábra

Az ügyészségi ügyiratforgalom a 2015–2024. években

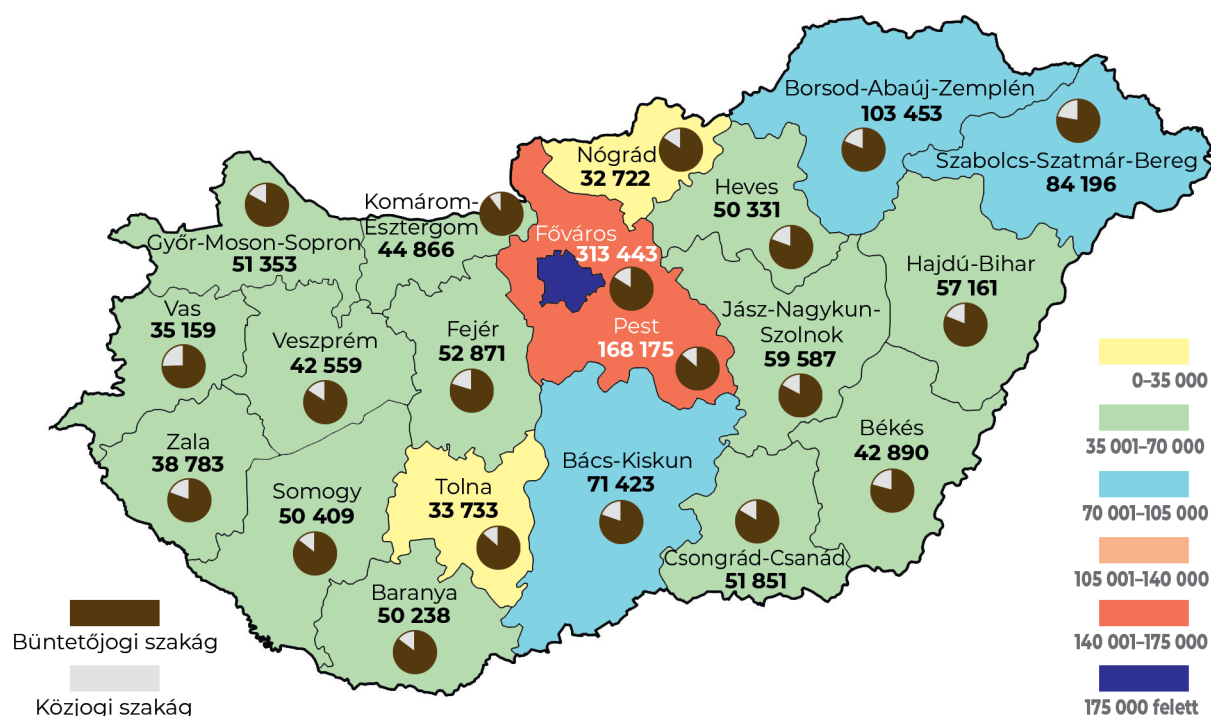

Az ügyészség ügyiratforgalmában a 2024. évben a 2023-as évhez viszonyítva 3,1%-os növekedés volt tapasztalható.

A Fővárosi Főügyészség és a vármegyei főügyészségek 2024. évi ügyiratforgalmi adatai a következő ábrából láthatók:

3. ábra

A főügyészségek ügyiratforgalma a 2024. évben

A teljes ügyiratforgalom 21,3%-át a Fővárosi Főügyészség intézte. A vármegyeenkénti megoszlás tekintetében megállapítható, hogy a legnagyobb ügyiratforgalma Pest, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, valamint Bács-Kiskun vármegyéknek volt. A négy vármegyei főügyészség ügyiratforgalma összesen az országosnak a 29%-át tette ki.

2. A büntetőjogi ügyészségi tevékenység

Az ügyészség feladatainak jelentős részét a büntető igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó tevékenység képezi. Az ügyészség működésének alkotmányos alapjait az Alaptörvény 29. cikke határozza meg. Ez kimondja, hogy az ügyészség az igazságszolgáltatás közreműködőjeként mint közvádoló az állam büntetőigényének kizárólagos érvényesítője.

2.1. A nyomozás felügyelete, irányítása és az ügyészségi nyomozás

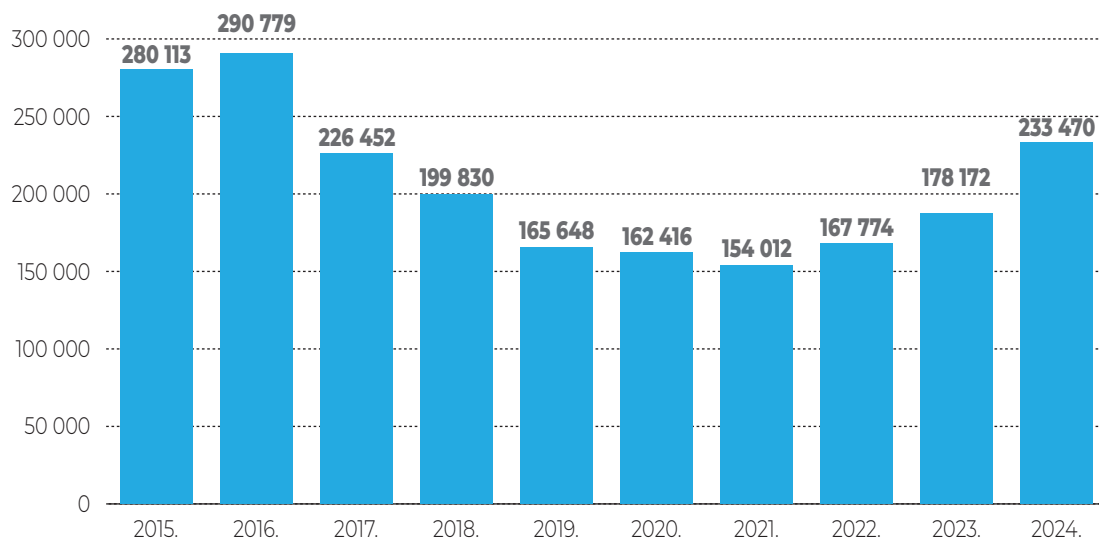
2.1.1. A bűnözésre vonatkozó főbb adatok

A büntetőjogi szakág ügyiratforgalma, ahogy azt a 2. ábra mutatja, 2015-től 2017-ig folyamatosan csökkent. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 2018. július 1. napján történt hatálybalépését követően azonban, különösen a 2019. évben, az ügyészségi ügyiratforgalomban többszázszáz nagyságrendű növekedés következett be. Ennek okai meghatározóan a Be. új vagy más alapokra helyezett jogintézményeinek változásait követő ügyviteli rendszer részletszabályaiban keresendők. A 2020. és 2021. évben az ügyiratforgalom az előző évihez képest minimális mértékben (0,6%-kal, illetve 0,1%-kal) csökkent, ami azt mutatja, hogy a koronavírus-járvány az ügyészség büntetőjogi szakági ügyiratforgalmára alig volt hatással. A 2022. évben viszont az ügyiratforgalom az előző évihez képest 5,5%-kal, a 2023. évben 7,6%-kal nőtt, és a növekedés (4,2%-kal) 2024-ben is folytatódott.

A regisztrált bűncselekmények számának 2015 óta tartó szinte folyamatos csökkenése 2021-ben megállt, és 8,9%-os, majd a 2023. évben további 6,2%-os növekedés következett be. 2024-ben pedig a regisztrált bűncselekmények száma jelentősen, 31%-kal nőtt. Az elmúlt tíz év változásai a következő ábrán láthatók:

4. ábra

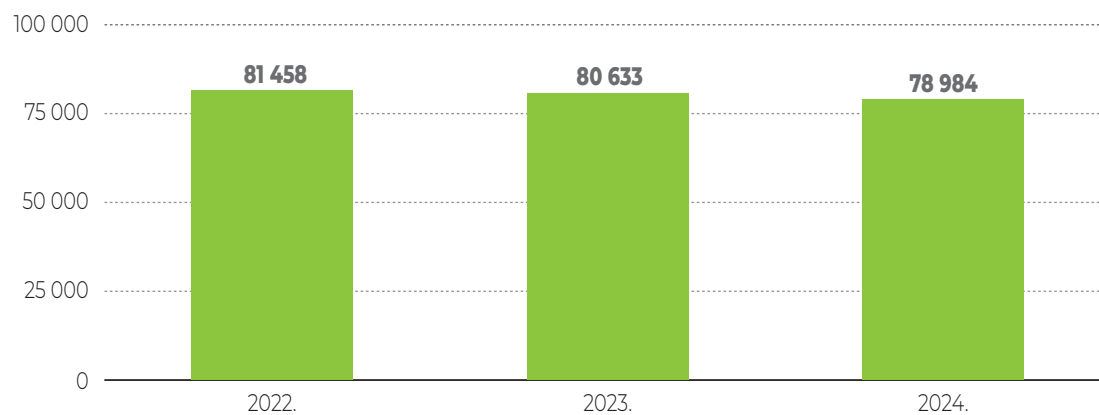
A regisztrált bűncselekmények száma a 2015–2024. években

A regisztrált elkövetők számának alakulását a következő ábra szemlélteti:

5. ábra

A regisztrált elkövetők számának alakulása a 2022–2024. években

Az egyes bűncselekmények főbb adatairól a következő táblázatok adnak tájékoztatást:

1a. táblázat

Egyes regisztrált bűncselekmények száma a 2022–2024. években

Bűncselekmények	2022.	2023.	2024.
Szándékos befejezett emberölés	89	70	67
Emberölés kísérlete	98	83	100
Lopás	46 833	49 127	58 419
Csalás	16 747	19 704	26 565
Rablás	534	536	669
Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	169	147	107
Közlekedési bűncselekmények	20 570	19 116	18 304
járművezetés ittas állapotban (közúti)	11 339	10 666	10 080
közúti baleset okozása	3 044	2 646	2 491
Embercsempészés	1 705	1 634	526
Hivatalos személy, közfeladatot ellátó személy és hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak	904	756	786
Igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények	1 686	1 714	1 709
Garázdaság	8 812	8 709	8 312
Okirattal kapcsolatos bűncselekmények	11 124	12 755	35 800
Kábítószerrel visszaélés	7 453	6 619	6 697
Korrupciós bűncselekmények	1 003	2 000	3 834
hivatali vesztegetés	650	249	532
gazdasági vesztegetés	126	792	3 163
Pénzhamisítás	254	316	419
Bélyeghamisítás	23	6	4
Készpénz-helyettesítő fizetési eszközökhöz kapcsolódó bűncselekmények	2 147	3 620	5 186
Költségvetési csalás	1 189	1 041	999
Csődbűncselekmény	143	120	112
Pénzmosás	542	768	1 284
Információs rendszer vagy adat megsértése	1 737	1 601	1 488
Információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása	14	481	777
Környezetkárosítás	35	27	23
Természetkárosítás	97	230	204
Hulladékgazdálkodás rendjének megsértése	914	910	1 056
Katonai bűncselekmények	197	190	350

1b. táblázat

A kezdeményezett eljárások kapcsán rögzített cselekmények a 2022–2024. években

Bűncselekmények	2022.	2023.	2024.
Emberölés, erős felindulásban elkövetett emberölés	252	220	315
Lopás	51 663	60 260	62 928
Csalás	21 246	23 375	25 099
Rablás	563	637	682
Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	210	249	221
Közlekedési bűncselekmények	19 631	18 592	18 977
járművezetés ittas állapotban (közúti)	10 779	9 536	9 331
közúti baleset okozása	2 755	2 693	2 751
Embercsempészés	2 007	1 247	196
Hivatalos személy, közfeladatot ellátó személy és hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak	1 128	874	858
Igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények	4 428	4 322	4 518
Garázdaság	10 638	10 296	10 169
Okirattal kapcsolatos bűncselekmények	6 828	6 198	5 767
Kábítószerrel visszaélés	6 496	6 548	7 673
Korrupciós bűncselekmények	374	464	424
hivatali vesztegetés	176	212	217
gazdasági vesztegetés	134	181	145
Pénzhamisítás	283	336	397
Bélyeghamisítás	6	7	5
Készpénz-helyettesítő fizetési eszközökhöz kapcsolódó bűncselekmények	1 964	3 842	4 423
Költségvetési csalás	2 457	1 737	1 562
Csődbűncselekmény	841	1139	902
Pénzmosás	531	577	1 066
Információs rendszer vagy adat megsértése	1 860	1 971	1 579
Információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása	27	13	15
Környezetkárosítás	103	106	127
Természetkárosítás	231	295	412
Hulladékgazdálkodás rendjének megsértése	1 815	1 577	1 818
Katonai bűncselekmények	265	213	155

Míg az 1a. táblázat a befejezett, addig az 1b. táblázat a kezdeményezett büntetőeljárások kapcsán az ügyészégi statisztikában a jelzett évben rögzített adatokat tartalmazza. Figyelemmel az adatrögzítés eltérő módszertanára és a büntetőeljárások időtartamára, a két táblázat adatai nem összehasonlíthatók: az 1a. táblázatban nem (kizárólag) az 1b. táblázat szerint kezdeményezett eljárásokban elbírált bűncselekmények adatai szerepelnek.

Az egységes nyomozó hatósági és ügyészégi bűnügyi statisztika (ENyÜBS) két, egymással össze nem kapcsolható alrendszerből áll: az egyik a kezdeményezett büntetőeljárások statisztikája (ENyÜBS-KBS), a másik a nyomozó ha-

tóság és az ügyészség által a büntetőeljárás során meghatározott módon befejezett büntetőeljárások statisztikája (ENyÜBS-BBS).

Az ENyÜBS-KBS esetében a feljelentést, a hivatalból tudomásra jutást vagy az eredményes előkészítő eljárást követően – ezeknek megfelelő tartalommal – az ügyet először iktató nyomozó hatóság vagy ügyészség végzi el az adatszolgáltatást. Amennyiben az ekkor rögzített információk módosulnak az eljárás későbbi szakaszában, akkor sem lehetséges változtatni azok statisztikai adattartalmán.

Az ENyÜBS-BBS úgynevezett „output”, azaz követő jellegű statisztika. Az adatok akkor és ahhoz az időponthoz tartozóan kerülnek rögzítésre, amikor a nyomozó hatóságok, illetve az ügyészség a bűncselekmény kapcsán statisztikai adatszolgáltatást megalapozó eljárási döntést (feljelentés elutasítása, eljárás megszüntetése, eljárás felfüggesztése, vádemelés) hoztak. Az egyes évek adatai (pl. a regisztrált bűncselekményekre vonatkozó adatok) ekként azt mutatják be, hogy az – akár korábbi években – elkövetett bűncselekmények kapcsán az adott évben hány esetben rögzítettek statisztikai adatot az eljárás meghatározott szakaszának végén. Amennyiben egy elkövetett cselekményről a hatóságok még nem szereztek tudomást, illetve folyamatban van a nyomozás vagy az ügyészségi eljárás, akkor az adatok nem fognak szerepelni az ENyÜBS-BBS adott évi adatainál. Ezek a későbbi évek adatai között jelen(het)nek majd meg.

Figyelemmel az adatrögzítés eltérő módszertanára és időpontjára a két alrendszer adatai nem összevethetők. Olyan megállapítások, hogy adott évben meghatározott számú cselekmény történt, nem vonhatók le a regisztrált bűncselekményi adatokból.

A 2024. évben a regisztrált bűncselekmények számának változása különösen a következő bűncselekmény-kategóriák esetében szembetűnő:

Öröndetes, hogy a 2022. évben bekövetkezett növekedés után a szándékos befejezett emberölések száma 2023-ban 21,3%-kal, a 2024. évben pedig további 4,3%-kal csökkent. Ezzel szemben azonban az emberölés kísérletének száma 2024-ben 20,5%-kal nőtt.

Összességében 4,2%-kal tovább csökkent a közlekedési bűncselekmények száma is. Ezekben belül a közúti baleset okozásának száma 5,9%-kal, az ittas állapotban elkövetett járművezetések száma 5,5%-kal mérséklődött.

Az embercsempészek száma a 2022. évi markáns, 168,5%-os növekedés után 2023-ban még csupán némileg (4,2%-kal), a 2024. évben viszont már szembetűnően, 67,8%-kal csökkent.

A kábítószerrel visszaélések számában a 2023. évi 11,2%-os csökkenést követően 2024-ben kismértékű, 1,2%-os növekedés következett be.

A vagyon elleni bűncselekményeket illetően kiemelendő, hogy a rablások száma a 2024. évben 24,8%-kal növekedett.

Az információs rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszásának számában a 2023. évben kiugróan magas, több mint harmincszoros növekedés mutatkozott. A növekedés (61,5%-kal) 2024-ben is folytatódott. Ez utóbbi bűncselekménytípus fedi le az úgynevezett „adathalászat” körébe tartozó elkövetési módokat. A kiberbűncselekmények eredményes felderítése és bizonyítása az informatikai ismeretek folyamatos bővítését is igényli.

A regisztrált pénzhamisítások száma növekvő tendenciát mutat. A tárgyévi emelkedés ismét meghaladja valamelyest az előző évi növekedés mértékét, a 2024-es évben regisztrált bűncselekmények száma 65%-kal magasabb a két évvel ezelőtti értéknél.

A regisztrált költségvetési csalások számában folytatódott az előző évben már érzékelt csökkenés. A kedvező számok ellenére a költségvetést károsító bűncselekmények továbbra is egyenletesen nagy munkaterhet jelentenek az ügyészi szervezet számára a terheltek nagy száma, a szervezett elkövetés, a bonyolult és összetett módszerek és több esetben a nemzetközi együttműködést igénylő felderítés miatt. Bár a költségvetési csalás jóformán valamilyen, a jogtárgyat sértő cselekménytípust egyetlen tényállásba sűríti össze, az elkövetési technikák továbbra is szerteágazók. A „számlagyárak” és az általános forgalmi adó jogellenes csökkentése céljából alkalmazott „körhinták” mellett tipikus a foglalkoztatást terhelő adók és járulékok színlelt szerződésekkel való kijátszása, de ugyanígy az adózatlan jövedéki termékek behozatala és forgalmazása is.

A „számlagyárak” között a volumene miatt kiemelkedő az az ügy, amelyben a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Főügyészség a tárgyévben hatvanhárom terhelttel szemben emelt vádat a Szolnoki Törvényszéken, bünszervezetben, üzletszerűen elkövetett különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntette és más bűncselekmények miatt. A bünszervezet 2018 és 2021 között egy kifejezetten erre a célra létrehozott céghálózat és számlázási lánc segítségével valótlan tartalmú bizonylatokat biztosított egyrészt tényleges gazdasági tevékenységet végző gazdálkodó szervezetek, másrészt otthonfelújítási támogatást igénybe vevő magánszemélyek számára. A számlák befogadói a bruttó számlaérték 8-10%-ának megfelelő pénzt fizettek a valójában meg sem történt gazdasági eseményekről kiállított fiktív bizonylatokért cserébe, amelyeket aztán az általános forgalmi adó fizetési kötelezettségük csökkentésére és az otthonfelújítási támogatás igénylése során használtak

fel. A professzionálisan kivitelezett elkövetésre jellemző, hogy a „számlagyárként” működő bünszervezet cégvezetőket, könyvelőket és ügyintézőket foglalkoztatott, önálló irodát tartott fenn, és több mint ötven gazdasági társaságot irányított. Az elkövetők a valótlan bizonylatok kiállításával és a számlabefogadók általi felhasználásával 1,7 milliárd forint vagyoni hátrányt okoztak a költségvetésnek. A nyomozás során végrehajtott, vagyoni jogokat korlátozó kényszerintézkedések 246 millió forint összegű megtérülést biztosítottak, míg az egyezségkötéssel érintett terheltek további 135 millió forint összegű kár megtérítését vállalták.

Az úgynevezett „körhintacsálás” módszere volt tapasztalható abban a bűnügyben, amelyben a Komárom-Esztergom Vármegyei Főügyészség különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt emelt vádat. A vád tárgyává tett tényállás lényege szerint egy tényleges üzleti tevékenységet végző és ennek révén jelentős árbevételre elérő gazdasági társaság az általános forgalmi adó fizetési kötelezettségével szemben csak csekély mértékben tudott adólevonási jogot érvényesíteni. A cég vezetője a költségek és ez által a beszerzést terhelő és levonásba helyezhető forgalmi adó mesterséges növelése érdekében egy több cégből álló számlázási láncot hozott létre, és működtetett a társaival együtt. A számlázási láncban legalul lévő cégek látszólag terméket vásároltak az Európai Közösség területéről, majd eladták azt a felettük álló gazdasági társaságoknak, amelyek szintén továbbértékesítették azt. Az árut végül a számlázási láncot létrehozó gazdasági társaság vásárolta meg, amely ez után az Európai Közösség területén adta el a terméket a számlázási láncban legelső eladónak. A számlázási láncolat ezzel bezárult, az áru visszajutott ahhoz az európai közösségi szereplőhöz, amely azt eredetileg eladta az első belföldi gazdasági társaságnak. A számlázási láncot működtető cég a belföldi termékbeszerzése után általános forgalmi adó levonási jogot érvényesíthetett, míg a közösségen belüli értékesítés után nem keletkezett adófizetési kötelezettsége. A leleplezés elkerülése érdekében a „körhintában” részt vevő társaságok az első belföldi vevő kivételével a színlelt ügyleteknek megfelelően mozgatták az árut egymás között, és ennek megfelelően állították ki a fuvarozással kapcsolatos iratokat is. A számlázási lánc szereplői a közöttük létrejött adásvételi ügyletek valóságtartalmának igazolása céljából átutalással egyenlítették ki egymásnak a vételárat, amelyet aztán az elkövetők készpénzben vettek fel a láncolat végén lévő cég bankszámlájáról, és juttattak vissza a hálózatot működtető gazdasági társaság vezetőjének. A leleplezés elkerülése érdekében az árut körbeszámlázó cégek az első belföldi vevő kivételével az általuk kibocsátott számláknak megfelelő, látszólag valósnak tűnő adatokon alapuló bevallásokat nyújtottak be az adóhatóságnak. Ezzel a módszerrel az elkövetők közel 1,3 milliárd forint vagyoni hátrányt okoztak a költségvetésnek, amely miatt a főügyészség összesen tizennyolc terhelttel szemben emelt vádat.

A költségvetést károsító bűncselekményeknek visszatérő jellemzője a határon átívelő, nemzetközi és szervezett jellegű elkövetés. Szemléletes példája ennek az a bűnügy, amelyben egy magyar, lengyel, ukrán és román-orosz állampolgárokból álló bűnszervezet rendszeresen adózatlan cigarettát hozott be Magyarországra az Egyesült Arab Emírségekből a Debreceni Nemzetközi Repülőtéren keresztül. Az elkövetők itt lengyel honosságú teherautókra pakolták át a jövedéki árut, a rakományt valótlannul tüntették fel a fuvarokmányokon, a leleplezés elkerülése érdekében pedig gépjárműalkatrészeket is felrakodtak fedőárúként, hogy igazolják a valótlán árumegjelölést. Az elkövetők a 2021 januárja és márciusa között, alig két hónap alatt lebonyolított három szállítmánnyal 8,5 milliárd forintot meghaladó vagyoni hátrányt okoztak. A nyomozó hatóság a költségvetésnek okozott kár megtérítése érdekében luxusautókat, nagy értékű karórákat, valamint nagy összegű készpénzt foglalt le az eljárás során. A Hajdú-Bihar Vármegyei Főügyészség 2024 augusztusában vádat emelt a négy terhelt ellen, különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó, bűnszervezetben elkövetett költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt.

A regisztrált pénzmosások számában egyre erőteljesebb növekedés látható. Míg az előző évben a bűncselekmények száma közel másfélszer annyi volt mint a két éve mért érték, addig a tárgyévben regisztrált szám már számottevően meghaladta az előző évi érték másfélszeresét, és jóval több mint a két évvel ezelőtt mért adat kétszerese. A töretlen és egyre intenzívebb növekedés mögött a bűnözési struktúra közelmúltban tapasztalt átalakulása áll, amely egyrészt mennyiségi, és az online térben elkövetett csalások számának rohamos és drasztikus elszaporodásában ragadható meg, másrészt minőségi, minthogy az internet használata egyúttal minden eddiginél szélesebb utat nyitott a határokon átívelő bűnözési formáknak. Az online térben megvalósított vagyon elleni bűncselekmények rohamos terjedése ugyanis alapvetően kihat a megszerzett vagyon legalizálását szolgáló pénzmosás alakulására is, a járulékos deliktum számában látható emelkedésnek ez az egyik fő felelőse.

A csalások elkövetői többféle módon szerzik meg a sértettek pénze feletti rendelkezés lehetőségét. Ezek között az utóbbi időben az egyik legjellemzőbb, hogy valamelyik bank nevében keresik meg őket telefonon, és a számlájukkal kapcsolatos visszaélésre, incidensre, számítástechnikai rendszer elleni támadásra hivatkozva ráveszik őket valamilyen tranzakció végrehajtására vagy távoli hozzáférést biztosító szoftver telepítésére. Rendszeresen előforduló eset az is, hogy a sértettől sorsoláson szerzett nyereményének kifizetése érdekében kérik el az adatait, majd azok felhasználásával egy olyan személy számlájára utalnak át pénzt, akinek nincs tudomása a csalásról, és nem is vesz részt az elkövetésben. Jól szemlélteti ezt az ügýtípust az az eset, amelyben az elkövetők 1 millió forint nyeremény ígéretével egy vezető beosztású orvost vettek rá arra, hogy az általuk adott utasítások szerint különböző tranzakciókat hajt-

son végre a netbankjában, amelynek eredményeként a sértett végül 22 millió forintot utalt át különböző bankszámlákra. A pénz nagy részét egy olyan személy bankszámláján írták jóvá, aki fél évvel korábban maga is csalás áldozata lett, amikor egy távoli hozzáférést biztosító programot telepített a számítógépén. Az elkövetők ezt követően egy bank nevében azzal keresték fel telefonon a számlatulajdonost, hogy rendezni szeretnék a bankszámlája egyenlegét és védelmét, minthogy az egy számítástechnikai incidensben volt érintett. Ennek érdekében rávették a számlatulajdonost arra, hogy újra letöltsön egy távoli hozzáférést biztosító programot, majd annak telepítését követően, több mint harminc tranzakció végrehajtásával kriptovalutát vásároltak maguknak az érintett számlájára utalt, csalásból származó pénzből.

A pénzmosás megvalósításának továbbra is az egyik jellemző módszere, hogy az elkövetők rossz anyagi körülmények között élő és könnyen befolyásolható személyeket vesznek rá cégalapításra vagy egy már létező gazdasági társaság üzletrészeinek megvásárlására, és a gazdálkodó szervezet nevében nyitnatnak bankszámlákat a névleges ügyvezetőkkel. Ezekre a bankszámlákra aztán ismeretlen elkövetők által megtévesztett sértettek különböző összegeket utalnak át, amelyeket a számlatulajdonosok a megbízóik utasítása szerint tovább utalnak, vagy készpénzben vesznek fel. Az elkövetési módszer célja, hogy a csalás elkövetői és az abból származó pénzt legalizáló társaik személyazonossága ismeretlen maradjon annak köszönhetően, hogy a bűncselekményből származó vagyon terhére lebonyolított bankműveletek végrehajtására a stróman ügyvezetők által létrehozott cégek nevében kerül sor. Ezt az elkövetési technikát szemléletesen mutatja be az a bűnügy, amelyben a Fővárosi Főügyészség 2024 nyarán tizenöt terhelt ellen emelt vádat különösen jelentős értékre elkövetett pénzmosás büntette és más bűncselekmények miatt. A vád tárgyává tett tényállás szerint a III. rendű vádlott egy bűnözői kör tagja volt, akik külföldön elkövetett vagyon elleni bűncselekményekből – jellemzően csalásokból – származó pénz megszerzéséhez kerestek velük együttműködő társakat. A III. rendű vádlott kapcsolatba lépett II. rendű vádlottal, akivel abban állapodott meg, hogy a II. rendű vádlott bankszámlákat biztosít neki a bűncselekményekből származó pénz átutalása és megszerzése érdekében. A II. rendű vádlott a feladat végrehajtásához I. rendű vádlott segítségét kérte, aki vállalta, hogy létrehozza az elkövetéshez szükséges bankszámlákat, és az azok feletti rendelkezés lehetőségét átengedi a II. rendű vádlottnak. Az I. rendű vádlott ennek megfelelően rávette a bizonytalan egzisztenciális körülmények között élő társait arra, hogy vásárolják meg különböző gazdasági társaságok üzletrészeit, és legyenek azok ügyvezetői. Az I. rendű vádlott által beszerezett személyek az életmódjuk miatt eleve nem voltak képesek az ügyvezetői feladat ellátására, és ez szándékukban sem állt, a vezető tisztségviselői pozíció formális ellátását pusztán anyagi ellenszolgáltatásért vállalták el. A névleges ügyvezetők ezután bankszámlákat nyitottak a cégek nevében, majd azok adatait a hozzáférést és rendelkezést bizto-

sító azonosítóval és jelszóval, továbbá a számlákhoz tartozó bankkártyákkal együtt átadták az I. rendű vádlottnak, aki a II. rendű vádlott felé továbbította azokat. A stróman ügyvezetők cégei által nyitott bankszámlák felhasználásával a vádlottak mindösszesen 1,4 milliárd forintot szereztek meg azzal a céllal, hogy azt a pénz forrásának elfedésével és annak a bankműveleteken keresztül történő mozgatásával legalizálják.

Az ügyészség korrupcióellenes tevékenységének elemzése során abból a gondolatból kell kiindulni, hogy az ügyészség – és általában az igazságszolgáltatás – elsősorban nem megelőzi a büntetendő magatartások megvalósítását, hanem a bűncselekményeket elkövető személyek felelősségre vonását biztosítja. Ebből következően azt lehet értékelni, hogy az ügyészség mennyiben lépett fel eredményesen a megvalósult korrupciós bűncselekmények elkövetőivel szemben.

Az értékelés során az ország tényleges korrupciós helyzetének minél pontosabb tükrözésére szükséges törekedni, ehhez pedig mind a korrupció érzékelésére vonatkozó adatokat, mind az objektív statisztikai adatokat figyelembe kell venni.

A korrupciós helyzetet kifejezetten rosszul mutatja be, és a közvélekedésre is negatívan hat vissza a Transparency International Korrupció Érzékelési Indexe (Corruption Perception Index – CPI), amely szerint 2024-ben Magyarország a 2023-as eredményéhez képest 1 pontot veszített, és a globális lista 76. helyéről a 82. helyre csúszott vissza¹. A CPI egyetlen számadatban összegzett, közvetett források felhasználásával generált percepciós mutató, ami nem alkalmas a korrupció valódi helyzetének és időbeli alakulásának jellemzésére. A nyilvánosan elérhető, a CPI-nél jóval kifinomultabb percepciós adatok alapján nem lehet a korrupciós helyzet folyamatos romlására következtetni, az objektív statisztikai adatok pedig nem a korrupciós helyzet romlására, hanem a gazdasági korrupció területén a javuló felderítési arányra utalnak.

Az Európai Bizottság megrendelésére készült, Eurobarometer közvéleménykutatás-sorozat keretében a 2024. évben is közzétételre került a korrupció európai érzékeléséről szóló külön jelentés². A korábbi felmérésekkel összehangban az 548. számú jelentés Magyarországra vonatkozó adatai is arra utalnak, hogy a korrupciós összkép jóval összetettebb annál, hogy azt egyetlen számmal lehetne megbízhatóan jellemezni. Az Eurobarometer reprezentatív mintán alapuló széles körű felmérésének egyes részeredményei éppen azt teszik lehetővé, hogy a korrupció általános érzékelését árnyalják. A felmérés kétségtelenül összehangban van a CPI-vel abban az értelemben, hogy a magyarországi megkérdezettek döntő többsége, 88%-a Magyarországon

¹ <https://transparency.hu/adatok-a-korrupciorol/korrupcio-erzekelesi-index/cpi-2024/>

² <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3217>

a korrupciót elterjedt problémának tekinti, ami az uniós átlagnál (68%) jóval magasabb. Bár az érték az előző évi felméréshez képest nem változott, a többi tagállamban a helyzet romlott, és így Magyarország az uniós tagállamok közötti rangsorban előrébb került, e téren hét másik tagállamot megelőz.

Az Eurobarometer felmérésének egyes részeredményei továbbra is azt mutatják, hogy a korrupció általános érzékelésének magas szintjével szemben áll az a jelenség, hogy a magyarországi megkérdezettek egyéni tapasztalatai az általános érzületet valójában nem támasztják alá.

Az általános korrupcióérzékelésnél konkrétabb adat az egyéni korrupciós helyzet értékelése. Arra a kérdésre, hogy a válaszadót érinti-e a korrupció a mindennapi életben, a magyarországi megkérdezettek 24%-a válaszolt igennel. Bár ez az adat a korábbi, 2022-es, 523. számú felmérés³ és a 2020-as, 502. számú felmérés⁴ azonos adatához képest még mindig jelentősen kedvezőbb, 2023-hoz képest az érzékelés kedvezőtlenebb, tehát az egyéni korrupciós helyzet értékelésének folyamatos és jelentős javulása megállt. Az uniós átlag ebben a kérdésben az előző felméréshez (2023: 24%) képest 3 százalékponttal romlott, vagyis ebben a tekintetben a magyarországi korrupciós érzékelés 3 százalékponttal jobb, mint az uniós átlag. E tekintetben tehát Magyarország az uniós tagállamok középmezőnyében van, 14 tagállam mögött, 12 tagállamot megelőzve.

Amikor viszont a felmérésben résztvevőknek már arra a konkrét kérdésre kellett válaszolniuk, hogy az elmúlt 12 hónapban személyesen tapasztaltak-e korrupciós esetet, a válaszadóknak már csak 7%-a válaszolt igennel, a 2020-as 12%-kal, a 2022-es 10%-kal és az előző évi 9%-kal szemben. Tovább árnyalja a képet a személyes korrupciós tapasztalatokra vonatkozó adatok további részletezése. A legnagyobb arányban továbbra is az egészségüggyel kapcsolatba kerülő válaszadók számoltak be korrupciós tapasztalatról, a magyarországi válaszadók 3%-a, ami viszont igen jelentős javulás a 2022. évi 9%-hoz, és enyhe javulás a 2023. évi 4%-hoz képest. (Az összes megkérdezett 64%-a került kapcsolatba az egészségüggyel.) Második helyen a gazdasági vállalkozásokkal kapcsolatba kerülők számoltak be saját korrupciós tapasztalatról, a válaszadók 2%-a. (Az összes megkérdezett 21%-a került kapcsolatba gazdasági vállalkozásokkal.) Szintén a válaszadók 1-1%-a említette még korrupciós tapasztalatként az építési engedélyezést, valamint az oktatást. Minden egyéb szervezet (pénzügyi intézmények, társadalombiztosítás, rendőrség, ügyészség, bíróság) esetében a megkérdezett magyarországi válaszadók nem számoltak be saját korrupciós tapasztalatról.

³ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2658>

⁴ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2247>

A többi európai tagállam részeredményeivel összevetve az állapítható meg, hogy Magyarország helyzete a saját korrupciós tapasztalatok terén a 2020-as és a 2022-es felméréshez képest is sokat javult, már az EU tagállamok középmezőnyébe tartozik. A saját korrupciós tapasztalat vonatkozásában továbbra is az egészségügy hozza a legmagasabb értéket, ami a 2022-es 4 százalékpontos, a 2023-as 5 százalékpontos és a 2024-es 1 százalékpontos csökkenést követően már nem a legmagasabb uniós érték. Míg a 2022-es felmérés során még csak Lettországból volt ez az érték magasabb (10%), a 2024-es felmérésben már 9 tagállamban is magasabb az egészségügyi korrupciót személyesen megtapasztalók aránya. A látványos és gyors javulás magyarázataként a hálapénz elleni jogalkotási fellépés és a felderítési aktivitás növelése valószínűsíthető.

A percepciós adatokról áttérve az objektív statisztikai adatokra, az 1c. táblázat „Regisztrált korrupciós bűncselekmények” részének adatai a közélet tisztaságát sértő regisztrált korrupciós cselekmények abszolút számának jelentős változékonyságát mutatják az elmúlt 5 évben.

1c. táblázat

Kezdeményezett eljárások kapcsán rögzített korrupciós cselekmények és regisztrált korrupciós bűncselekmények a 2020–2024. években

Kezdeményezett eljárások kapcsán rögzített korrupciós cselekmények	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Korrupciós cselekmények	271	358	374	464	424
1978. évi IV. törvény	1	–	–	–	–
250. § Vesztegetés (hivatalos személy által elkövetett)	1	–	–	–	–
254. § Vesztegetés [kötségvetési szerv (gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet) dolgozójának (tagjának) kötelessége megszegésére irányuló vesztegetés büntette]	–	–	–	–	–
2012. évi C. törvény	270	358	374	464	424
290. § Vesztegetés	46	58	71	87	68
291. § Vesztegetés elfogadása	32	48	63	94	77
293. § Hivatali vesztegetés	79	69	80	84	112
294. § Hivatali vesztegetés elfogadása	51	104	96	128	105
295. § Vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban	19	23	13	22	20
296. § Vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban	5	5	9	3	10
297. § Vesztegetés feljelentésének elmulasztása	1	–	–	–	–
298. § Befolyás vásárlása	4	1	3	3	–
299. § Befolyással üzérkedés	30	48	35	39	30
300. § Korrupciós bűncselekmény feljelentésének elmulasztása	3	2	4	4	2

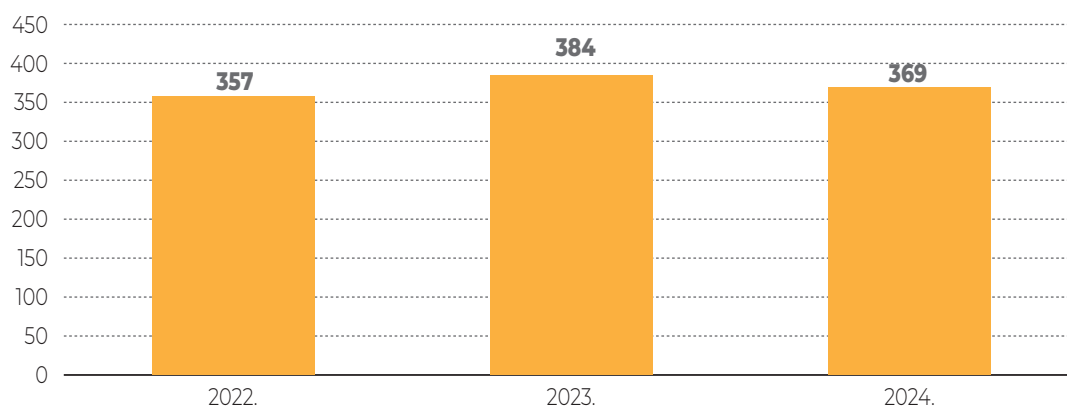
Regisztrált korrupciós bűncselekmények	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Korrupciós bűncselekmények	2 049	6 219	1 003	2 000	3 834
1978. évi IV. törvény	2	–	1	–	2
250. § Vesztegetés (hivatalos személy által elkövetett)	1	–	1	–	1
251. § Vesztegetés [kötségvetési szerv (gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet) dolgozója (tagja) által elkövetett]	–	–	–	–	–
253. § Vesztegetés (hivatali és gazdasági)	1	–	–	–	1
254. § Vesztegetés [kötségvetési szerv (gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet) dolgozójának (tagjának) kötelessége megszegésére irányuló vesztegetés büntette]	–	–	–	–	–
2012. évi C. törvény	2 047	6 219	1 002	2 000	3 832
290. § Vesztegetés	9	74	62	137	213
291. § Vesztegetés elfogadása	29	45	64	655	2 950
293. § Hivatali vesztegetés	156	532	450	90	322
294. § Hivatali vesztegetés elfogadása	1 820	5 444	199	159	208
295. § Vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban	6	10	19	16	19
296. § Vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban	3	5	9	8	17
298. § Befolyás vásárlása	2	38	15	13	8
299. § Befolyással üzérkedés	22	71	183	922	92
300. § Korrupciós bűncselekmény feljelentésének elmulasztása	–	–	1	–	3

Önmagukban az abszolút számok nem jellemzik jól a magyarországi korrupciós helyzetet, a helyzetértékeléshez más adatokat is figyelembe kell venni. Így a korrupciós bűncselekmények regisztrált száma mellett célszerű megvizsgálni a korrupciós bűncselekmények miatt indult eljárások számát is, valamint a korrupciós bűncselekmények miatt felelősségre vont személyek számát is.

A korrupciós bűncselekmények fejezetén belül a regisztrált hivatali korrupciós cselekmények (Btk. 293. § és 294. §) számában a 2023. évi visszaesést követően ismét növekedés következett be, abban viszont nincs változás, hogy a regisztrált gazdasági vesztegetések (Btk. 290. § és 291. §) száma további növekedést mutat.

A korrupciós bűncselekménnyel érintett kezdeményezett büntetőeljárások számadatait⁵ mutatja a következő ábra:

6. ábra
Korrupciós bűncselekménnyel érintett kezdeményezett eljárások száma a 2022–2024. években

Az adatokban a 2023. évi növekedés után 2024-ben csökkenés mutatkozik.

A korábbi országgyűlési beszámolókhöz hasonlóan a fenti adatok tekintetében megjegyzendő, hogy az azonos évben indult eljárások száma és a re-

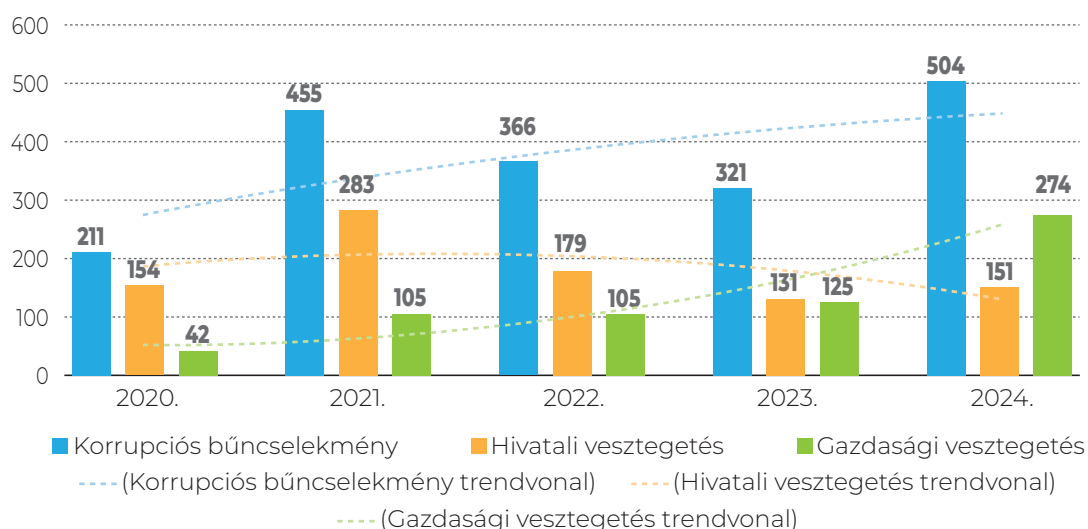
⁵ Ahogy az az 1b. táblázatot követően is kifejtésre került, a Be. 2018. július 1-én történt hatálybalépésével együtt megtörtént az ENYÜBS felülvizsgálata, és új alrendszerként bevezetésre került a kezdeményezett büntetőeljárások statisztikájának modulja. Ezen adatgyűjtésen keresztül „input” jelleggel mérhetőkké váltak a feljelentések és a hivatalból kezdeményezett eljárások adatai. Erre vonatkozó adatgyűjtés hiányában korábban csak az ügyészégi ügyviteli rendszerben iktatott eljárások száma állt rendelkezésre, amely azonban nem statisztikai adatgyűjtés volt, és nem biztosított lehetőséget a többszörös iktatások kiszűrésére. 2021-től kezdődően már rendelkezésre állnak a minimális elemzéshez szükséges, három teljes évet átfogó statisztikai adatok, ezért a 2021. évi beszámólótól kezdődően az elemzés az ENYÜBS kezdeményezett büntetőeljárások statisztikáján alapul. Emiatt a büntetőeljárások számára vonatkozóan a korábbi évek beszámolóiban közölt adatok közvetlenül nem hasonlíthatók össze a 2021-től kezdődően közölt adatokkal.

gisztrált bűncselekmények száma között – az eltérő adatforrásokra tekintettel – nincs közvetlen kapcsolat, a bűncselekmények regisztrálására ugyanis a bírósági szakaszt megelőző büntetőeljárás befejezését követően kerül sor. A befejezett nyomozásokban regisztrált bűncselekmények számának alakulása így a megindult eljárások számának alakulását késéssel követi.

Az egészségügyi szektort leszámítva a gazdasági korrupciós cselekmények felderítésének hatékonysága nem változott, az továbbra sem éri el a hivatali korrupciós bűncselekmények felderítésének hatékonyságát.

A 7. ábra a korrupciós bűncselekménnyel érintett regisztrált elkövetők számát mutatja hosszabb – 5 éves – időszoron, vagyis azon elkövetők számát, akikkel kapcsolatban a nyomozó hatóság vagy az ügyészség a korrupciós bűncselekmény miatt a feljelentést meghatározott módon elutasította, illetve a folytatott nyomozást befejezte, és döntést hozott a vádemelésről vagy az eljárás egyéb módon történő befejezéséről.

7. ábra
Korrupciós bűncselekménnyel érintett regisztrált elkövetők száma a 2020–2024. években

Ez az adatsor sokkal alkalmasabb Magyarország korrupciós helyzetének jellemzésére, mivel kiszűri a büntetőjog minősítési rendszeréből fakadó azon hatást, hogy akár egyetlen elkövető tartósan korrupt magatartása a regisztrált bűncselekmények számának nagyságrendi növekedését okozhatja. Az elkövetők számának változékonysága jóval kisebb a regisztrált bűncselekmények számának változékonyságánál.

A hivatali vesztegetés trendvonala csak enyhe mértékben tér el a vízszintestől, tehát 5 éves időtávon a változékonny értékek mögött általános növe-

kedés vagy csökkenés nem tapasztalható. Az egészségügyi korrupciós cselekmények felderítésének javulása valószínűsíthető a gazdasági vesztegetés egyértelműen növekvő trendvonalának hátterében, ami egyben az általános korrupciós trendvonal emelkedésének is eleme.

Az egészségügyi szolgáltatások terén kifejezetten korrupcióval fertőzöttként említhető a gyógyászati segédeszközök forgalmazása, erre példa az úgynevezett „gyógycipős” ügycsoport. A rendelkezésre álló adatok szerint a 2021–2022. években gyógyászati segédeszközök gyártásával és forgalmazásával foglalkozó cégek képviselői az ország számos pontján megszerezték az idősekről vagy fogyatékosokról gondoskodó otthonok lakóinak, illetve más magánszemélyek személyes és egészségügyi adatait. Az így jogosulatlanul beszerzett különleges személyes adatokat a cégek képviselői átadták a velük együttműködő, elsősorban ortopédiai szakterületen praktizáló orvosoknak, akik ezen adatok felhasználásával és az orvosszakmai szabályok megszegésével – egyes esetekben jogtalan vagyoni előny ellenében – a szükséges orvosi vizsgálatok elvégzése nélkül olyan valótlan tartalmú orvosi vényeket állítottak ki, amelyeket az azokon megnevezett ellátott személy egészségi állapota nem indokolt.

Az így kiállított vények alapján a cégek legyártották a legnagyobb társadalombiztosítási támogatással rendelkező gyógyászati segédeszközt (jellemzően az úgynevezett „C2”-es típusú gyógycipőt). Az érintett cégek képviselői ezt követően a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőtől (NEAK) megigényelték a gyógyászati segédeszköz után járó támogatási összeget, amelyet részükre a NEAK kiutalt. Az elkövetők a tevékenységüket hierarchikus szervezetben, összehangoltan, konspiratív módon valósították meg.

Az országban folyamatban lévő nyomozások vonatkozásában az ügyési feladatokat a Fővárosi Főügyészség, a Nógrád Vármegyei Főügyészség, a Hajdú-Bihar Vármegyei Főügyészség, a Csongrád-Csanád Vármegyei Főügyészség, a Vas Vármegyei Főügyészség, valamint a Baranya Vármegyei Főügyészség látja el. Egyes nyomozások vizsgálati szakban vannak, más ügyekben gyanúsított kihallgatására még nem került sor. A nyomozó hatóság – az okozott vagyoni hátránytól függően – költségvetési csalás, az ehhez kapcsolódó közbizalom elleni bűncselekmények, személyes adattal visszaélés, illetve – amennyiben adat merül fel a vényt kiállító orvos esetében jogtalan előny kérésére vagy adására – vesztegetés és annak elfogadása bűntettnek megvalósulását vizsgálja.

A Nógrád Vármegyei Főügyészség bünszervezetben, üzletszerűen elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntette, üzletszerűen elkövetett vesztegetés és annak elfogadása, személyes adattal visszaélés, hamis magánokirat felhasználása, valamint közfeladati helyzet-

tel visszaélés miatt 2024. augusztus 6-án összesen nyolc vádlottal szemben emelt vádat a Balassagyarmati Törvényszéknél.

Az általános korrupciós helyzeten túl a nemzetközi szervezetek, így különösen az Európai Unió intézményei kiemelt jelentőséget tulajdonítanak a „magas szintű” korrupciós helyzetnek, és döntéseiket is az ezzel kapcsolatos közvéleménykutatási adatok befolyásolják. Amint az már a korábbi beszámolóinkban is szerepel, a „magas szintű” korrupció fogalma sem a büntetőjogban, sem a büntetőjogi statisztikában nem létezik, azt az Európai Bizottság sem határozta meg, és ilyen jellegű statisztikai adatokat nem gyűjt. A médiában viszont gyakran fordulnak elő és nagy port vernek fel az olyan büntetőeljárások, amelyeket a közvélemény „magas szintű” korrupciós ügyként azonosít. 2024-ben Magyarországon több mint húsz olyan – az eljárás különböző fázisaiban lévő – ügy volt folyamatban vagy került befejezésre, amely a vádlottak által betöltött közhatalmi funkciókra vagy a bűncselekmények következményeire figyelemmel „magas szintű” korrupciós ügyként azonosítható.

Az előző évi beszámolóban is említett ügy, amelyben a Központi Nyomozó Főügyészség az Igazságügyi Minisztérium miniszterhelyettese, parlamenti államtitkára, továbbá a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar elnöke és további húsz személy ellen korrupciós bűncselekmények miatt a 2022. évben emelt vádat, 2024-ben is folyamatban volt a Fővárosi Törvényszéken.

Kifejezetten nagy tárgyi súlyúként és jelentős médiavisszhangot keltőként értékelhető az az ügy is, amelyben a Központi Nyomozó Főügyészség 2024. február 8. napján ötvennégy személy ellen – huszonöt jogi személy érintettségével – emelt vádat a Budapest Környéki Törvényszéken vezető beosztású hivatalos személy által az előnyért hivatali kötelességét megszegve, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt. A vád szerint a korábbi Pénzügyminisztérium kormánytanácsos beosztású alkalmazottja olyan rendszert alakított ki, amelyben a 2021. évben az uniós támogatásokra (GINOP, VEKOP) pályázó, általa kiválasztott cégvezetőknek, illetve a pályázatíróknak a szintén a Pénzügyminisztériumban dolgozó társaival (többek között az ellenőrzési osztályvezetővel, az ellenőrzési folyamatkezelési osztályvezetővel, a kontrolling osztályvezetővel és a koordinációs osztályvezetővel) jogtalan előnyért cserébe segítséget nyújtottak, hogy pályázataik eredményesek legyenek, illetve az azokkal kapcsolatos ellenőrzések számukra kedvező megállapításokkal záruljanak. Amennyiben valamely okból a Pénzügyminisztérium mégis elutasította a pályázatokat, a kormánytanácsos javaslatára az érintett cégek kifogással éltek, amelyek kedvező elbírálása érdekében – jogtalan előny ellenében – a Miniszterelnökség Fejlesztéspolitikai Jogi Főosztályának vezetője intézkedett. Az ügyben 108 európai uniós forrásból finanszírozott – főként a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretében kiírt – pályázat,

valamint további 8 hazai forrású – az Egészségügyi Támogatási Program keretében benyújtott – pályázat, az azokkal kapcsolatos szerződésmódosítások, ellenőrzések, valamint másodfokú eljárások is érintettek. Az érintett pályázati támogatások összértéke meghaladja a 25 milliárd forintot.

Szintén a Központi Nyomozó Főügyészség emelt vádat 2024. augusztus 22. napján az úgynevezett „parkolási ügyben”. A vádirat szerint Budapest Főváros XIV. Kerület országgyűlési képviselője és a Fővárosi Közgyűlés egyik önkormányzati képviselője a Zugló kerületben tervezett fizetős parkolási rendszer telepítésére és későbbi üzemeltetésére közösen kerestek egy olyan gazdasági társaságot, amely képes az üzemeltetési feladatot elvégezni, és egyúttal hajlandó a nyereségének egy részét részükre átadni. Az országgyűlési képviselőnek, illetve a fővárosi önkormányzati képviselőnek politikai és informális kapcsolataik folytán, Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzatának parkolási ügyeivel kapcsolatban lehetőségük volt befolyásukat érvényesíteni. A képviselők azt ajánlották az általuk kiválasztott cég vezetőjének, hogy segítséget nyújtanak a fizetős parkolási rendszer telepítésére és üzemeltetésére kiírandó pályázat megnyerésében. Ennek ellentételezéseként, illetve azért, hogy a későbbiek során a cég túlárzott szolgáltatását az önkormányzat elfogadja, a képviselők a parkolóautomaták beszerzéséből származó árbevételből előre meghatározott összegre, valamint a rendszer üzemeltetésére megkötendő szerződés teljesítéséből származó nyereség felére tartottak igényt, havi rendszerességgel. A cég képviselői az ajánlatot elfogadták, és átadták azokat a műszaki és gazdasági feltételekre vonatkozó adatokat, amelyeknek a közbeszerzési eljárás kiírásába való felvétele biztosította, hogy a cég eredményesen pályázzon. A terheltek jelentősen túlárzott, nem a valós piaci viszonyoknak és a tényleges versenyhelyzetnek megfelelő vállalkozói díjban állapodtak meg, amely a jogtalan előny alapját képezte. A parkolóautomaták beszerzéséből és üzembe helyezéséből várható bevételből a képviselők 31.250.000 forint jogtalan előnyt kértek és vettek át. Ezt követően a cég képviselője a szerződésből származó bevételből 2017 őszétől 2019 őszéig havonta 10-15 millió forintot, mindösszesen legalább 250 millió forint készpénzt adott át az országgyűlési képviselőnek.

Ugyanez a cég végezte Budapest XI. kerületében is – 2017 és 2020 között – a fizetős parkolási rendszer üzemeltetését. A szerződéses jogviszony gördülékeny működése és a jóváhagyásra kerülő teljesítésigazolások problémamentes kiállítása érdekében a cég havi 4 millió forintot fizetett a Polgármesteri Hivatal egyik vezetőjének.

A fenti gazdasági társaság képviseletében eljáró személy érdekeltiségébe tartozó másik cég 2019-ben informatikai szolgáltatásokra irányuló keretszerződést kötött a Fővárosi Önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló Budapesti Közlekedési Zrt.-vel. A vádirat szerint egy volt miniszter és egykori

országgyűlési képviselő a cég tendernyertességének esetére 30 millió forintot kért azért, hogy a szerződés létrejöttét és fenntartását – a korábban betöltött pozícióiból és a meglévő politikai kapcsolataiból eredően meglévő befolyásának érvényesítésével – ne akadályozza. Később a volt miniszter egy állított szerződéses probléma elhárításáért további 7 millió forintot vett át, ezt követően további havi 2-3 millió forintot kért közbenjárásáért. Ezen korrupciós megállapodásról egy másik országgyűlési képviselő is értesült, aki befolyására hivatkozással szintén részesedést akart az ügyletből, ezért a volt miniszter az ő részére a szerződés meg nem támadásáért 40 millió forintot kért, amely összeg a képviselőnek kifizetésre került.

Az ismertetett ügyekben az aktív vesztegetők valós hivatali működéssel összefüggésben, valós hivatali befolyást kívántak kihasználni, azonban továbbra is számos olyan ügy indul, amelyben a passzív oldali elkövetők nem létező beosztásukból fakadó befolyásukat ajánlják fel a különféle hatósági eljárások befolyásolása érdekében, természetesen jelentős mértékű jogtalan előny reményében. Mint ahogy már a korábbi beszámolókból is kifejtésre került, a korrupció érzékelését a korrupció látszatát keltő cselekmények növelik, az állampolgárok korrupciót sejteneek ott is, ahol a döntések mögött nem áll valós vesztegetés vagy más jogellenes befolyás. A kereslet megteremti a kínálatot, így elterjedt az az elkövetési mód, amikor magukat befolyásosnak mutató elkövetők vesztegetés látszatát keltve veszik rá az állampolgárokat vesztegetési pénz kifizetésére. Ezzel összefüggésben nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy ha valakitől nem létező ügy vagy nem létező hivatalos személy befolyásolására hivatkozva kérnek előnyt, az előny adója nem megtévesztés áldozata, nem csalás sértettje, hanem maga is a közélet tisztaságába vetett bizalmat sértő magatartást fejt ki, ezért nem élvezhet büntetőjogi védelmet, a megtévesztett állampolgár cselekménye is korrupciós bűncselekménynek minősül.

2.1.2. Az ügyészségi nyomozás

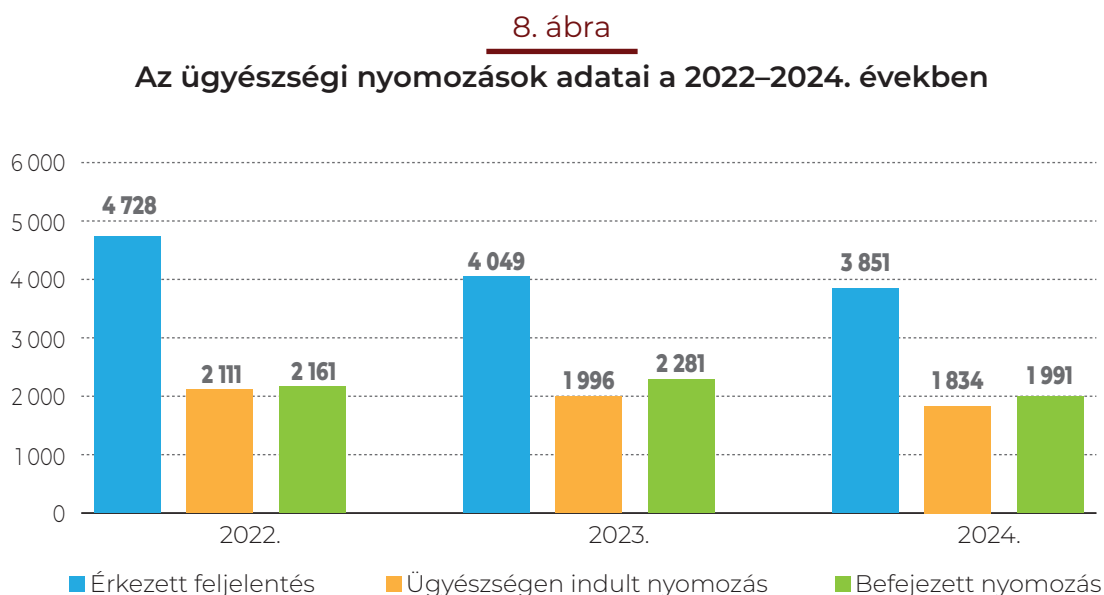
A büntetőeljárás rendszerint nyomozással kezdődik, amelynek feladata a tényállás oly mértékű felderítése, hogy a vádló dönthessen arról, vádat emel-e. A Be. számos jelentős újítást vezetett be a büntetőeljárásba, alapjaiban azonban nem változott az a rendelkezés, hogy az ügyészség bármely ügy nyomozását maga is végezheti, meghatározott bűncselekmények miatt pedig a nyomozás az ügyészség kizárólagos hatáskörébe tartozik. Az egyébként hatáskörrel rendelkező nyomozó hatóságtól a nyomozás hatáskörbe vonása azonban mindenképpen kivételes lehetőség.

Az új büntetőeljárási törvény szükségessé tette az ügyészségi nyomozás szervezetrendszerének átalakítását és megerősítését. Az átalakítás – ahogy azt a korábbi beszámolók is részletesen kifejtették – a 2018. évben indult, és az

első lépcsője 2019. február 1. napjától lépett hatályba. A megújulás keretében az ügyészségi nyomozás eddigi széttagolt rendszere egy egységes struktúrába, a Központi Nyomozó Főügyészséghez és az alárendeltségében működő regionális illetékességű ügyészségekhez került. A járási és nyomozó ügyészségeken az ügyészségi nyomozással kapcsolatos tevékenység 2019. január 31-ével megszűnt, e szervezeti egységek elnevezése ismét járási ügyészség lett. Megszűnt továbbá a szintén ügyészségi nyomozást végző Pestvidéki Nyomozó Ügyészség és Budapesti Nyomozó Ügyészség is. Az ügyészségi nyomozás egységes szervezete 2023. november 1. napján nyerte el végső formáját, amikor a Fővárosi Nyomozó Ügyészség integrálásra került a Központi Nyomozó Főügyészség szervezetrendszerébe.

A Központi Nyomozó Főügyészségen a nyomozást a Nyomozó Osztály végzi, míg a regionális nyomozó ügyészségek közvetlen felettes szerve a Központi Nyomozó Főügyészség Nyomozás Felügyeleti Osztálya.

Az ügyészségi nyomozások egyes lényeges adatainak változását a következő ábra jeleníti meg:

A Központi Nyomozó Főügyészség kiemelten foglalkozik a korrupció elleni küzdelemmel, hiszen a hivatali korrupciós bűncselekmények nyomozása ügyészségi hatáskörbe tartozik. A Központi Nyomozó Főügyészség Nyomozó Osztálya a hatáskörébe tartozó korrupciós, illetve esetenként hivatali vagy hivatalos személyek által elkövetett vagyon elleni bűncselekmények gyanúját keltő, rendszerint bonyolult ténybeli és jogi megítélésű ügyekben jár el.

A korrupciós bűncselekmények felderítésének speciális jellegére figyelemmel a Központi Nyomozó Főügyészség különböző nyomozó hatóságokkal,

felderítő szervekkel, a Nemzeti Védelmi Szolgálattal és az Alkotmányvédelmi Hivatallal való hatékony együttműködése elengedhetetlen. A főügyészség munkatársainak helyszíni nyomozati cselekmények elvégzéséhez jelentős támogatást nyújtanak a Terrorelhárítási Központ műveleti egységei, illetve a különböző rendőri egységek, elsősorban a Készenléti Rendőrség. A feljelentés megtétele előtti titkos információgyűjtés, illetve a Be. hatálybalépésétől előkészítő eljárásokat folytató Nemzeti Védelmi Szolgálat tevékenységének eredménye számos ügyben alapozta meg a Központi Nyomozó Főügyészség sikeres eljárását.

2.1.3. A nyomozás felügyelete és irányítása

Az ügyészség büntetőeljárásjogi jogosítványai a Be. 2018. július 1-jei hatálybalépésével megváltoztak aszerint, hogy a nyomozás a kezdeti, feltáró szakaszában van (felderítés), vagy már egy megalapozottan gyanúsítható személlyel szemben folyik (vizsgálat).

Az osztott nyomozási rendszer megváltoztatta a nyomozó hatóság és az ügyészség eljárási kapcsolatát is. A felderítés a nyomozó hatóság teljes önállóságával, törvényességi ügyészségi kontrollal jellemezhető, míg a vizsgálat ügyészségi irányítás mellett a konkrét személlyel szembeni vádemelés vagy egyéb ügyészségi intézkedés eldöntésének vizsgálatára, az ehhez szükséges bizonyítási eszközök beszerzésére irányul.

A nyomozás megindításának az alapja rendszerint a feljelentés. A feljelentés alapján vagy nyomozás indul, vagy elutasítják a feljelentést. Ha a nyomozás elrendeléséről, a feljelentés elutasításáról, illetve az ügy áttételéről nem lehet megnyugtatóan állást foglalni, a feljelentés kiegészítésének van helye. Nyomozás akkor indítható, ha a feljelentésben közölt adatok bűncselekmény gyanúját keltik, és a nyomozás megindításának nincs törvényes akadálya.

A nyomozást 2018. július 1. napjától szűkebb körben megelőzheti előkészítő eljárás akkor, ha a rendelkezésre álló adatok a bűncselekmény gyanújának megállapítására nem elegendőek, és megalapozottan feltehető, hogy az előkészítő eljárás lefolytatása alapján el lehet dönteni, hogy a bűncselekmény gyanúja fennáll-e.

Az ügyészségen tett feljelentések elintézése – a nyomozó hatóság fentebb részletezett önállóságára figyelemmel – akkor tartozik az ügyészség hatáskörébe, amikor erre a nyomozó hatóság nem jogosult.

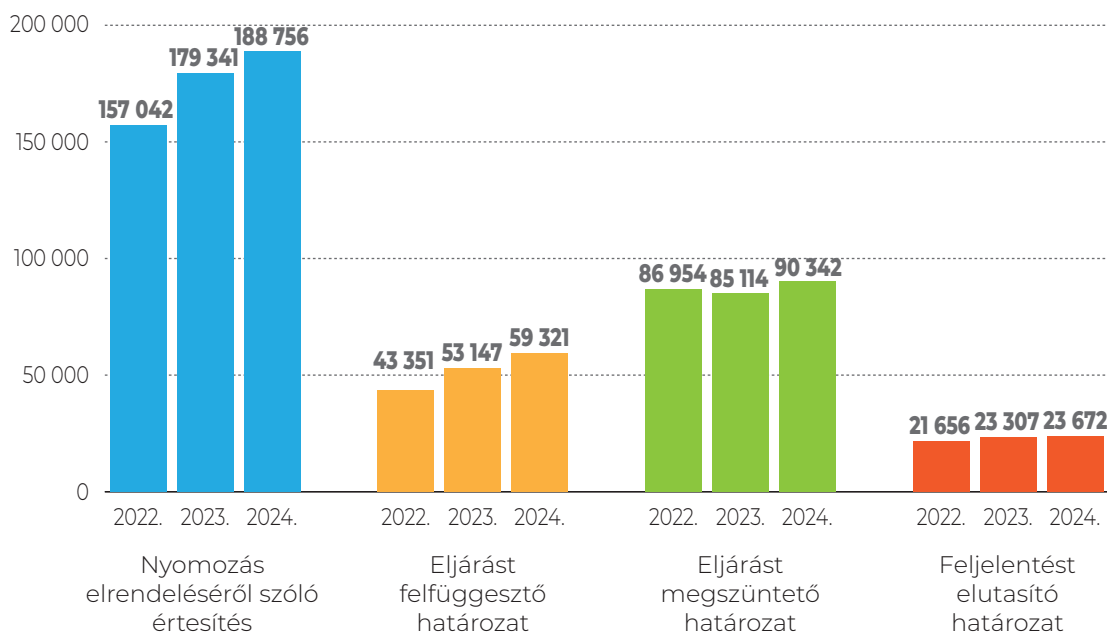
A nyomozó hatóság az általa elrendelt nyomozásról és a feljelentés elutasításáról – a határozat megküldésével – haladéktalanul tájékoztatja az ügyészséget.

Az eljárás megszüntetésére és felfüggesztésére a nyomozó hatóság is jogosult a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott esetekben.

A nyomozó hatóságoktól érkezett határozatok számát a következő ábra mutatja:

9. ábra

A nyomozó hatóságoktól érkezett határozatok száma a 2022–2024. években

Az ügyészséghez az elmúlt év folyamán 362.091 – az ábrán részletezett összetételű – határozat érkezett (2023: 340.909). Ebből az ügyészség – a nyomozó hatósági gyanúsítás hivatalbóli felülvizsgálatával együtt – érdemben 173.418 határozatot vizsgált felül, ami a 2023. évi 161.640 felülvizsgált határozathoz képest további 7,3%-os növekedést jelent.

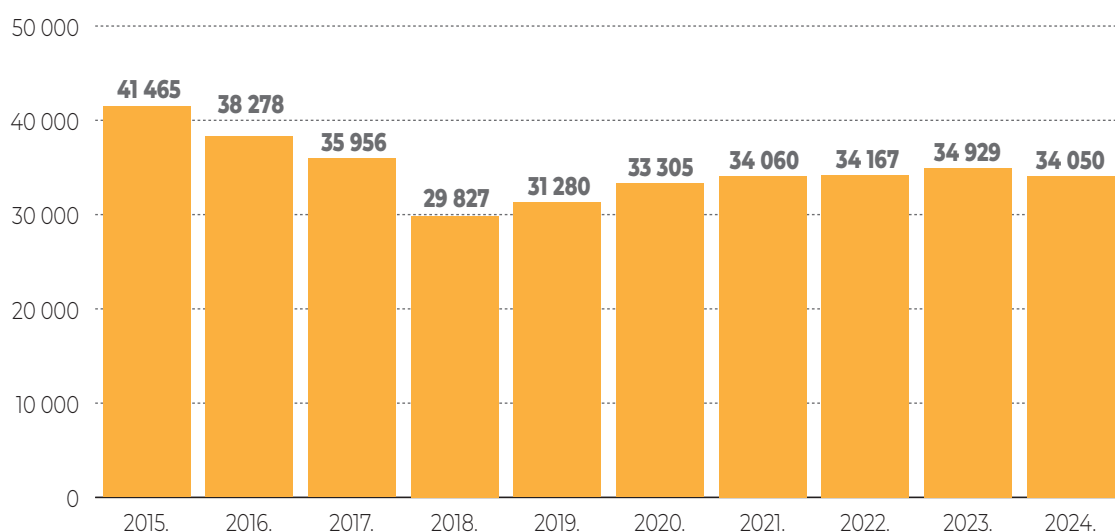
A panasz elintézésének szabályai szerint a panasz elbírálására, ha a határozatot a nyomozó hatóság hozta, az ügyészség, ha az ügyészség hozta, a felettes ügyészség jogosult. A panasz egyfokú jogorvoslat, további jogorvoslatra általában nincs lehetőség.

Az intézkedések elleni panaszt – a gyanúsítás elleni panasz kivételével – a Be. nem ismeri. Jogvédelmi eszközként került bevezetésre az eljárás elhúzódása miatt előterjeszthető kifogás a terhelt, a védő, a sértett, a vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt számára. Meghatározott körben (pl. kutatás, motozás, lefoglalás egyes esetei) a panaszt elutasító határozat felülbírálati indítvánnyal támadható, amelyről a nyomozási bíró dönt. Közvetlenül lehet felülbírálati

indítvánnyal támadni a zár alá vétel és az elkobzás, illetve a vagyonelkobzás biztosítása érdekében alkalmazott lefoglalás elrendelését, a lefoglalt dolog értékesítésének elrendelését, továbbá a távoltartás és a bűnügyi felügyelet magatartási szabályainak részleges feloldására irányuló indítvány elutasítását.

A nyomozó hatóságok határozatai és gyanúsításai elleni panaszok számának alakulását a következő ábra mutatja:

10. ábra
A nyomozó hatóságok határozatai és gyanúsításai elleni panaszok száma a 2015–2024. években

A nyomozó hatóságok határozatai és gyanúsításai elleni panaszok száma az elmúlt évben kismértékű csökkenést mutatott. A panaszok tárgyi szerinti megoszlása a következőképpen alakult:

Legnagyobb számban a gyanúsítás ellen jelentettek be panaszt, 20.992 ilyen panaszt kellett elbírálnia az ügyészségnek, ami az előző évihez (21.494) képest 2,3%-os csökkenést jelent.

3195 panaszt a feljelentés elutasítása, 766 panaszt az eljárás felfüggesztése, 5545 panaszt az eljárás megszüntetése, 1114 panaszt a bűnügyi őrizet, 408 panaszt a kutatás, 973 panaszt a lefoglalás és 1057 panaszt egyéb határozatok ellen jelentettek be. Az előző évi adatokhoz képest a feljelentés elutasítása elleni panaszok számában 0,7%-os (2023: 3219), az eljárás megszüntetése elleni panaszok számában 1,2%-os (2023: 5611) csökkenés következett be. Ezzel szemben az eljárás felfüggesztése elleni panaszok száma 14,8%-kal (2023: 667), a bűnügyi őrizet elleni panaszok száma 0,5%-kal (2023: 1108) növekedett.

A panaszok elbírálása során 3184 panasznak az ügyészség helyt adott, 26.057 panaszt elutasított, a többi kapcsán egyéb intézkedést tett.

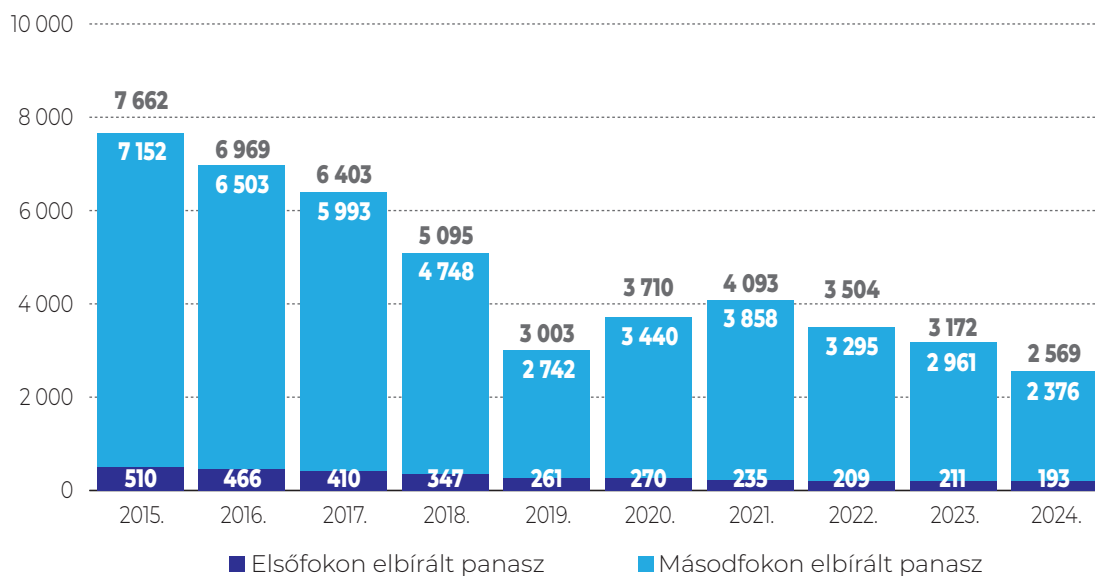
A gyanúsítás ellen bejelentett panaszoknak csupán 2,1%-a bizonyult alaposnak, ami arra utal, hogy a nyomozó hatóságok helyesen ítélték meg a megalapozott gyanú meglétét. Az ügyészség határozatában hivatalból is megállapíthatja, hogy a gyanúsítás törvényi feltételei nem állnak fenn. A 2024. évben az ügyészség 83 esetben hozott ilyen döntést, ami az előző évi 72-höz képest 15,3%-os növekedést jelent.

A tárgyévben legnagyobb (31,2%) arányban az eljárást felfüggesztő határozatok elleni panaszok vezettek eredményre, ezt követte a feljelentés elutasítása (30%), illetve az eljárás megszüntetése (22,5%) ellen bejelentett panaszok eredményessége. Az őrizet elleni panaszok közül 45-nek kellett helyt adni, ami az előző évi 70-hez képest jelentős, 35,7%-os csökkenést jelent.

Az ügyészségnek a vádemelés előtti eljárása során hozott határozatai ellen szintén panasznak van helye. A panaszok szám szerinti alakulása a következő ábrából látható:

11. ábra

Az ügyészségi határozatok és gyanúsítások elleni elbírált panaszok száma a 2015–2024. években

Az ábra az adott évben elbírált panaszokat tartalmazza. A számadatok magukban foglalják a saját ügyészi határozatok és gyanúsítások, valamint az alsóbb fokú ügyészség határozatai és gyanúsításai elleni panaszokat is.

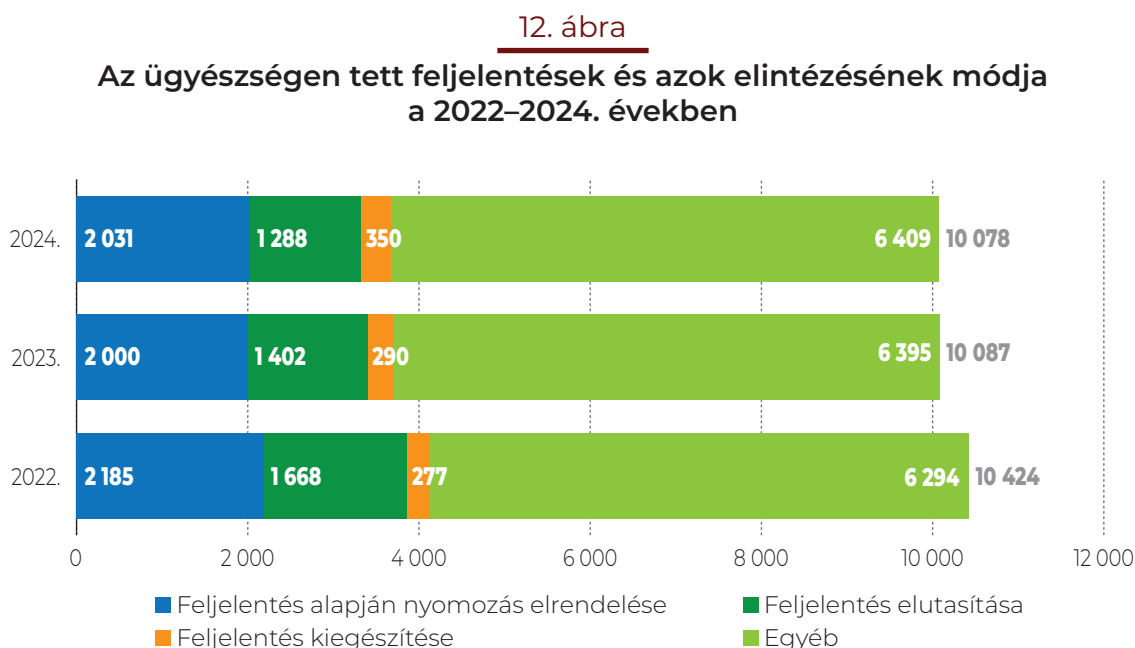
2024-ben a saját ügyészi határozat, illetve gyanúsítás ellen 2389 panaszt jelentettek be, ami az előző évihez képest további 16%-os csökkenést eredményezett (2023: 2845). Ezen belül a gyanúsítás elleni panaszok száma 27,7%-kal, a feljelentést elutasító határozatok elleni panaszok száma 29,2%-kal, az eljárást megszüntető határozatok elleni panaszok száma 13,2%-kal, az őrizetbevételi határozatok elleni panaszok száma 11,4%-kal, a lefoglalással kapcsolatos panaszok száma 33,3%-kal, a zár alá vétellel kapcsolatos panaszok száma 40%-kal, a motozás elleni panaszok száma 14,3%-kal csökkent.

Ezzel szemben az eljárást felfüggesztő határozatok elleni panaszok számában 24%-os, a kutatást elrendelő határozatok elleni panaszok számában 28,6%-os növekedés mutatkozott.

A 2024. évben a saját és az alsóbb fokú ügyészség határozatai ellen bejelentett panaszok közül 294 panasznak helyt adtak, 1998 panaszt elutasítottak, a fennmaradó részben egyéb intézkedést tettek.

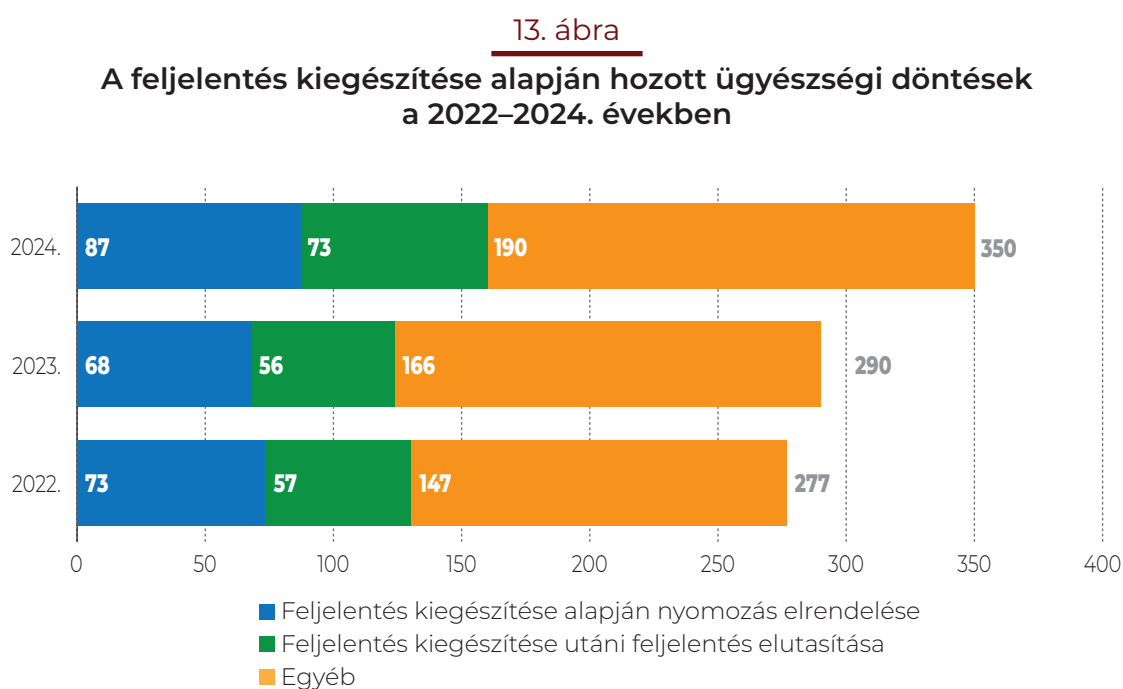
Az ügyészség a nála tett feljelentést a büntetőeljárás törvényben meghatározott esetekben maga köteles elbírálni (pl. ha a nyomozás az ügyészség kizárólagos hatáskörébe tartozik, az eljárás olyan személy ellen folyik, akivel az együttműködési érdek jelentősebb a bűnüldözési érdeknél, nem magyar állampolgár külföldön elkövetett bűncselekménye miatti eljárásban).

Az ügyészségen tett feljelentések elbírálását a következő ábra jeleníti meg:

A feljelentések alapján az ügyészség legnagyobb arányban (63,6%) 2024-ben is egyéb intézkedést tett. A Be. szerint ugyanis az ügyészség a nyomozás felderítési szakaszában nem rendelkezik irányítási jogkörrel, ebből következően az ügyészségen tett feljelentések kötelező elbírálásának követelménye a törvényből nem vezethető le. Ezért – a nyomozó hatóság önállóságára figyelemmel – az ügyészség a feljelentést akkor bírálja el érdemben, amikor erre a nyomozó hatóság nem jogosult (pl. a kizárólagos ügyészségi nyomozás eseteiben).

A feljelentés kiegészítése alapján hozott ügyészségi döntések számát a következő ábra mutatja:

A biztosíték letétbe helyezése arra szolgál, hogy lehetővé tegye az eljárást a külföldön élő terhelt távollétében, és emellett biztosítsa a pénzbüntetés, a vagyonelkobzás és a bünyügyi költség fedezetét. Ötévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekmények elkövetése esetén erre – a terhelt, illetve a védő kezdeményezésére – akkor van lehetőség, ha a terhelt a várható vagyoni jellegű szankciót fedező biztosítékot letétbe helyezi. Nem engedélyezhető biztosíték letétbe helyezése, ha a bűncselekmény halált okozott. A biztosíték letétbe helyezéséről a vádemelés előtt az ügyészség, azt követően a bíróság dönt.

A Be. rendelkezései szerint a terheltnek – ha az eljárás érdekeit nem sérti – a nyomozási cselekményeken sem kell megjelennie.

A 2024. évben 12 biztosíték letétbe helyezése iránti kérelmet terjesztettek elő, ami az előző évi adatokhoz képest (2023: 19) 36,8%-os csökkenést jelent. Az ügyészség mindegyik esetben engedélyezte a biztosíték letétbe helyezését.

A Be. a fokozatosság elvét hangsúlyozza a személyi szabadság elvonásával, illetve korlátozásával járó kényszerintézkedések rendszere kapcsán. Törvényi rendelkezés, hogy a kényszerintézkedés alkalmazásának és a végrehajtásának is meg kell felelnie a szükségesség és arányosság követelményének. Jelentősen bővült az óvadék alkalmazásának lehetősége, ezzel is jelezve, hogy a törvény a letartóztatások számát a minimálisra kívánja csökkenteni, és a letartóztatást valóban csak a legszükségesebb esetekre kívánja korlátozni.

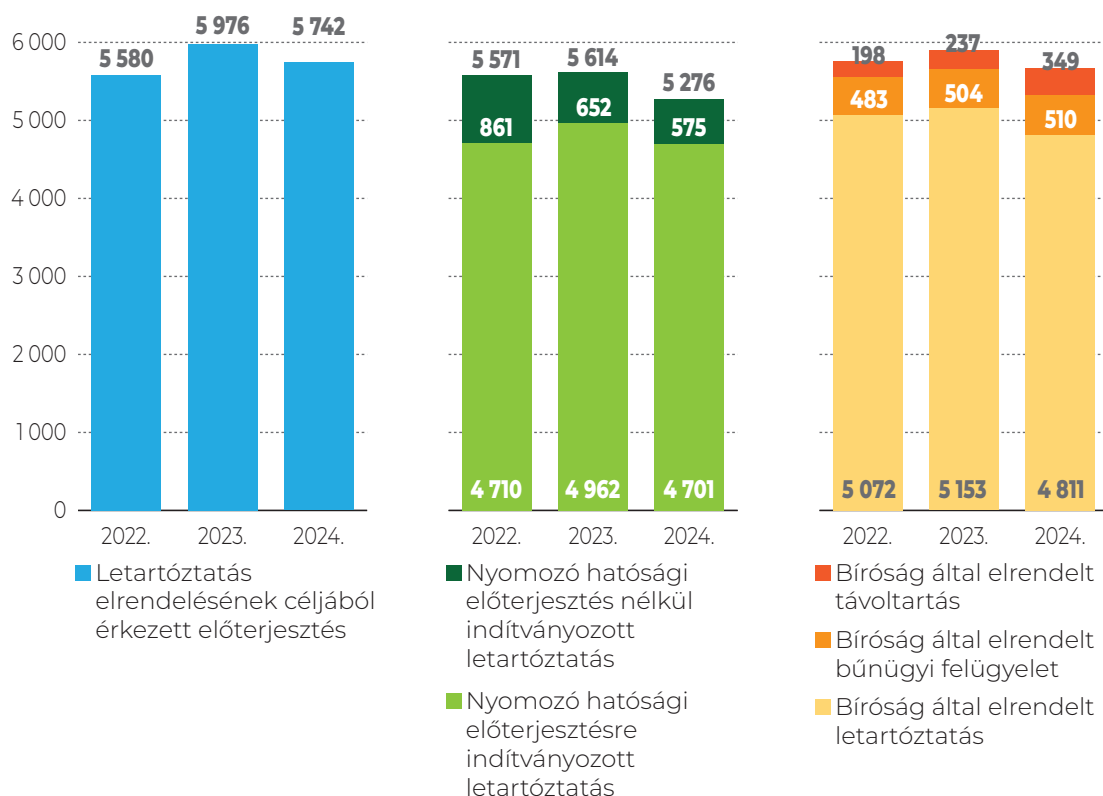
A letartóztatás a büntetőeljárás során elrendelhető legsúlyosabb kényszerintézkedés, amely a terhelt személyi szabadságának teljes elvonását jelenti a jogerős ügydöntő határozat meghozatala előtt. A letartóztatás célja, hogy a terhelt jelenléte biztosított legyen, szabadlábban hagyása a bizonyítást ne veszélyeztesse, újabb bűncselekmény elkövetésével az eljárást ne akadályozza. A letartóztatás elrendeléséről kizárólag a bíróság dönthet, a vádemelés előtt azonban a bíróság is csak az ügyészség indítványára rendelheti el a kényszerintézkedést. Meghosszabbítására – a vádemelésig az ügyészség indítványára – ugyancsak a bíróság jogosult. A törvényben meghatározott esetekben és feltételek mellett a letartóztatást a vádirat benyújtásáig az ügyészség is megszüntetheti.

Az ügyészség törvényi kötelezettsége annak biztosítása is, hogy a letartóztatás a lehető legrövidebb ideig tartson. A letartóztatás határidejének meghosszabbítása előtt az ügyészség megvizsgálja, hogy a kényszerintézkedés célja bűnügyi felügyelet elrendelésével elérhető-e.

A letartóztatás ügyészségi indítványozására rendszerint a nyomozó hatóság tesz előterjesztést. Az előterjesztést követő intézkedéseket a következő ábra szemlélteti:

14. ábra

A letartóztatásra vonatkozó adatok a 2022–2024. években

A letartóztatást célzó nyomozó hatósági előterjesztések száma 3,9%-kal, az ügyészségi indítványok száma 6%-kal, a bíróság által elrendelt letartóztatások száma pedig 6,6%-kal csökkent a 2024. évben. Csökkent (11,8%-kal) a nyomozó hatósági előterjesztés nélkül indítványozott letartóztatások száma is.

A 2024. évben 650 terhelt letartóztatása legfeljebb egy hónapig, 3846 terhelt letartóztatása 1 hónap és 1 év közötti ideig tartott, míg 564 terhelt letartóztatásának az időtartama több mint egy év volt. Az egy éven túli letartóztatások száma az előző évi adatokhoz képest (2023: 469) 20,3%-kal növekedett.

2472 terhelttel szemben került sor letartóztatás melletti vádemelésre, ami az előző évi 3165-höz képest 21,9%-os csökkenést jelent. 881 letartóztatottal szemben az ügyészség, 250 letartóztatottal szemben a bíróság szüntette meg a kényszerintézkedést.

A nyomozó hatóság a gyanúsított kihallgatásától számított nyolc napon belül megküldi az ügyészségnek a nyomozás ügyiratait, egyidejűleg beszámol a nyomozás állásáról, javaslatot tesz a vizsgálat során szükségesnek tartott eljárási cselekményekre vagy a nyomozás befejezésére.

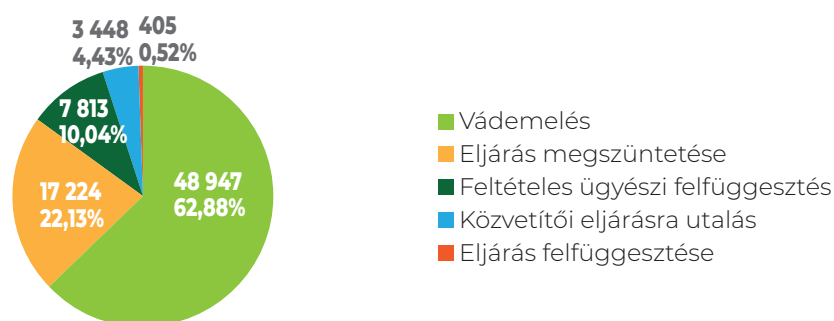
Az ügyészség a gyanúsított kihallgatása után a nyomozás ügyiratai alapján a következőkről dönthet: eljárási cselekmény elvégzése, egyesítés, elkülönítés vagy áttétel elrendelése, ügyészségi intézkedés vagy határozat kilátásba helyezése, egyezség kezdeményezése, közvetítői eljárás lefolytatása céljából az eljárás felfüggesztése, feltételes ügyészi felfüggesztés, az eljárás egyéb okból történő megszüntetése, vádemelés.

A nyomozást követő legjelentősebb intézkedés a vádemelés, amelyről közvádlokként az ügyészség dönt. A váddal szemben támasztott általános követelmény, hogy az törvényes és megalapozott legyen.

A 2024. évben a vádemelésre alkalmasság szempontjából megvizsgált ügyekkel kapcsolatos ügyészségi döntések száma 77.837 volt (2023: 78.409, 2022: 79.400). Ezek eredményét a következő ábra mutatja:

15. ábra

A vádemelésre alkalmasság szempontjából megvizsgált ügyekkel kapcsolatos ügyészségi döntések a 2024. évben

A vádemelés típusai a következők szerint alakultak: az ügyészség 3421 ügyben, a vádak 7%-ában nyújtott be vádiratot az általános szabályok szerint, 1814 ügyben a terheltet bíróság elé állította, míg 33.008 ügyben büntetővégzés meghozatalára tett indítványt. Egyezség alapján 93 ügyben került sor vádirat benyújtására, ami az előző évi adatokhoz képest (2023: 83) 12%-os növekedést jelent.

Az ügyészségnek arra is lehetősége van, hogy a vádiratban indítványt tegyen a büntetés vagy intézkedés mértékére vagy tartamára arra az esetre, ha a terhelt az előkészítő ülésen a bűncselekmény elkövetését beismeri. A tavalyi évben 10.407 ügyben került sor ilyen vádirat benyújtására, ami az előző évihez képest (2023: 10.162) 2,4%-os emelkedést eredményezett. Ha pedig figyelembe vesszük azt is, hogy ezeknek az indítványoknak a száma 2022-ben csak 8901 volt, akkor egyértelműen emelkedő tendenciát tapasztalhatunk.

Az arra alkalmas ügyek gyors lezárását szolgálja a bíróság elé állítás intézménye, amely egyszerű megítélésű, bizonyítási nehézségektől mentes ügyekben alkalmazható a terhelt beismerése vagy tettenérés esetén.

Az eljárás egyszerűsítését, jelentős gyorsítását és a munkateher csökkenését szolgálja, amikor a bíróság – az ügyészség indítványára vagy hivatalból – tárgyalás, illetve a vádlott meghallgatása és bizonyítás lefolytatása nélkül állapít meg büntetést, illetve alkalmaz intézkedést. A büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárás alkalmazására akkor is lehetőség van, ha a terhelt a nyomozás során nem ismerte be a terhére rótt bűncselekmény elkövetését.

Bíróság elé állításra a 2024. évben az összes vádemelés 3,7%-ában került sor, ami gyakorlatilag megfelel a tárgyévet megelőző évi adatnak, annál csak minimálisan alacsonyabb (2023: 3,9%, 2022: 2,5%).

A büntetővégzés meghozatalára irányuló indítványok aránya 2024-ben szintén csekély mértékben, az összes vádemelés 67,4%-ára csökkent (2023: 68%, 2022: 70,3%).

A közvetítői eljárás kisebb súlyú ügyekben a bűncselekmény következményeinek kiváltására alkalmas konfliktuskezelő eljárás. Célja, hogy a terhelt és a sértett között a konfliktus rendezésének megoldását jelentő, jóvátételt tartalmazó megállapodás jöjjön létre, amelynek megkötése a terhelt jövőbeni jogkövető magatartását is elősegíti. Közvetítői eljárásra utalásra a nyomozás befejezését követően – az ügyészség mérlegelése alapján – kerülhet sor.

Az ügyet a bűncselekmények törvényben meghatározott eseteiben az ügyészség akkor utalhatja közvetítői eljárásra, ha a büntetőeljárás tartama alatt ahhoz a gyanúsított és a sértett előzetesen önként hozzájárul.

A Be. a közvetítői eljárás alkalmazását mindazon esetekben lehetővé teszi, amikor ezzel a jóvátétel és a gyanúsított magatartásának kedvező változása elérhető, azaz nem csak a tevékeny megbánás anyagi jogi feltételei megléte esetén.

A 2024. évben az ügyészség 4770 indítvány alapján függesztette fel az eljárást közvetítői eljárás lefolytatása céljából (2023: 5048, 2022: 5067), míg 4362 indítvány esetében tagadta meg az eljárás felfüggesztését (2023: 4518, 2022: 4588). Az eljárás eredményességére tekintettel 2778 terhelttel szemben az ügyészség az eljárást megszüntette.

A bírósági út elkerülésének további lehetőségei: az eljárás megrovás alkalmazásával történő megszüntetése, a feltételes ügyészi felfüggesztés.

Az ügyészség a vádemelés helyett a háromévi szabadságvesztésnél, különös méltánylást érdemlő esetben ötévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetéssel büntetendő bűncselekmény miatt – a bűncselekmény súlyára és a rendkívüli enyhítő körülményekre tekintettel – az eljárást feltételesen felfüggesztheti, ha ennek a gyanúsított jövőbeni magatartásában mutatkozó kedvező hatása feltételezhető.

Ha a feltételes ügyészi felfüggesztésnek a tartama eredményesen telt el, az ügyészség az eljárást megszünteti, ellenkező esetben vádat emel.

A felfüggesztés tartamát a Btk. által meghatározott büntetési tétel keretei között kell megállapítani, de legalább egy évben kell meghatározni. Ha a törvényben meghatározott feltétel teljesítése érdekében függesztik fel az eljárást, annak tartama – mérlegelés nélkül – egy év.

A 2024. évben az ügyészség 9450 személlyel szemben (2023: 9102, 2022: 9749) alkalmazott feltételes ügyészi felfüggesztést. A jogintézmény alkalmazását követően 6593 személlyel szemben szüntették meg az eljárást.

A 2023. évi adatokhoz képest a feltételes ügyészi felfüggesztések számában 3,8%-os növekedés, az indítványok alapján elrendelt közvetítői eljárások számában 5,5%-os csökkenés tapasztalható.

2023. január 1-jétől alkalmazandó a büntetőeljárásról szóló törvényt módosító azon rendelkezés, amely bevezette a kiegészítő pótmagánvádas külön eljárást. Az új jogintézmény segítségével a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény esetében az ügyészség és a nyomozó hatóság feljelentést elutasító, illetve eljárást megszüntető határozatát lényegében bárki felülbírálati indítvány benyújtásával megtámadhatja a Budai Központi Kerületi Bíróság nyomozási bírójánál. Amennyiben a nyomozási bíró a felülbírálati indítványnak helyt ad, a büntetőeljárás a törvény erejénél fogva megindul, illetve folytatódik. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az ügyészség nem csupán a vádemeléseket, hanem a feljelentések elutasítását, illetve az eljárások megszüntetését illetően is megalapozott, szakszerű döntéseket hoz. 2024-ben összesen 80 felülbírálati indítvány érkezett a nyomozási bíróhoz, ami az előző évi adathoz képest 129%-os növekedést jelent (2023: 35). A bíróság ugyanakkor mindössze 6 esetben (az indítványok 7,5%-ában) adott helyt a jogorvoslatnak. (A 2023. évben 5 indítvány, a jogorvoslatok 14,3%-a bizonyult eredményesnek.) A tárgyévből ismételt felülbírálati indítvány benyújtására egy esetben került sor (azt a bíróság elutasította), kiegészítő pótmagánvádlói vádindítványt pedig – csakúgy mint 2023-ban – egyetlen esetben sem nyújtottak be az arra jogosultak.

A jogintézmény bevezetése óta eltelt időszak jogalkalmazói tapasztalatai szerint a közhatalom gyakorlásával vagy a közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmények körébe tartozó ügyek túlnyomó többségét a hivatali visszaélések teszik ki. Az e bűncselekmények miatt tett feljelentések jelentős része jellemzően valamely büntető, polgári vagy más jogterületen a feljelentővel szemben hozott egyedi hatósági döntés sérelmezése, a döntést hozók vagy a döntésben részt vevők személyének támadásán keresztül. Az ilyen feljelentések nem a közvagyon kezelését, illetve a közhatalom gyakorlásának szélesebb körét sérelmezik, hanem a feljelentők rendes vagy rendkívüli jogorvoslat helyett vagy amellett próbálják a sérelmeiket a büntetőügyben eljáró hatóságokkal orvosoltatni. A jogintézmény ezáltal megnyitotta az utat az egyedi hatósági döntések sérelmezői, illetve bárki más előtt a döntést hozó személyek kriminalizálásához is.

2.2. A büntetőbíróság előtti ügyészségi tevékenység

Az ügyészi szervezet – az alkotmányos feladatát teljesítve – a vádképviselési tevékenysége során az állam büntetőigényét érvényesíti a bíróság előtt. Az ügyészség a vádemelést követően képviseli a vádat, illetve rendelkezik azazal. Észrevételeivel, indítványjaival és jogorvoslati jogának gyakorlásával közreműködik abban, hogy a bíróság határozatai a jogszabályoknak és a társadalmi elvárásoknak megfeleljenek.

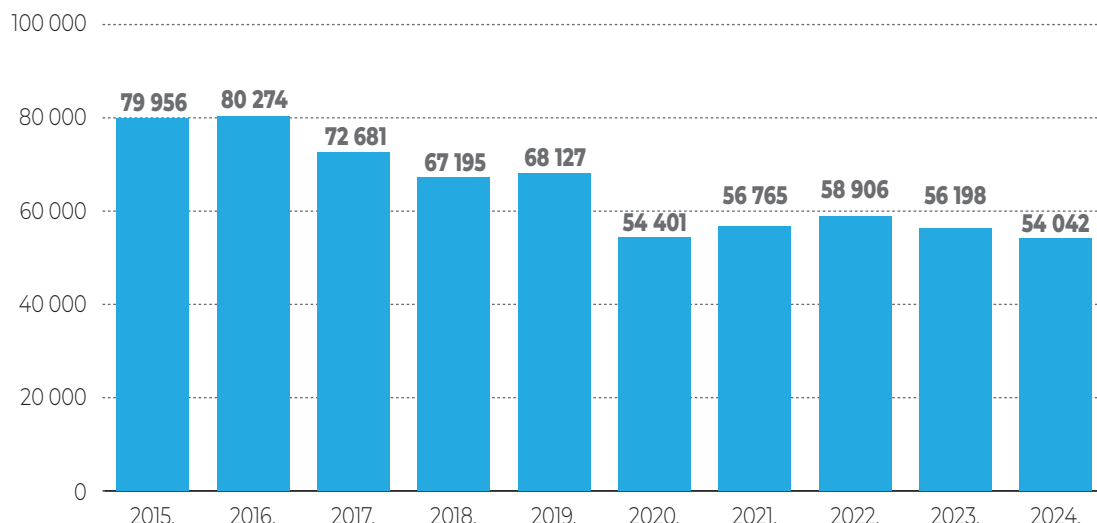
A büntetőbíróság előtti ügyészségi tevékenységre vonatkozó jogszabályok a Be. 2018. július 1. napján történt hatálybalépése óta nem változtak lényegesen, így az eljárás bírósági szakaszával összefüggő jogszabályi rendelkezések alkalmazásával kapcsolatban a tárgyévben számottevő nehézség nem merült fel. A legfontosabb céljaink a büntetőeljárások időszerűségének javítása, a hatályos büntetési rendszer teljesebb kihasználásával egyéniesített, ugyanakkor tetterányos büntetések kiszabásának előmozdítása, ennek érdekében az ügyészség vádképviselési, illetve egyéb büntetőbíróság előtti tevékenységének aktívabbá tétele és egységesítése voltak.

A statisztikai mutatók alapján összességében megállapítható, hogy az ügyészség 2024-ben is hatékonyan eleget tett alkotmányos kötelezettségének, és közvádlóként az állam büntetőigényét eredményesen érvényesítette a bíróságok előtt. 2023-hoz képest 3,9%-kal csökkent a bíróság által jogerősen elbírált ügyek és 3,8%-kal mérséklődött a jogerős ügydöntő határozattal érintett vádlottak száma. A 2015-ös adatokhoz viszonyítva 32,4%-kal csökkent a jogerős ügydöntő határozattal érintett terheltek száma, amely évtizedes folyamatot lényegében csak a pandémia utáni korrekció évei törték meg. Ez összefügg azzal, hogy bár a regisztrált bűncselekmények számában 2021 óta folyamatos emelkedés tapasztalható, ennek ellenére a regisztrált elkövetők száma a 2022–2024. években továbbra is enyhén csökkent.

Ez a csökkenő tendencia pedig a jogerős bírósági határozattal elbírált ügyek és vádlottak számának alakulására is kihatással volt. Ezáltal kevesebb ügyben és kevesebb terhelttel szemben folytattak le bírósági eljárást.

16. ábra

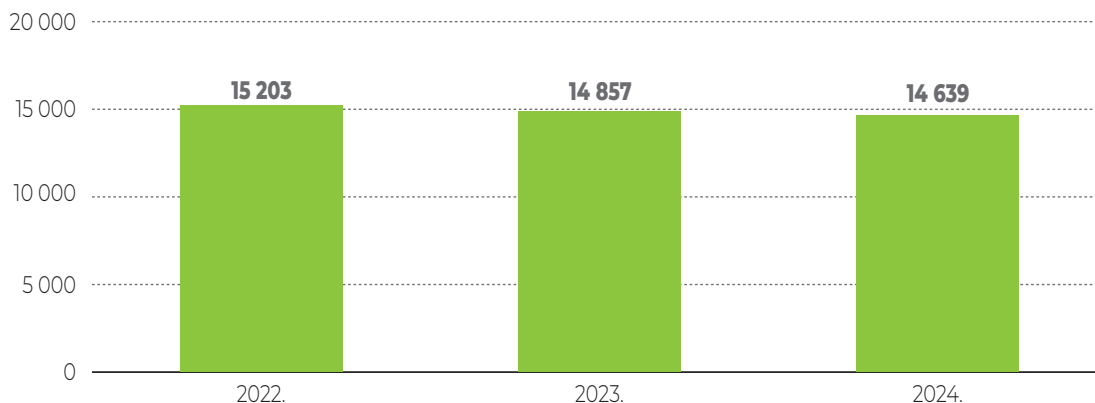
A jogerős bírósági határozattal elbírált vádlottak száma a 2015–2024. években

A büntetőbíróság előtti ügyészszégi tevékenység szempontjából 2024-ben is kiemelkedő jelentősége volt a bírósági tárgyaláson elbírálandó ügyekben kötelezően tartandó előkészítő ülésnek. Az ügyészszég továbbra is széles körben élt azzal a lehetőséggel, hogy indítványt tegyen a joghátrány konkrét nemére és mértékére arra az esetre, ha a terhelt az előkészítő ülésen bűnösséget beismerő nyilatkozatot tesz. 2023-hoz képest enyhén, 1,5%-kal csökkent azon vádlottak száma, akikkel szemben a bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatukat elfogadva előkészítő ülésen hozott ítéletet, de ez – a jogintézmény 2018. július 1. napján történt bevezetése óta – ennek ellenére is a második legmagasabb adat. Ennél valamivel nagyobb arányban, 2,2%-kal csökkent 2023-hoz képest azon vádlottak száma is, akikkel szemben az előkészítő ülésen hozott ügydöntő határozat jogerőre emelkedett. Az ilyen típusú befejezéssel érintett terheltek aránya eléri az elsőfokon jogerős ügydöntő határozattal érintett vádlottak számának 19,9%-át, amely az eddigi legmagasabb érték. Megállapítható tehát, hogy továbbra is jelentős azon vádlottak száma, akikkel szemben a bírósági eljárásban bizonyítást lefolytatni a bűnösséget beismerő nyilatkozatuk elfogadására figyelemmel már nem kellett, ezzel is csökkentve a büntetőeljárás időtartamát.

Az elsőfokú tárgyalással érintett ügyek száma 2024-ben 1,5%-kal csökkent a rendes eljárás keretében vádemeléssel érintett vádlottak számának mérséklődésével párhuzamosan.

17. ábra

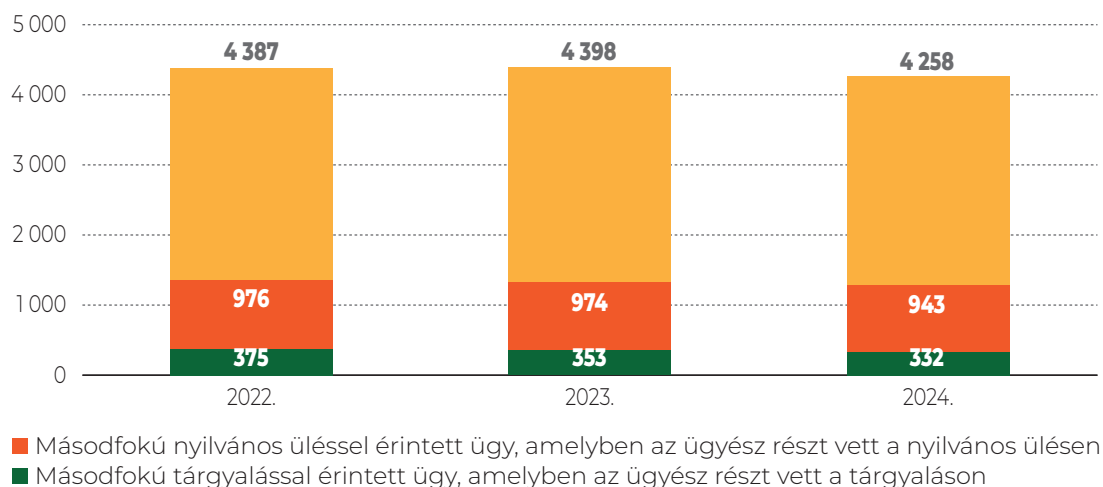
Az elsőfokú tárgyalással érintett ügyek száma a 2022–2024. években

A másodfokú elbírálásra került ügyek száma lényegében nem változott az előző évhez képest: 2023-ban 7842, míg 2024-ben 7836 volt. Kisebb mértékben, 3,2%-kal csökkent a másodfokú bíróság által ügyészi részvétellel tartott nyilvános ülések, 5,9%-kal pedig a tárgyalások száma. A másodfokú bíróság a pandémiát megelőző években a másik két eljárási formához, a tárgyaláshoz és a tanácsüléshez képest a legtöbb ügyben nyilvános ülésen járt el. A pandémia miatt bevezetett ideiglenes eljárási szabályokra visszavezethetően azonban megváltoztak az arányok, amelyek azóta sem tértek vissza a korábbi megoszláshoz. Így a másodfokú ügyek 45,7%-át tanácsülésen bírálták el, amely 1,8 százalékpontos emelkedés a 2023. évi rátához képest, és közelíti a nyilvános ülések 50,1%-os arányát.

Bár a nyilvános ülésen az ügyész részvétele nem kötelező, a jelentős súlyú, lényeges elvi vagy gyakorlati problémát felvető, illetve közérdeklődésre számot tartó ügyekben fontos, hogy az ügyészek ebben az eljárási formában is személyesen fejtsék ki álláspontjukat a bíróság előtt. Ezért az ügyészség változatlanul jelen volt a másodfokú nyilvános ülésen minden olyan esetben, amikor az állam büntetőigényének hatékony érvényesítése ezt indokolta. 2024-ben a nyilvános ülések 24%-ában vett részt az ügyész.

18. ábra

A másodfokon tárgyaláson vagy nyilvános ülésen elbírált ügyek száma a 2022–2024. években

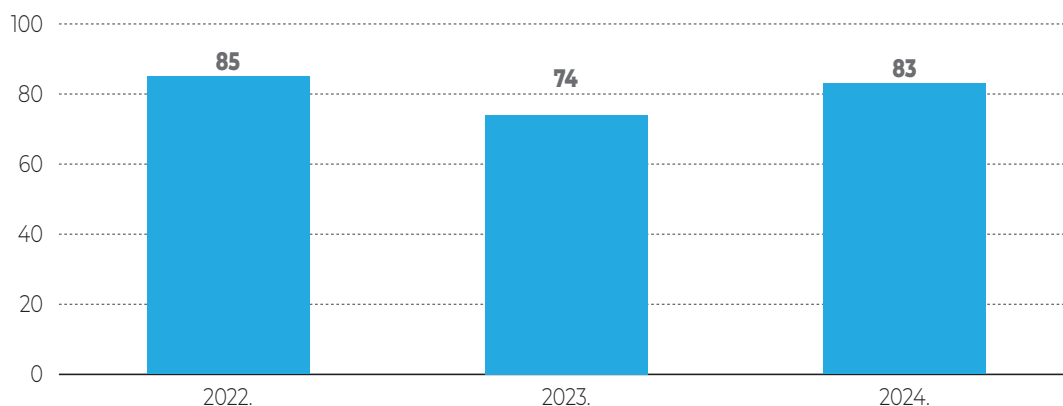
A Be. rendelkezései alapján az ügyészség által bejelentett fellebbezés iránya és tartalma sok esetben alapjaiban határozza meg a felülbírálat terjedelmét és ezáltal a másodfokú bíróság mozgásterét, így ez a vádképviselőt ellátó ügyésztől különös figyelmet igényel. Kiemelt jelentősége van ebből a szempontból annak a rendelkezésnek, amely alapján a korlátozott felülbírálatot eredményező fellebbezések kiterjesztésére később már nincs lehetőség. Az elsőfokon vádképviselőt ellátó ügyészek – a korábbi évekhez hasonlóan – magas színvonalú munkát végeztek 2024-ben is, és fokozott figyelemmel jártak el a fellebbezések bejelentése során.

A Be. lehetőséget biztosít arra, hogy a másodfokú bíróság eltérő tényállás alapján megállapítsa az elsőfokon felmentett terhelt büntetőjogi felelősségét. A másodfokú bíróság mellett működő ügyészség képviselőjében eljáró ügyészek minden olyan esetben, amikor lehetőséget láttak e szabály alkalmazására, törekedtek az indítványukat ennek megfelelően megtenni, csökkentve ezáltal is azon ügyek számát, amelyekkel összefüggésben az elsőfokú ügydöntő határozat hatályon kívül helyezése vált szükségessé.

A harmadfokú eljárások száma 2024-ben is csekély volt, azonban a megelőző évhez viszonyítva 13,5%-os emelkedést mutatott. Ezek során arányaiban többször döntött nyilvános ülésen a harmadfokú bíróság.

19. ábra

A harmadfokú nyilvános ülésel érintett ügyek száma a 2022–2024. években

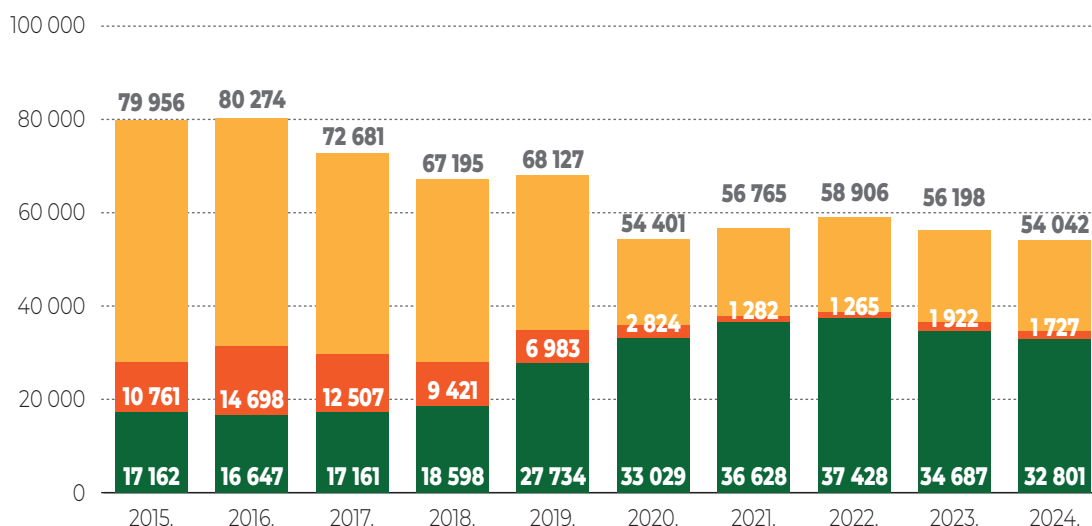

Összességében az a következtetés vonható le, hogy az ügyészség tárgyalási terhe 2024-ben az előző évhez képest számottevő változást nem mutatott, de az elsőfokú eljárásban egy enyhe csökkenés volt tapasztalható.

A bírósági eljárások gyorsítását szolgáló egyes jogintézményekkel érintett terheltek számát a következő ábra szemlélteti:

20. ábra

A jogerős bírósági határozattal elbírált, valamint az eljárást gyorsító formákkal elbírált vádlottak száma a 2015–2024. években

- Az elsőfokú eljárás bíróság elé állítással zajlott (függetlenül attól, hogy a jogerőre emelkedés az eljárás mely szakaszában történt)
- Büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárással (tárgyalás mellőzésével) hozott bírósági határozattal érintett vádlott (függetlenül attól, hogy a jogerőre emelkedés az eljárás mely szakaszában történt)

Az ügyészség olyan jogalkalmazási gyakorlatot alakított ki, amely alapján a konkrét egyedi ügy sajátosságainak megfelelően választható ki a bírósági eljárás kezdeményezésekor (vádemeléskor, bíróság elé állításkor) az a legkedvezőbb eljárási forma, amely elősegíti egyrészt az eljárás gyors befejezését, másrészt alkalmas az állam büntetőigényének hatékony érvényesítésére. A bírósági eljárás gyorsítását célzó két, alkalmazásának gyakoriságát tekintve legfontosabb jogintézmény az elmúlt tíz év mutatói alapján továbbra is a bíróság elé állítás és a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárás. E két külön eljárásban hozott ügydöntő határozatok együttes számában és arányai-ban jelentős változás nem történt.

Változatlanul megállapítható, hogy a bíróság elé állítások és a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárások jelentős arányt tesznek ki a jogerősen befejezett ügyekkel érintett terheltek számán belül. 2024-ben a jogerős ítélettel érintett vádlottak 63,9%-a tekintetében az említett két külön eljárásban hoztak ügydöntő határozatot. Ez az arány 2023-hoz képest 1,2 százalékpontos csökkenést jelentett. Az ügyészség az elmúlt évben is eredményesen hozzájárult a büntetőeljárások időszerűségének javításához. Megállapítható az is, hogy a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárás széles körű kezdeményezésével továbbra is meghatározó maradt a személyes jelenlétet nem igénylő formák megtartása.

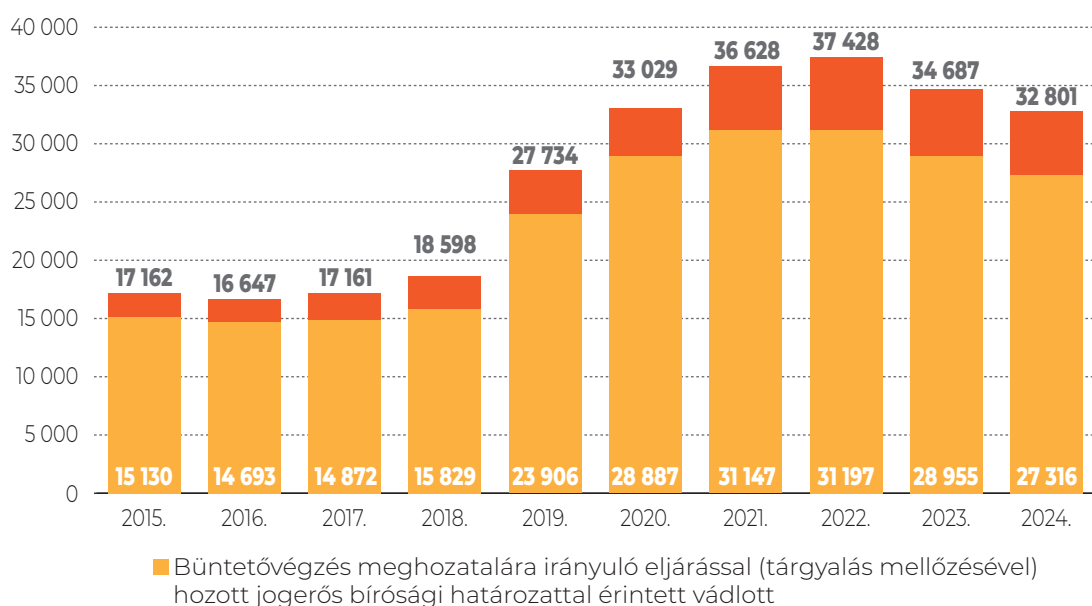
Amennyiben a két külön eljárás alkalmazásának feltételei az adott ügyben egyaránt fennállnak, az ügyészség azon az alapon dönt a büntetővégzés meghozatalára irányuló indítvány, illetve a bíróság elé állítás között, hogy a büntetési célok eléréséhez szükséges-e tárgylás tartása.

A bíróság elé állítások mennyisége 2024-ben a vádlottak számát tekintve 10,1%-kal csökkent 2023-hoz képest. 2024-ben a bíróság az ügyészség által bíróság elé állított vádlottak 91%-a esetében folytatta le érdemben e külön eljárást, így az ilyen jellegű ügyészségi indítványok eredményessége továbbra is magas. Megállapítható az is, hogy a bíróság elé állítással érintett vádlottak 71,9%-a tekintetében az elsőfokú ítélet jogerőre is emelkedett.

2024-ben tovább erősödött az a tendencia, amely szerint a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárás egyre inkább meghatározóvá vált mind az elbírált ügyek mennyiségét, mind a jogerős bírósági határozattal elbírált vádlottak számához viszonyított arányát tekintve. A bíróság elé állítással érintett vádlottak számát figyelmen kívül hagyva a vádirattal megvádolt személyek 62,7%-a esetében hozott a bíróság büntetővégzést, e terheltek 83,3%-a tekintetében pedig a büntetővégzés jogerőre is emelkedett.

21. ábra

A büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárással (tárgyalás mellőzésével) hozott bírósági határozattal érintett vádlottak száma a 2015–2024. években

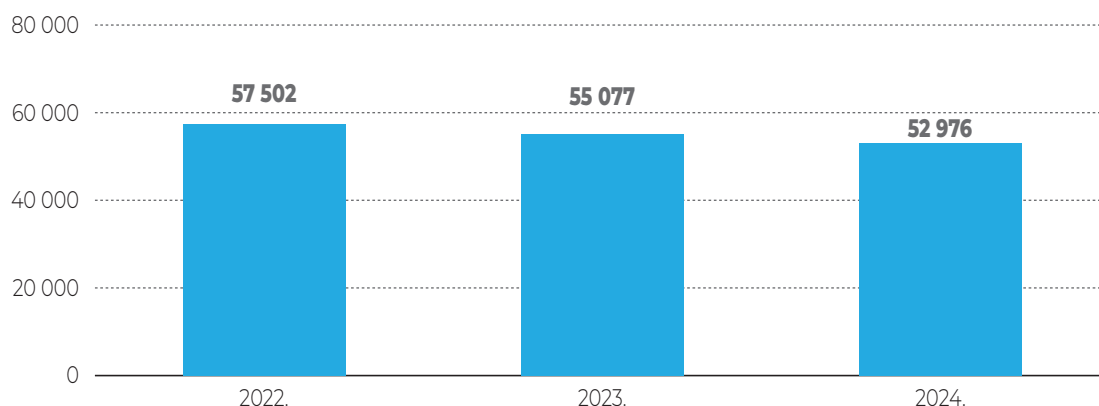
2024-ben 11.209 terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadva hozott a bíróság előkészítő ülésen ítéletet. Ez – leszámítva a bíróság elé állítással, valamint a büntetővégzéssel érintett terheltek számát – a megvádolt személyek 44,8%-át jelenti. Ha ezt összevetjük a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárásokkal érintett vádlottak számával, megállapítható, hogy az ügyészség a tárgyévből is hatékonyan választotta meg az eljárási formákat.

A bírósági eljárás gyorsítását szolgáló egyéb eljárási formák gyakorlati jelentősége továbbra sem nőtt az előző évhez viszonyítva, bár az ezekkel érintett vádlottak száma emelkedett az előző évhez képest. A 2024. évben a jogerős bírósági határozattal elbírált vádlottak tekintetében 234 ismeretlen helyen távollévő vádlottal szemben, valamint 111 külföldön tartózkodó terhelttel szemben emelt vádat az ügyészség. Nagyobb mértékben – 107 főről 152-re – az egyezségkötéssel érintett vádlottak száma emelkedett.

A büntetéssel sújtott, illetve intézkedéssel érintett vádlottak számát a következő ábra mutatja:

22. ábra

A büntetéssel sújtott, illetve intézkedéssel érintett vádlottak száma a 2022–2024. években

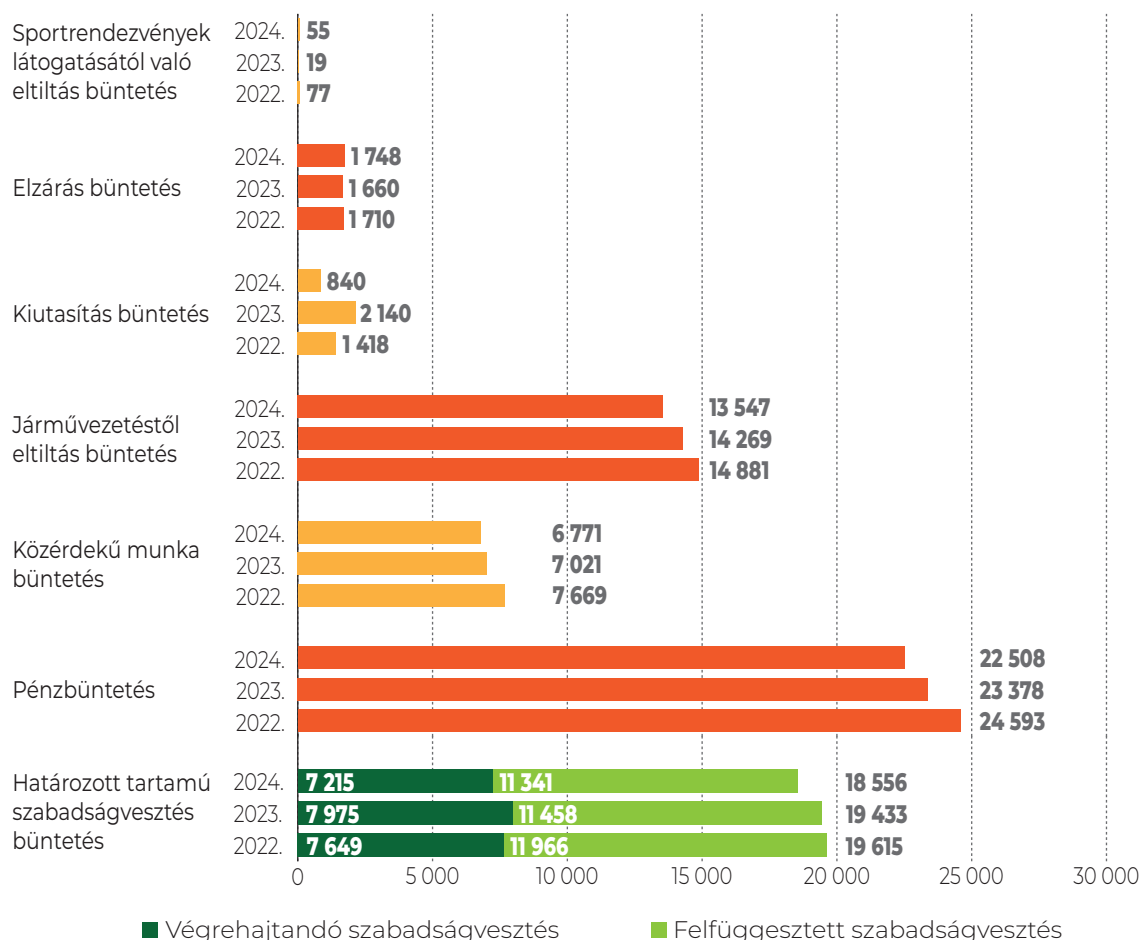
A 2024. évben a büntetéssel sújtott, illetve intézkedéssel érintett vádlottak számának 3,8%-os csökkenése megfelel annak, hogy ezzel azonos arányban csökkent a jogerős ügydöntő határozattal érintett vádlottak száma. A büntetőjogi szankciók körében a büntetések arányának a korábbi években kimutatott emelkedő tendenciája megállt, és a vizsgált évben is a 2023-ban elért 89,3%-on maradt.

A Btk. – meghatározott feltételek mellett – az erőszakos többszörös visszaesőkre kötelező jelleggel rendeli el a legsúlyosabb büntetés, az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását. A tárgyévben az előző évi 13-ról 12-re csökkent az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt terheltek száma, közülük 3 elítélt feltételes szabadságra nem bocsátható.

Az egyes büntetésekkel sújtott vádlottak számának alakulását a következő ábra mutatja, amely nem tartalmazza az életfogytig tartó szabadságvesztéssel érintett vádlottak számát:

23. ábra

Az egyes büntetésekkel sújtott vádlottak száma a 2022–2024. években

A jogerős ügydöntő határozattal érintett vádlottak számának a már említett 3,8%-kal történt csökkenése mellett 2024-ben a korábbi időszakhoz viszonyítva 4,5%-kal csökkent azon terheltek száma, akiket a bíróság határozott tartamú szabadságvesztésre ítélt. A határozott tartamú szabadságvesztés büntetésen belül az előző évhez képest ismét kisebb mértékben, 2,1 százalékponttal csökkent a végrehajtandó szabadságvesztések aránya (38,9%) a felfüggesztett szabadságvesztésekhez (61,1%) képest.

A leggyakrabban alkalmazott büntetés 2024-ben a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan továbbra is a pénzbüntetés volt. E büntetés a jogerősen büntetésre ítélt terheltek 47,6%-át érintette, ami 0,1 százalékpontos növekedést jelent 2023-hoz viszonyítva. A jogerősen elmarasztalt terheltek számához viszonyítva a szabadságvesztés aránya 0,3 százalékponttal mérséklődött 39,2%-ra, az elzárás aránya azonban 0,3 százalékponttal nőtt, így az elítéltek 3,7%-át érintette.

A tárgyévből kiszabott közérdekű munka büntetések aránya lényegében nem változott, az elítéltek 14,3%-ával szemben szabták ki e büntetést.

A jogerősen kiszabott járművezetéstől eltiltás aránya (28,6%) enyhén, 0,4 százalékponttal csökkent.

A foglalkozástól eltiltásra ítélték számában a korábbi években megfigyelhető jelentős emelkedés 2024-ben tovább folytatódott. A foglalkozástól eltiltásra ítélt vádlottak száma az előző évhez képest is 1,9%-kal nőtt, ami továbbra is a nemi erkölcs és a nemi élet szabadsága elleni bűncselekmények elkövetőivel szemben kötelező jelleggel előírt, és a bíróságok büntetiskiszabási gyakorlatában következetesen alkalmazásra is kerülő foglalkozástól eltiltás büntetésekkkel indokolható elsősorban.

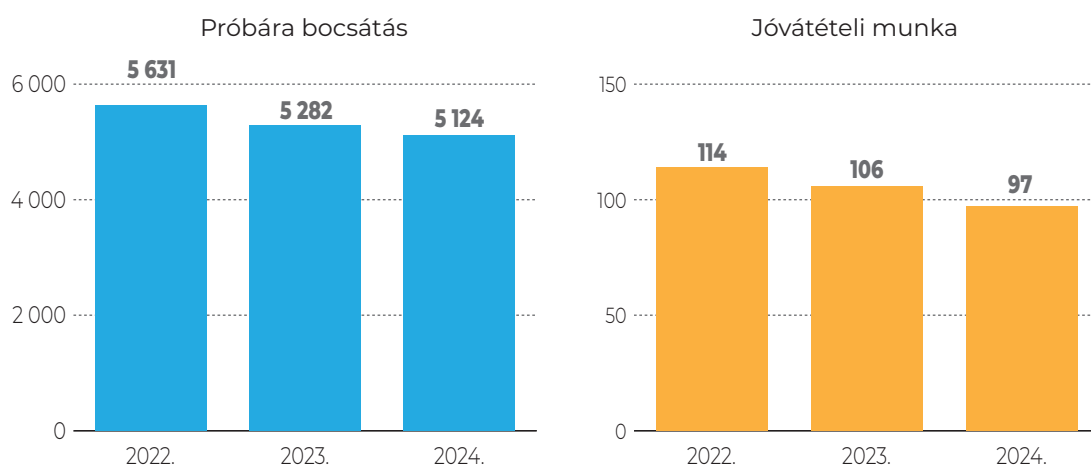
A kiutasításra ítélték száma 2023-hoz viszonyítva jelentősen, 60,7%-kal csökkent, amely adat a tömeges illegális bevándorlás megfékezése érdekében tett hatékony intézkedésekkel függ össze, ugyanis az embercsempészség nem magyar állampolgár elkövetőivel szemben a Btk. 2021. január 1. napja óta kötelező jelleggel írja elő a kiutasítás kiszabását, amely a korábbi években jelentős számban alkalmazásra is került.

A sportrendezvények látogatásától való eltiltás büntetés alkalmazása bár számában jelentősen, 189,5%-kal emelkedett, de változatlanul elenyésző volt, mivel ez a jogerősen büntetéssel sújtott terhelteknek csupán a 0,12%-át érintette.

A próbára bocsátások és a jóvátételi munkát elrendelő bírósági döntések száma a következők szerint alakult:

24. ábra

A próbára bocsátások száma, valamint a jóvátételi munkát alkalmazó bírósági döntések száma a 2022–2024. években

Tovább csökkent 2024-ben azon vádlottak száma, akikkel szemben a bíróság próbára bocsátást alkalmazott. A próbára bocsátás aránya az összes joghátrányhoz képest azonban enyhén, 0,1 százalékponttal 9,7%-ra emelkedett. Változatlanul kijelenthető, hogy a büntetés helyett alkalmazott intézkedéseken belül a próbára bocsátás a leggyakoribb.

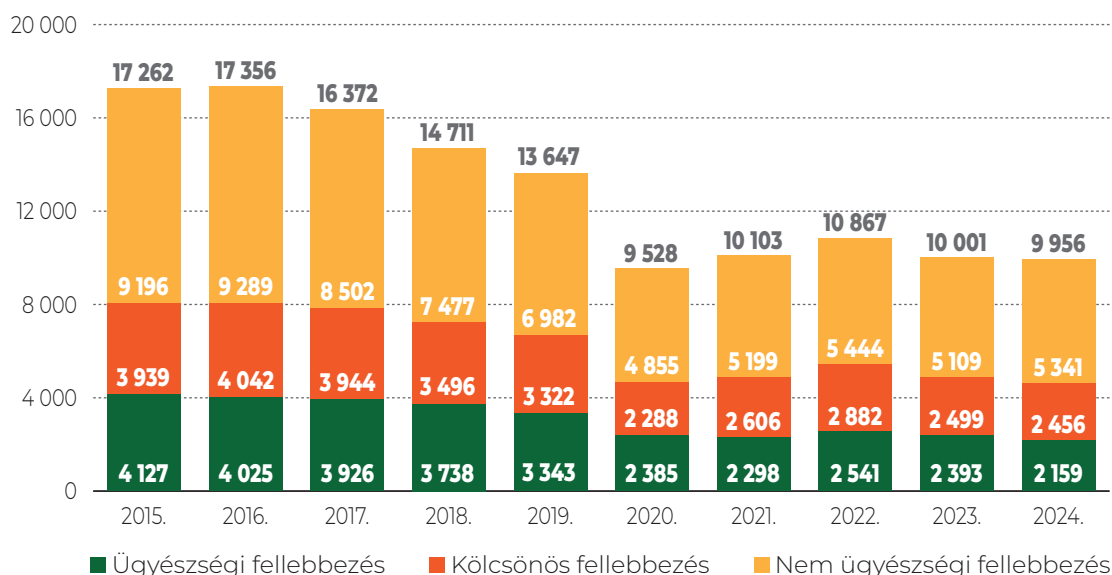
Az előző évhez képest a jóvátételi munkát alkalmazó bírósági döntések aránya az intézkedéseken belül lényegében stagnált, és az elítéltek 0,2%-át érintette. Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételének elrendelésére 4 esetben került sor.

A vagyonelkobzások száma a korábbi évhez képest a 2024. évben jelentősen, 13,9%-kal emelkedett, míg az elkobzások számában 17,2%-os csökkenés volt kimutatható.

Az elsőfokú bíróság érdemi határozata ellen benyújtott fellebbezések számát a következő ábra mutatja:

25. ábra

Az elsőfokú bíróság érdemi határozata ellen bejelentett fellebbezések a 2015–2024. években

A tárgyévből 2023-hoz képest 0,4%-kal csökkent az elsőfokú ügydöntő határozattal szemben bejelentett fellebbezések száma. A büntetővégzést leszámítva 2024-ben az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatával érintett vádlottak 54,6%-a esetében került sor fellebbezésre, amely 0,7 százalékponttal magasabb az előző év adatánál.

A jogerős érdemi határozatok számának csökkenésével együtt hasonló mértékben változott az ügydöntő határozatok elleni jogorvoslatok száma is. Az ügyészégi fellebbezések aránya bár enyhén csökkent, de nagyságrendileg megfelelt az előző évek adatainak. A tárgyévből az elsőfokú ügydöntő határozattal érintett vádlottakra vonatkozó fellebbezések 46,4%-át tette ki az ügyészség által vagy általa is bejelentett jogorvoslati kérelmek aránya (2023: 48,9%, 2022: 49,9%, 2021: 48,5%).

2024-ben a másodfokú ügyész által fenntartott ügyészégi fellebbezések eredményessége a korábbi év 54,1%-os értékéhez képest enyhén, 54,6%-ra javult. Változatlanul érzékelhető volt azonban, hogy az ítélezési gyakorlat helyenként enyhe, esetenként nem érvényesült megfelelően a szabadságvesztés büntetéseknek a középérték figyelembevételével történő kiszabására vonatkozó törvényi rendelkezés sem.

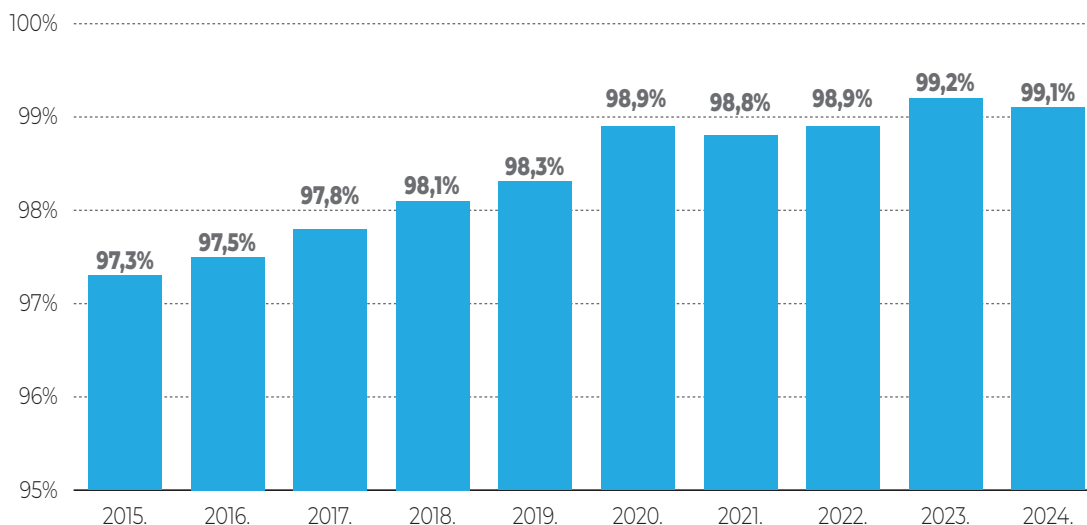
Az ügyészség az enyhe ítélezési gyakorlat megváltoztatása és a törvény szigorának érvényre juttatása végett a kiszabott büntetés súlyosítására irányuló fellebbezéssel élt. Ez volt a leggyakoribb oka az ügyész fellebbezéseknek, amely a vádhatósági jogorvoslattal érintett vádlottak 88,4%-ára vonatkozott. A súlyosításra irányuló, és a másodfokú ügyészség által fenntartott ügyész fellebbezések eredményessége a korábbi évhez képest nem változott, 28% maradt. A megalapozatlanság miatt fenntartott ügyészégi fellebbezések száma lényegében szintén nem változott, 140 terheltet érintett, azonban ezek eredményessége az előző év adatához képest nagyobb mértékben, 38,9%-ról 49,3%-ra emelkedett.

2024-ben 8 esetben a vádlott felmentéséért, 34 esetben a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítése végett jelentettünk be fellebbezést.

A váderedményességet a következő ábra szemlélteti:

26. ábra

A váderedményesség a 2015–2024. években

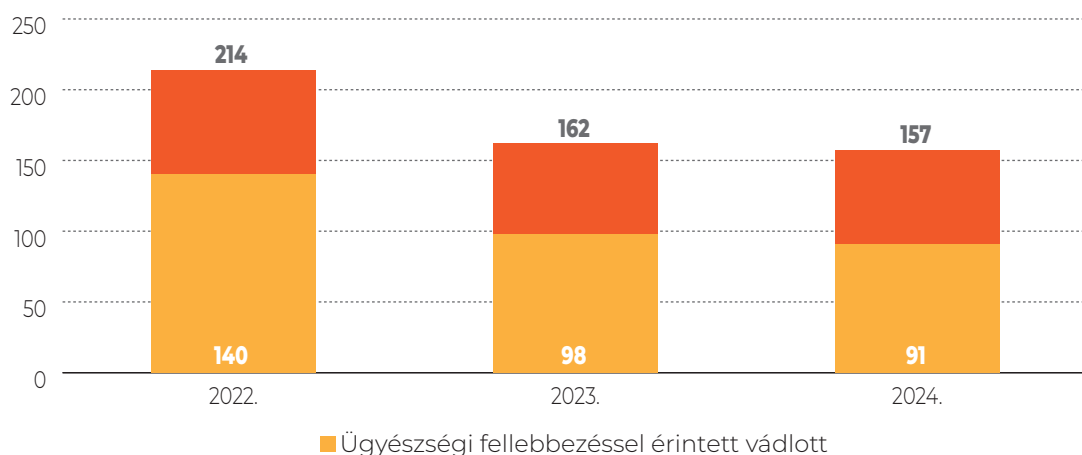
A váderedményesség folyamatos emelkedése 2023-ban megállt, azonban a 99,1%-os érték is az elmúlt 10 év második legmagasabb mutatója. Emellett 47.669 terhelt esetében, a vádlottak 88,2%-át érintően a bíróság a váddal, illetve a végindítvánnyal minden tekintetben egyezően állapította meg a büntetőjogi felelősséget.

2024-ben 4,6%-kal nőtt azon vádlottak száma, akik tekintetében a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte az elsőfokú ügydöntő határozatot. Ez összesen 389 vádlottat érintett, amely továbbra is messze elmarad a Be. hatálybalépését megelőző mutatótól. Ez igazolja, hogy a Be. által bevezetett új jogorvoslat, a hatályon kívül helyező határozat elleni fellebbezés jogintézménye megerősítette az új törvény által a másodfokú bíróságok részére biztosított szélesebb körű reformatórius jogkör tényleges alkalmazását, és arra készítette a másodfokú bíróságokat, hogy körültekintőbben fontolják meg azt a döntést, amikor az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és megismételt eljárás lefolytatásának elrendelését tartják indokoltnak.

A másodfellebbezéssel érintett vádlottak számát, és ezen belül az ügyészségi fellebbezéssel érintett vádlottak számát a következő ábra szemlélteti:

27. ábra

A másodfellebbezéssel érintett vádlottak száma, és ezen belül az ügyészségi fellebbezéssel érintett vádlottak száma a 2022–2024. években

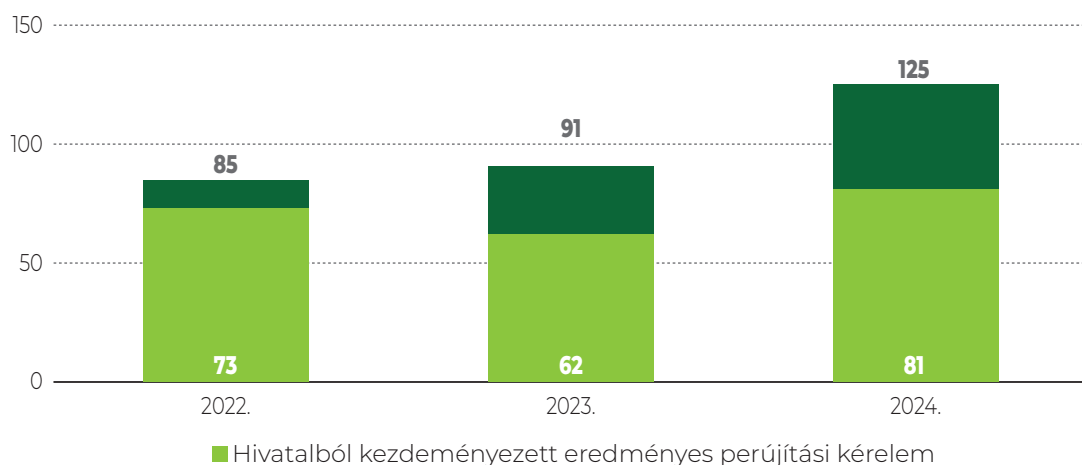

2023-hoz képest enyhén csökkent a harmadfokú eljárással érintett vádlottak száma. A harmadfokú ügyész által fenntartott ügyészi másodfellebbezések eredményessége 54,6%-ra csökkent. A harmadfokú eljárások csekély számára figyelemmel azonban ezen adatok csökkenéséből általános következtetés nem vonható le.

Az ügyészség által hivatalból kezdeményezett perújítások számának alakulását a következő ábra mutatja:

28. ábra

Az ügyészség által hivatalból kezdeményezett perújítások számának alakulása a 2022–2024. években

A rendkívüli jogorvoslatok közül továbbra is a perújítás fordult elő a leggyakrabban. A tárgyévben 1090 perújítási kérelem, illetve indítvány érkezett az ügyészségre, amiből 799 került a bírósághoz. Az ügyészség által hivatalból kezdeményezett perújítással kapcsolatos intézkedések száma 2024-ben az előző évekhez képest jelentősen nőtt, ezek eredményességének aránya pedig 64,8% volt.

2024-ben is figyelemmel kísértük a kiemelt és közérdeklődésre számot tartó büntetőbíróság előtt folyamatban lévő ügyeket. Tételesen vizsgáltuk ezekben az ügyekben, illetve általánosságban is a jogerősen felmentéssel vagy az eljárás megszüntetésével végződött eljárásokat, levontuk a szükséges következtetéseket. Szűrőpróbaszerűen vizsgáltunk más olyan befejezett ügyeket, amelyek a váderedményességet rontották. A vizsgálatok eredménye alapján egyedi vagy általános jellegű intézkedéseket tettünk. A folyamatban lévő ügyekben továbbra is konzultációs lehetőséget biztosítottunk a fellebbviteli főügyészségek és a főügyészségek számára. A tárgyévben bekövetkezett jogszabályváltozásokra is visszavezethetően felmerült anyagi vagy eljárásjogi kérdések megoldásában igyekeztünk még az eljárás jogerős befejezése előtt segíteni. Mindezek hozzájárultak a magas váderedményesség fenntartásához.

2.3. A fiatalkorúak büntetőügyeiben kifejtett ügyészségi tevékenység

A fiatalkorúak büntető igazságszolgáltatásának célja, hogy az eljárás mielőbbi lefolytatásával és nevelő jellegű joghátrányok alkalmazásával a társadalomba való visszailleszkedést elősegítse és a speciális bűnmegelőzést szolgálja. Felismerve azt, hogy a fiatalkorúak életkoruk és sajátos szükségleteik folytán különleges bánásmódot igényelnek, a törvény kimondja, hogy a büntetőügyben eljáró hatóságoknak a fiatalkorú elleni büntetőeljárással összefüggésben az Alaptörvényben, a Gyermek jogairól szóló, New York-ban, 1989. november 20-án kelt Egyezményben, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben és más törvényekben megfogalmazott, gyermeket megillető jogok hatékony érvényesülését biztosítani kell.

A 2024. évben a bűncselekmények elkövetőinek száma 214.144 (2023: 153.143, 2022: 143.979) volt, közülük 8844 (2023: 8836, 2022: 7942) tizennegyedik életévét betöltött fiatalkorút regisztráltak.

Az egyes bűncselekmények elkövetőjeként regisztrált fiatalkorúak főbb adatainak alakulásáról a következő táblázat ad tájékoztatást:

2. táblázat

Egyes bűncselekmények fiatalkorú elkövetőinek száma a 2022–2024. években

Bűncselekmények	2022. év	2023. év	2024. év
Szándékos befejezett emberölés	1	4	2
Emberölés kísérlete	10	6	5
Életveszélyt okozó testi sértés*	13	18	12
Súlyos testi sértés*	380	378	316
Kábítószer-kereskedelem	49	30	32
Emberkereskedelem	51	16	7
Szexuális erőszak	33	48	33
Kerítés	1	4	3
Gyermekpornográfia	79	128	113
Garázdaság	1 401	1 442	1 242
Rablás	135	124	217
Kifosztás	95	96	60
Zsarolás	23	18	36
Lopás	2 542	2 858	3 022
Rongálás	325	453	467

* A gondatlan testi sértés alakzatai nélkül.

Az elmúlt évben a bűncselekmények elkövetőjeként regisztrált gyermekkorúak száma 4350 (2023: 2523, 2022: 2352) volt, amely a 2023. évhez képest 72,4%-os, jelentős emelkedést mutatott.

A fiatalkorú ügyét, amennyiben az lehetséges és kívánatos, bírósági eljárás nélkül, a normakövető magatartás elsajátítását elősegítő joghátrány megválasztásával kell elrendezni. Ezért a Be. a fiatalkorú elleni büntetőeljárásban – a terhelti együttműködésre alapítottan – jóval nagyobb teret enged azoknak a bírósági utat elkerülő, ügyészszégi intézkedésként alkalmazható jogintézményeknek, amelyek az áldozat kompenzálásában és a kárhelyreállításban a fiatalkorú aktív részvételét igénylik. A feltételes ügyészi felfüggesztés keretében olyan magatartási szabályok és kötelezettségek írhatók elő, amelyek a sértettre fókuszáló resztoratív szemlélet mellett a nevelési cél elérésére is hatékony eszközül szolgálnak. A közvetítői eljárás során a fiatalkorú közvetlenül szembesülhet az általa elkövetett cselekmény következményeivel.

A bíróság elé állítás lényege, hogy az arra alkalmas ügyet egy egyszerűsített eljárási rendben, a cselekmény elkövetése után rövid időn belül a bíróság elé juttassa. A büntetővégzéssel történő elbírálás ugyancsak a bíróság elé vitt ügyek időszerű lezárását és ezáltal a büntetési célok mielőbbi érvényesülését segíti elő.

A 2024. évben az ügyészség 5398 (2023: 4866, 2022: 4958) szakterületi ügyben 2212 (2023: 1963, 2022: 1983) esetben döntött vádemelésről, 1876 (2023: 1791, 2022: 1833) esetben az eljárás megszüntetéséről, 1310 (2023: 1112, 2022: 1142) alkalommal pedig az eljárás felfüggesztéséről. Az eljárás felfüggesztését 188 esetben (14,4%) közvetítői eljárással összefüggő ok, 1107 esetben (84,5%) feltételes ügyészi felfüggesztés indokolta. Az ügyészség az eljárás megszüntetésével történt elintézések közül 588 esetben (31,3%) alkalmazott megrovás intézkedést, 844 esetben (45%) az eljárás megszüntetésére feltételes ügyészi felfüggesztést, 141 esetben (7,5%) közvetítői eljárást követően került sor.

A tárgyévben a 2023. évi adatokkal egybevetve a vádemeléssel érintett ügyek száma 12,7%-kal, míg a vádemeléssel érintett személyek száma 7,8%-kal emelkedett.

A vádemelés típusai alapján a vádak 9,1%-ában nyújtottunk be az általános szabályok szerinti vádiratot, ami az előző évi arányhoz viszonyítottnak (2023: 7,7%) 1,4 százalékpontos növekedést jelzett. A vádiratban 690 ügyben indítványoztuk konkrét mértékű vagy tartamú joghátrány kiszabását az előkészítő ülésen tett beismerés esetére. A 2023. évben 537 ügyben került sor ilyen vádirat benyújtására, amely azt jelenti, hogy e vádak száma – az elmúlt évi 28,5%-os emelkedést követően – a 2024. évben is számottevő mértékben, ugyancsak 28,5%-kal nőtt, tovább bővítve annak a lehetőségét, hogy már az előkészítő ülésen ügydöntő határozat meghozatalára kerülhessen sor. Amíg a 2023. évben 2 szakterületi ügyben került sor egyezségkötésre, a tárgyévben egyezség alapján 1 ügyben emeltünk vádat.

A Btk. a fiatalok elleni büntetőeljárásban a formális egyezségkötés esetére felkínálható anyagi jogi előnyöket a felnőtt korúakhoz képest eltérően szabályozza, és csak annak az együttműködő fiataloknak nyújt kedvezményt, aki az egyezség keretében valamely büntetőügy bizonyításához jelentősen hozzájárult. A büntetések és intézkedések fiatalokra vonatkozó speciális rendelkezései önmagukban is jóval enyhébb elbírálást tesznek lehetővé, ezért az egyezség alapján lefolytatott eljárásban további kedvezményként az általános szabálytól eltérő enyhébb szankcionálás lehetősége – a kiszabható büntetés felső határának korlátozásával – csak szabadságvesztés alkalmazásának indokoltsága mellett biztosított.

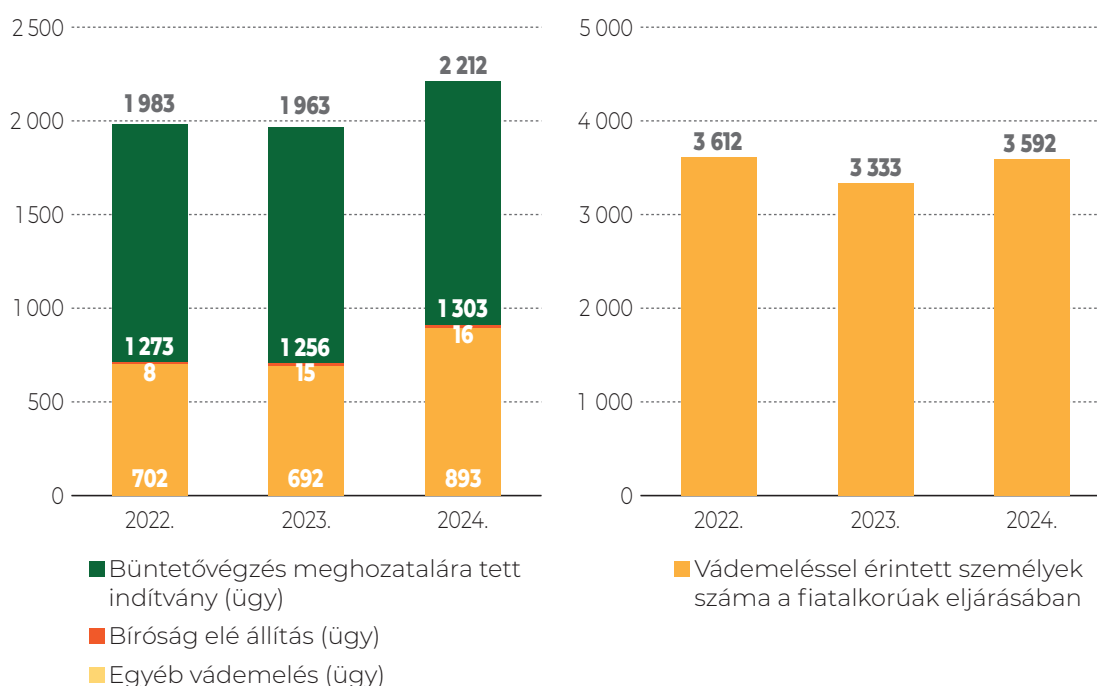
Az eljárás gyorsítását szolgáló eljárási formák közül az ügyészség a szakterületi ügyekben – a pandémia ideje alatt kialakított gyakorlatot folytatva – az összes vádemelés 58,9%-ában tett indítványt büntetővégzés meghozatala-

lára. Ez az arány a 2023. évi 64%-os mutatószámmal összehasonlítva 5,1 százalékpontos mérséklődést jelentett, ugyanakkor, ha a vádemeléssel érintett ügyek számának emelkedését tekintjük, a büntetővégzés meghozatalára irányuló indítványok száma is – az elmúlt évhez képest 3,7%-kal – emelkedett. Kimondható, hogy a büntetővégzés meghozatalát célzó indítványt tartalmazó vádak a vizsgált évben is a vádemelések meghatározó részét képviselték.

Bíróság elé állításra a 2024. évben az összes vádemelés mindössze 0,7%-ában került sor (2023: 0,8%, 2022: 0,4%).

A vádemeléssel érintett ügyek és a fiatalkorúak eljárásában vádemeléssel érintett terheltek számának alakulását a következő ábra mutatja:

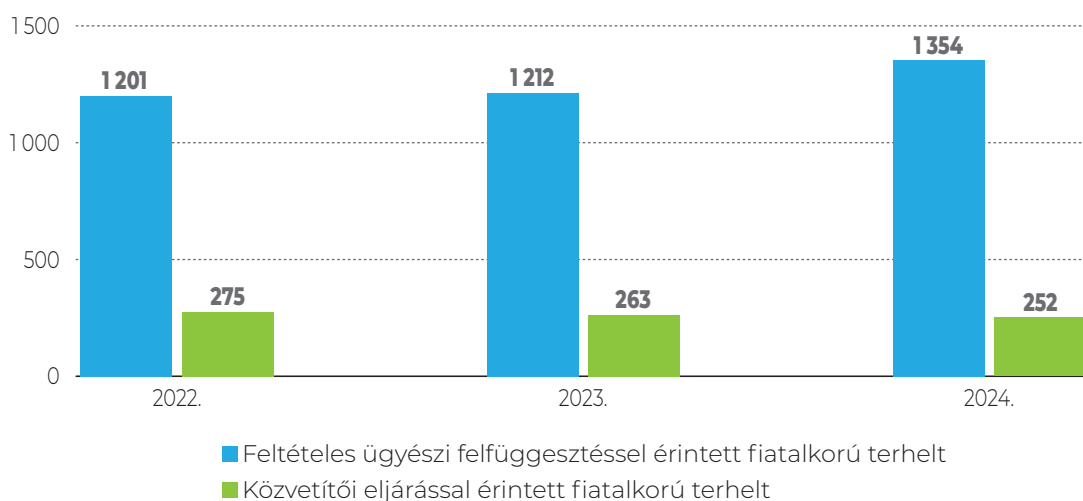
29. ábra
A fiatalkorúak ügyészenek tevékenysége körében emelt vádak adatai a 2022–2024. években

A 2023. évhez képest 4,2%-kal csökkent azon fiatalkorúak száma, akiknek ügyét a 2024. évben közvetítői eljárásra utaltuk, míg a feltételes ügyészi felügyesztéssel érintett fiatalkorúak számában 11,7%-os emelkedés volt tapasztalható.

30. ábra

A feltételes ügyészi felfüggesztéssel és a közvetítői eljárásra utalással érintett fiataikorú terheltek száma a 2022–2024. években

Az ügyészség nem csak a fiataikorúak ellen indult büntetőeljárás különös szabályainak betartásával, hanem a kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények üldözésével, a kiskorúak eljárási jogainak érvényre juttatásával is kiemelten foglalkozik. A büntetőeljárásban a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek mindenkor különleges, a felnőtt korúakhoz képest más elbánást igénylő szereplők, így közöttük eljárási pozíció – terhelti vagy sértetti jogállás – szerint az életkoron alapuló alapvető eljárási garanciák tekintetében különbség nem tehető.

Ezért a 2024. évben a fiataikorúak büntetőügyeivel foglalkozó ügyészek éves továbbképzésén nem csupán a szűkebb értelemben vett szakterületi ügyek jogalkalmazási kérdéseit vitattuk meg. A tanfolyam részeként, az egyetemes ügyészségi joggyakorlat kialakítása és az ügyintézés tudatosságának növelése érdekében sor került a tizennyolcadik életévet be nem töltött sértettek sérelmére megvalósított – kiemelten az információs és kommunikációs technológiák által elősegített – nemi élet szabadsága és nemi erkölcs elleni bűncselekményekkel kapcsolatos büntető anyagi jogi és eljárásjogi ismeretek aktualizálására is. A képzésen elhangzott előadások és konzultációs kérdések alapján oktatási anyagként is hasznosítható összeállítás készült, amely a helyes eljárást és a jó gyakorlatokat számos további büntető anyagi jogi és eljárásjogi témakör, így – egyebek mellett – a kiskorú veszélyeztetése bűncselekményének tényállásszerűségét, a kiskorúak sérelmére elkövethető egyes bűncselekmények súlyosabban minősítő körülményeinek jogi megítélését, a feltételes ügyészi felfüggesztés és a közvetítői eljárásra utalás alkalmazásának törvényi feltételeit, a törvényes képviselő büntetőeljárási szerepét és jogosultságait, a kábítószer-használatot megelőző-felvilágosító szolgáltatáson részvétel lehetőségét, valamint az ügyiratmegismerési módokat is bemutatja.

Az instruálás az ügyészi szervezeten belül – az irányítás eszközszerébe illeszkedve – a tevékenység segítésének és a többirányú információáramlásnak olyan eszköze, amelynek célja az alárendelt ügyészi szervek munkájának segítése – szakmai, illetve más hiányosság megállapítása esetén intézkedés annak megszüntetésére –, és ezáltal az ügyészségi tevékenység hatékonyságának növelése. Az instruálás lehetőséget ad az instruált ügyészség szakmai munkájának közvetlen ellenőrzésére, az eredményes működéshez szükséges információk átadására, valamint a szakmai képzés és az egyéni fejlődés elősegítésére.

Az elmúlt évben országos instruálás keretében vizsgáltuk és ellenőriztük a főügyészségeknek a járási ügyészségeken a fiataikorúak által elkövetett bűncselekmények miatt indított büntetőügyekkel, valamint a fiataikorúak és a felnőttkorúak összefüggő büntetőügyeivel kapcsolatban a 2023. és a 2024. években elvégzett szakinstruáló tevékenységét és gyakorlatát. A vizsgálat megállapította, hogy a főügyészségek az instruálás során az alárendelt ügyészi szervek szakterületi tevékenységét jellemzően tételesen ellenőrizték, és tapasztalataikat – az ügyészi munka hatékonyságának előmozdítására alkalmas megállapításokat is tartalmazó – feljegyzésben rögzítették.

A szakterületi tevékenységben a tizennegyedik életévüket be nem töltött fiataikorú terheltek büntetőügyei speciális ügykört jelentenek. A Btk. 16. §-a sorolja fel azokat a kiemelkedő tárgyi súlyú élet és testi épség elleni, vagyon elleni erőszakos, valamint hivatalos személy és közbiztonság elleni bűncselekményeket, amelyek miatt az ilyen életkorú elkövető büntetőjogi felelőssége a törvényi feltételek megléte esetén megállapítható. A bűncselekmény elkövetésekor tizennegyedik életévét be nem töltött fiataikorúval szemben joghatárnyként csak intézkedés – jellemzően próbára bocsátás vagy javítóintézeti nevelés – alkalmazható.

Erre példa a következő – a büntethetőség egyik feltételéül előírt belátási képesség megítélésével kapcsolatban elvi tartalmat is magában foglaló – ügy, amelyben a cselekményt a tizennegyedik életévének betöltése előtt tíz nappal megvalósító fiataikorú V. rendű terhelt tárgyévi elítélésére nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette miatt került sor.

Az elsőfokú és a jogerős másodfokú ügydöntő határozatban egyezően rögzített tényállás lényege szerint a fiataikorú V. rendű terhelt és a hajléktalan életmódot folytató, ittas állapotban lévő felnőtt korú I–IV. rendű terheltek a fiataikorú V. rendű terhelt ötletére a késő esti órákban a sértett házához mentek, oda a bejáratú ajtó betörésével bejutottak. Céljuk a sértett pénzének megszerzése volt. A sértettet az I. rendű terhelt leütötte, majd a terheltek a házban értékek után kutattak. Amikor a sértett eszméletére tért, őt az I. rendű terhelt talppal arcon rúgta, és mellbe ütötte, a II. rendű terhelt pedig amiatti harag-

jában, hogy nem találtak pénzt, egy fiókkal többször fejen ütötte. Ezután a III. rendű terhelt egy kést vett magához, és azt a sértett szeméhez tartva arról faggatta, hogy hol tartja a pénzét, majd a késsel a szeme környékén meg is szúrta. A sértett nem árulta el a pénzének hollétét, ezért a III. rendű terhelt egy nagyméretű porcelán tálat vágott a fejéhez, valamint az I. rendű terhelttel közösen többször oldalba rúgták. Miután az értékek utáni kutatás eredménytelen maradt, az I. rendű és a II. rendű terheltek porcelán tányérokat és poharakat dobtak a sértett fejéhez, a III. rendű terhelt egy mikrohullámú sütőt ejtett a fejére, a fiatalokú V. rendű terhelt pedig, aki görkorcsolyát viselt, a sértettet a hátán megrugdosta. Végül az I. rendű és a III. rendű terheltek felemelték az 55 kg tömegű fa étkezőasztalt, és a sértett mellkasára ejtették úgy, hogy az az I. rendű terhelt kezéből kicsúszott. Miután a sértett már nem adott életjeleket, a terheltek a lakásban lévő élelmiszereket összepakolták, és a helyváltoztatásra, önmentésre képtelen sértettet magára hagyva a helyszínről eltávoztak. A terheltek általi, mintegy húsz percig tartó bántalmazás következtében a sértett testszerte 29 rendbeli zúzódásos, töréses és belszervi sérülést szenvedett el. Halálát a tüdőzúzódás és mellüri vérgyülem miatti fulladás okozta, annak során a halállal szükségképpen együtt járó szenvedést jóval meghaladó mértékű szenvedést élt át.

Az ügyben elsőfokon eljáró bíróság az előtte folyamatban lévő eljárást felfüggesztette, és a Btk. 16. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte. Álláspontja szerint a büntetőtörvény szabályozásával ellentétben a tizenkettedik életévüket betöltött, de tizennegyedik életévüket be nem töltött személyek büntetőjogi felelősségre vonásánál nem csak azt kell vizsgálni, hogy beszámítási és belátási képességük birtokában valósították-e meg a törvényben írt bűncselekményeket, hanem azt is, hogy magatartásukban kimutatható-e más személy kényszert el nem érő ráhatása. Ezért a Btk. 16. §-ának rendelkezése a jelenlegi formájában alkotmányellenes.

Az Alkotmánybíróság a 25/2022. (X. 26.) AB határozatával (a továbbiakban: AB határozat) a Btk. 16. § a) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezést elutasította. Kifejtette, hogy a Btk. 16. §-ának a) pontja szerinti felelősségre vonás szabályozása az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének arányos korlátozását valósítja meg, a gyermeknek a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogát sem szükségtelenül, sem aránytalanul nem korlátozza. A belátási képesség vizsgálata a Btk. 16. §-a értelmében a bíróság feladata, a belátási képesség jogi vizsgálatához a törvényben előírtak

szerint a terhelt klinikai és mentálhigiéniai felnőtt- és gyermek szakpszichológiai vizsgálatát is el kell végezni. E vizsgálat ugyanakkor nem zárja ki a tizennegyedik életévét be nem töltött elkövető érzelmi fejlettségének, esetleges érzelmi befolyásoltságának a figyelembe vételét.

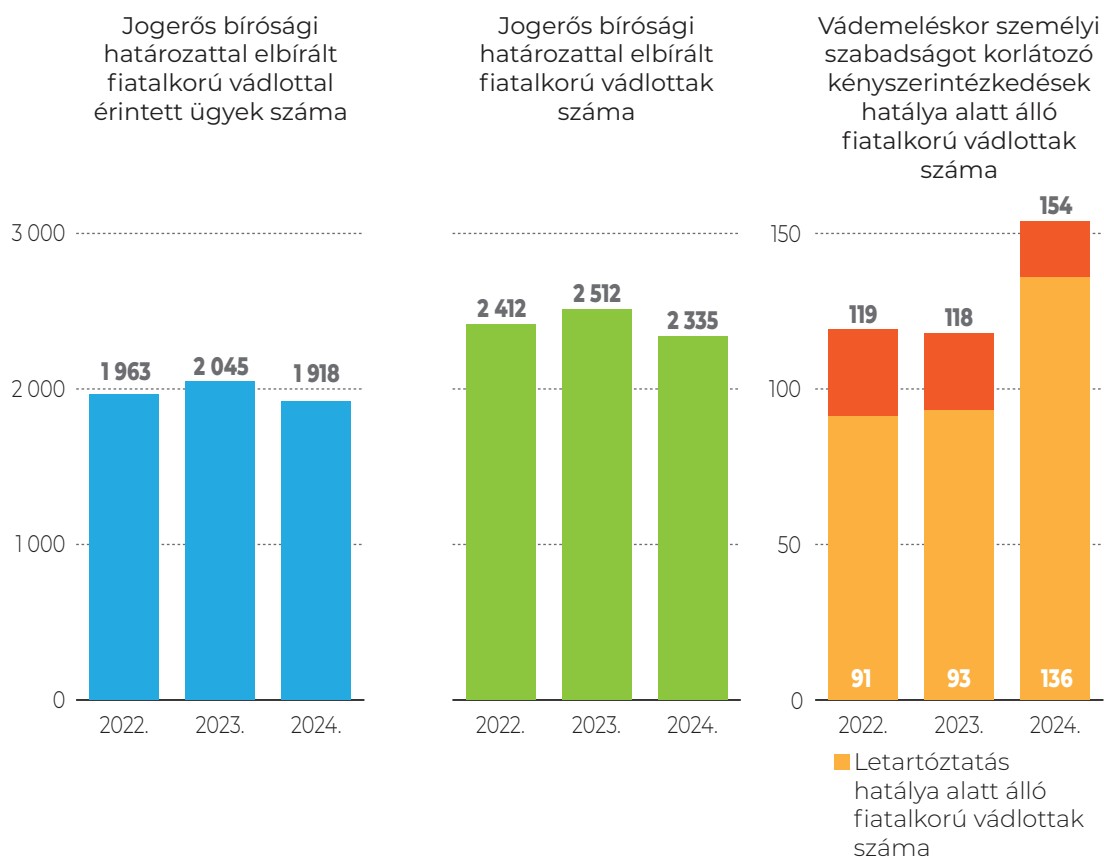
Az elsőfokú bíróság az AB határozatot követően meghozott nem jogerős ítéletével a fiataalkorú V. rendű terheltet az ellene társtettesként elkövetett emberölés büntette miatt emelt vád alól büntethetőséget kizáró gyermekkor okából felmentette. Ítéletének indokolása szerint a fiataalkorú V. rendű terhelt képes volt cselekménye társadalomra veszélyességének felismerésére és az annak megfelelő cselekvésre, de viselkedését a csoporthoz való kényszerű alkalmazkodás jellemezte, ezért belátási képességgel a bűncselekmény elkövetésekor nem rendelkezett.

Az ügyészi fellebbezés alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a fiataalkorú V. rendű terhelttel szemben megváltoztatta, őt bűnösnek mondta ki társtettesként, nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntetében, és ezért a jogerős ügydöntő határozat meghozatalakor a tizennyolcadik életévét már betöltött terheltet két évre próbára bocsátotta. Kifejtette, hogy a bűncselekmény elkövetésekor a fiataalkorú V. rendű terhelt – az AB határozatra is figyelemmel – rendelkezett belátási képességgel. Ennek tényét nem csupán a szakértői vélemények támasztották alá, hanem az a körülmény is, hogy a csoport legfiatalabb tagjaként ő volt a bűncselekmény tippadója, ő javasolta társainak, hogy a sértettet keressék fel pénz reményében. Bekapcsolódott a sértett bántalmazásába is, amit nem a társai által adott minta követése motivált, így kétség sem merült fel aziránt, hogy ne lett volna tisztában cselekménye jogellenességével, és ne tudta volna felmérni annak következményeit.

A jogerős határozattal elbírált fiataalkorú vádlottakat érintő ügyekre és a fiataalkorú vádlottakra vonatkozó, a következő ábrában szereplő statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a 2024. évben a bírósági döntéssel befejezett ügyek és terheltek száma az előző évhez képest 6,2%-kal, illetve 7%-kal lett kevesebb. A tárgyévben a 2023. évi adatokkal összehasonlítva a vádemeléskor személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés hatálya alatt álló fiataalkorú vádlottak számában nagyobb mérvű, 30,5%-os emelkedés következett be, amelyhez viszonyítottn a letartóztatásban lévők aránya is – amely a 2023. évben 78,8% volt (2022: 76,5%) – figyelemre méltó mértékben, 88,3%-ra növekedett, a letartóztatásban lévők száma pedig 46,2%-kal emelkedett.

31. ábra

A jogerős bírósági határozattal elbírált ügyekre és fiatalkorúakra vonatkozó főbb adatok a 2022–2024. években

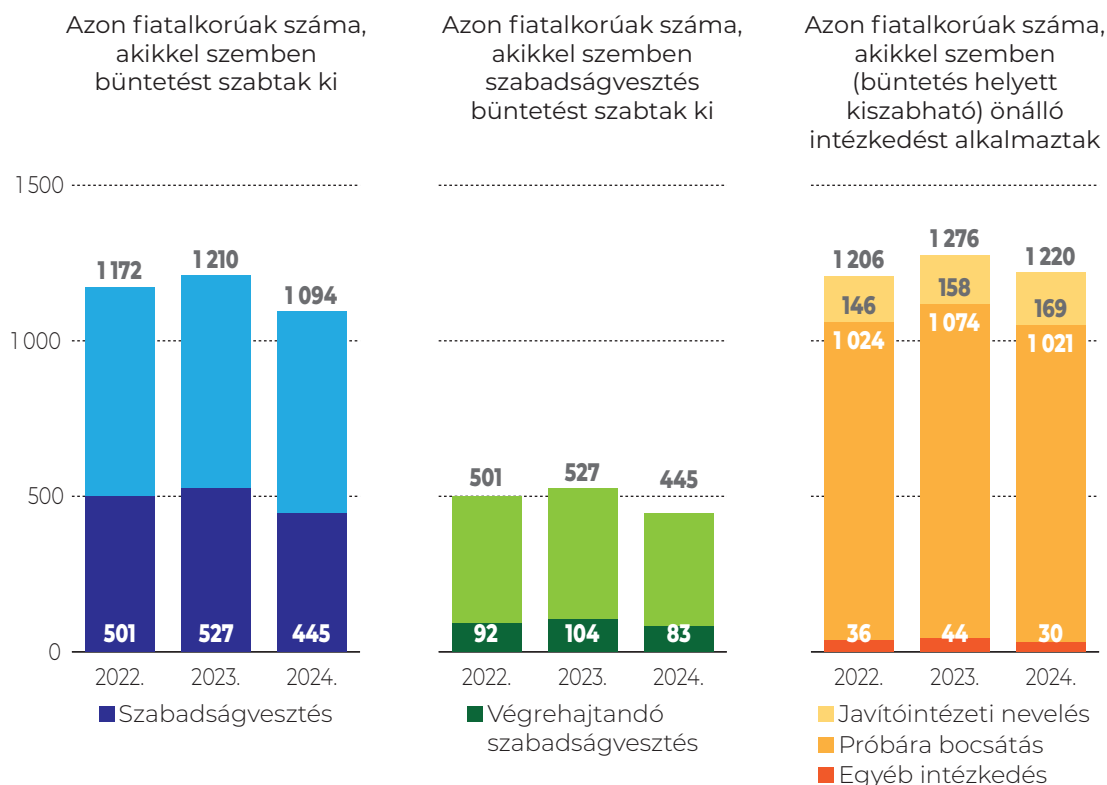

A 2024. évben a büntetéssel sújtott fiatalkorú terheltek 40,7%-ával szemben szabott ki szabadságvesztést a bíróság, amely arra utal, hogy e büntetési nem gyakorisága az elmúlt évi adatok tükrében kismértékben csökkent (2023: 43,6%, 2022: 42,7%). A kiszabott szabadságvesztés az érintett fiatalkorúak 18,7%-a esetében jelentett tényleges szabadságelvonást (2023: 19,7%, 2022: 18,4%), amelyből következően a 2024. évben 1 százalékponttal volt magasabb azon fiatalkorúak aránya, akik vonatkozásában a bíróság törvényi lehetőséget látott a felfüggesztő rendelkezés alkalmazására.

Az önállóan, büntetés helyett alkalmazható intézkedések közül a leggyakrabban továbbra is próbára bocsátás elrendelésére került sor (2024: 83,7%, 2023: 84,2%, 2022: 84,9%). A 2023. évi mutatószámot tekintve a javítóintézeti nevelésre ítélt fiatalkorúak aránya (2024: 13,9%, 2023: 12,4%, 2022: 12,1%) csekély mértékű emelkedést mutatott. Az adatokat a következő ábra szemlélteti:

32. ábra

A fiatalokkal szemben kiszabott büntetések és intézkedések főbb adatai a 2022–2024. években

A 2024. évben 2143 fiatalkorú vádlott ügye (a jogerős határozattal elbírált fiatalkorú vádlottak 91,8%-a) zárult le elsőfokon jogerőre emelkedett ügydöntő határozattal. Erre 15 vádlottal szemben (0,7%) bíróság elé állításban került sor, a büntetővégzéssel elbírált vádlottak száma 1258 (58,7%) volt, tárgyaláson 347 vádlottal szemben (16,2%) hoztak határozatot.

A vizsgált évben a bíróság előkészítő ülésen 622 (2023: 669, 2022: 495) fiatalkorú vádlott beismerő vallomását fogadta el, akik közül 584 vádlottal (93,9%) [2023: 622 (93%), 2022: 442 (89,3%)] szemben hozott – 521 vádlott tekintetében (2023: 554, 2022: 403) már az előkészítő ülésen elsőfokon jogerőre emelkedett – ügydöntő határozatot.

A fenti adatokból következően a jogerősen befejezett ügyekkel érintett terheltek számán belül a legnagyobb arányt a 2024. évben is azok a vádlottak képviselték, akiknek ügyét büntetővégzéssel bírálták el. Másrészről az ada-

tok azt is bemutatták, hogy az előkészítő ülés azon törvényi funkciója, hogy a büntetőeljárás vádemelés esetén is minél előbb érdemi befejezést nyerjen, a fiatalkorúak ügyeiben – amelyekben az időszerűség és a soron kívüliség kiemelt törvényi szempont – hatékonyan érvényesült.

A tárgyévből az elsőfokú bírói döntés ellen az ügyészség 124 vádlott vonatkozásában nyújtott be – a másodfokú ügyész által 116 vádlott vonatkozásában fenntartott – fellebbezést, amely a másodfokú eljárásban a vádlottak 56%-át érintően (65 vádlott) vezetett eredményre. Harmadfokú eljárásra 1 fiatalkorú vádlott tekintetében került sor.

A szakterületi ügyekben a váderedményesség – az előző évekkel azonosan (2023: 99,6%, 2022: 99,6%) – 99,6% volt.

A fiatalkorúak büntető igazságszolgáltatásában a szabadságvesztés végső eszközként való alkalmazásának alaptétele szerint a személyi szabadság elvonásának mind a kiszabást, mind a végrehajtást tekintve a legrövidebb időre kell szorítkoznia. Ugyanakkor a legsúlyosabb megítélésű bűncselekményeket elkövető fiatalkorúakkal szemben a társadalom védelmének az általános megelőzésben megtestesülő érdeke szükségképpen megelőzi a speciális prevenció szempontjait, ilyen esetekben a büntetési cél elérését kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása szolgálja.

Ilyen esetet példáz az a jogerősen a 2024. évben befejezett büntetőügy, amelyet – a bűncselekmény jellege miatt – helyi érdeklődés övezett.

A jogerős ügydöntő határozat szerint a cselekmény időpontjában a tizenötödik életévét betöltött, kilencedik évfolyamos gimnáziumi tanuló fiatalkorú terhelt a szülei által ellenzett párkapcsolatából teherbe esett. Tisztában volt a terhességével, állapotát azonban a családja és a környezete előtt eltitkolta, terhesgondozásra, szakorvoshoz nem járt, nem készült az újszülött fogadására és az anyaságra. A szülés napjának reggelén a fiatalkorú terheltnek fájni kezdett a hasa, ezért nem ment iskolába, és a koraesti órákban a házuk hátsó udvarában egy 38-40. terhességi hétnek megfelelő fejlettségű, érett, életképes lánygyermeket hozott a világra. A köldökzsinórt ismeretlen eszközzel elvágta, majd a magával hozott tekercsből WC papírt tömött az újszülött szájába, és őt a kerítésen keresztül a szomszédos lakatlan ingatlan udvarába dobta. A terhelt ezt követően visszament a házukba, de szüleit nem tájékoztatta a szülésről, tőlük segítséget nem kért az újszülött ellátásához. Miután szülei észlelték a kádban véresen fekvő terheltet, értesítették a mentőszolgálatot, és a terheltet kórházba szállították. A vizsgálatok során nyilvánvalóvá vált a szülés ténye, noha terhességét és szülés utáni állapotát a terhelt továbbra is tagadta. A rendőrség a terhelt lakóhelyén nyomban megkezdte a kutatást, annak során a még életben lévő, de a februári hidegben kihűlt állapotban

lévő csecsemőt feltalálták. A gyermek a magasabb szintű mentőegység általi, majd a speciális kórházi ellátás ellenére az éjjeli órákban elhunyt. Halála az ellátatlanság, a téli időjárás, valamint az alacsony külső hőmérséklet miatt állt be, életét a szülés lezajlását követően idejekorán érkező célszerű, szakszerű orvosi segítség megmenthette volna.

A fiatalkorú terhelt a magatehetetlen, önellátásra nyilvánvalóan képtelen újszülöttet a biztos halál tudatában nem látta el, majd a szomszéd udvarba dobta, amiből csak az a következtetés volt megállapítható, hogy egyenes ölési szándékkal követte el cselekményét. Nála a gyermek világra hozatalával kapcsolatban kóros természetű pszichés állapot nem igazolódott.

A törvényszék az ítéltábla mint másodfokú bíróság határozatával jogerőre emelkedett ítéletével a fiatalkorú terheltet tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett emberölés büntette miatt – a csecsemő élete elleni szándékos támadás erkölcsileg nyomatékos súlyára is figyelemmel – a középértékhez közelítő tartamú, négy évi szabadságvesztésre és mellékbüntetésül négy év közügyektől eltiltásra ítélte.

2.4. Az egységes jogalkalmazást segítő állásfoglalások a büntetőjogi szakágban

A büntető jogalkalmazás során alapvető, hogy az ügyészi szervek a vitatható kérdésekben azonos álláspontot képviseljenek. A Legfőbb Ügyészség 2024-ben is munkatervi vizsgálatok lefolytatásával, valamint iránymutatások folyamatos kibocsátásával segítette az ügyészség jogalkalmazási tevékenységét.

Az elmúlt évben legfőbb ügyész helyettesi körlevél került kibocsátásra az egyezségkötésről.

A tárgyévben a Legfőbb Ügyészség iránymutatást adott ki többek között:

- a járművezetés az eltiltás hatálya alatt bűncselekmény halmazati kérdéseivel;
- az online térben elkövetett bűncselekmények miatt indult büntetőeljárásokban felmerült jogalkalmazási kérdésekkel;
- az európai nyomozási határozatok végrehajtásával;
- az ügyészség gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagságából eredő kötelezettségek végrehajtásával;
- a pilóta nélküli légi járművel készített helyszíni fényképek büntetőeljárásban történő felhasználásával;
- a javítóintézetben letartóztatásban lévő fiatalkorú elektronikus hírközlő hálózat útján közzétett műsorszámban való nyilatkozattétele engedélyezésének törvényes rendjével;

- a gyermekpornográfia bűncselekményének tényállásszerűségével, valamint a más nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekményekkel való halmazati kérdéseivel;
- az azonos sértett sérelmére megvalósított kiskorú veszélyeztetésének büntette és a közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntette halmazatban való megállapíthatóságával;
- a közös nyomozócsoportok (joint investigation team – JIT) működésének eredményeivel, az együttműködés tapasztalataival, valamint a felmerült nehézségekkel;
- a bírói engedélyhez kötött leplezett eszköz alkalmazása eredményének felhasználásával;
- az okozott vagyoni hátrány megtérítésének előmozdítása végett a költségvetési csalás miatt indított büntetőügyekben folytatandó joghátrány-indítványozási gyakorlat módosításával;
- a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonból megvásárolt gazdasági társaság kezelésében levő ingatlan zár alá vételével;
- a gazdálkodó szervezetektől lefoglalt bankszámlapénz kezelésével;
- a pénzmosás elkövetési értékének megállapításával kapcsolatban.

2.5. A büntetőjogi szakági ügyészek részvétele a jogalkotásban

Az ügyészi szervezet büntetőjogi szakágának a jogalkotásban való részvétele jellemzően a szakágot érintő törvényjavaslatok, alsóbb szintű jogszabályok és közjogi szervezetszabályozó eszközök véleményezése révén, valamint a jogszabályok előkészítése során tartott szakértői egyeztetéseken való közreműködéssel valósul meg.

A jogszabályelőkészítési munkában – a korábbi évekhez hasonlóan – a beszámolási időszakban is részt vett az Igazságügyi Minisztériumhoz kirendelt ügyész.

A beszámolási időszakban is közreműködtünk több, a büntető joganyagot érintő előterjesztés észrevételezésében. Így kifejtettük álláspontunkat, javaslatainkat:

- az egyes jogszabályoknak a kirendelt védők tevékenységével összefüggő módosításáról szóló előterjesztéssel;
- a Kínai Népköztársaság által kezdeményezett magyar-kínai kiadatási egyezmény tervezetével;

- az (EU) 2018/1727 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a 2005/671/IB tanácsi határozatnak a terrorizmussal kapcsolatos ügyekben folytatott digitális információcsere tekintetében történő módosításáról szóló, 2023. október 4-i 2023/2131/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet jogharmonizációs javaslatával kapcsolatban.

A Legfőbb Ügyészség továbbra is részt vesz az Európai Bizottság által 2023 óta előkészítés alatt álló korrupcióellenes küzdelemről szóló irányelvjavaslat véleményezésében. A javaslat előkészítése során az Európai Bizottság Migrációs és Belügyi Főigazgatósága (DG HOME) által szervezett szakmai konferenciákon az ügyészség képviselője rendszeresen kifejti az ügyészség álláspontját, a javaslat szövegváltozatai kapcsán pedig a hazai álláspontot képviselő Igazságügyi Minisztériumot is tájékoztatja. A tagállamok hatóságai – köztük Magyarország ügyészsége – által megfogalmazott módosítási javaslatok eredményeként a javaslat szövegezése jelentős mértékben fejlődött.

Az ügyészség a 2024. évben is számos esetben képviseltette magát a büntetőjogi tárgyú jogszabály-módosítások előkészítése során az Igazságügyi Minisztériumban tartott szakértői szintű egyeztetéseken is. Így részt vettünk:

- az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslattal;
- az üdülési jog értékesítésével összefüggő visszaélések visszaszorításával;
- az új pszichoaktív anyagokkal kapcsolatos hatékonyabb rendészeti fellépéssel;
- a bíróság eljárásáról utólag, hangfelvétel alapján készített írásbeli jegyzőkönyvvel összefüggő kérdésekkel;
- a digitális állammal és az okmányok digitalizációjával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXIII. törvény, mint a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvényre (Dáptv.) figyelemmel szükséges egyéb jogszabályi kodifikációval;
- a büntetőeljárás során az elektronikus bizonyítékokkal kapcsolatban, valamint a büntetőeljárást követően a szabadságvesztés-büntetések végrehajtása céljából kibocsátott, közlésre kötelező európai határozatokról és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló, 2023. július 12-i 2023/1543/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (e-Evidence Rendelet) 2026. augusztus 18. napjától történő alkalmazásához szükséges jogalkotással;
- az Európa Tanács Budapesten, 2001. november 23-án kelt Számítástechnikai Bűnözésről szóló Egyezményéhez (Budapesti Egyezmény) csatolt, a megerősített együttműködésről és az elektronikus bizonyítékok átadásáról szóló második kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséhez szükséges jogalkotással

kapcsolatban tartott egyeztetéseken.

Emellett közreműködünk:

- az online térben elkövetett vagyon elleni bűncselekmények visszaszorítását célzó koordinált kormányzati fellépés keretében szükséges jogszabályalkotás támogatására az Igazságügyi Minisztérium által létrehozott szakértői munkacsoportban;
- a határokon átnyúló polgári, kereskedelmi és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés digitalizációjáról, valamint az igazságügyi együttműködés területén egyes jogi aktusok módosításáról szóló, 2023. december 13-i 2023/2844/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (Digitalizációs Rendelet) végrehajtásához szükséges jogalkotás céljából az Európai Bizottság által létrehozott úgynevezett komitológiai bizottság munkájában;
- a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén történő, határokon átnyúló elektronikus adatcserére szolgáló számítógépes rendszerről és az (EU) 2018/1726 rendelet módosításáról szóló, 2022. május 30-i 2022/850/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (e-CODEX Rendelet) végrehajtásához szükséges jogalkotás céljából az Európai Bizottság által létrehozott úgynevezett komitológiai bizottság munkájában;
- az Európai Unió nagyméretű informatikai rendszerek üzemeltetéséért felelős ügynöksége, az eu-LISA által koordinált, a közös nyomozócsoportok működését támogató együttműködési platform létrehozásáról és az (EU) 2018/1726 rendelet módosításáról szóló, 2023. május 10-i 2023/969/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges jogalkotás céljából felállított tanácsadó csoport munkájában.

Kiemelést érdemel, hogy a Legfőbb Ügyészség közreműködik az Igazságügyi Minisztériumban a büntetőeljárások elhúzódását vizsgáló munkacsoport elemző-értékelő tevékenységében.

3. A közjogi ügyészi tevékenység

3.1. A közérdekvédelmi ügyészi tevékenység

Az ügyészség az állam büntetőigényének érvényesítése mellett közérdekvédelmi hatásköröket is gyakorol. A feladatellátás feltételeit és kereteit az Ütv. sarkalatos rendelkezései és más törvények határozzák meg. A közérdekvédelmi szakterületi tevékenységhez üggyöntő jogosultság jellemzően nem kapcsolódik, az igazságszolgáltatás közreműködőjeként eljáró ügyészt a bírósághoz fordulás joga illeti meg.

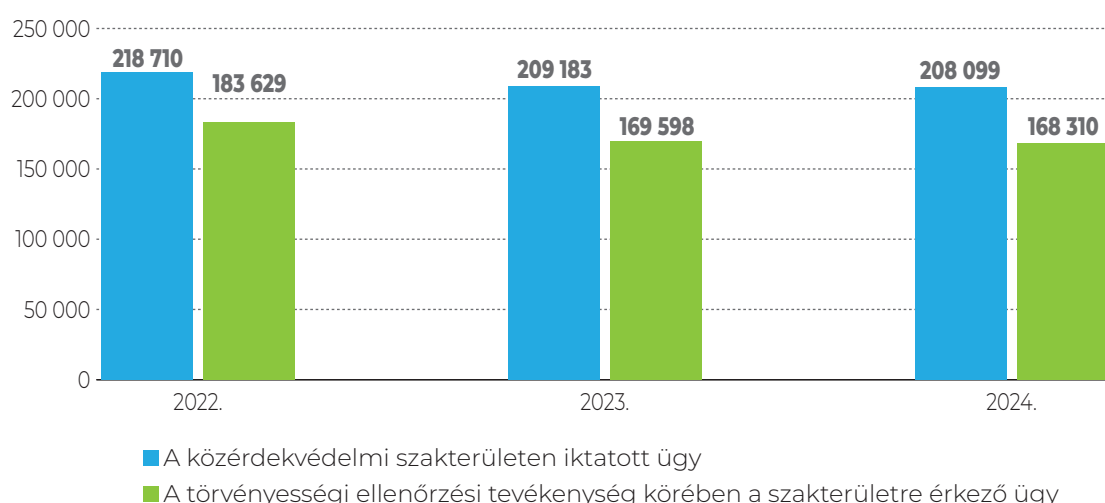
2024-ben a közérdekvédelmi tevékenység feltételei lényegében nem változtak, egyes jogszabályváltozások azonban a szakterületi feladatellátásra jelentős hatást gyakoroltak. A fogyasztók kollektív érdekeinek hatékony védelmére az előző évben bevezetett képviseleti kereset 2024-ben kiszélesítette az ügyész fogyasztóvédelmi tevékenységét. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény évközi módosítása az ügyész törvényességi ellenőrzési jogkörét a nevelőszülői hálózatra is kiterjesztette, továbbá a kiemelt veszélyeztető körülményről való tudomásszerzés esetére – büntetőjogi felelősségre vonás terhe mellett – a jelzőrendszeri tagok, így az ügyész jelzési kötelezettségének három munkanapon belüli teljesítését írta elő. A 2025. év elején hatályba lépett új ingatlan-nyilvántartási törvény zökkenőmentes alkalmazására a felkészülés már 2024-ben megkezdődött. A 2024. szeptember 1-től hatályos, a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) jelentős eljárásjogi változást nem eredményezett, de az elektronikus ügyintézés és kapcsolattartást új jogi alapokra helyezte.

A közérdekvédelmi ügyforgalom statisztikai mutatói és tendenciája

A közérdekvédelmi szakterületen iktatott ügyek nagyságrendje 2024-ben érdemben nem változott, az előző évihez képest csekély mértékű, mindössze 0,52%-os csökkenés mutatkozott. A közérdekvédelmi szakterület főbb ügyforgalmi adatainak változását a következő ábra szemlélteti:

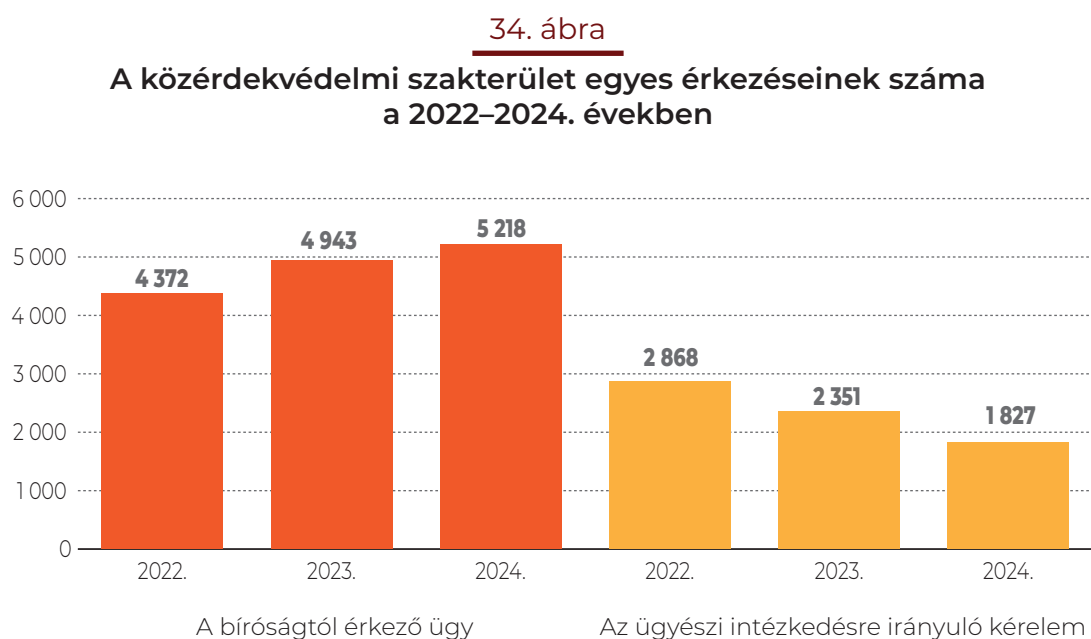
33. ábra

A közérdekvédelmi szakterület ügyforgalmi adatai a 2022–2024. években

Az érkezés 81%-át 2024-ben is a törvényességi ellenőrzési ügyek képezték. A korábbi évek csökkenő tendenciája folytatódott, de annak üteme jelentősen – a 2023. évi 7,6%-ról 0,8%-ra – mérséklődött. A magánjogi tevékenység ügyérkezése az előző évi növekedést követően mintegy 0,5%-kal tovább emelkedett, amelyhez az érdemi ügyészi intézkedések 1,3%-os és a tárgyalási tevékenység 4,5%-os növekedése kapcsolódott.

A bíróságoktól érkező ügyek és az ügyészi intézkedésre irányuló kérelmek számának alakulását a következő ábra mutatja:

A bíróságtól érkező ügyek száma – amely az elmúlt években folyamatosan emelkedett – 2024-ben további 5,6%-kal nőtt. Az ügyészi intézkedésre irányuló kérelmek száma ugyanakkor 22,3%-kal csökkent.

A törvényességi ellenőrzési eljárások tapasztalatai

Az ügyészi törvényességi ellenőrzési tevékenység körébe többek között a szabálysértési és a közigazgatási hatósági – ezen belül például a gyámügyek, fogyasztóvédelmi és környezetvédelmi – ügyek tartoznak.

2024-ben az ügyész közigazgatási hatósági döntéseket érintő kérelem alapján a megelőző évhez képest mintegy 12%-kal kevesebb, 713 törvényességi ellenőrzést végzett el. A legtöbb kérelem gyámhivatali ügyben érkezett, de nagyobb számban nyújtottak be építésüggyel, ingatlan-nyilvántartással, szociális és egészségügyi ellátással, környezet- és természetvédelemmel, adó- és pénzügyekkel, illetve közlekedési közigazgatással kapcsolatos kérelmet is. A szerteágazó jogterületeket érintő, sok esetben összetett kérelmek hatásá-

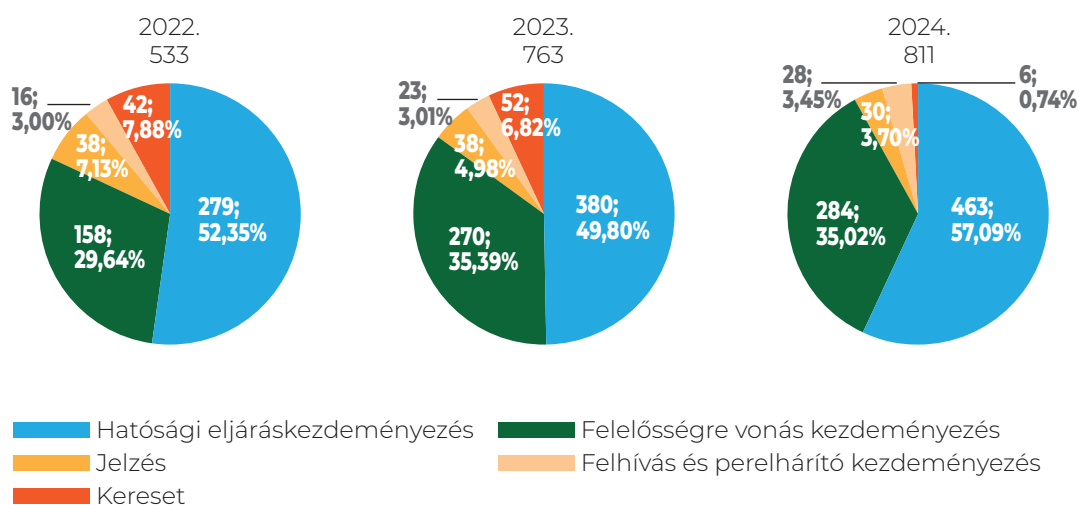
gi határozat elleni intézkedésre, peres vagy nemperes eljárás megindítására, jogorvoslati jog gyakorlására, bíróság előtti eljárásokban történő ügyészi fellépésre irányultak. A kérelmek elbírálásához szükséges vizsgálatok lefolytatásához elengedhetetlen a sokrétű és gyakran változó jogszabályi környezet ismerete, és sok esetben indokolt a büntetőjogi szakággal való együttműködés is.

Az ügyész – ha az ügyben nincs hatásköre – a kérelemnek a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervhez történő áttételéről gondoskodik, amennyiben az megállapítható. A kérelmek döntő többségében az ügyész – a kérelmező álláspontjától eltérően – fellépésre okot adó törvénysértést nem tárt fel. Súlyos jogszabálysértés – például alakszerű döntés meghozatalának elmulasztása, pártfogó ügyvéd kirendelése iránti kérelem törvénysértő elutasítása, közigazgatási bírság jogalap nélküli kiszabása – miatt az ügyész 27 esetben élt felhívással. A felhívások eredményre vezettek, és a hatóságok a jogszabályoknak megfelelő döntést hoztak. Az ügyész csekély jelentőségű jogszabálysértés észlelése esetén 31 ügyben jelzés benyújtását tartotta indokoltnak, így például jelzésben hívta fel az eljáró gyámhatóság figyelmét a vagyonkezeléssel összefüggésben a hivatásos gondnok által kimutatott egyes költségek bizonylatokkal való igazolásának szükségességére, más ügyben pedig a hatósági döntésben hivatkozott jogszabályok pontatlanságát kifogásolta.

A környezetvédelmi, természetvédelmi és állatvédelmi ügyekhez kapcsolódó ügyészi tevékenység mutatóit a következő ábra szemlélteti:

35. ábra

A környezetvédelmi, természetvédelmi és állatvédelmi ügyekben tett érdemi közérdekvédelmi intézkedések száma a 2022–2024. években

A környezetvédelmi, természetvédelmi és állatvédelmi ügyekben a kiemelt intézkedések száma az előző évhez képest kis mértékben, 6,3%-kal emelkedett. Kisebbségi súlyú jogszabálysértések miatt az ügyész az előző évinél mintegy 21%-kal kevesebb jelzést nyújtott be, ugyanakkor közel 22%-kal több esetben kezdeményezte a környezetvédelmi hatóságok eljárását. A megalapozatlan közigazgatási döntésekkel szemben az előző évhez képest 37,5%-kal nagyobb számban, összesen 22 alkalommal – minden esetben eredményesen – került sor felhívás benyújtására. A környezeti értékeket súlyosan veszélyeztető vagy károsító cselekmények – elsősorban hulladékgazdálkodás rendjének megsértése, állatkínzás, természetkárosítás miatt – az ügyész az előző évhez képest 5,2%-kal több esetben kezdeményezett felelősségre vonást, amiből 282 büntetőeljárás kezdeményezésére, 2 pedig szabálysértési felelősségre vonásra irányult. Ezen túlmenően a környezetveszélyeztető, illetve természetkárosító tevékenység miatt az ügyész 6 esetben nyújtott be perelhárító felhívást, amelyek mindegyike eredményesnek bizonyult. Összességében az érdemi környezetvédelmi tárgyú intézkedések száma a 2022. évihez viszonyítva több mint 50%-kal emelkedett.

A fogyasztóvédelem az egyik legdinamikusabban fejlődő, egyre jelentősebbé váló jogterület, amely összetettsége folytán is komplex ügyészi szemlélet érvényre juttatását és közigazgatási, büntetőjogi, szabálysértési, cégjogi, polgári jogi ügyészi eszközök megfelelően differenciált alkalmazását teszi szükségessé. A fogyasztóvédelmi hatóságok döntései törvényességi ellenőrzésének eredményeként az ügyész az esetleges jogszabálysértő hatósági döntés miatt felléphet, továbbá a fogyasztó védelme érdekében hatósági eljárást, a jogsértő vállalkozással szemben szabálysértési, illetve büntetőjogi felelősségre vonást kezdeményezhet. Az ügyész törvényességi ellenőrzési jogköre gyakorlása eredményeként 2024-ben 3 felhívással és 75 jelzéssel élt, továbbá 996 hatósági eljárást és 10 büntetőeljárást kezdeményezett.

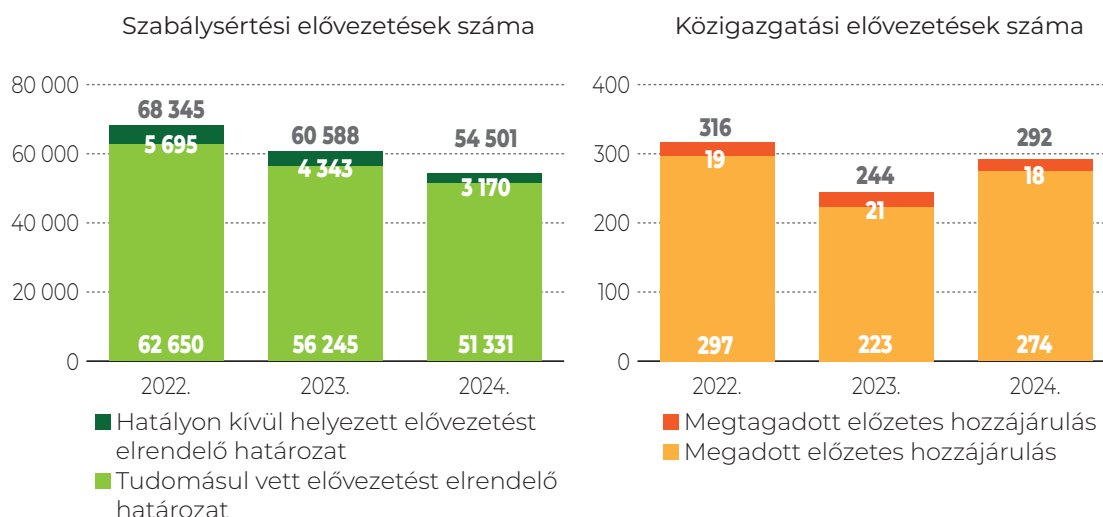
Fogyasztóvédelmi hatósági eljárás kezdeményezésére döntő többségében amiatt került sor, mert a webáruház üzemeltetője nem jelentette be tevékenysége megkezdését az Országos Kereskedelmi Nyilvántartásba. A büntetőjogi felelősségre vonás kezdeményezések közül 9 ügy a hatósági árképzéssel kapcsolatos szabályok betartásának ellenőrzése körében meghozott határozatokhoz kapcsolódott. Az ügyészi közérdekvédelmi tevékenység társadalmi hasznossága közvetlenül érvényesült azokban az ügyekben is, amelyekben piacfelügyeleti eljárás kezdeményezésére került sor, például azért, mert egyes webáruházak olyan kozmetikai termékeket is értékesítettek, amelyek összetevői között egészségre ártalmas, az Európai Bizottság által tilalmazott komponens is szerepelt.

A közigazgatási, valamint a szabálysértési hatóságok által elrendelt egyes kényszerintézkedések foganatosításához ügyészi jóváhagyás szükséges.

Az elővezetést elrendelő határozatokhoz kapcsolódó, garanciális jellegű törvényességi ellenőrzési ügyészi tevékenység mutatóit a következő ábra szemlélteti:

36. ábra

A szabálysértési és a közigazgatási elővezetések száma a 2022–2024. években

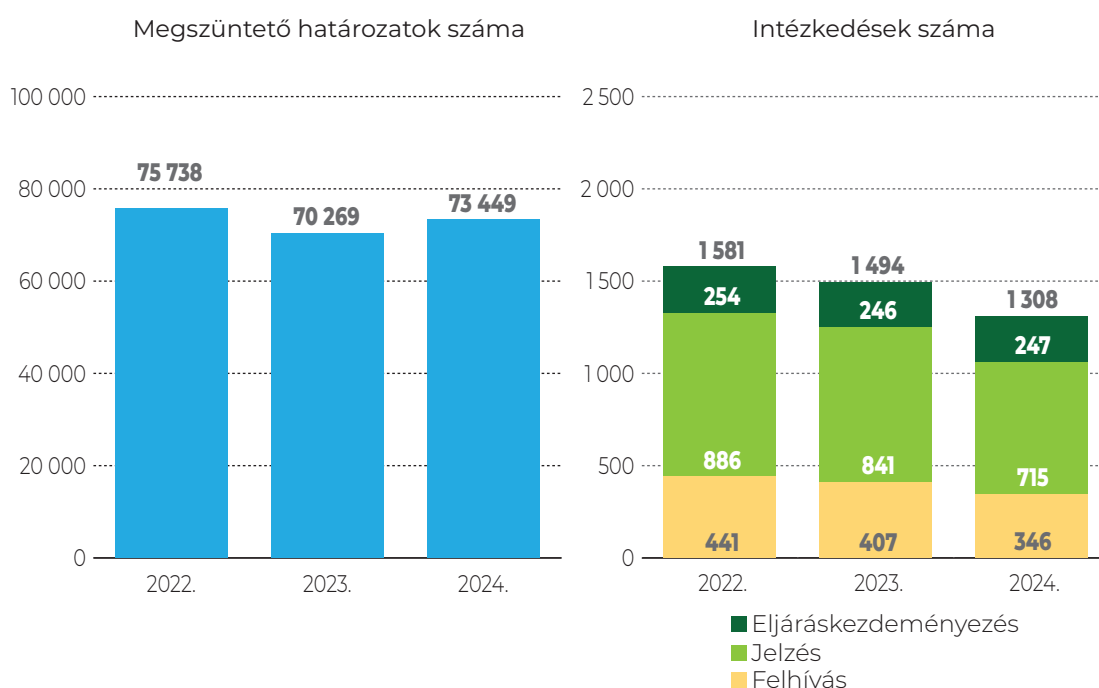

2024-ben közigazgatási hatósági elővezetési ügyben az előző évinél mintegy 20%-kal több hozzájárulás iránti megkeresés érkezett. A hozzájárulás megtagadására az előterjesztések 6,2%-ában, a 2023. évinél kisebb arányban került sor. A megkeresések túlnyomórészt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vármegyei igazgatóságaitól érkeztek, de előfordult, hogy a gyámhatóság vagy a kormányhivatal kérte az elővezetés ügyészi jóváhagyását az idézésre történő megjelenés elmulasztása következtében. Az előzetes hozzájárulás megtagadására jogszabálysértő elrendelés miatt került sor, például akkor, ha a határozatban megjelölt és az idézett személy azonosító adatai eltértek egymástól, vagy olyan esetben, amikor a tanulmányi kötelezettség nem teljesítése miatti tényállás tisztázásához a kiskorú gyermek elővezetése helyett az eljárás alá vont szülők meghallgatása lett volna indokolt.

A törvényességi ellenőrzés céljából 2024-ben megküldött szabálysértési elővezetést elrendelő határozatok száma az előző évhez képest mintegy 10%-kal csökkent. Ha az ügyész a teljes szabálysértési ügyirat vizsgálata alapján jogszabálysértő végrehajtási eljárást vagy törvénysértő felelősségre vonást észlel, az elővezetést elrendelő határozatot – a kényszerintézkedés végrehajtását megakadályozva – hatályon kívül helyezi. 2024-ben az elővezetési határozatok közel 6%-ának hatályon kívül helyezésére került sor, jellemzően végrehajtást kizáró okok – például fogyatékoság, várandósság, elévülés – fennállása vagy kézbesítési szabálytalanságok miatt.

Az ügyész ellenőrzi a szabálysértési hatóságok, illetve az előkészítő eljárást lefolytató rendőri szervek eljárását megszüntető határozatainak törvényességét. A törvényességi ellenőrzés során az ügyész elsősorban a döntés megalapozottságát, az eljárás esetleges folytatásának indokoltságát vizsgálja. Törvénysértés észlelése esetén intézkedik annak kiküszöbölése iránt, továbbá – amennyiben a feltételei fennállnak – büntető- vagy hatósági eljárást kezdeményez. A megszüntető határozatok számát és a kapcsolódó ügyészi intézkedések megoszlását a következő ábra mutatja be:

37. ábra
A szabálysértési megszüntető határozatok és a tett intézkedések száma a 2022–2024. években

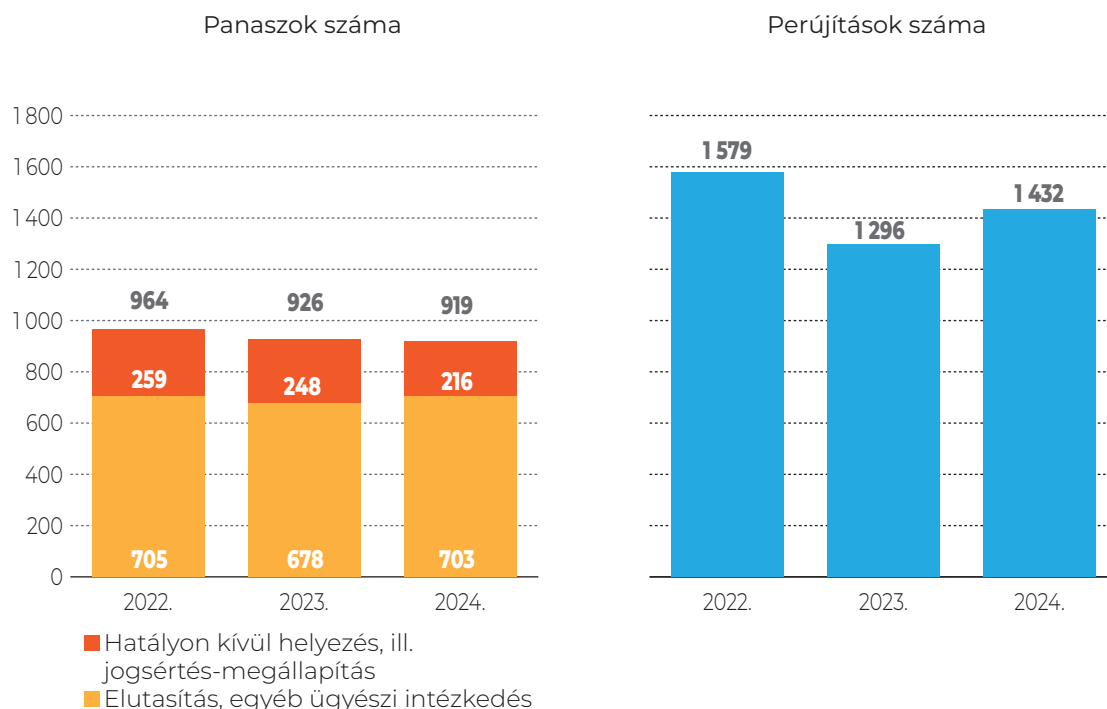

2024-ben a megszüntető határozatok száma – a korábbi évek csökkenő tendenciájával szemben – 4,5%-kal növekedett. A megszüntető határozatok 42%-a a Fővárosi Főügyészséghez érkezett. Az ügyészi intézkedések megoszlása lényegében megegyezett a megelőző évekével: az intézkedések több mint fele a döntés érdemi részét nem érintő, kisebb jogszabálysértés miatti jelzés, több mint 26%-a súlyos törvénysértés kiküszöbölése érdekében bejelentett felhívás volt, mintegy 19%-a pedig valamely más eljárás, jellemzően büntetőeljárás kezdeményezésére irányult.

A következő ábra a szabálysértési ügyekben benyújtott panaszok és perújítási kérelmek számának alakulását mutatja be:

38. ábra

A szabálysértési ügyekben benyújtott panaszok és perújítások száma a 2022–2024. években

A szabálysértési ügyekben benyújtott panaszok száma az elmúlt három évben nagyságrendileg nem változott, bár a csökkenő tendencia folytatódott. A legtöbb jogorvoslati kérelem a Fővárosi Főügyészséghez érkezett, de az átlagosnál jóval nagyobb számban terjesztettek elő panaszt a Pest Vármegyei Főügyészségen is, így azok több mint felét a központi régióban bírálták el. Az ügyész az előző évhez képest 10%-kal kevesebb ügyben adott helyt a panaszos kérelmének, és helyezte hatályon kívül a támadott döntést. Eredményes panaszt jellemzően a sértett vagy képviselője jelentett be a feljelentés elutasítása vagy az eljárás megszüntetése ellen, az eljárás folytatásának elrendelése érdekében.

2024-ben az ügyész szabálysértési ügyben benyújtott perújítással többségében a pénzbírságot, helyszíni bírságot vagy közérdekű munkát szabálysértési elzárásra átváltoztató bírósági végzést támadta, az előző évhez képest 10,5%-kal nagyobb számban. Az elzárás átváltoztatását, illetve végrehajtását kizáró körülmény (például előrehaladott várandósság, 14. év alatti gyermek egyedüli nevelése, fogyatékossg, a bírság megfizetése, az alaphatározat jogerőre emelkedésének elmaradása) többnyire a végrehajtási eljárás későbbi szakaszában merült fel, az átváltoztató végzés meghozatalakor arról a bíróságnak nem volt tudomása. A perújítási kezdeményezések kisebb hányada a bíróság felelősséget megállapító döntése ellen irányult. A bíróság érdemi döntésének felülvizsgálatát az ügyész jellemzően a szabálysértésként elbírált

cselekmény bűncselekményi minősülése, továbbá esetenként a cselekmény kétszeres elbírálása vagy az utóbb felmerült új bizonyíték értékelésének szükségessége miatt kezdeményezte.

A megbízhatósági vizsgálatokkal kapcsolatos ügyészi tevékenység

A megbízhatósági vizsgálat során a valóságot színlelő mesterséges élethelyzetben a védett személy speciális ellenőrzésére kerül sor annak megállapítása érdekében, hogy az érintett eleget tesz-e a jogszabályban előírt hivatali, illetve munkaköri kötelezettségének, vagy azt megszegve bűncselekményt követ el. A vizsgálat lefolytatására a Nemzeti Védelmi Szolgálat (NVSZ) és – törvényben meghatározott védett állomány tekintetében – az Alkotmányvédelmi Hivatal rendelkezik hatáskörrel. A vizsgálat a törvényi feltételeknek való megfelelés esetén ügyészi jóváhagyás után hajtható végre, és befejezését követően az ügyész a végrehajtás törvényességét is ellenőrzi.

2024-ben a feladatra kijelölt főügyészségek 850 megbízhatósági vizsgálatot elrendelő határozatot (NVSZ: 835, Alkotmányvédelmi Hivatal: 15) hagytak jóvá. Az eljárással érintettek közül az NVSZ 9 személlyel szemben tett büntető feljelentést. A megelőző évhez képest 47%-kal kevesebb feljelentés elsősorban a jogintézmény általános prevenciós hatására vezethető vissza, de a csökkenésben szerepet játszott a hálapénz általános visszaszorulása is. A feljelentett 9 főből 5 fő rendőrségi állományba tartozott, 2 fő a büntetés-végrehajtási szervezet tagja, 1 fő kormánytisztviselő és 1 fő katasztrófavédelemi munkavállaló volt.

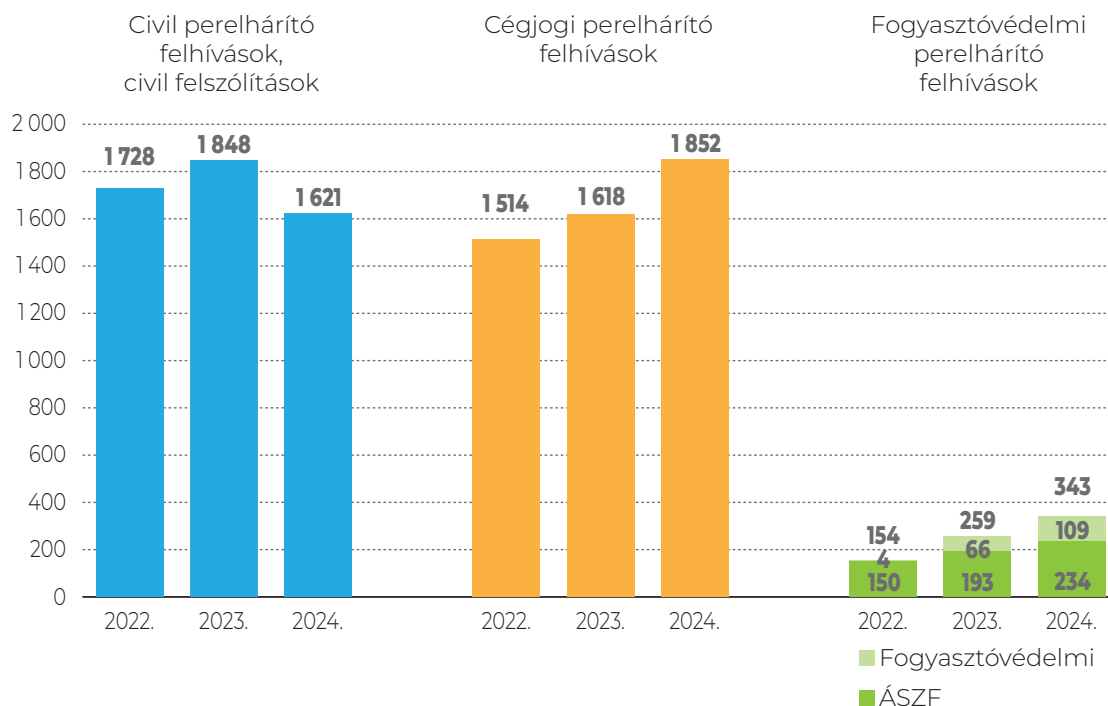
Az ügyész részvétele a bírósági eljárásokban

Az ügyész a polgári eljárásban egyrészt a közérdek védelme, másrészt a közérdeksérelem megszüntetése érdekében lép fel. E jogkörében az ügyész törvényben meghatározott esetekben és módon peres és nemperes eljárást kezdeményez. Törvényi felhatalmazás alapján az ügyész arra is jogosult, hogy a jogszabályi feltételek teljesülése esetén a jogai védelmére képtelen fél alanyi jogait érvényesítse a bíróság előtt. Az ügyész minden olyan ügyben, amelyben az igazságszolgáltatás közreműködőjeként a törvény felhatalmazása alapján megilleti a bírósághoz fordulás joga, a bírósági eljárást megelőzően – amennyiben annak törvényi feltételei fennállnak – perelhárító felhívással él a törvénysértés önkéntes kiküszöbölése céljából. A jogszabálysértés gyorsabb kiküszöbölését eredményező perelhárító felhívás alkalmazására jellemzően akkor kerül sor, ha a feltárt jogszabálysértés jellege és súlya, az érintett személyi kör nagysága, a szerződések teljesülésének időtartama a bírósági eljárást elkerülhetővé teszi. A felhívás benyújtása a keresethez hasonló szakmai körültekintést és előkészítést igényel, mivel a pergazdaságossági szempontokat is szolgáló eszköz lényegi tartalma az eredménytelenség esetén benyújtani

kívánt keresettel vagy egyéb eljáráskezdeménnyel megegyezik. Általános tapasztalat az is, hogy a megkeresett gazdálkodó és civil szervezetek, egyéni vállalkozások motiváltak az önkéntes jogkövetésben. A perelhárító felhívások számának alakulását a következő ábra szemlélteti:

39. ábra

A perelhárító felhívások és civil felszólítások száma a 2022–2024. években

Az ügyész a civil szervezetek közül csak egyes speciális tevékenységet folytató egyesületek (például polgárőr szervezetek), illetve a közhasznú jogállású civil szervezetek felett gyakorol törvényességi ellenőrzési jogkört. Az ügyész hatásköre kiterjed továbbá a nyilvántartást vezető bíróság döntése elleni jogorvoslati jog gyakorlására, törvényességi felügyeleti vagy egyéb polgári nemperes eljárás kezdeményezésére. A civil szervezet törvénysértésének észlelésekor az ügyész felhívással él, illetve nagyobb részben perelhárítást célzó felszólítást alkalmaz. A perelhárító felhívások számában tapasztalt mintegy 12%-os csökkenés a korábbi években a civil szervezetek elektronikus kapcsolattartási kötelezettségének elmulasztása miatt nagy számban benyújtott civil felszólítások eredményességére vezethető vissza. A nyilvántartás közhitelessége érdekében tett további ügyészi intézkedésekre döntően az adott alapot, hogy a képviselő személyére, a képviselet terjedelmére, megszűnésére vonatkozó bírósági nyilvántartási adat hatálytalan, illetve hiányos volt, továbbá a közhasznú szervezet nem felelt meg a közhasznú jogállás feltételeinek, vagy elmulasztotta a beszámolási kötelezettség teljesítését.

A cégnyilvántartás közhitelességéhez fűződő közérdekre tekintettel törvény biztosítja az ügyész számára a bírósághoz fordulás – így a cégbíróság bejegyző határozata elleni kereset benyújtásának, illetve a cég jogszabálysértő működése esetén cégtörvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezésének – jogát. A kisebb tárgyi súlyú, rövid idő alatt kiküszöbölhető jogszabálysértés esetén alkalmazott cégjogi perelhárító felhívások száma évek óta szignifikánsan emelkedik. A 2024-ben 14,5%-kal nagyobb számban benyújtott perelhárító felhívások tipikus intézkedési okaként változatlanul a hivatalos elektronikus elérhetőség (cégkapu) hiánya, a jogszabályban meghatározott közérdekű adatok honlapon való megjelenítésének elmaradása, a saját tőkének a törzstőke törvényben meghatározott minimális összege alá csökkenése, illetve a tevékenységi kör változása miatti cégjogi kötelezettségek elmulasztása szolgált. Az intézkedések döntő hányada eredményes volt, amely ügyekben a bírósághoz fordulás elkerülhetővé vált.

Az ügyész több jogterületet érintő, komplex fogyasztóvédelmi eszközrendszerének jelentős eleme az általános szerződési feltételek tisztességtelenségének megállapítására irányuló perindítás. Az általános szerződési feltételek vizsgálata alapján az ügyész a per elkerülése érdekében 2024-ben is nagy számban élt perelhárító felhívással, és 21,2%-kal több esetben hívta fel a vállalkozást a tisztességtelenség okának megszüntetésére, döntően eredményesen. Az online kereskedelem egyre növekvő volumene következtében a perelhárító felhívások meghatározó többsége is webáruházat működtető vállalkozásokkal szemben került benyújtásra. Az ügyész jellemzően a szerződés megkötésére, egyoldalú módosítására, a felelősség kizárására, az elállásra, az áru megjelenítésére vonatkozó szabályok között tárt fel tisztességtelen kikötéseket, de számos esetben mutatott rá a szerződési feltételek ellentmondásos, nem egyértelmű voltából következő értelmezési nehézségekre is.

A fogyasztók kollektív érdekeinek védelmében az ügyész rendszeresen vizsgálta a fogyasztóvédelmi törvényben szabályozott képviseleti kereset benyújtásának feltételeit is. A perelhárító felhívások benyújtását e körben nemcsak célszerűségi, perhatékonysági szempontok indokolják, hanem az is, hogy ezen ügyek egy részében az ügyész kizárólag akkor indíthat keresetet, ha azt megelőzően az érintett vállalkozással a jogsértés megszüntetését célzó egyeztetést is lefolytatott. 2024-ben az ügyész az előző évinél 65%-kal több képviseleti keresetet megelőző felhívással élt. A perelhárító felhívás benyújtására gyakran amiatt került sor, mert az érintett vállalkozások – jellemzően webáruházak – nem, vagy nem megfelelően tettek eleget azon kötelezettségüknek, hogy közérthetően és világosan tájékoztassák a fogyasztót a jogaikról, különösen a kötelező panaszkezelési és egyéb vitarendezési módokról, a békéltető testületekről. Számos perelhárító felhívást nyújtott be az ügyész a jótállási szabályok nem megfelelő feltüntetése, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt is. Gyakran valósított

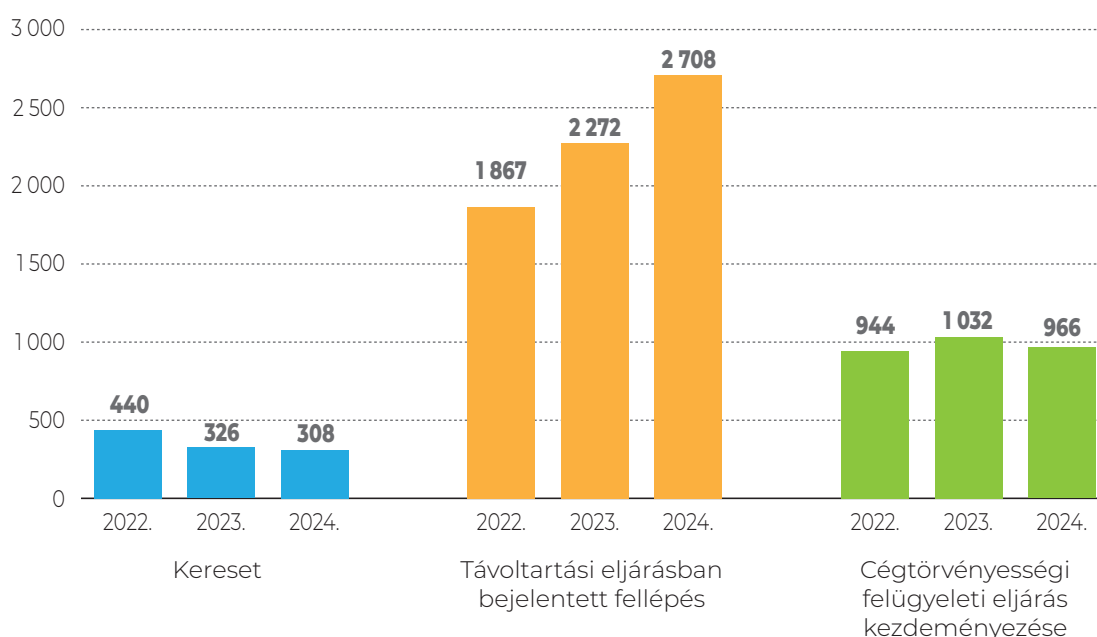
meg megtévesztő kereskedelmi gyakorlatot egyes webáruházak azon magartatása, hogy olyan vásárlói értékeléseket tett közzé, amelyek valódi vásárlótól származó volta nem bizonyult igazolhatónak. A perelhárító ügyészi felhívások szinte kivétel nélkül eredményesek voltak, 2024-ben az ügyésznek mindössze 1 ügyben kellett belföldi képviseleti kereset benyújtásával bírósághoz fordulnia.

Az ügyész tevékenységének eredményeként a fogyasztóvédelmi perelhárító felhívások száma – ami magában foglalja az általános szerződési feltételek tisztességtelensége miatti perindítás elkerülése érdekében benyújtott, továbbá a képviseleti keresetet megelőző perelhárító ügyészi intézkedéseket is – összességében 32,4%-kal nőtt.

Az ügyész által kezdeményezett peres és nemperes eljárásokat a következő ábra mutatja:

40. ábra

Egyes bíróság előtti peres és nemperes eljárások száma a 2022–2024. években

Az ügyész által előterjesztett keresetek száma – elsősorban az eredményes felhívások és perelhárító intézkedések számának növekedése következtében – 2024-ben a megelőző évhez képest kis mértékben, mintegy 5,5%-kal csökkent.

A civil szervezeteknél a keresetindítás alapja az alperes szervezet, illetve az adatváltozás nyilvántartásba vételéről rendelkező végzések elleni rendes jogorvoslat előterjesztése volt. A polgárőr szervezetek tekintetében a kereset a

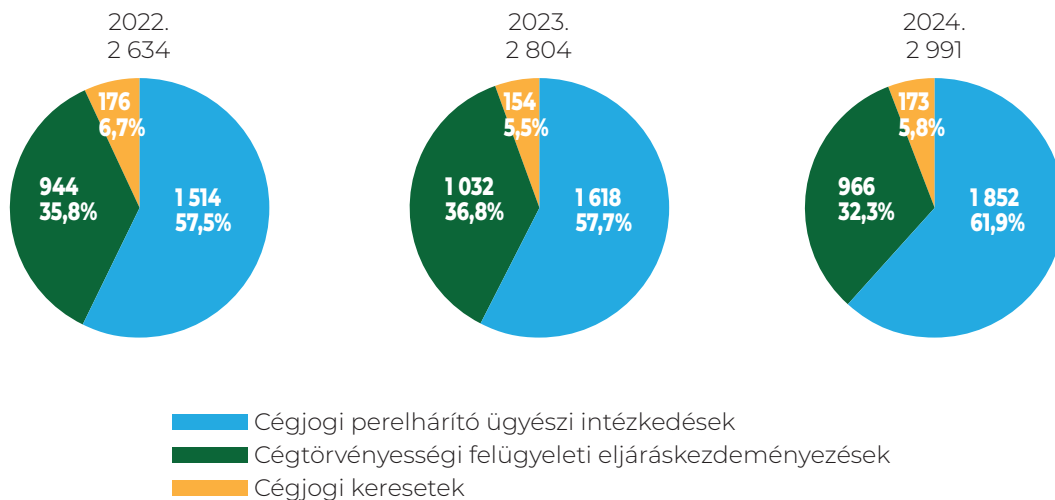
további tevékenységtől eltiltásra is irányult. 2024-ben a civil keresetek száma mintegy 32%-kal emelkedett. Az ügyész civil szervezetekkel kapcsolatosan – a 2023. évitől mindössze 5,4%-kal kevesebb – 1287 nemperes eljárást is kezdeményezett. Ezek döntő többségét a törvényességi felügyeleti nemperes eljárások mellett az egyesületek, alapítványok ellen jogutód nélküli megszünetést eredményező ok bekövetkeztének megállapítása, valamint közhasznú szervezetek esetében a közhasznú jogállás megszüntetése iránti kérelmek tették ki.

Az ügyész személyállapottal kapcsolatos törvényi hatáskörében 10 alkalommal indított pert az ügyei viteléhez szükséges belátási képesség hiánya miatt az alperes gondnokság alá helyezése iránt. A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartás iránti polgári eljárásban az ügyészi fellépések száma 2024-ben az előző évhez képest jelentősen, 19,2%-kal nőtt.

Cégügyekben a cégtörvényességi felügyeleti eljárás ügyészi kezdeményezése a hibás, hiányos cégjegyzéki adatok, létesítő okirati rendelkezések korrigálására, a törvényes működés helyreállítására irányul. A cégtörvényességi felügyeleti eljárás lefolytatására irányuló ügyészi kérelmek száma 2024-ben ugyan 6,4%-kal csökkent, de ezt jóval meghaladó mértékben, 14,5%-kal növekedett a döntő hányadában eredményessé váló – így cégtörvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezését szükségtelenné tevő – perelhárító felhívások száma. Az ügyészi kérelmeket jellemzően továbbra is az alapozta meg, hogy a cégjogi kötelezettségek elmulasztása miatt a cégjegyzékbe bejegyzett adatok törvénysértővé vagy hiányossá váltak, illetve a cég nem tartotta be a működésére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket. Tipikus intézkedési ok volt, hogy a cég nem rendelkezett elektronikus elérhetőséggel, a főtevékenység változásával egyidejűleg nem nyújtott be változásbejegyzési kérelmet, vagy a cég tisztségviselőinek megbízatása megszűnt. Az ügyész több alkalommal lépett fel úgynevezett „strómancég” esetén, mivel az egyébként működő cégnél a döntéseket nem a cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselő, hanem ismeretlen személy hozta meg. Az ügyész számos kezdeményezéssel élt a székhelyre vonatkozó cégjogi előírások megszegése miatt is, amely gyakran vezetett az úgynevezett „fantomcégek” cégjegyzékből való törléséhez.

41. ábra

A cégjogi ügyészi fellépések száma a 2022–2024. években

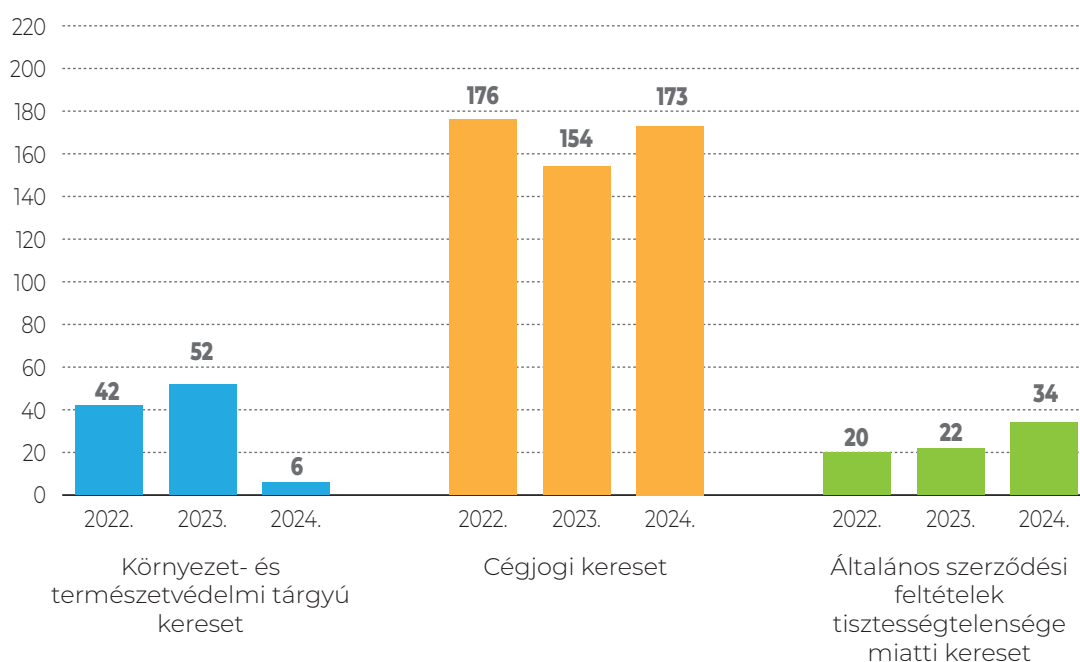

A cégjogi ügyészi fellépések együttes száma évről évre folyamatosan emelkedik. 2024-ben a növekvő tendencia folytatódott, a cégjogi intézkedések száma az előző évi összességében közel 7%-kal haladta meg.

Az ügyészi keresetindítások közül a kiemelt keresetek számának alakulását a következő ábra szemlélteti:

42. ábra

A kiemelt keresetek száma a 2022–2024. években

A környezet- és természetvédelmi törvények felhatalmazása alapján az ügyész jogosult keresetet benyújtani a környezeti elemeket, természeti értéket sértő, illetve veszélyeztető magatartástól eltiltás és az okozott kár megtérítése iránt. 2024-ben az ügyész a megelőző évinél mintegy 88%-kal kevesebb, összesen 6 keresetet nyújtott be a természetben, illetve a védett élő szervezetekben okozott kár megtérítése iránt, amelyeknek a már befejeződött eljárásokban a bíróság minden esetben helyt adott. A keresetindítások jelentős csökkenéséhez az Alkotmánybíróság 13/2024. (V. 30.) számú határozata vezetett, amely a ne bis in idem elvét és a büntető jellegű jogkövetkezmények alkalmazhatóságát (ideértve a tevékenységtől eltiltást) az állatvédelem területén kiterjesztette a magánjogi eltiltásra irányuló keresetekre is. Ennek következtében az ügyész már nem nyújthat be az állatvédelmi szabályokat sértő, illetve veszélyeztető magatartástól való eltiltás iránti keresetet.

Cégügyekben az ügyészi keresetindítás a cég, illetve a cégjegyzéki adatok változásának bejegyzéséről rendelkező jogszabálysértő végzés hatályon kívül helyezésére irányul. 2024-ben az ügyész az előző évhez képest 12,3%-kal több keresetet nyújtott be. Jellemző keresetindítási ok volt, hogy a bejegyzési kérelem kitöltése, illetve a csatolt melléklet nem felelt meg a jogszabályoknak vagy hiányzott, továbbá a tagjegyzék hiányos vagy a létesítő okirattal ellentétes volt.

Fogyasztóvédelmi jogkörében az ügyész közérdekű pert indíthat az általános szerződési feltételek tisztességtelenségének megállapítása iránt. 2024-ben e körben az előző évhez képest közel 55%-kal több keresetlevél benyújtására került sor. A keresetek és pert megelőző felhívások együttes számbavétele esetén az általános szerződési feltételek tisztességtelensége miatti összes intézkedés volumene ugyanakkor 24,7%-kal nőtt annak ellenére is, hogy a rendszeres és visszatérő ügyészi ellenőrzés folytán az online térben működő cégek szerződési feltételei sokat javultak, a vállalkozások érzékenyebbé váltak a fogyasztóvédelmi szempontokra, és sok esetben vesznek igénybe külső segítséget a szerződési feltételeik elkészítéséhez. Míg a perelhárító felhívások döntő többségét az ügyész 2024-ben is webáruházak fenntartó vállalkozásokkal szemben nyújtotta be, addig a perindítás a fellépések kétharmadában ingatlanközvetítő vállalkozásokkal szemben történt. Az ügyészi keresetindítás emellett jórészt gépjármű-kereskedelemmel, utazásszervezéssel foglalkozó, illetve elektronikus kereskedelmi tevékenységet végző vállalkozást, de rendezvényszervező, jegyértékesítő és bútor kiskereskedelmi vállalkozás által közzétett általános szerződési feltételt is érintett.

A vállalkozás fogyasztói jogsérelmet okozó tevékenysége miatt előterjeszthető képviseleti kereset benyújtása 2024-ben mindössze 1 esetben vált szükségesé a perelhárító felhívással egyet nem értő vállalkozással szemben. Keresetében az ügyész azt kifogásolta, hogy a jegyértékesítéssel foglalkozó vállalkozás vásárláskor – tisztességtelen kikötés alapján – kényelmi díjként meghatározott pénzüsszeget fizettet meg, ezáltal olyan fizetési kötelezettséget terhel a fogyasztóra, amely mögött egyrészt nincs szolgáltatás, másrészt az költségként a vállalkozást terhelné.

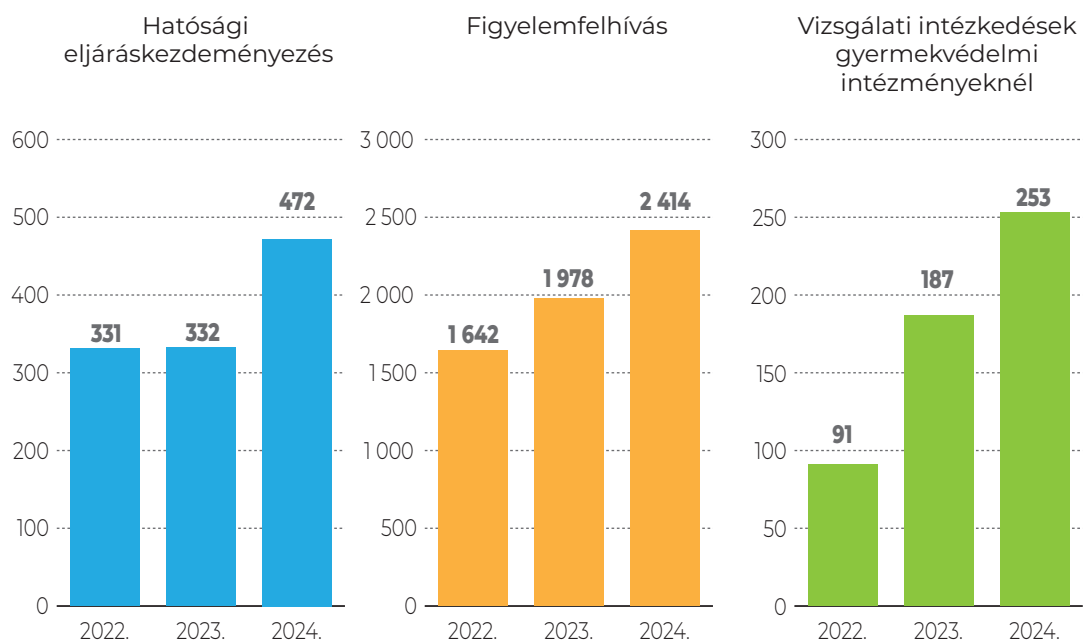
Az ingatlan-nyilvántartás közhitelességéhez közérdek fűződik, számos jogot az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés keletkeztet. 2024-ben az ügyész összesen 6 esetben indított pert az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés törlése iránt, amelyből 2 ügyben a termőföldszerzési szabályok kijátszása miatt került sor a kereset benyújtására. A perindítás 4 ügyben az életmódja, egészségi, elméleti állapota, idős kora következtében sérülékeny személy helyzetének kihasználásával kötött szerződések miatt, illetve a jogai védelmére képtelen személy érdekében történt. Ezekben az ügyekben jellemzően büntetőeljárás is indult, illetve az ügyész a fellépése során szorosan együttműködött a büntetőjogi szakággal. Az egyik ügyben kórházi ápolásra szoruló, életveszélyben lévő idős örökhagyóval kötött öröklési szerződés érvénytelensége megállapítása céljából, másik ügyben személyes gondoskodást nyújtó intézményben foglalkoztatott személy által jogszabályba ütköző módon kötött életjáradéki szerződés miatt került sor kereset benyújtására. Egy további ügyben az ügyész elsőfokon eredményesen perelt vissza egy csökkent belátási képességű, pszichiátriai kezelés alatt álló személytől csereszerződéssel megszerzett ingatlant. Végül, a negyedik ügyben az ügyész a nagymértékben befolyásolható, egyedül élő személy tulajdonából – a helyzetének kihasználásával, jóerkölcsbe ütköző szerződéssel – kikerült ingatlan visszaszerzésére indított keresetet. A peres eljárások közül három már jogerősen befejeződött, és az ügyész pernyertessége eredményeként az ingatlanok visszakerültek a jogai védelmére képtelen személyek tulajdonába.

A gyermek- és ifjúságvédelmi közérdekvédelmi tevékenység

A kiskorúak veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében tett ügyészi intézkedések alakulását a következő ábra szemlélteti:

43. ábra

A veszélyeztetettség megelőzése iránti intézkedések száma a 2022–2024. években

Az ügyész a gyermek veszélyeztetettsége és a hozzátartozók közötti erőszak veszélye miatt fennálló jelzési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A gyámhatóságokhoz benyújtott gyermekvédelmi intézkedés iránti hatósági eljáráskezdeményezések száma 42,2%-os emelkedést mutat. A megelőző távoltartás iránti polgári nemperes ügyek számának folyamatos emelkedésével összefüggésben a hozzátartozók közötti erőszak veszélye miatt a családvédelmi koordinációs szervként eljáró jegyzőkhöz – a kiskorú gyermek érintettségére is tekintettel – benyújtott figyelemfelhívások száma 22%-kal emelkedett.

2024-ben a gyermekvédelmi szolgáltatást folytató intézmények törvényességi ellenőrzésére irányuló jogkörben az ügyész speciális ellátást nyújtó gyermekvédelmi intézményekben, normál szükségletű gyermekeknek ellátást biztosító gyermekotthonokban, lakásotthonokban, továbbá befogadó gyermekotthonokban végzett vizsgálatot. A gyermekvédelmi intézmények törvényességi ellenőrzése során észlelt jogszabálysértések kiküszöbölése érdekében megtett intézkedések száma 35,3%-kal emelkedett.

Az egyes gyermekvédelmi intézményeknél észlelt jogszabálysértések miatti intézkedések a lakhatás és az étkezés megfelelő biztosítására, a biztonsági elkülönítők szabályszerű kialakítására, a kettős szükségletű gyermekek létszámkorlátjának megtartására, az egyéni gondozási-nevelési tervek szabályszerű elkészítésére, a házirendek hiányosságainak kiküszöbölésére, a gyermekbántalmazás kivizsgálásának módszertanában meghatározott

intézkedések és értesítések teljes körű, határidőben történő megtételére irányultak. Az intézkedések kiterjedtek továbbá az engedély nélküli eltávozásra és a kapcsolattartásra vonatkozó szabályok érvényesülésére, a biztonsági elkülönítésnél, a befogadásnál és a távozásnál fennálló tájékoztatási, értesítési és dokumentálási kötelezettségek szabályszerű teljesítésére.

Az ügyész a hatóságok fiataalkorúakat érintő döntéseiben észlelt érdemi törvénysértés miatt 187 felhívást, csekélyebb jelentőségű jogszabálysértés miatt 829 jelzést nyújtott be. A felhívások száma 9,2%-os csökkenést, a jelzéseké 4,5%-os emelkedést mutatott. Fiataalkorúak jogait érintően 545 esetben került sor büntetőjogi felelősségre vonás kezdeményezésére, jelentős részben a gyámhatóságok által az ügyésznek megküldött gyermektartásdíj megelőlegezéséről rendelkező határozatokban felmerült adatok alapján a tartási kötelezettség elmulasztása bűncselekmény gyanúja miatt.

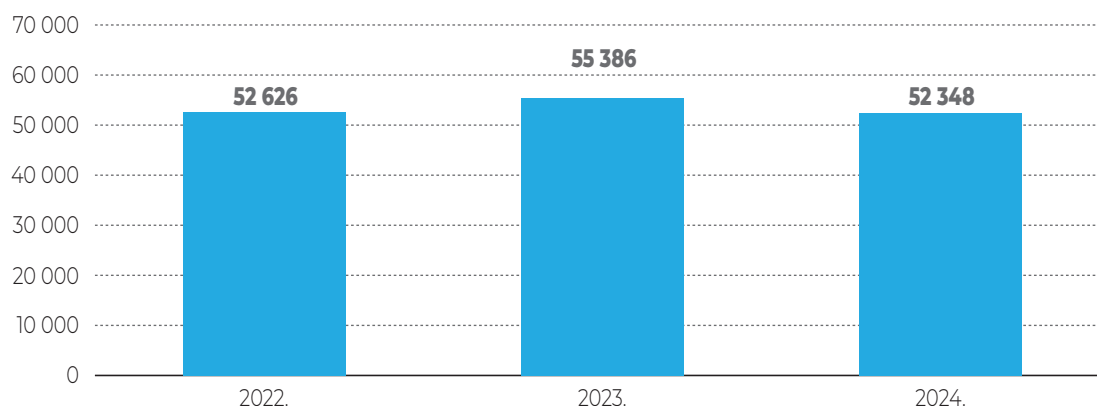
3.2. A büntetés-végrehajtás törvényességi felügyelete

Az ügyész alapfeladatai közé tartozik, hogy törvényességi felügyeletet lát el a büntetések, a mellékbüntetések, az intézkedések, a személyi szabadságot elvonó és azt korlátozó eljárási kényszerintézkedések, az utógondozás végrehajtása, továbbá a bűnügyi, a szabálysértési, a körözési nyilvántartás és a központi elektronikus hozzáférhetetlenné tételi határozatok adatbázisának kezeléséről szóló jogszabályi előírások megtartása felett. Ezen túlmenően közreműködik a büntetés-végrehajtási bíró (bv. bíró) eljárásában is.

A büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi (bv. felügyeleti) szakterületen felmerülő feladatok mennyiségi változásait megfelelően szemlélteti az iktatott ügyek számának az alakulása. A tavaly iktatott ügyek száma 5,5%-kal kevesebb a 2023-ban regisztrált ügyszámnál.

44. ábra

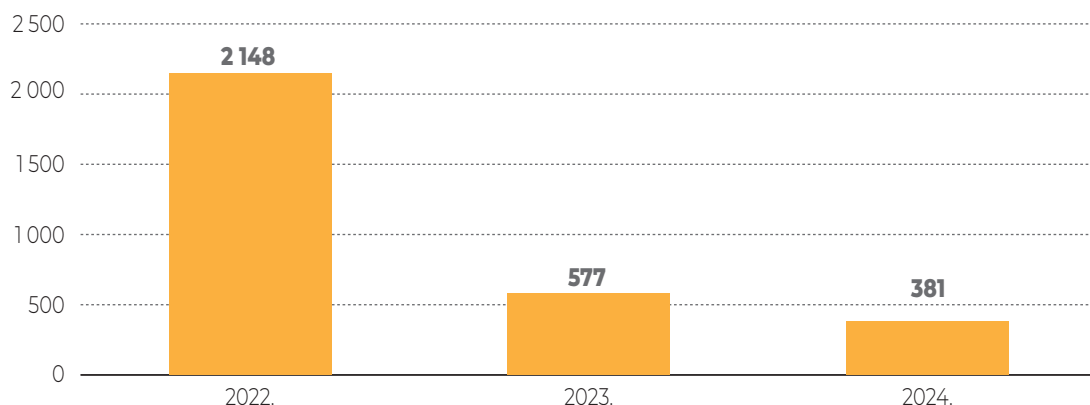
A büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi szakterületen iktatott ügyek számának alakulása a 2022–2024. években

A 2024-ben – az azt megelőző évhez képest – tapasztalt csökkenés részben ellentétes irányú változások, részben pedig az irányadó jogszabályi környezet módosulásának eredménye. Az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt indult kártalanítási eljárások száma a korábbi években tapasztaltakhoz hasonlóan csökkent. Ez változatlanul összefügg a büntetés-végrehajtási intézetek telítettségének stabilizálása és ismételt túltelítettségének megelőzése érdekében tett kormányzati intézkedésekkel. A kártalanítási igények tárgyában született elsőfokú bv. bírói határozatok számának alakulását a következő ábrán tekinthetjük meg:

45. ábra

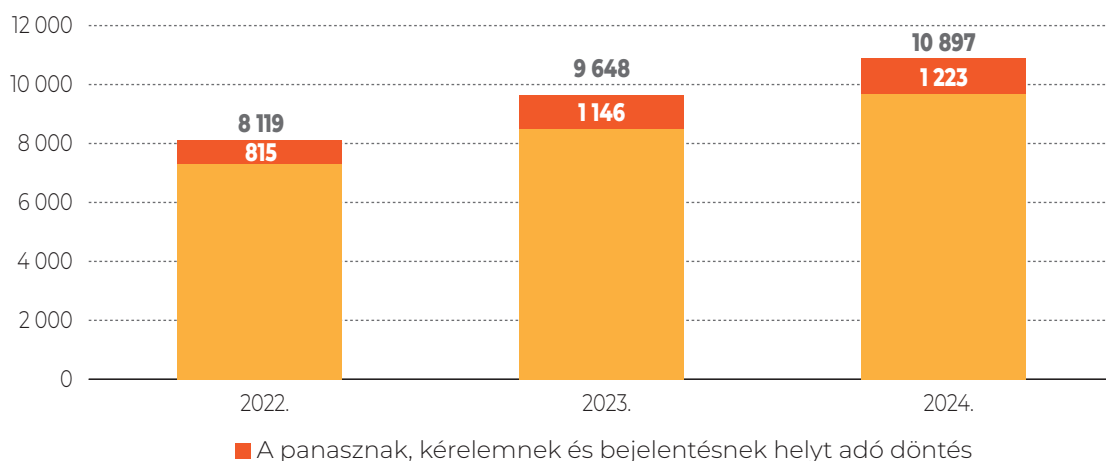
Kártalanítási igény érdemi elbírálása tárgyában született elsőfokú bv. bírói határozatok száma a 2022–2024. években

Ellentétes irányú változás (tehát növekedés) figyelhető meg viszont az ügyészségre érkezett panaszok, kérelmek és bejelentések körében, amelynek mértéke 12,9%-os. Az ezeknek helyt adó ügyészi döntések aránya (2024: 11,2%, 2023: 11,9%, 2022: 10%) tekintetében tavaly statisztikai szempontból minimális csökkenés mutatkozott. Az elmúlt három év vonatkozó adatai a következő ábrán láthatók:

46. ábra

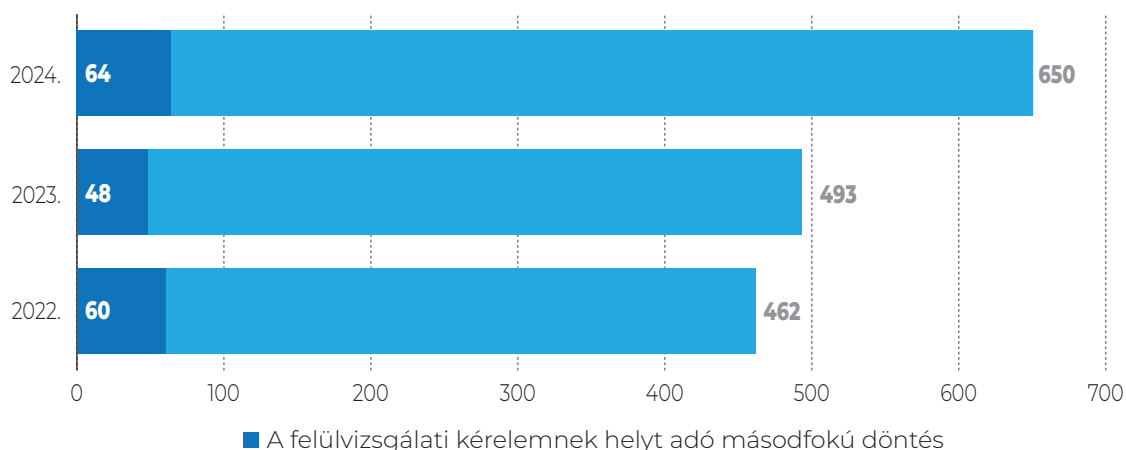
A büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi ügyészekhez érkezett panaszok, kérelmek és bejelentések számának alakulása a 2022–2024. években

A főügyészségek büntetés-végrehajtási tárgyú panaszt, kérelmet, illetve bejelentést elutasító állásfoglalásai ellen az elmúlt három évben a Legfőbb Ügyészségre érkezett felülvizsgálati kérelmek száma egyértelmű növekedést mutat. Ennek számszaki alakulását a következő ábra szemlélteti:

47. ábra

A főügyészségek büntetés-végrehajtási tárgyú panaszt, kérelmet, illetve bejelentést elutasító állásfoglalásai ellen érkezett felülvizsgálati kérelmek száma a 2022–2024. években

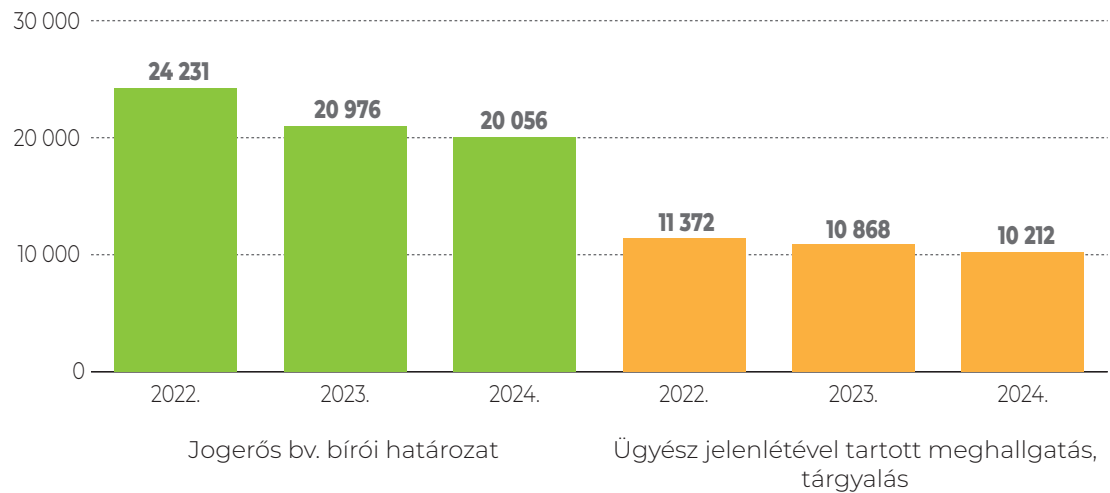

Az ábra alapján szembeűnő, hogy a 2024-ben bejelentett felülvizsgálati kérelmek száma a 2023. évi vonatkozó adathoz képest 31,8%-os (a korábbi évekhez képest számottevő) növekedést mutat. A felülvizsgálati kérelmeknek helyt adó döntések aránya (2024: 9,8%, 2023: 9,7%, 2022: 13%) alapján véve megfelel az előző években tapasztaltaknak.

A bv. bírő eljárásában történő közreműködés a szakterületi ügyészek munkájának jelentős hányadát teszi ki. A bv. bírák eljárásaiban született jogerős határozatok, illetve az ügyészi részvétellel tartott meghallgatások, valamint tárgyalások számának alakulása a következő ábra alapján követhető nyomon:

48. ábra

A jogerős büntetés-végrehajtási bírói határozatok és az ügyész jelenlétével tartott meghallgatások, tárgyalások száma a 2022–2024. években

A bv. bírói eljárásokban született jogerős végzések számának csökkenése 2020 óta tapasztalható. Ezt kisebb részben a tárgydíőszakban is az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási eljárások számának már említett csökkenése okozta. Ugyanakkor hasonló irányú hatást eredményezett a bv. bíró hatáskörére irányadó törvényi szabályozás 2024. március 1-jétől hatályos módosulása. A fogvatartotti kategóriarendszer bevezetése szükségtelenné tette ugyanis a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának megváltoztatására, az enyhébb végrehajtási szabályokra, valamint a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának utólagos meghatározására irányuló bv. bírói eljárásokat, amely a főügyészségeken a megjelölt körben az érkezés számottevő csökkenését eredményezte. A 2024. évben tapasztalt 4,4%-os csökkenés tükrében az ügyészi részvétellel tartott tárgyalások, illetve meghallgatások számában 2024-ben az előző évhez viszonyított, mindössze 6%-os csökkenés változatlanul a bv. bírói eljárásokat érintő aktív ügyészi közreműködésre utal.

A szabadságvesztés végrehajtásához kapcsolódó legjellemzőbb bv. bírói határozatokra vonatkozó számadatokat a következő táblázat tartalmazza:

3. táblázat

A szabadságvesztés végrehajtásához kapcsolódó fontosabb büntetés-végrehajtási bírói döntések adatai a 2022–2024. években

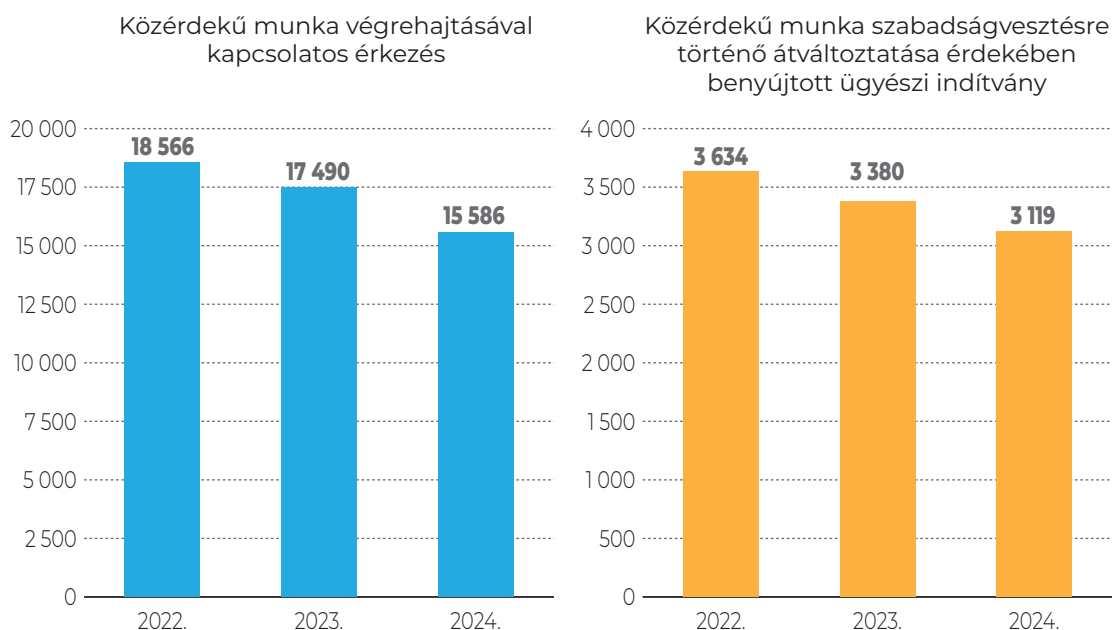
Év	Feltételes szabadságra bocsátás	Feltételes szabadságra bocsátás mellőzése	Enyhébb fokozatba helyezés	Szigorúbb fokozatba helyezés	Enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazását elrendelő döntés	Enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazását megszüntető döntés
2022.	2 775	2 084	205	48	63	1
2023.	2 508	2 406	190	43	51	0
2024.	2 132	2 608	37	4	7	0

A táblázatból az elítéltek jogi helyzetét leginkább befolyásoló feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos bv. bírói döntések statisztikai adatainak kiemelése indokolt. A rögzített adatokból az látszik ugyanis, hogy a feltételes szabadságra bocsátások száma csökkent, a feltételes szabadságra bocsátások mellőzésének száma viszont nőtt. Ez – a korábbi évek adataira is figyelemmel – az ebbe a kategóriába tartozó döntéstípusok vonatkozásában a bírósági gyakorlat szigorodására utal. Az enyhébb, illetve a szigorúbb végrehajtási fokozatba helyezésről, valamint az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazásának elrendeléséről hozott bv. bírói határozatok számának negatív változásáról és annak okáról korábban már történt említés.

A közérdekű munka büntetés végrehajtásával kapcsolatos érkezések és a közérdekű munka büntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatására irányuló ügyészi indítványok számának alakulását a következő ábra szemlélteti:

49. ábra

A közérdekű munka végrehajtásával kapcsolatos érkezések és a szabadságvesztésre történő átváltoztatása érdekében benyújtott ügyészi indítványok száma a 2022–2024. években

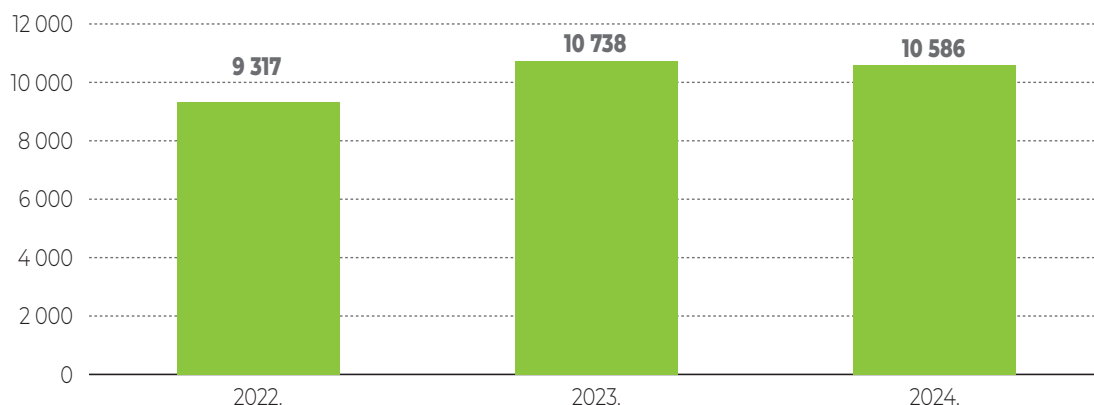
E körben említést érdemel, hogy a közérdekű munka végrehajtásával kapcsolatos érkezések száma 2024-ben 10,9%-kal csökkent az előző évhez viszonyítva. A közérdekű munka szabadságvesztésre történő átváltoztatására irányuló ügyészi indítványok számában bekövetkező 7,7%-os csökkenés ugyanakkor ezzel arányosnak tekinthető.

A személyes szabadsággal összefüggő törvénysértések bekövetkezése egy jogállamban a megszüntetés érdekében mielőbbi, lehetőleg azonnali beavat-

kozást igényel. Ezt biztosítja az ügyészi vizsgálati és intézkedési jogkör, amivel a bv. felügyeleti ügyészek az elmúlt évben is kitartó következetességgel éltek. A vizsgálatok számának alakulása a következő ábrán látható:

50. ábra

A büntetés-végrehajtási felügyeleti ügyészi vizsgálatok száma a 2022–2024. években

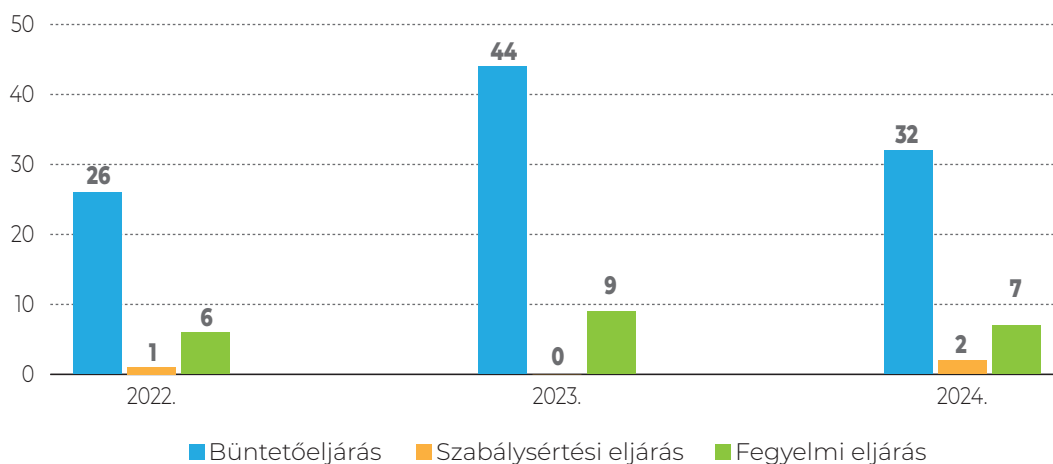

A bv. felügyeleti ügyészek által elvégzett vizsgálatok száma a tavalyi határozott növekedést követően az előző évhez képest csekély mértékben – 1,4%-kal – csökkent.

Az ügyészi vizsgálatok alapján kezdeményezett eljárások számának változása a következő ábrán figyelhető meg:

51. ábra

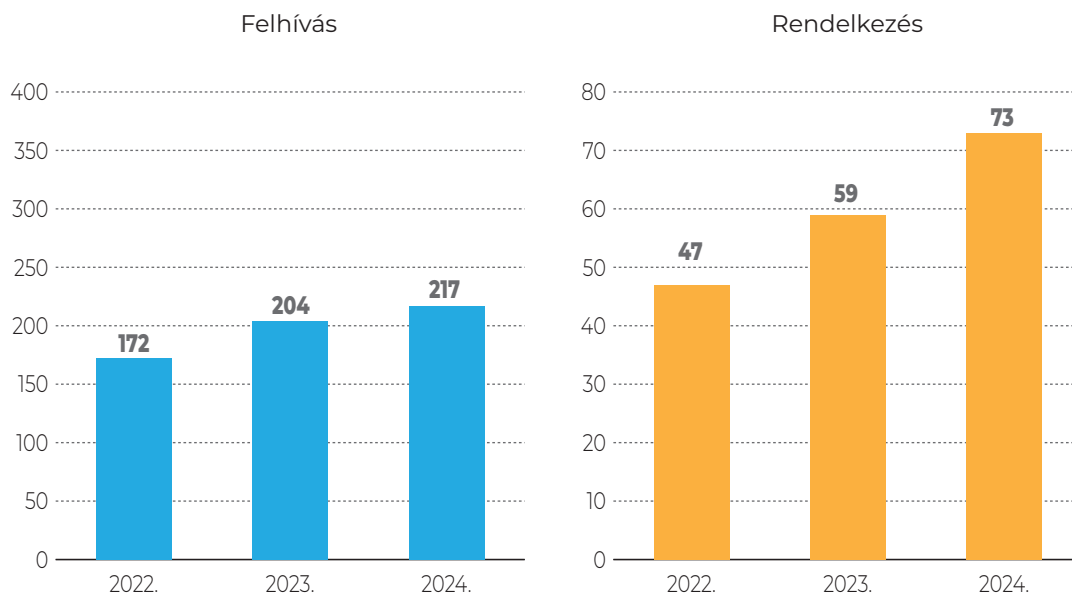
A büntetés-végrehajtási felügyeleti ügyészi vizsgálatok alapján kezdeményezett eljárások száma a 2022–2024. években

A fenti adatok alapján a bv. felügyeleti ügyészek által kezdeményezett büntető- és fegyelmi eljárások száma (27,3%-kal és 22,2%-kal) csökkent, míg a szabálysértési eljárások terén növekedés tapasztalható.

52. ábra

Az ügyészi felhívások és rendelkezések száma a 2022–2024. években

A felhívások számában tavaly növekedés (6,4%), a rendelkezések számában pedig számottevő növekedés (23,7%) volt tapasztalható az előző évhez képest. Ennek alapján megállapítható, hogy a bv. felügyeleti ügyészek ezen a téren korábban is érzékelt aktivitása 2024-ben tovább fokozódott.

A bv. felügyeleti ügyészek által lefolytatott vizsgálatok tárgyát többek között az alábbiak képezték:

- a szabadságvesztés foganatba vételének gyakorlata,
- a fegyelmi elkülönítésre szolgáló zárkák berendezési és felszerelési tárgyainak biztosítása,
- a biztonsági elkülönítésbe helyezett elítéltek körében az előírt gyakoriságú orvosi vizsgálatok,
- a fiatakorú fogvatartottakkal kapcsolatos speciális szabályok érvényesítése,
- a reintegrációs őrizet végrehajtása,
- a feltételes szabadsághoz kapcsolódó pártfogó felügyelet végrehajtása,
- az ideiglenes elbocsátáshoz, illetve a jóvátételi munkához kapcsolódó pártfogó felügyelet végrehajtása,
- a közérdekű munka végrehajtása,
- a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtása,

- az elkobzás, a vagyoneklobzás végrehajtása,
- a járművezetéstől eltiltás, a kiutasítás, a közügyektől eltiltás, a foglalkozástól eltiltás, a sportrendezvények látogatásától való eltiltás, a kitiltás végrehajtása,
- a kitoloncolás végrehajtása.

A szakterület ügyészeinek hosszú idő óta kiemelt feladatát képezi a fogvatartottakkal való bánásmód törvényességének folyamatos ellenőrzése. A 2024-ben végzett országos vizsgálat szerint – a korábbi évekhez hasonlóan – megállapítható volt, hogy a fogvatartottakkal való bánásmód törvényességét biztosító jogszabályi előírásokat a fogva tartó szervek általában végrehajtották, és a végrehajtás módja jellemzően megfelelt a nemzetközi jogi normákban, valamint az ajánlásokban megfogalmazott elvárásoknak. Ez viszont továbbra sem jelentette azt, hogy eseti jelleggel ne fordultak volna elő hibák, hiányosságok, illetve helytelen jogalkalmazási gyakorlat.

A fogva tartó intézetekben tartott vizsgálatok során feltárt jellemző jogszabálysértések a következők voltak:

- bizonyos zárkákból egyes előírt felszerelési és berendezési tárgyak hiányoztak,
- a fogvatartottak jogszabályban rögzített elkülönítése nem történt meg,
- a fogvatartottak elhelyezésére szolgáló zárkák csótánnal, illetve poloskával voltak fertőzöttek,
- a felügyelet bizonyos tagjai a fogvatartottakkal szemben nem elfogadható hangnemet használtak.

A büntetés-végrehajtási szervezeteknek korábban komoly gondot okozott a fogvatartottak elhelyezésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések érvényre juttatása. A büntetés-végrehajtási intézeteknek a bv. felügyeleti ügyészek által esetenként észlelt túltelítettsége a vizsgált időszakban a jogszabályok által előírt lélettér biztosítását már tipikusan nem akadályozta, az e körben tapasztalt jogsérelem miatt csak kivételesen kellett intézkedni. Bizonyos vármegyei büntetés-végrehajtási intézetek tárgyévben (Győr-Moson-Sopron 2024 augusztusában, Tolna és Heves 2024 novemberében) történt bezárása más bv. intézetek tekintetében viszont a fogvatartási körülményeket kedvezőtlenül befolyásolta. A kedvezőtlen körülmények a Csengeri Országos Büntetés-végrehajtási Intézet átadásával – amelyre a tárgydőszakban nem került sor – megszűnnek.

A bv. felügyeleti ügyészek a fogva tartó szervezetknél észlelt hiányosságok kiküszöbölése céljából a szükséges intézkedéseket maradéktalanul megtették, és a rendelkezésükre álló törvényes eszközökkel közreműködtek a feltárt hi-

bák, hiányosságok megszüntetése, illetve azok bekövetkezésének jövőbeni megakadályozása érdekében.

2024-ben a Legfőbb Ügyészség elrendelte a vagyonelkobzás végrehajtási gyakorlatának országos törvényességi vizsgálatát. A vizsgálat célja annak megállapítása volt, hogy a főügyészségek vizsgálati tevékenysége megfelel-e az Ütv., valamint a büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi ügyészi tevékenységről szóló 20/2014. (XII. 23.) LÜ utasítás vonatkozó előírásainak. Az elvégzett vizsgálat eredménye az elrendelés indokoltságát igazolta. A felterjesztett főügyészségi iratok alapján megállapítható volt, hogy a vizsgált időszakban a tárgyban elvégzett törvényességi vizsgálatok a jogszabályi és egyéb normatív előírásoknak alapvetően megfeleltek. A törvényességi vizsgálatok megállapításai helytállóak voltak, a vizsgálati feljegyzések az azokkal szemben támasztott tartalmi követelményeknek eleget tettek, a vizsgálatokkal kapcsolatban ügyészi intézkedés indokolatlan elmaradására nem került sor. Ugyanakkor indokolt volt annak megállapítása, hogy a főügyészségek által vizsgálatra kiválasztott ügyekben lehetőség szerint valamennyi végrehajtásban közreműködő szerv tevékenységének az ellenőrzésére sor kerüljön, illetve minden esetben indokolt a vizsgálat kiterjesztése a perbíróságok vonatkozó igazgatási tevékenységére, a törvényszékek gazdasági hivatálainak munkájára és a vagyonelkobzás végrehajtásáért felelős NAV eljárásaira.

A bűnügyi nyilvántartásokat kezelő Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkársága Bűnügyi Nyilvántartó Hatóságának (BNYH) működése felett ellátott ügyészi törvényességi felügyeleti tevékenységet a Legfőbb Ügyészség 2024-ben is folyamatosan elvégezte. Ez lehetővé tette az egyes ítéletek kapcsán rögzített adatok helytállóságának és teljeskörűségének ellenőrzése mellett a tipikusnak minősülő adatrögzítési hibák, illetve hiányosságok feltárását is elsősorban a bírósági mentesítésről rendelkező, valamint a büntetés vagy intézkedés végrehajthatóságának elévülését megállapító bírósági döntések vonatkozásában. A megállapított hiányosságok pótlása, a hibák kijavítása, valamint az adatközlések alapjául szolgáló törvénysértő bírósági határozatok hatályon kívül helyezése és a törvénynek megfelelő új határozatok meghozatala érdekében az eljáró ügyészek a szükséges intézkedéseket minden esetben megtették.

A főügyészségek 2024-ben is jelentős számban észleltek helytelen, illetve hiányzó adatot a bűnügyi nyilvántartásokban. Jelentéseik, valamint az azokhoz csatolt dokumentumok alapján a Legfőbb Ügyészség kezdeményezte a BNYH-nál a nyilvántartási adatok javítását, ezzel is hozzájárulva a bűnügyi nyilvántartások törvényességének és közhitelességének biztosításához.

A Legfőbb Ügyészség – a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága részére adott állásfoglalások révén – 2024-ben is elősegítette a büntetés-

végrehajtási szervezet törvényes működését. Így például állást foglaltunk az elítéltek alsóruházattal ellátása, a tartási költségekhez hozzájárulás, a kezdeti kategóriabesoroláshoz kapcsolódó feladatellátás, valamint a dohányzási szokásokra vonatkozó szabályozás tárgyában.

4. A legfőbb ügyész tevékenysége

4.1. Az Országgyűléshez kapcsolódó tevékenység

Az Alaptörvény 7. cikkének (1) bekezdése alapján az országgyűlési képviselő kérdést intézhet a legfőbb ügyészhez a feladatköréhez tartozó bármely ügyben.

Az országgyűlési képviselők 2024-ben 197 írásbeli választ igénylő kérdést, 7 azonnali kérdést és 1 szóbeli választ igénylő kérdést intéztek a legfőbb ügyészhez. A kérdéseket a 2. melléklet tartalmazza.

Az ügyészség 2023. évi tevékenységéről szóló országgyűlési beszámolót a legfőbb ügyész 2024. szeptember 25. napján benyújtotta (B/8995). Az Igazságügyi Bizottság 2024. október 29. napján a beszámolót megvitatta, és annak elfogadásáról határozati javaslatot nyújtott be (H/9698), amelyet az Országgyűlés plenáris ülése – az ügyészség 2022. évi tevékenységéről szóló B/5010. számú beszámolójával együttesen – 2024. december 18. napján megvitatott, és 2025. február 24. napján elfogadott.

4.2. A legfőbb ügyészt megillető egyes jogosítványok gyakorlása

A büntetőeljárás törvény szerint a legfőbb ügyész kizárólagos joga, hogy a Kúriánál a törvényesség érdekében jogorvoslatot jelentsen be a bíróság jogerős üggyöntő, illetve végleges nem üggyöntő, más rendkívüli jogorvoslattal nem támadható, törvényt sértő határozata ellen. Erre 2024-ben a büntetőjogi szakterületen 10 esetben került sor.

A rendkívüli jogorvoslat benyújtását több ízben az előkészítő ülésen a bűnösség beismerése esetén az ügyész által indítványozottnál súlyosabb joghatárny kiszabása tilalmának megsértése tette indokolttá. Jogorvoslat benyújtására került sor továbbá a megismételt eljárásban eljáró bíró téves kizárása, valamint összbüntetési eljárás indokolatlan ismételt lefolytatása miatt.

A törvényesség érdekében benyújtott 10 jogorvoslati indítvány közül egy a fiatalok büntetőügyeinek szakterületéhez tartozóan került előterjesztésre. A rendkívüli jogorvoslat kezdeményezésére ebben az esetben azért került

sor, mert a bíróság a fiataalkorú terhelt tekintetében folytatott különleges eljárás során védő – törvény előírásai szerint kötelező – részvétele nélkül tartott tárgyaláson hozta meg határozatát.

A Kúria a jogorvoslati indítványokban a legfőbb ügyész által kifejtett érvekkel – a beszámoló elkészítéséig elbírált ügyekben – egyetértett.

A bírósági gyakorlat egységesítésének legfontosabb eszköze a Kúria alsóbb bíróságokra kötelező jogegységi határozata. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 33. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján a legfőbb ügyész is élhet jogegységi eljárás kezdeményezésével.

A büntetőjogi szakterületen a legfőbb ügyész 2024-ben két kérdéssel összefüggésben kezdeményezte jogegységi határozat meghozatalát. Így előzetes döntéshozatali indítvány benyújtására került sor azzal kapcsolatban, hogy a szexuális cselekménynek a Btk. 459. §-a (1) bekezdésének 27. pontjában rögzített fogalma megköveteli-e a passzív alany testének az elkövető általi megérintését. Az ügyészség jogegységi határozat meghozatalát indítványozta azzal összefüggésben is, hogy a felülvizsgálati eljárásban mikor van lehetőség a jogerős határozatban kiszabott büntetés Be. 649. §-a (1) bekezdésének ba) alpontja szerinti törvénysértő voltának megállapítására.

A Kúria 2024-ben további két, nem ügyészség által kezdeményezett büntetőjogi tárgyú előzetes döntéshozatali indítvány tárgyában indított eljárást, amelyekkel összefüggésben a legfőbb ügyész nyilatkozatot tett.

Az egyik esetben a Kúria egy korábbi, közzétett határozatától kíván eltérni abban a kérdésben, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bűncselekmény törvénysértő minősítése folytán lehet-e törvénysértő a büntetés, ha az indítvánnyal célzott helyes minősítés alapulvételével a büntetési tételkeret nem változik.

A másik kezdeményezés annak eldöntésére irányul, hogy a jogerős ítélettel szemben a bünszervezetben elkövetés és annak jogkövetkezményei miatt előterjesztett felülvizsgálat a törvényben kizárt vagy érdemben elbírálandó, abban az esetben, ha a kiszabott szabadságvesztés tartama a bünszervezetben elkövetés mellőzése esetén is a törvényes tételkeretek közötti.

Az előzetes döntéshozatali indítványok közül a szexuális cselekmény fogalmát érintő indítványt a Kúria elbírálta, és a legfőbb ügyész indítványával egyező tartalmú jogegységi határozat született. A másik három – egymással szorosan összefüggő – indítvány elbírálása folyamatban van.

2024-ben a legfőbb ügyész a közérdekvédelmi szakterületet érintő jogegységi eljárásokban a következő tárgykörökben tett írásbeli nyilatkozatot:

- építési tevékenység nélküli rendeltetésmódosítás esetén az építési és településképi jogszabályok alkalmazhatósága;
- a hatósági jóváhagyás megtagadása miatt hatályba nem lépő szerződés jogkövetkezményei;
- a lakcím bejelentésével kapcsolatos együttműködési kötelezettség terjedelme a szerződés felmondását követően;
- a szerződés tisztességtelenségére alapozott érvénytelenségi kifogásnak helyt adó keresetet elutasító ítélet anyagi jogerőhatása;
- honvédelmi alkalmazott jogviszonyának felmentéssel történő megszüntetése esetén a végkielégítésre jogosultság megszerzésének időpontja;
- a keresetindítási határidő megtartottságának vizsgálata közigazgatási perben;
- a garanciaszervezet által nyújtott kezességvállaló nyilatkozat érvényesíthetősége támogatási szerződés nem teljesítése esetén;
- a bíró kizárása a per másodfokú elintézéséből;
- a keresetnek helyt adó jogerős ítélet hatálya az ingatlan elbirtoklása iránt indított perben;
- a bírósághoz fordulás joga megsértésének személyiségi jogsérelemként való értékelhetősége;
- földforgalmi ügyekben a „helyben lakó” fogalom lényegét jelentő életvitelszerű lakáshasználat fennállásának igazolása;
- magánút telekadó alóli mentessége;
- a földhaszonbérleti jogviszony felmondással való megszűnésének megállapítása iránt indított per esetén a keresetindítási feltételek vizsgálata;
- a keresetváltoztatás és keresetkiterjesztés értelmezése közigazgatási perben;
- a nemzetbiztonsági szakhatósági állásfoglalást megalapozó minősített adatok bíróság általi megismerhetősége.

Az ügynevezett amicus eljárásban a perben egyébként részt nem vevő legfőbb ügyész a Kúriának fejti ki álláspontját. A legfőbb ügyész e jogkörében az elévülés nyugvása körében terjesztett elő szakmai véleményt a menthető ok értékelésének feltételeiről.

A legfőbb ügyész indítványozza az országgyűlési képviselőknek az Alaptörvény 4. cikkében biztosított mentelmi joga felfüggesztésére irányuló – az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvényben és a Házszabályban szabályozottak szerinti – eljárást. A legfőbb ügyész a mentelmi jog felfüggesztését büntetőügyben a vádirat benyújtásáig terjeszti elő a házelnökhöz. Szabálysértési ügyben pedig akkor indítványozza a mentelmi jog felfüggesztését, ha arról az országgyűlési képviselő önként nem mond le.

A 2024. évben a legfőbb ügyész büntetőeljárás lefolytatása céljából egy országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztésére tett indítványt,

amely nyomán az Országgyűlés a mentelmi jogot – a tárgyévben meghozott döntésével – felfüggesztette. 2024-ben a legfőbb ügyész az Európai Parlament egy magyar állampolgárságú képviselője mentelmi jogának felfüggesztésére is indítványt tett az Európai Parlament elnökének, az indítványról még nem született döntés. A 2024. évben három esetben került sor a legfőbb ügyész indítványára bíró mentelmi jogának a felfüggesztésére, továbbá a legfőbb ügyész két ügyész mentelmi jogát felfüggesztette fel. Diplomáciai mentesség miatt a legfőbb ügyész 2024-ben diplomata státuszú külföldi személy mentelmi jogának felfüggesztésére nem tett indítványt.

2024-ben szabálysértés miatt a rendőrség előterjesztésére a legfőbb ügyész a mentelmi jog felfüggesztése érdekében 1 ügyben tett indítványt az Országgyűlés elnökének. Az indítvány alapján az Országgyűlés a képviselő mentelmi jogát felfüggesztette.

A legfőbb ügyész véleményt nyilváníthat egyes jogszabályok tervezeteiről. A tárgyévben közel félszáz volt a véleményezésre megküldött jogszabálytervezetek száma. A legfőbb ügyész, illetve átruházott jogkörben az ügyészség vezetői a minisztériumok által megküldött tervezetek több mint negyedére tettek érdemi észrevételt.

A legfőbb ügyész törvényben biztosított joga, hogy normatív utasításban szabályozza a vezetése, irányítása, felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, továbbá tevékenységét, valamint körlevelet adjon ki az ügyészség működésének, szakmai tevékenységének, a szakágak együttműködésének segítésére. A 2024. évben 19 legfőbb ügyészi utasítás és 1 legfőbb ügyészi körlevél kiadására került sor.

4.3. A legfőbb ügyész nemzetközi tevékenysége

A legfőbb ügyész a 2024. évi nemzetközi tevékenysége során a nemzetközi rendezvényeken való ügyészségi képviseletet és a magyar uniós elnökséghez kapcsolódó részvételt helyezte a középpontba, míg a kétoldalú kapcsolatokat Ausztriával erősítette.

A magyar és osztrák ügyészi szervezetek közötti hagyományosan jó kétoldalú kapcsolat keretében március 20-án és 21-én a magyar legfőbb ügyész látogatást tett Bécsben és Grazban. Ennek során ismerkedett meg az újonnan megválasztott osztrák legfőbb ügyésszel, akivel áttekintették az aktuális kétoldalú kérdéseket, valamint látogatást tett a grazi ügyészségen. A magyar delegációt fogadta a grazi Igazságügyi Orvostani Intézet igazgatója.

A legfőbb ügyész a Kúria elnökének meghívására április 12-én részt vett azon a szakmai konferencián, amelyen Prof. Dr. Koen Lenaerts, az Európai Unió

Bíróságának (EUB) elnöke tartott előadást, az EUB és az uniós tagállamok nemzeti bíróságai közötti együttműködésről, valamint kiemelt hangsúllyal a C-537/22. számú ügyben hozott EUB döntésről.

A Lengyel Legfőbb Ügyészség tárgyévi május 14–16. között Lódzban rendezte meg a Visegrádi Négyek (V4) legfőbb ügyészeinek 12. éves munkatalálkozóját, ahol a magyar legfőbb ügyész háromfős küldöttség élén képviselte a magyar ügyészi szervezetet. A találkozón tárgyaltak a digitalizáció határokon átnyúló nyomozásokra és büntetőeljárásokra való hatásáról, valamint a kölcsönös jogsegély és a kiadatás terén a harmadik országokkal való együttműködés kihívásairól. E két témát érintő együttműködésüket közös nyilatkozatban is rögzítették.

Szintén május hónapban került megrendezésre az Európai Unió tagállamai legfelsőbb bíróságai mellett működő legfőbb ügyészek Hálózatának (Nadal Network) 15. éves ülése és közgyűlése. A luxembourgi rendezvényen a magyar legfőbb ügyész előadást tartott az Eurojust nemzetközi bűnözés elleni küzdelemben betöltött szerepéről. A konferencia során tárgyaltak az elektronikus hírközlés adatmegőrzésével kapcsolatos esetjogról, valamint annak hatásáról a nemzeti jogszabályokra és a büntetőeljárásokra, továbbá az igazságügyi területet érintő új és jelentős uniós kezdeményezésekről, valamint az Európai Ügyészség uniós tagállamaival és harmadik országokkal való együttműködésének kihívásairól. A hivatalos program részeként a résztvevők látogatást tettek az Európai Unió Bíróságán.

A Hálózat 2023. évi máltai közgyűlésén a magyar legfőbb ügyészt a 2023. május – 2024. május közötti időszakra alelnökké választották. Az Alapszabályban rögzített eljárásrend szerint a magyar legfőbb ügyész a 2024. májusi közgyűlésen átvette a Hálózat elnöki pozícióját a luxembourgi legfőbb ügyésztől. A Hálózat elnökségét a legfőbb ügyész a 2025 májusában megrendezett magyarországi konferenciát lezáró közgyűlésig töltötte be, 2026 májusáig alelnökként folytatja munkáját a Hálózatban.

Az Európai Unió soros magyar elnökségének égisze alatt – a tárgyévi első féléves elnök belga legfőbb ügyésszel megosztva – a magyar legfőbb ügyész elnökölte az uniós tagállamok legfőbb ügyészeinek Konzultatív Fórumát Hágában október 17–18-án.

A belga elnökséggel közösen megnyitott rendezvényen a magyar ügyészség által javasolt két tematikát tárgyaló szekcióban Dr. Polt Péter elnökként vezette a szellemi tulajdon elleni és kapcsolódó bűncselekményekről szóló tanácskozást, valamint a büntetőeljárás átadásáról-átvételéről és a harmadik országokkal való együttműködésről szóló ülést. Előadása keretében ismertet-

te a szellemi tulajdon elleni bűncselekmények magyarországi tapasztalatait és trendjeit.

Dr. Polt Péter a magyar elnökség keretében köszöntötte Ladislav Hamrant, az Eurojust távozó elnökét, egyben az Eurojust szlovák nemzeti tagját, aki az augusztus 20-i nemzeti ünnep alkalmából az Eurojust elnökeként kifejtett ki-magasló szakmai tevékenysége és diplomáciai küldetése során végzett mun-kássága elismeréseként a Magyar Érdemrend tisztikeresztje kitüntetésben részesült.

A Konzultatív Fórumot követően, október 18-án a legfőbb ügyészt Magyar-ország Hágai Nagykövetségén fogadta Horogszegi Szilágyi-Landeck Dániel nagykövet.

A legfőbb ügyész a magyar uniós elnökségi félév keretében megnyitó be-szédet mondott szeptember 24-én az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) online formában megrendezett közgyűlésén, majd november 7-én az Európai Igazságügyi Hálózat (EJN) budapesti konferenciáján.

A legfőbb ügyész szeptember 16-án online formában kétoldalú szakmai megbeszélést folytatott az EJTN főtítkárával, Ingrid Derveaux-val. A konzultá-ció fő témája az ügyészségek munkájában és az ügyészek képzésének terüle-tén megjelenő digitalizáció jelentősége volt.

Dr. Polt Péter október 14-én fogadta a Kelet-Kínai Jogi és Politikatudományi Egyetem Magyarországon tartózkodó rektorát és küldöttségét. Találkozásuk során egyeztettek a magyar ügyészi szervezet tudományos célú tevékenysé-géről, valamint az Országos Kriminológiai Intézet kutatásairól.

A legfőbb ügyész október 30-án megbeszélést folytatott a Kúria meghívá-sára hivatalos látogatásra érkező Osztrák Legfelsőbb Bíróság elnökével. Tár-gyalásuk során áttekintették a legfelsőbb bírósági és ügyészségi szervezetek közötti feladat- és hatásköröket.

Az Európai Unió Csalás Elleni Hivatala (OLAF) kezdeményezésére november 13-án a legfőbb ügyész fogadta Ville Itälä főigazgatót. A találkozó középpontjá-ban az eddigi együttműködés és a 2022 februárjában a két intézmény között megkötött munkamegállapodás áttekintése, valamint a kapcsolatok további erősítése állt. A találkozón a felek kiemelték, hogy az uniós pénzeket érintő bűnügyi visszaélések kapcsán a szervezeteik közötti hatékony információ-cserét és együttműködést továbbra is fontosnak tartják.

5. Az ügyészség nemzetközi tevékenysége

5.1. A nemzetközi kapcsolatok

Az ügyészség nemzetközi tevékenysége a 2024. évben nemzetközi képzések, csereprogramok, koordinációs értekezletek és kontaktponti ülések formájában valósult meg online és személyes részvétellel egyaránt.

Magyarország ügyészsége számos európai és nemzetközi igazságügyi továbbképzési intézménnyel áll kapcsolatban, így – többek között – az Európai Igazságügyi Képzési Hálózattal (EJTN), az Európai Jogi Akadémiával (ERA), az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségével (CEPOL), a Nemzetközi Rendészeti Akadémiával (ILEA), az Európa Tanács jogász szakemberek számára szervezett emberi jogokkal kapcsolatos képzésekért felelős csoportjával (HELP) és a Nemzetközi Ügyészi Egyesülettel (IAP).

Az ügyészek a legtöbb esetben az EJTN által szervezett és finanszírozott, különböző típusú igazságügyi továbbképzéseken és csereprogramokon vettek részt. Az EJTN személyes jelenlétű, illetve online és hibrid formájú továbbképzéseket rendezett.

Az ügyészek igazságügyi képzési módszertani képzéseken, jogi szaknyelvi és vezetői tréningeken, valamint online és személyes részvétellel megrendezett büntetőjogi, polgári jogi és emberi jogi témájú szemináriumokon vettek részt.

Az EJTN Nyelvészeti Munkacsoportja több alkalommal is meghirdetett ügyészeknek és bíráknak szóló tízhetes angol, spanyol, francia, német és olasz nyelvű online nyelvi kurzusokat, amelyeken összesen 9 magyar ügyész vett részt.

Az EJTN egyhetes külföldi ügyészi csereprogramja keretében 2 ügyész utazott Spanyolországba. A spanyol cserepartner magyarországi fogadása 2025-ben esedékes.

Az EJTN úgynevezett hosszútávú csereprogramja keretében 1 ügyész töltött négy hónap szakmai gyakorlatot az Eurojustnál Hágában.

Az EJTN minden évben szervez tanulmányutakat, amelyek célja az Európai Unió, valamint az Európa Tanács egyes szervei felépítésének, funkciójának és tevékenységének megismertetése. Ennek keretében az Európai Ügyészség és az Európai Bíróság közös tanulmányútján Luxembourgban 1 ügyész, valamint az Eurojustnál Hágában szintén 1 ügyész vett részt.

Az EJTN több mint 15 éve rendez meg a fogalmazóknak szervezett THEMIS versenyt, amelyen az EJTN tagországainak fogalmazói mérik össze tudásukat az európai bűnügyi együttműködés, a polgári együttműködés, az európai családi jog és az igazságügyi etika területén. A 2024. évi THEMIS verseny büntetőjogi szekciója 2024. május 14–17. között Magyarországon, a Legfőbb Ügyészségén került megrendezésre. A háromfős magyar ügyészségi fogalmazói csapat különdíjban részesült, amelynek eredményeként dolgozatuk megjelenik az EJTN évenként kiadásra kerülő tudományos kötetében, a Themis Annual Journal-ben.

A kifejezetten fogalmazóknak, alügyészeknek és frissen kinevezett ügyészeknek meghirdetett EJTN AIAKOS csereprogram keretében a magyar kollégák egy tavaszi és egy őszi turnusban – többek között – Litvániába, Olaszországba, Franciaországba és Belgiumba utazhattak, és ugyanezen időszakokban fogadták a svéd, német, lengyel és francia ügyész kollégákat. A csereprogram célja, hogy a pályakezdők megismerjék az egyes országok igazságszolgáltatási rendszerét, erősítve ezáltal az kölcsönös bizalmat az EU tagállamai között.

Az EJTN 2024-ben egy új, az Európai Bizottság által finanszírozott képzési programot hirdetett meg az "Egységes Piac Program" keretében azzal a céllal, hogy növelje a hatékonyságát a gazdasági és pénzügyi nyomozások során esetlegesen felmerülő versenykorlátozó magatartások felismerésének. A programban 4 magyar ügyész vett részt. A képzéseket Spanyolországban és Belgiumban tartották.

Az ügyészek közel 30 szakértői vagy kontaktponti szintű online vagy személyes jelenléttel megrendezett nemzetközi szakmai eseményen vettek részt. Az ügyészség kontaktponttal rendelkezik – többek között – az Eurojusthoz köthető különböző ügyészi hálózatokban és tematikus munkacsoportokban, az EJTN bizonyos munkacsoportjaiban, az Európai Igazságügyi Hálózatban (EJN), a HELP-ben, a Népirtás, Emberiesség Elleni és Háborús Bűncselekmények Elleni Hálózatban (Genocide Network), a Délkelet-európai Rendőri Együttműködési Egyezmény alapján létrehozott, a közös nyomozócsoportok szakértői hálózatának tematikus munkacsoportjában (SELEC), az OECD Vesztegetés Elleni Munkacsoportjában, valamint az Európai Csalás Elleni Hivatalban (OLAF).

Az EU Tanácsa soros magyar elnöksége okán, a 2024. év második felében egyes EU-s szervezetek éves plenáris ülésein, a kontaktponti feladatokat teljesítő magyar ügyészek látták el az elnökségi feladatokat, így például az EJTN Közgyűlésén, a Genocide Network plenáris ülésén, valamint a Kiberbűnözés Elleni Európai Igazságügyi Hálózat (EJCN) plenáris ülésén.

A CEPOL pénzügyi nyomozással és szervezett bűnözéssel kapcsolatos szemináriumain 1-1 ügyész vett részt.

Az ILEA által szervezett, többek között a szintetikus drogok, a környezeti bűncselekmények, valamint a kiberbűnözés és gyermekek kizsákmányolása témakörben megrendezett képzéseken 5 ügyész vett részt.

Az Európa Tanács HELP hálózatának emberkereskedelem, valamint igazságügyi oktatásmódszertan tematikájú képzésein 5 ügyész vett részt.

Az Európa Tanács Európai Ügyészek Konzultatív Tanácsa (CCPE) munkájában a legfőbb ügyész tagsága révén a magyar ügyészi szervezet a 2024. évben is aktívan részt vett. A 2024. évre felállított Munkacsoport „Az ügyészi szervezetek igazgatása a tagállamokban” címet viselő, 19. számú Véleményt dolgozta ki, amelynek februári és májusi munkacsoporti ülésein, valamint az októberben Strasbourgban megtartott 19. plenáris ülésen főosztályvezető ügyészi szintű képviselő útján volt jelen az ügyészi szervezet.

Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) által megrendezett az emberkereskedelem kockázataira adott válaszlépésekről szóló konferencián, Bécsben 1 ügyész vett részt.

A Visegrádi Csoport (V4) országainak igazságügyi képzőintézményei még 2019-ben írtak alá megállapodást az együttműködés erősítésére és közös képzések megvalósítására. Az együttműködés keretein belül a Szlovák Igazságügyi Akadémia szaknyelvi szemináriumain 7 ügyész vett részt.

Az ügyészség hatáskörébe tartoznak az OLAF által lefolytatott vizsgálatokkal összefüggő ügyek.

Az OLAF-fal történő együttműködés specialitását az adja, hogy az OLAF az Európai Bizottság ellenőrző szerve – a közvéleményben kialakult képpel ellentétben nem nyomozó hatóság –, amely úgynevezett belső és külső vizsgálatokat folytat le az Európai Unió költségvetéséből származó pénzeszközök szabályszerű felhasználásának ellenőrzése érdekében. Ebből következően az OLAF vizsgálatainak nem célja, hogy bűncselekmények elkövetőit felelősségre vonja vagy büntetőeljárásban felhasználható bizonyítékokat szerezzen be. Amennyiben az OLAF a vizsgálata során bűncselekmény gyanúját észleli, annak kivizsgálása érdekében ajánlással fordulhat az érintett tagállam igazságügyi hatóságaihoz.

A 2024. évben az OLAF – a lefolytatott vizsgálata eredményének fényében – összesen négy igazságügyi ajánlást tett a magyar ügyészi szervezetnek, három esetben az ajánlás alapján a nyomozás elrendelésére került sor, egy

esetben az ajánlás és a vizsgálatot záró jelentés már folyamatban lévő magyarországi nyomozás keretében került értékelésre. Az OLAF a folyamatban lévő vizsgálatait során már a vizsgálat lezárása előtt megállapítható bűncselekmény gyanúja miatt nem élt jelzéssel 2024-ben a magyar hatóságok felé.

Az OLAF ajánlásai alapján indult ügyek közül a 2024. évben egy esetben került sor vádemelésre. A korábban vádemeléssel zárult ügyek közül 2024-ben két büntetőeljárásban született elsőfokú, a vádlottakat marasztaló ítélet.

5.2. A jogsegélyügyek

A bűnügyi jogsegély

Az ügyészség nemzetközi tevékenységének markáns területét képezi az egyes büntetőeljárások kapcsán más államok igazságügyi hatóságaival folytatott együttműködés, amely elsősorban a különféle bűnügyi jogsegélyek útján valósul meg.

Az ügyészség bűnügyi jogsegélyforgalmának alakulását a tavalyi évben három fő tényező befolyásolta: a bűnözés határon átnyúló jellegének további erősödése, figyelemmel különösen a kibertér adta lehetőségek bűnelkövetők általi fokozódó kihasználására; a mindennapi életet átszövő digitalizáció azon következménye, hogy a bűncselekmény bizonyítékait egyre növekvő arányban elektronikus adatok hordozzák, amelyek jelentős része külföldi szolgáltatók rendelkezése alatt áll; végül a nemzetközi együttműködés jogi kereteinek és trendjeinek változásai.

Az ügyészség bűnügyi jogsegélyforgalma – hasonlóan a korábbi évekhez – tavaly is túlnyomórészt az uniós tagállamok, kisebb arányban a harmadik országok igazságügyi hatóságaival zajlott.

A tárgyévben az ügyészség által a bűnügyekben folytatott nemzetközi együttműködést a továbbiakban a bűnügyi jogsegélyek fő típusai szerint tagolva mutatjuk be.

Eljárási jogsegélyek

A jogsegély-ügyintézés gerincét 2024-ben is az ügyészség által kibocsátott és fogadott eljárási jogsegélykérelmek képezték, vagyis azok a megkeresések, amelyekben a megkereső állam hatósága az előtte folyamatban lévő büntetőeljárás előmozdítása érdekében kéri a megkeresett állam közreműködését, mégpedig jellemzően valamely eljárási cselekmény (pl. tanúkihallgatás, lefoglalás, iratkézbesítés) teljesítését a megkeresett állam területén.

Az eljárási jogsegélyek között a gyakorlatban kiemelkedő szerepe van az európai nyomozási határozat jogintézményének, amelynek révén az uniós tagállamok igazságügyi hatóságai más tagállamban lévő bizonyíték beszerzésére irányuló nyomozási cselekmények elvégzését vagy a tagállami hatóság birtokában lévő bizonyíték átadását kezdeményezik. Szintén uniós jogi aktuson és a kölcsönös elismerés elvén alapuló együttműködési eszköz a befagyasztást elrendelő határozatok végrehajtásának más tagállam részére való átadása, amely a bűncselekménnyel összefüggő, külföldön lévő vagyonelem biztosítását teszi lehetővé a későbbi vagyonekhozás céljából. A sértettek kárának megtérülését célzó eljárási jogsegélyként pedig az úgynevezett tárgyvisszaadási eljárást szükséges kiemelni. A határon átnyúló büntetőeljárási együttműködés komplex formáját a közös nyomozócsoportok képezik, amelyekre a beszámoló következő pontja tér ki.

Összhangban a bűnözési tendenciákkal, a tárgyévet a kibertérben elkövetett bűncselekményekhez – elsősorban a csalásokhoz, az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalásokhoz, illetve az ezekhez társuló pénzosztásokhoz – kapcsolódó eljárási jogsegélykérelmek arányának növekedése jellemezte. Ugyanezen jelenséggel függ össze, hogy az ügyészségi megkeresések – a tanú- és gyanúsított kihallgatások hagyományosan jelentős száma mellett – gyakran irányultak internet-, tárhely- vagy emailszolgáltatással összefüggő előfizetői adatok, illetve banki adatok beszerzésére, valamint bankszámlán kezelt pénzösszeg lefoglalására. A határon átnyúló vagyonszerzés területén a kriptovaluták és az azokhoz kapcsolódó – így a pénztárca-szolgáltatókhoz vagy tőzsdékhez köthető – tevékenységek az ügyészségi jogalkalmazást új kihívások elé állítják.

Az ügyészség eljárási jogsegélyforgalma 2024-ben az uniós tagállamok közül Ausztriával, Szlovákiával, Romániával és Németországgal volt a legintenzívebb, míg a harmadik országok közül a Szerbiával, az Ukrajnával és az Amerikai Egyesült Államokkal folytatott kooperációt kell kiemelni. Emellett a tavalyi évben is folytatódott aktív együttműködésünk az Európai Ügyészséggel, amelynek delegált ügyészei összesen 26 európai nyomozási határozatot küldtek a Legfőbb Ügyészségnek, döntően általános forgalmi adóra vagy vámilletékre elkövetett adócsalás miatt indult ügyekben. Korrupciós ügyben az Európai Ügyészség nem kereste meg Magyarország Ügyészségét.

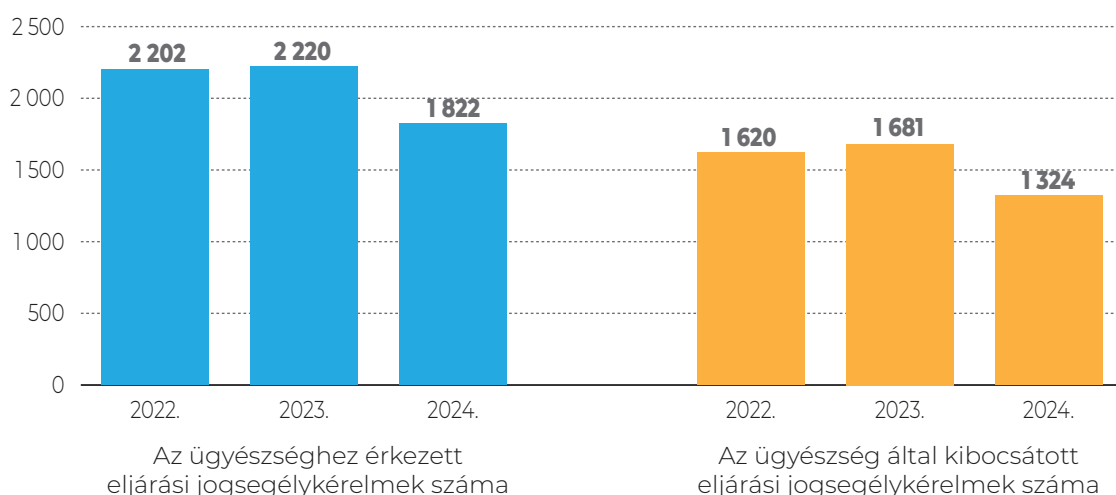
A magyar ügyészi szerveket a konstruktív hozzáállás, a nemzeti jogrendszerek közötti eltérésekből eredő vagy egyéb okból felmerülő nehézségek egyeztetés útján való megoldására törekvés jellemezte; eljárási jogsegélykérelem teljesítésének megtagadására csekély számban került sor. A külföldi hatóságokkal történő gördülékeny kommunikáció biztosításában és a különféle jogsegélyek sikeres végrehajtásának előmozdításában tavaly is kulcsszerepet

játszott az Eurojust Magyar Nemzeti Szekciója és az Európai Igazságügyi Hálózat ügyészégi kapcsolattartója.

Az eljárási jogsegélykérelmek összesített számának alakulását a következő ábra szemlélteti:

53. ábra

Az ügyészséghez érkezett és az ügyészség által kibocsátott eljárási jogsegélykérelmek száma a 2022–2024. években

Az ügyészség által fogadott, illetve kibocsátott eljárási jogsegélykérelmek számának tárgyi szignifikáns csökkenése ellentmondani látszik a korábban jelzett tényezők közül a bűnözés nemzetközi jellege erősödésének és a külföldi szolgáltatók rendelkezése alatt álló elektronikus bizonyítékok iránti igény fokozódásának. A jelenség főként az igazságügyi úton kívüli, általában gyorsabb és rugalmasabb együttműködési formák szerepének növekedésével magyarázható. Az online távközlési, kommunikációs és egyéb szolgáltatásokat nyújtó, számos országban ügyfelekkel rendelkező cégek egyre nagyobb része hajlandó saját szerződési feltételei mentén, önkéntes együttműködés keretében adatokat szolgáltatni külföldi bűnüldöző hatóságoknak, amely eszközzel a magyar nyomozó hatóságok is mind gyakrabban élnek. E megkezesések jogalapjának rendezése, ezáltal alkalmazásuk előmozdítása céljából 2024. augusztusi hatállyal a büntetőeljárás törvény adatkérésre vonatkozó szabályai is kiegészítésre kerültek. Megfigyelhető volt emellett a nyomozó hatóságok közötti nemzetközi információcsere intenzívebbé válása, amely gyakran alkalmas egy későbbi jogsegélykérelem megalapozására vagy éppen indokoltságának ellenőrzésére, illetve esetenként kiváltására is. Az ügyészség ezért eljárási jogsegélykérelem kibocsátását megelőzően gondosan mérlegeli, hogy a kérdéses bizonyíték vagy információ beszerezhető-e más, célszerűbb módon; másrészt – jellemzően elektronikus adatok esetén, a nyomozó hatóság közreműködésével – annak tisztázása iránt intézkedik, hogy az adott

bizonyíték még rendelkezésre áll-e. Amennyiben a nyomozó hatóság által kibocsátott adatmegőrzési kérelemre negatív válasz érkezik, az ügyészség nem intézkedik a jogsegélykérelem előterjesztése iránt.

Az ügyészség 2023. április 15. napjával csatlakozott az Európai Bizottság által létrehozott és üzemeltetett e-Evidence Digital Exchange System informatikai rendszerhez, amelynek célja az európai nyomozási határozatok és más eljárási jogsegélykérelmek tagállami hatóságok közötti gyors, hatékony és biztonságos továbbításának lehetővé tétele. A tárgyévben e platform még kísérleti üzemmódban működött, és az informatikai rendszeren keresztül elérhető tagállami hatóságok alacsony száma, valamint technikai jellegű problémák miatt a kitűzött fenti célok elérésére még nem volt megfelelően alkalmas. Ugyanakkor – ahogy arra már korábban utalás történt – megkezdődött a tagállamok közötti igazságügyi együttműködés számos formájának átfogó, ütemezett digitalizációját előírányzó uniós rendelet végrehajtása érdekében az Európai Bizottság szervezésében felállított úgynevezett komitológiai bizottság tevékenysége, a hazai ügyészség képviselőinek részvételével.

Az eljárási jogsegélyek területe a digitalizációs folyamattól eltekintve is meghatározó változások előtt áll. Az Európai Parlament és a Tanács 2023. július 12. napján elfogadta azt a jogszabálysomagot, amely az elektronikus bizonyítékok határon átnyúló beszerzésének felgyorsítása végett lehetővé teszi, hogy a tagállamok igazságügyi hatóságai közvetlenül küldjenek elektronikus adatok közlésére vagy megőrzésére kötelező határozatot az Európai Unió területén elektronikus hírközlési vagy más, online kommunikációval, illetve adattárolással összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatónak. Az új együttműködési eszköz 2026. augusztus 18. napjától lesz alkalmazható. Az ennek érdekében szükséges hazai jogszabály-módosítások előkészítése a tavalyi évben – az ügyészség közreműködésével – folytatódott, és várhatóan 2025-ben fejeződik be. Az elektronikus bizonyítékok külföldről történő beszerzése tárgykörében hasonló célú és jelentőségű újításokat vezet be az Európa Tanács számítástechnikai bűnözésről szóló egyezményének második kiegészítő jegyzőkönyve, amelyet Magyarország 2023. június 28. napján aláírt, a ratifikáció pedig folyamatban van.

Kiadatás és átadás

A kiadatás a bűnügyi jogsegély legnagyobb múltra visszatekintő formája, amelynek lényege, hogy az állam a területén tartózkodó, más államban büntetőeljárás alá vont terheltet ezen utóbbi állam megkeresése alapján kézre keríti, és a büntetőeljárás lefolytatása vagy a már kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtása céljából átadja.

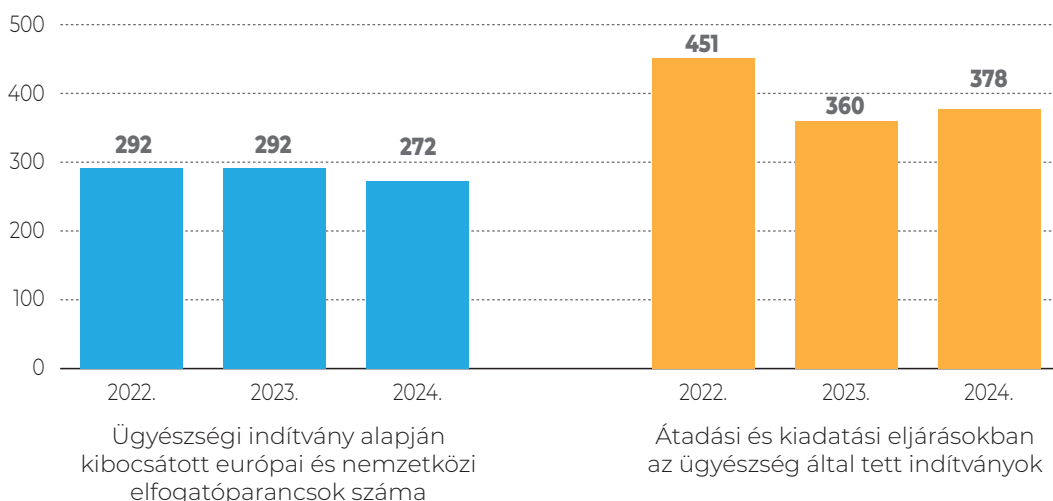
Az Európai Unió tagállamai között 2004 óta a kiadatást felváltotta a kölcsönös elismerés elvén alapuló európai elfogatóparancs és az átadás jogintézménye, amely kizárólag igazságügyi hatóságok között zajlik, a kiadatási eljárást jellemző központi közigazgatási hatósági (miniszteri) döntési jogkör nélkül. A gyakorlati tapasztalatok alapján nagy hatékonysággal működő, európai elfogatóparancson alapuló átadási eljárások száma hazánkban évről évre meghatározó a harmadik országokat érintően folytatott kiadatási eljárásokhoz képest.

Az ügyészség az átadási és kiadatási eljárások fontos résztvevője: a külföldön tartózkodó terhelt kézre kerítésére irányuló eljárás első lépéseként európai, illetve nemzetközi elfogatóparancs kibocsátását indítványozza a bíróságnál, emellett rendszeresen közreműködik az elfogást követő külföldi eljárást lefolytató hatóság által a hazai büntetőeljárásról kért kiegészítő információk nyújtásában; míg a külföldi állam által átadni vagy kiadni kért, Magyarországon elfogott terheltek esetében indítványt terjeszt elő a magyar bíróság előtt zajló eljárásban.

Az ügyészség tevékenységét ezen eljárásokban a következő ábra mutatja be:

54. ábra

Ügyészségi indítvány alapján kibocsátott európai és nemzetközi elfogatóparancsok száma, valamint átadási és kiadatási eljárásokban az ügyészség által tett indítványok száma a 2022–2024. években

Büntetőeljárás átadása

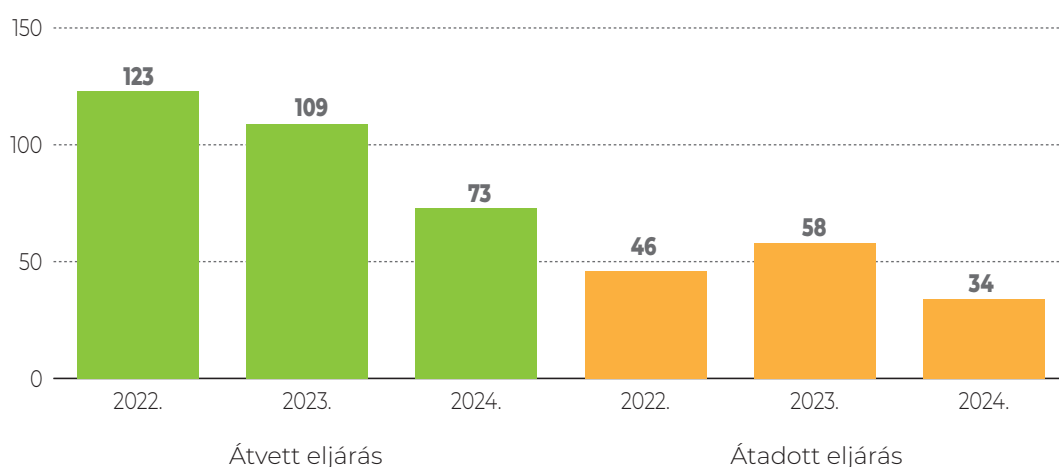
A büntetőeljárás átadása arra irányuló jogsegélytípus, hogy a már megindult büntetőeljárás a terhelt lakó- vagy tartózkodási helyével, a bizonyítékok hol-létével összefüggő vagy egyéb célszerűségi, hatékonysági okból más állam hatóságai előtt folytatódjon. A büntetőeljárás átadása egyúttal gyakran az

azonos cselekmény tárgyában több államban párhuzamosan indult nyomozások okozta joghatósági összeütközés feloldásának eszköze.

A hazai jogi szabályozás a külföldön folytatott büntetőeljárás Magyarország általi átvétele, valamint a vádemelést megelőzően a belföldi büntetőeljárás külföldi hatóság részére történő felajánlása kérdésében a döntést a legfőbb ügyész kizárólagos hatáskörébe utalja. A jogintézmény utóbbi években történt alkalmazására vonatkozó számadatokat a következő ábra ismerteti:

55. ábra

A külföldi hatóságoktól átvett és a külföldi hatóságoknak átadott büntetőeljárások száma a 2022–2024. években

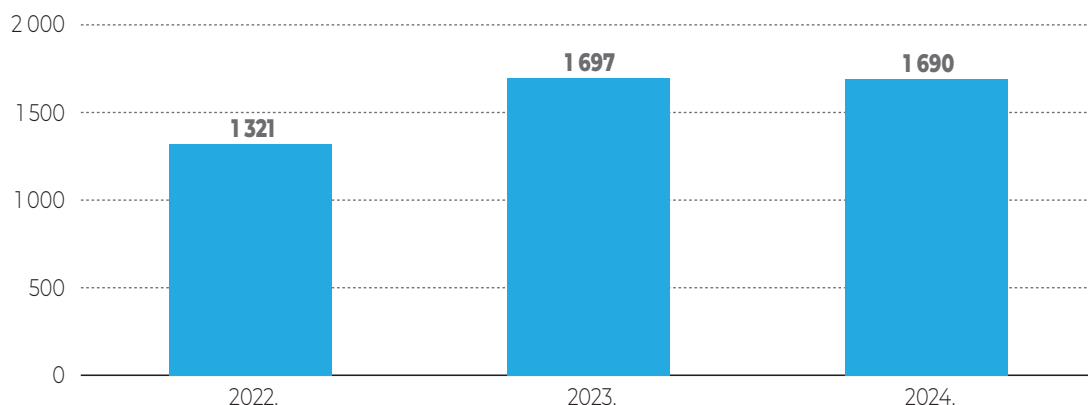
Követve a bűnözés struktúrájának változásait, a büntetőeljárás átadásával és átvételével érintett ügyek között az online térben elkövetett csalások váltak meghatározóvá. Az összességében ugyanakkor csökkenő tendencia háttérében a jogintézmény alkalmazásának visszatérő gyakorlati nehézségei és az elutasított kezdeményezések magas aránya állnak, amelyek elsősorban a nemzetközi szintű, egységes és részletes jogi szabályozás hiányára vezethetők vissza.

Reagálva a kedvezőtlen tagállami tapasztalatokra, az Európai Parlament és a Tanács 2024. november 27. napján rendeletet fogadott el, amely az igazságszolgáltatás hatékonyságának javítását célul kitűzve részletesen szabályozza a büntetőeljárás átadásának feltételeit és menetét. A közvetlen hatályú rendelet a tagállamok között 2027. február 1. napjától lesz alkalmazandó, és az e területen folytatott tagállami és hazai ügyészégi jogalkalmazói gyakorlat jelentős átalakulását fogja eredményezni.

A szabálysértési jogsegélyügyek

A szabálysértési jogsegélyügyekhez kapcsolódó ügyészi tevékenység alakulását a következő ábra szemlélteti:

56. ábra

A szabálysértési jogsegélyügyek száma a 2022–2024. években

2024-ben a legfőbb ügyészhez mint szabálysértési eljárási jogsegélyügyekben kijelölt központi hatósághoz érkezett előterjesztések száma érdemben nem változott.

A külföldről érkezett kérelmek az előző évhez hasonlóan az ügyforgalom közel 98%-át tették ki, tárgyszerinti megoszlásuk azonban jelentősen változott. A gépjárműnyilvántartási adatok széles körű és automatizált elérése következtében a személyes adat közlésére irányuló megkeresések száma (573) megközelítőleg 50%-kal csökkent, míg a hivatalos irat kézbesítésére irányuló előterjesztések száma (1006) jelentősen, több mint kétszeresére emelkedett. 61 kérelem bizonyítási cselekmény (hatósági iratok beszerzése és továbbítása, meghallgatás, szemle) foganatosítására irányult, 7 esetben a jogerősen kiszabott pénzbírság végrehajtásának átvétele, további 3 ügyben pedig az eljárás átvétele és Magyarországon történő lefolytatása érdekében tett előterjesztést a külföldi igazságügyi hatóság.

A külföldről érkező megkeresések közel 74%-a volt teljesíthető. A jogsegélykérelmek megtagadására az ügyek mintegy negyedében azért került sor, mert a kérelem tárgyát képező cselekmény nem büntetendő Magyarországon (pl. lakcímbjelentési kötelezettség elmulasztása), vagy a kérelem felhívás ellenére is hiányos maradt. A jogsegélyek végrehajtásában a központi hatóság, valamint annak megkeresése alapján az illetékes szabálysértési hatóságok és bíróságok működtek közre.

A magyar hatóságok – 2023-hoz hasonlóan – 40 ügyben tettek előterjesztést a külföldi hatóságok megkeresésére. Egy ügyben a szabálysértési hatóság visszavonta a kérelmét, 3 ügyben pedig a központi hatóság tagadta meg a jogsegélykérelem érvényesítését, mivel a szabálysértési jogsegély nem volt alkalmazható vagy nem volt megfelelő eszköz az eljárás előbbre vitelére. A legtöbb megkeresés Romániát és Németországot érintette, jellemzően közlekedési szabálysértés miatt folytatott eljárásokban. A kérelmek a jármű-

vezető azonosítására és eljárás alá vont személyként történő meghallgatására, valamint a vezetői engedélyre vonatkozó adatok közlésére irányultak. A külföldre irányuló magyar jogsegélykérelmeket a megkeresett országok végrehajtották.

5.3. Az Eurojust magyar nemzeti tag tevékenysége

Az Eurojust az Európai Unió (EU) Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége, amelynek működését a 2019. december 12-én hatályba lépett, azóta módosított 2018/1727/EU számú rendelet szabályozza. Az Eurojust feladata, hogy előmozdítsa a határokon átívelő súlyos, szervezeten elkövetett bűncselekmények elleni küzdelmet, az ügyészi és bírósági szakban lévő büntetőeljárások összehangolását és az igazságügyi együttműködésre irányuló megkeresések teljesítését. Az Eurojust döntéshozó szerve a tagállamok által kinevezett nemzeti tagokból álló testület, amely tagjai sorából elnököt és alelnököket, továbbá az igazgatótanácsba tagokat választ. A nemzeti tagok által vezetett nemzeti szekciók, a testület és a munkacsoportok munkáját EU alkalmazottakból álló 300 fős adminisztráció támogatja.

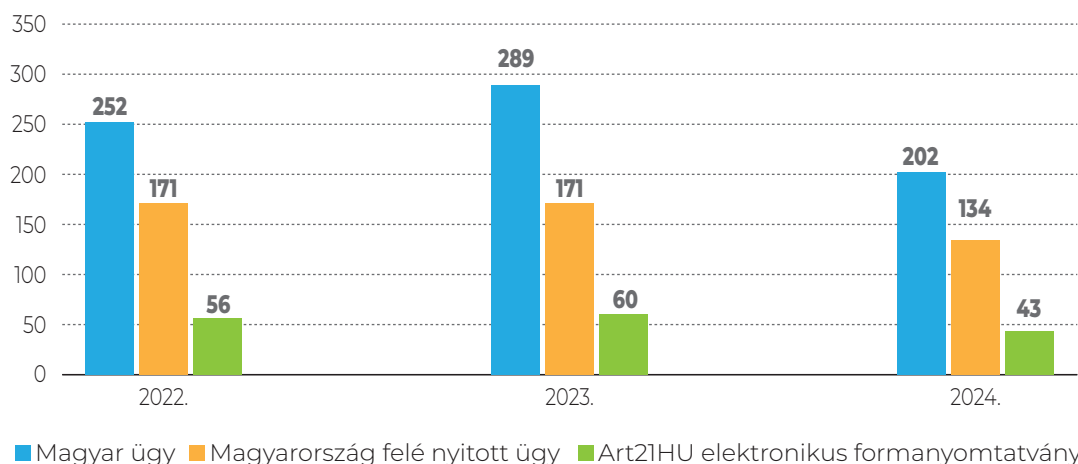
Magyarország 2004 óta tagja az Eurojustnak. Az Ütv. felhatalmazása alapján a részvételből eredő feladatokat az ügyészség teljesíti, az ezzel kapcsolatos tevékenységet legfőbb ügyészi utasítás rögzíti. Magyarországot nemzeti tagként főosztályvezető-helyettes ügyész képviseli a szervezet székhelyén, Hágában. A nemzeti tag kizárólag a magyar ügyészséggel áll szolgálati jogviszonyban, tevékenységét a nemzeti szakértőként hathavi váltásban kiküldött, ideiglenesen az EU adminisztratív állományába tartozó hazai ügyész támogatja. Tárgyév májusától új nemzeti tag képviseli Magyarországot az Eurojustnál.

Az Eurojust a nemzeti igazságügyi hatóságok megkeresései alapján, alapvetően a nemzeti szekciók közötti kommunikáció és koordináció útján jár el. Az Eurojust 2024-ben 12.972 (2023: 13.164) ügyben járt el, elősegítve a 27 EU tagállam és az Eurojustnál összekötő ügyésszel rendelkező 12 harmadik állam – Albánia, az Amerikai Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Észak-Macedónia, Georgia, Izland, Moldova, Montenegró, Norvégia, Svájc, Szerbia és Ukrajna – által elé terjesztett megkeresések teljesítését. Az Eurojust tevékenységével érintett főbb bűncselekménytípusok 2024-ben a csalás (1791), a kábítószer-kereskedelem (870), a pénzmosás (721), a bűnszervezetben való részvétel (469), a számítástechnikai bűncselekmények (327), az embercsempészet (173), az emberkereskedelem (115), az EU pénzügyi érdekei ellen elkövetett bűncselekmények (97), a vesztegetés (94), a terrorizmus (63), egyes súlyos nemzetközi bűncselekmények (21), valamint a környezet és a természet elleni bűncselekmények (13) voltak.

A magyar nemzeti szekció a 2024. évben 1106 (2023: 1119) ügyben járt el, így Magyarország a 9. (2023: 9.) legtöbb ügyben eljáró tagállam volt. Ezen ügyek közül 643-at (2023: 625) a hazai, míg 463-at (2023: 494) a külföldi hatóságok kezdeményeztek.

57. ábra

A magyar nemzeti szekció által intézett ügyek és az elektronikus formanyomtatványon (Art21HU) érkezett jelentések száma a 2022–2024. években

Az Eurojust Kollégiuma 2024-ben 336 (2023: 460) új magyar ügyet regisztrált, ezzel Magyarország a 14. (2023: 10.) helyet foglalja el a tagállamok sorában. A hazai hatóságoktól 202 (2023: 289) új megkeresés érkezett, a külföldi hatóságok pedig 134 (2023: 171) új megkeresést küldtek.

A tárgyévből az Eurojust 640 (2023: 577) két- vagy többoldalú koordinációs értekezletet szervezett, amelyek közül 22 (2023: 26) koordinációs értekezleten hazai ügyészek és nyomozók is részt vettek. A koordinációs értekezletek az igazságügyi együttműködés magasabb szintjét jelentik, amelyek során a nemzeti hatóságok egy-egy konkrét ügyben közvetlenül kommunikálnak egymással az Eurojust és a nemzeti szekciók közreműködésével.

Az Eurojust egyik legfontosabb és egyre inkább a fókuszba kerülő feladata, hogy támogassa a főként a szervezett bűnözés elleni ügyekben létrejövő közös nyomozócsoportok felállítását és működtetését, pályázatok útján fedezze az igazságügyi együttműködés ezen, jelenleg legmagasabb szintű formájának egyes költségeit. Az Eurojust által 2024-ben támogatott 361 közös nyomozócsoportból 127 volt az újonnan alakult. Az új közös nyomozócsoportok tevékenysége továbbra is tükrözi a nemzetközi szervezett bűnözés jellegét: azok kábítószer-kereskedeleme (39), csalás (33), pénzmosás (27), emberkereskedeleme (13), számítástechnikai bűnözés (10), vesztegetés (8), embercsempészség (6), bűnszervezetben való részvétel (6) és terrorizmus (2) miatt indult

ügyekben jöttek létre. A tárgyévben 5 (2023: 5) új közös nyomozócsoport alakult meg hazai részvétellel, és a magyar hatóságok 4 közös nyomozócsoport tevékenységét fejezték be sikeresen. A folyamatban lévő 16 (2023: 13) magyar részvételű közös nyomozócsoport közül 9 (2023: 7) közös nyomozócsoport, 13 (2023: 14) alkalommal, összesen 134.614 (2023: 209.141) euró pénzügyi támogatást kapott az Eurojusttól.

A tárgyévben egy budapesti és három vidéki helyszínen, 5 különböző napon került sor az Eurojust tevékenységének népszerűsítésére szolgáló, az Eurojust által finanszírozott képzésre. Az összesen 263 résztvevő átfogó képet kapott az Eurojusthoz való fordulás, illetve az Eurojusttal való kapcsolattartás formai és tartalmi követelményeiről, a koordinációs értekezletekről, az egyes igazságügyi együttműködési formák – így az európai nyomozási határozat, a befagyasztást és az elkobzást elrendelő határozatok, az európai elfogatóparancsok, az ellenőrzött szállítások – alkalmazásának gyakorlati kérdéseiről, valamint a közös nyomozócsoportok létrehozásáról és működtetéséről.

6. Az ügyészség személyügyi helyzete

6.1. A személyügyi helyzet

A személyügyi területet érintően a 2024. évben több legfőbb ügyészi utasítás kiadására került sor, amelyek a hatályos szabályokat módosították.

Ezek közül kiemelendő, hogy az ügyészségi alkalmazottak jogállásával kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 4/2012. (I. 6.) LÜ utasítás módosítása alapján 2024. március 1. napjától – a legfőbb ügyész előzetes egyetértésével – a Fővárosi Főügyészség alá rendelt járási szintű ügyészségen kívül más járási szintű ügyészség esetében is szólhat az ügyészségi fogalmazó kinevezése változó, ugyanazon főügyészség irányítása alá tartozó szolgálati helyre.

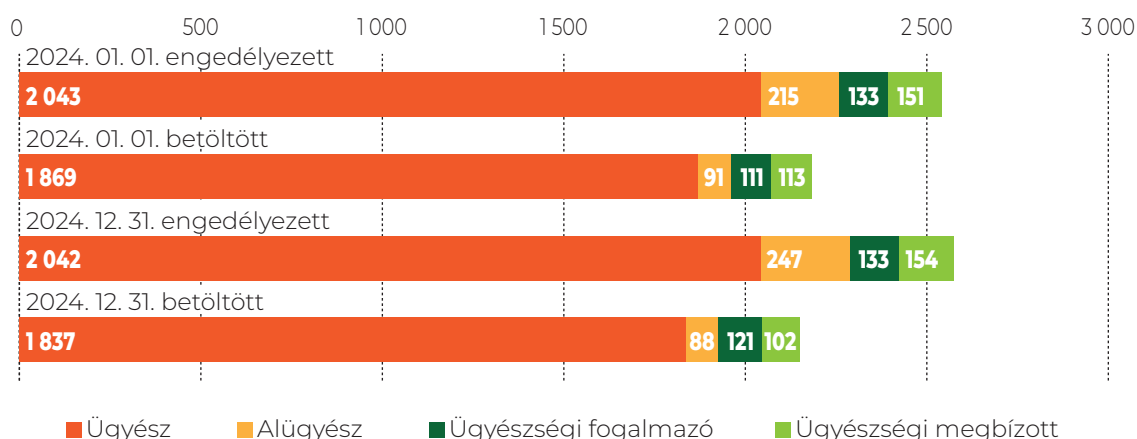
A gazdaságilag racionálisabb és szakmailag hatékonyabb működés érdekében a tárgyév második felében előkészítettük a járási ügyészségek átszervezését. Az átszervezés szerint 2025. január 1-jétől tíz kisebb járási ügyészség feladatait a közelben elhelyezkedő nagyobb létszámú járási ügyészségek vették át azzal, hogy az érintett járási ügyészségek székhelyén a helyi ügyfélfogadást is biztosító kirendeltségek maradtak fenn.

Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény 66. §-ának (2) bekezdése alapján az ügyészi illetményalap a 2024. évben 566.660 forint volt.

Az ügyészi szervezet legfőbb ügyész által megállapított (engedélyezett) álláshelyeinek száma 2024. január 1-jén 4745,25 volt, ami az év végére 4769,25-ra nőtt. Ezen belül az ügyészi, alügyészi, ügyészségi fogalmazói és ügyészségi megbízotti álláshelyek száma az elmúlt évben a következők szerint alakult:

58. ábra

Az engedélyezett és betöltött ügyészi, alügyészi, ügyészségi fogalmazói és ügyészségi megbízotti létszám alakulása a 2024. évben

Az engedélyezett ügyészi álláshelyekből a szervezeti egységek között felosztott ügyészi álláshelyek száma a 2024. év elején 2017, az év végén 2023 volt. A központi tartalékban lévő, fel nem osztott ügyészi álláshelyek száma a 2024. év végén 19 volt.

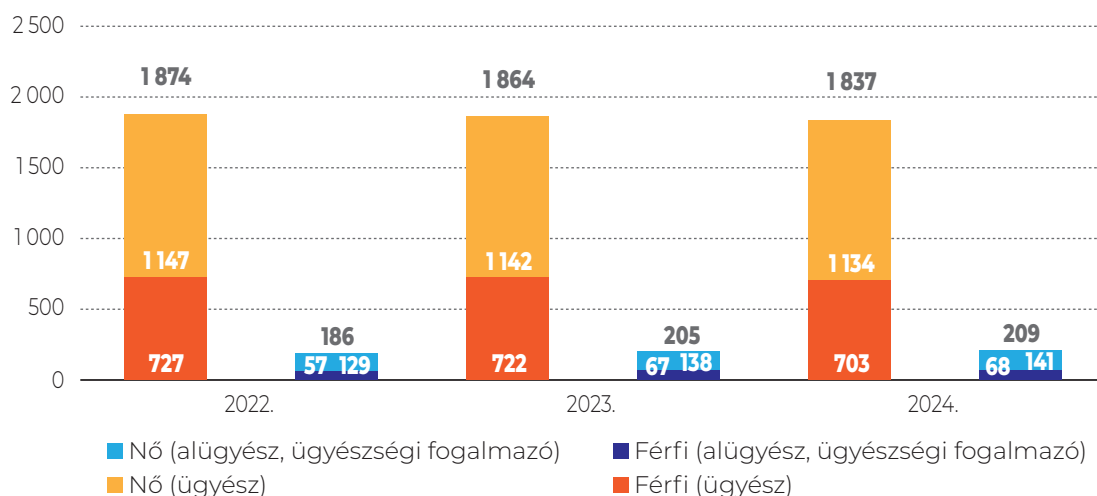
A szervezeti egységek között felosztott ügyészi álláshelyek közül a betöltetlenek száma a tárgyév végén 186 volt. Az ügyészek létszáma a 2024. január 1-jei 1869-ről 1837-re csökkent 2024. december 31-ig.

A 2024. év során az alügyészi álláshelyek száma 215-ről 247-re emelkedett, 8 tisztviselői álláshely 32 alügyészi álláshellyé alakítása következtében. Az ügyészségi fogalmazói álláshelyek száma 2024-ben változatlan, 133 volt.

Az ügyészek, alügyészek, ügyészségi fogalmazók számát és a nemek arányát a következő ábra mutatja:

59. ábra

Az ügyészek, alügyészek, ügyészségi fogalmazók számának és nemek szerinti arányának alakulása a 2022–2024. években

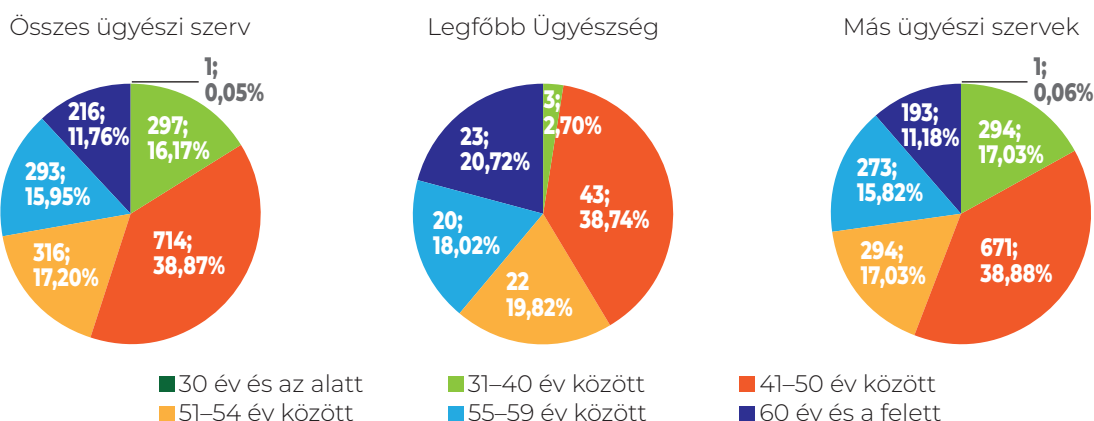

Az ügyészi szervezetben a nemek megoszlása – az előbbi ábrából láthatóan – továbbra sem kiegyenlített. 2024-ben az ügyészi utánpótlást jelentő ügyészségi fogalmazók és alügyészek körében a nők aránya (67,5%) az elmúlt évekhez hasonlóan meghaladta az ügyészek körében megállapítható arányt (61,7%).

Az ügyészek életkori megoszlását a következő ábra mutatja:

60. ábra

Az ügyészek életkor szerinti megoszlása a 2024. évben

Az ügyészi állomány legjelentősebb része változatlanul a 31 és 40 év, valamint a 41 és 50 év közötti korosztályból került ki, az ügyészek több mint fele e két korcsoportba tartozott. Ezen belül is a rendszerint jelentős szakmai tapasztalattal rendelkező 41 és 50 év közötti korosztály tagjai teljesítettek szol-

gálatot a legnagyobb számban. A 60. életévüket betöltött ügyészek száma 216 volt, a következő öt évben ők töltik be az öregségi nyugdíjkorhatárt.

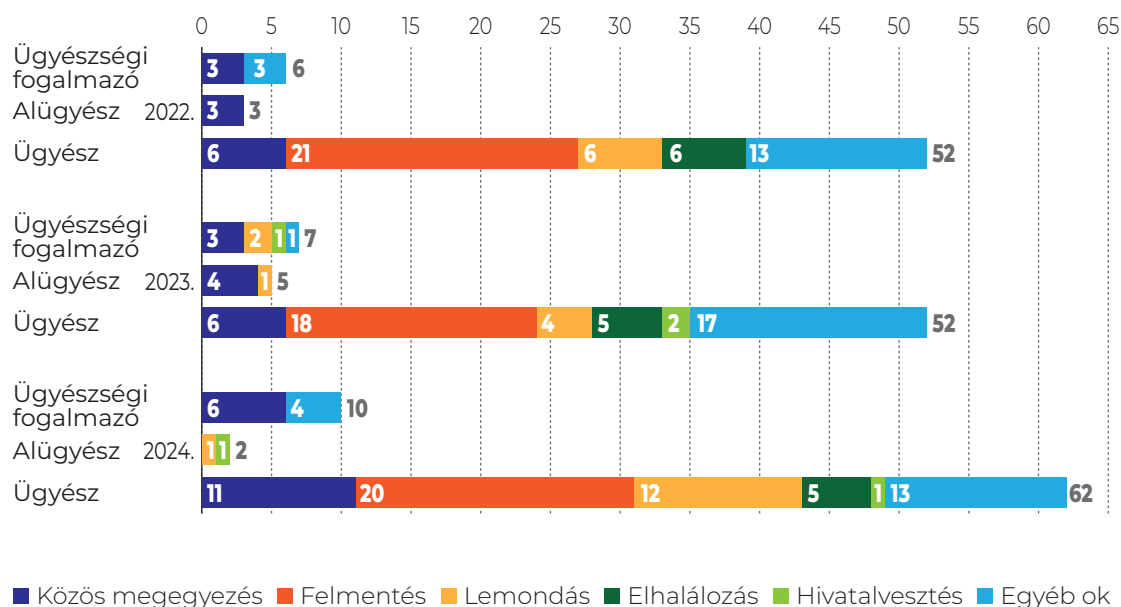
2024-ben 51 ügyészi, 27 vezető állású ügyészi és 11 magasabb vezető állású ügyészi (összesen 89), továbbá 23 alügyészi és 41 ügyészségi fogalmazói állás-helyre írtunk ki pályázatot.

A 2024. évben 32 ügyészi, 24 alügyészi és 34 ügyészségi fogalmazói kineve-zésre került sor (2023-ban 43 ügyész, 22 alügyész és 59 ügyészségi fogalmazó kinevezése történt meg).

A szolgálati viszony megszűnések a következők szerint alakultak:

61. ábra

A szolgálati viszony megszűnések okai a 2022–2023. években

Az ügyészek körében a szolgálati viszony megszűnések száma 2024-ben 62-re nőtt a megelőző évi 52-ről.

Az ügyészi szolgálati viszony megszűnések felét tették ki a nyugdíjazások. A nyugdíjazás jogcíme 18 esetben nyugdíjjogosultság miatti felmentés, 13 alkalommal a hivatásgyakorlás felső korhatárának elérése volt (az utóbbiakat a fenti ábrán az egyéb okok között tartjuk nyilván). Egészségügyi alkalmatlanság, valamint átszervezés miatt 1-1 ügyész szolgálati viszonya szűnt meg felmentéssel. Az elmúlt évekhez képest megnőtt a közös megegyezéssel (11) és a lemondással (12) történő szolgálati viszony megszűnések száma.

A 2024. évben tovább növekedett az ügyészi szervezetet elhagyó ügyészségi fogalmazók száma.

A fegyelmi eljárások száma 2024-ben a megelőző évekhez hasonlóan ismét csökkenést mutatott, 8 fegyelmi eljárás indult, ami az ügyészi szervezet létszámához viszonyítva nem tekinthető számottevőnek (a 2023. évben 12, a 2022. évben 17 eljárás indult).

6.2. Az ügyészségi alkalmazottak képzése, továbbképzése

A továbbképzéseket részben online formában rendeztük meg. A 85 napot érintő képzéseken több mint 5250 fő vett részt, amelyből 42 nap volt jelenléti oktatás 685 fő részvételével.

A Magyar Ügyészképző Központ keretében megújult a fogalmazó- és alügyészképzés, továbbá a kriminalisztikai tanfolyam. A fogalmazóképzés négy modulból áll. Az 1–3. modulban az ügyészi hivatásra felkészítő alapismereteket és a gyakorlatorientált tudást adták át 1 háromnapos és 2 ötnapos tanfolyamon. A kriminalisztikai tanfolyamot új tematikával, kététes formában és tanfolyamzáró vizsga nélkül szerveztük.

Az ügyészségi fogalmazókat 1 háromnapos online és 2 ötnapos, az alügyészeket 1 négynapos online tanfolyamon képeztük. Felkészítésükhöz hozzájárultak továbbá más tanfolyamok, szakmai konferenciák, egyéb rendezvények, valamint pályázatok (Kozma Sándor Tudományos Pályázat), amelyeken lehetőségük nyílt a részvételre.

Az ügyészek 25, a tisztviselők és írnokok 10 központi tanfolyamon vehettek részt. Etika és integritás címmel kötelező ügyészi továbbképzést rendszeresítettünk e-learning formában. A magasabb vezető állású ügyészek továbbképzése a büntetőjogi és a közjogi szakágat irányító főügyészhelyettesek, valamint az informatikai területet irányító ügyészek tanácskozásán valósult meg. Egy- és kétnapos központi tanfolyamokon és gyakorlati képzéseken vettek részt többek közt a kezdő ügyészek, a büntetőbírói csoportvezető és beosztott ügyészek, az elsőfokú vádképviselési tevékenységet folytató ügyészek, a fiatalkorúak büntetőügyeivel foglalkozó ügyészek, a közlekedési ügyészek, a büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi szakterület ügyészei, a közérdekvédelmi szakterület ügyészei, továbbá a sajtószóvivők.

Az emberkereskedelem, a terrorcselekmények, a pénzmosás elleni küzdelem, a költségvetési csalás, az európai jog és jogállamiság témakörben, továbbá a megbízhatósági vizsgálatokkal kapcsolatos ügyészi feladatok támogatására önálló tanfolyamokat tartottunk. A számítógépes bűnözéssel foglalkozó ügyészi hálózatban a főügyészségenként kijelölt ügyészek kétnapos, az infor-

matikus tagok egynapos képzést kaptak. A közérdekvédelmi ügyészek kiscsoportos online tanácskozásokon vitatták meg a közérdekvédelmi szakterület főbb aktualitásait, különösen az új ingatlan-nyilvántartási törvény hatálybalépését követő ügyészi feladatokat.

A Nemzetközi Oktatási Központ Belső Biztonsági Alap (BBA) Plusz-3.1.1-24-2024-00001 számú „Kompetenciafejlesztés a határon átnyúló bűnözés elleni hatékony fellépés érdekében” elnevezésű, továbbá a BBA Plusz-1.2.1-24-2024-00001 számú „Bűnügyi adatcsere terén szakmai továbbképzések és szakértői ismeretbővítés” elnevezésű projektekhez együttműködő partnerként csatlakoztunk.

A nem ügyészi állományon belül egy- és kétnapos tanfolyamokat tartottunk a területi informatikusoknak, a statisztikusoknak, a legfőbb ügyészségi vezető állású tisztviselőknek, a gazdasági vezetőknek, a munka- és tűzvédelmi felelősöknek és megbízottaknak, valamint a munkavédelmi képviselőknek.

A szervezet anyagi lehetőségeihez mérten továbbra is támogattuk a posztgraduális tanulmányokat és a szakmai idegen nyelvi képzést. Új tanulmányi szerződésben 12 ügyészségi alkalmazott vállalt kötelezettséget tanulmányok folytatására: 5 ügyész, 2 alügyész, 2 ügyészségi fogalmazó, valamint 3 írnok.

Hazai és nemzetközi szervezetek megkeresésére több mint 40 esetben szolgáltatunk adatot az ügyészség továbbképzési tevékenységét érintően. Több mint 250 alkalommal kértek fel ügyészt előadás tartására, és 36 alkalommal hívtak meg ügyészségi alkalmazottat társszervek és külső szervek rendezvényein való részvételre.

7. Az ügyészség kommunikációs tevékenysége

Az ügyészségi kommunikáció 2024-ben is megtartotta a kiváló eredményeit. A Legfőbb Ügyészség tavaly tudatosan és sikerrel arra helyezte a hangsúlyt, hogy a mennyiségi szemlélet helyett a minőségi híradás váljon elsődleges szemponttá.

Az elmúlt időszakban látványosan átalakult a médiakörnyezet. Az intézményi kommunikáció – 2024 második felében gyorsuló ütemben – eltolódott a közösségi média irányába. Az ügyészséggel olyan felületeken is foglalkoztak, amelyeken korábban nem jelent meg a szervezet. Kedvező tendencia, hogy az online térben az ügyészséget érintően emelkedett a pozitívnak minősülő közlések aránya, amely a saját tartalmak készítésének, és azok sikeres menedzselésének az eredménye.

A tavalyi év sajátossága volt, hogy – a szervezetet érintő folyamatos támadások miatt – állandósult a válságkommunikáció. Az ügyészség a közéleti nyomásra összehangoltan, változó eszközökkel – sajtótájékoztatókkal, sajtóközleményekkel, helyreigazítás kérésekkel és interjúkkal – reagált.

A legnagyobb mértékű sajtómunkát – immár évek óta, így 2024-ben is – a Fővárosi Főügyészség végezte, amelyet aktivitásban a Központi Nyomozó Főügyészség és a Komárom-Esztergom Vármegyei Főügyészség követett.

A Központi Nyomozó Főügyészség – speciális helyzete és hatásköre folytán – különösen ki volt téve a sajtó és a közélet nyomásának. A szervezeti egység emiatt két sajtótájékoztatót is tartott, amelyet – új megoldásként – a közösségi oldalán keresztül, Facebook live formában is közvetített Magyarország Ügyészsége.

Tavaly egész évben zajlott a honlap megújítása. Ennek keretében jobban átláthatóvá vált a főoldal, valamint megújult, könnyebben kezelhető a weboldal menü része.

A tavalyi év legfontosabb saját gyártású filmjében a NADAL NETWORK tagjai számára – a magyar legfőbb ügyész elnöki mandátuma és a szervezet 2025. májusi budapesti konferenciája okán – mutattuk be hazánkat és a magyar ügyészséget.

2024-ben folytatódtak a szervezeti egységeket bemutató imázsfilmek. Többrészes filmsorozat foglalkozott a folyamatos érdeklődés kereshittüében álló Központi Nyomozó Főügyészséggel. Az érdeklődők betekintést nyerhettek az ügyészségi nyomozásba, továbbá annak informatikai támogatásába. Szó esett a főügyészség nemzetközi tevékenységéről, a katonai büntetőeljárásról és a speciális kihívást jelentő szövivői munkáról.

Rövidfilm készült a Budapesti X. és XVII. Kerületi Ügyészség, valamint a Budapesti IX. Kerületi Ügyészség elhelyezéséül szolgáló épületerészek ünnepestyes átadójáról, a Közvádlo szobrának érkezéséről és az időkapszula elhelyezéséről. Kisfilm szolt a négy éve megújult ügyészségi kommunikációról.

Folytattuk a népszerű „Egyszerűen, jogszerűen” című ismeretterjesztő sorozatunkat. Ebben a körben szó esett a webáruházak online tájékoztatásairól, az étrend-kiegészítők világáról és a légiutas jogokról.

A honlapunk az ügyészséggel foglalkozó legaktívabb médiaoldalak egyike volt 2024-ben. A weboldal folyamatosan bekerült az e körben a legtöbb tartalmat közlő felületek tízes listájába. Külön kiemelést érdemel, hogy tavaly decemberben az első helyen végzett ebben az összehasonlításban.

A múlt évben az ügyészség Facebook oldalán dinamikusan emelkedett a követőink száma. Az összes elérés 981.470 volt. A legnézettebb felvételt 124.000-en látták.

A szervezet YouTube csatornája tavaly 931.400 megtekintést ért el. Ezen a platformon 129 videót tettünk közzé, amelyek többsége sajtóközleményekhez kapcsolódott, ugyanakkor 16 saját készítésű film volt. A legnépszerűbb videóra 53.118-an kattintottak. Bűnügyi hírhez kapcsolódóan négy olyan felvételt is publikáltunk, ami harmincötezer feletti megtekintést produkált.

A már kialakult gyakorlatnak megfelelően a szervezeti egységek előzetes heti riportálást küldtek a Legfőbb Ügyészségnek a kommunikáció összehangolása érdekében. A heti összesített sajtójelentések, valamint a riportok elemzésével és visszacsatolásával, súlyozásos táblázat készítésével, leiratokkal, eseti állásfoglalásokkal koordináltuk a sajtós tevékenységet.

A szervezeti egységek közreműködésével – a közleményekhez kapcsolódóan és oktatási célból – számos fotó- és videóanyagot publikáltunk.

A színvonalas írásbeli és szóbeli kommunikáció mellett a szóvivők nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy megfeleljenek a közérthetőség követelményének.

Az ügyészségi kommunikátorok továbbra is stabil, jól működő munkakapcsolatot ápoltak a társszervek sajtómunkatársaival, valamint a médiával. Ez utóbbit támasztja alá, hogy az ügyészségi szóvivők állandó szereplői a hírműsoroknak, a bűnügyi magazinműsoroknak és a podcastoknak.

8. Az ügyészségi informatikai és statisztikai tevékenység

8.1. Az ügyészségi informatika

A 2024. évben is különleges hangsúlyt kapott a folyamatos, gyors és megbízható információcsere, valamint az ügyészség jogszabályból fakadó tevékenységének, a mindennapi munkafolyamatoknak a hatékony informatikai támogatása a költségvetés szűkülő keretei között. A 2024. évben kiemelt szerep jutott a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvénynek (Dáptv.) és végrehajtási rendeleteinek való megfelelésnek, ami az ügyészségi munkafolyamatok és fejlesztések jelentős részének átgondolásával járt.

Az ügyészségi informatika 2024-ben is biztosította az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvényben meghatározott 4. biztonsági szint fenntartását, illetve közreműködött a biztonsági intézkedések felülvizsgálatában. A 2024. év második felében megkezdődött a Magyarország kiberbiztonságáról szóló 2024. évi LXIX. törvény rendelkezéseire történő felkészülés, így különösen a belső folyamatok és szabályzók felülvizsgálata.

Az ügyészség országos, minden telephelyet érintő távadatátviteli hálózatot működtet. Az ehhez szükséges integrált adat- és központi internetszolgáltatásokat a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. biztosítja, az adatvédelmi és biztonsági szempontból lényeges hálózati eszközök tulajdon- és üzemeltetési jogával az ügyészség rendelkezik. Az ügyészség az elektronikus ügyintézés és a belső informatikai szolgáltatások megfelelő színvonala, illetve a társszervekkel történő zavartalan elektronikus kommunikáció érdekében folyamatosan fejleszti e hálózatot. A járási szerverek konszolidációjának előkészítése a 2024. évben megtörtént, ez lehetővé teszi a járási ügyészségeken működtetett szerverek központi üzemeltetését.

Az ügyészségi informatikai szolgáltatások kiterjednek az internet elérésére, a gyors információátadást biztosító elektronikus levelezésre, az ügyészségi munkát támogató – ügyészségi, illetve külső fejlesztésű – adatbázisok, nyilvántartások lekérdezésére. Az ügyészségi alkalmazottak jogosultságaiknak megfelelően érik el a hálózatot, amely folyamatosan biztosítja a munkájukhoz szükséges alkalmazások, adatok online elérését.

Az ügyészek részére biztosítottak azon eszközök, amelyek mind az ügyészségi irodai munkavégzést, mind az irodán kívüli tevékenységet – megfelelő biztonsági intézkedések mellett – támogatják, hordozható számítógéppel a tárgyalóteremben, külső helyszíneken vagy akár otthonukból is elérhetik az ügyészségi informatikai hálózatot és annak szolgáltatásait.

Kiemelt fejlesztési irány az ügyészségnek a jogszabályok által előírt, számítástechnikán alapuló adatáramlásba történő teljes körű bekapcsolása, az adminisztrációs munkateher csökkentése, a munkát támogató nyilvántartások minél szélesebb körű elérhetőségének biztosítása.

A Belügyminisztérium, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, az Igazságügyi Minisztérium, az Országos Rendőr-főkapitányság, az Idom-Soft Informatikai Zrt. által üzemeltetett nyilvántartási rendszerek, a Központi Médiatár, a Központi Bűnjelnyilvántartó Rendszer, az ePostakönyv, a Schengeni Információs Rendszer második generációja (SIS II), továbbá az Országos Bírósági Hivatal Ügyfél Irathozzáférési Rendszerének elérése mellett az ügyészség saját fejlesztési tevékenysége révén 2024-ben kialakította a Gyer-

mekeink Védelmében Rendszer, valamint a Civil Lekérdező és a Gondnokoltak Nyilvántartásának elérését is.

A Legfőbb Ügyészség 2024-ben is állandó kapcsolatot tartott a Nemzeti Szakértői és Kutató Központtal az Állóképes Arckép Azonosító Rendszert érintően, a Bűnügyi Nyilvántartó Hatósággal az elektronikus adatszolgáltatás továbbfejlesztése érdekében, valamint szintén a Belügyminisztériummal az EES-ETIAS szakértői munkacsoport keretein belül. Az Országos Rendőrfőkapitánysággal kötött együttműködési megállapodás alapján biztosított volt a rendőrségi távmeghallgató eszközök – szükség szerinti – ügyészségi használata.

A Legfőbb Ügyészség és az Országos Bírósági Hivatal által az ügyészség és a bíróság informatikai fejlesztéseinek összehangolása érdekében létrehozott közös informatikai munkacsoport a 2024. évben is egyeztető fórumként működött.

Az ügyészségen folyamatosan biztosított a Dáptv., az eljárási törvények és más vonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek megfelelő elektronikus ügyintézés és az együttműködő szervekkel való elektronikus kapcsolattartás.

A 2024. évben további 8 vármegye járási ügyészségein vezettük be az Integrált Irat- és Dokumentumkezelő Rendszert (IIDR). Ennek iratkezelési tanúsítása újabb három évre fenntartásra került, azaz a rendszer továbbra is megfelel a közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverekkel szemben támasztott követelményekről szóló 3/2018. (II. 21.) BM rendelet előírásainak. A felhasználóktól érkező visszajelzések alapján az IIDR fejlesztése 2024-ben is folyamatos volt.

A Legfőbb Ügyészség a büntetőeljárással érintett terheltek adatait tartalmazó – az ügyészségi ügyviteli adatok feldolgozásával létrehozott – adatbázis analízisére és az összefüggések felderítésére alkalmas rendszert működtet. Ennek kiemelkedő fontosságát mutatja, hogy használatával a 2024. évben összesen 290.238 adatkérés nyomán történt adatszolgáltatás, amelyek 56%-a törvényi felhatalmazással rendelkező katonai és polgári nemzetbiztonsági szolgálatoktól érkezett. Az ügyészség elektronikus lekérdezési lehetőséget is biztosít e rendszerhez, így a jogosultak gyorsabban érhetik el az adatokat.

Az ügyészség a 2024. évben elektronikus úton tájékoztatta a Nemzeti Informatációs Központot a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvényben meghatározott adatokról. Ezen túlmenően továbbra is együttműködik a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat eSzolgálati Jegy Rendszer informatikai projektjével.

Az ügyészség 2024-ben is kiemelt résztvevője volt a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár elektronikus levéltár projektjének, a büntetőjogi szakág ügyviteli adatait feldolgozó rendszerből folyamatosan adatcsomagokat ad át. Ez a kapcsolat időközben kiegészült a Fővárosi Levéltárral is.

A Legfőbb Ügyészség folyamatos kapcsolatot tart a Kormányzati Eseménykezelő Központtal (GovCERT), amelynek 2024. évi jelzései alapján elvégezte a szükséges vizsgálatokat és intézkedéseket, az ügyészségi adatvagyon egyetlen esetben sem sérült.

Az ügyészség a tárgyévben is biztosította az elektronikus ügyintézésessel összefüggő adatok biztonságát szolgáló Kormányzati Adattrezzorról szóló 466/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet előírásainak a végrehajtását.

Az ügyészség 2024-ben fenntartotta az Ügyészségi Videokonferencia Rendszert, amely az ügyészség belső és társszervi egyeztetéseit, a telekommunikációs eszközök útján végrehajtott eljárási cselekményeket szolgálja ki, valamint teszi hatékonyabbá az online ügyészségi képzéseket.

Az ügyészség 2024-ben is teljesítette a közérdekű adatok elektronikus szolgáltatásának törvényes kötelezettségét. Az információszabadság témakörében előírtakon túl megjelentette a tapasztalatok szerint leginkább közérdeklődésre számot tartó tájékoztatásokat, statisztikai adatokat, illetve a hirdetményi kézbesítéseket.

8.2. Az ügyészségi statisztika

A Legfőbb Ügyészség a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjaként, a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény rendelkezései alapján látja el a hivatalos statisztikai tevékenységét. Az ügyészség statisztikai adatgyűjtései részét képezik a Kormány országos statisztikai adatfelvételi programjának (OSAP), továbbá az ügyészség ügyviteli rendszerei felhasználásával is statisztikai adatokat állít elő.

Az adatfelvételeink működtetésével, az azokból származó adatok közzétételével valóságghű, tárgyilagos képet adunk a bűnözésről, a büntetőbíróság előtti ügyészségi tevékenységről, illetve a büntetőjogi és közjogi szakág tevékenységéről.

Az ügyészség a hivatalos statisztika fejlesztésében is tevékeny szerepet vállal. A Legfőbb Ügyészség képviselője a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület tagja, az ügyészség delegáltjai részt vesznek a testület tematikus munkabizottságainak munkájában.

A Legfőbb Ügyészség és a Belügyminisztérium közös adatgyűjtése az egységes nyomozó hatósági és ügyészségi bűnügyi statisztika (ENyÜBS), amelyben az ügyészség adatgazdaként és adatszolgáltatóként is részt vesz. Az ENyÜBS adatgazdái és adatszolgáltatói által delegált tagok részvételével működik a Bűnügyi Statisztikai Munkacsoport, amelynek feladata az ENyÜBS működtetése érdekében szükséges koordináció, valamint az adatgazdák szükséges döntéseinek előkészítése. A munkacsoport munkáját az Előkészítő Munkacsoport segíti, amelynek vezetését a Legfőbb Ügyészség alkalmazottja látja el. A munkacsoportok működését az egységes nyomozó hatósági és ügyészségi bűnügyi statisztika koordinációját végző Bűnügyi Statisztikai Munkacsoport és az Előkészítő Munkacsoport működéséről szóló 5/2019. (III. 8.) BM-PM-LÜ együttes utasítás szabályozza.

2024-ben is több alkalommal végeztünk szervezett, ütemezett ellenőrzéseket a statisztikai adatállományok minőségének javítása céljából.

Az ügyészség által kezelt vagy előállított statisztikai adatokhoz való hozzáférés egyrészt a Legfőbb Ügyészség által szerkesztett – döntően elektronikus – kiadványokban található adatok közzétételével, másrészt a Legfőbb Ügyészségre érkezett adatkérések megválaszolásával valósult meg. Az ügyészségi statisztikai kiadványok a bűnözés, a vádképviselés, illetve az ügyészségi tevékenység tematikus adatait jelenítik meg magyar és angol nyelven. A 2023. évtől kezdődően az ügyészségi honlap statisztikai aloldalán lehetőség van az ügyészségi statisztikai adatok megismerésére irányuló kérelem online benyújtására.

2024-ben a Legfőbb Ügyészségre mintegy 9%-kal több adatkérés érkezett (2024: 135, 2023: 124, 2022: 131). Ezek a megkeresések jellemzően társszervektől, tudományos kutatóktól, nemzetközi szervezetektől, civil szervezetektől, valamint a média munkatársaitól érkeztek.

125 adatkérést teljesítettünk, négy adatkérés tekintetében az adatkérőt az adatkérése pontosítására hívta fel a Legfőbb Ügyészség, de az adatkérő válaszában hiányában az adatkérés teljesítése elmaradt, továbbá hat esetben az adatkérést elutasítottuk. Az elutasított adatkérések vonatkozásában négy esetben megállapítható volt, hogy az adatok adatgazdája nem az ügyészség, egy esetben az adatkérés olyan időszakra vonatkozott, amelyre az ügyészség még nem rendelkezett adattal, további egy esetben megállapítható volt, hogy a kért adatot az ügyészség statisztikai és ügyviteli rendszerei nem gyűjtik.

A 2024. évtől kezdődően tudományos kutatóknak, illetve civil szervezeteknek elégedettségmérő kérdőívet küld ki a Legfőbb Ügyészség, hogy monitorozza a szolgáltatott adatokkal és tájékoztatással kapcsolatban a felhasználó véleménye szerinti minőséget. A 2024. évben a teljesített adatkérések vonat-

kozásában a szolgáltatott adatokkal és az azokhoz fűződő tájékoztatás minőségével kapcsolatban elmondható, hogy – a visszaérkezett válaszok alapján – a válaszadók 93,3%-a teljes mértékben elégedett, míg 6,7%-a inkább elégedett volt. A válaszadók negatív véleményét a teljesített adatszolgáltatások vonatkozásában nem fejtették ki.

9. Az ügyszség működésének gazdasági feltételei

2024-ben jelentős hangsúlyt kapott a gazdálkodásban a napi működés biztosítása, amely a megváltozott gazdasági környezet miatt rendkívüli intézkedések bevezetését tette szükségessé. Az infláció és az energiaszolgáltatási árak jelentős mértékű növekedése a dologi kiadások egyidejű megugrását okozta, amelyet elsősorban a beruházási kiadások visszafogásával kompenzáltunk.

A főbb gazdasági mutatószámaink a következők szerint alakultak:

4. táblázat

A 2024. évi előirányzatok (ei.) bemutatása

Jogcím	2024. évi eredeti ei.	2024. évi módosított ei.	2024. évi teljesítés	Módosított ei. teljesítés %-a
Támogatás	58 097,5	64 240,8	64 240,8	100,0%
Saját bevétel	102,0	258,4	258,4	100,0%
Maradvány igénybevétel	0,0	1 729,1	1 729,1	100,0%
Bevételek összesen	58 199,5	66 228,3	66 228,3	100,0%
Kiadások összesen	58 199,5	66 228,3	65 513,5	98,9%

adatok millió forintban

5. táblázat

A 2024. évi előirányzat-változások bemutatása

Előirányzat-módosítások levezetése, többletforrások	
Kormány hatáskörében	
a minimálbér és garantált bérminimum emelkedésének, valamint a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2024. évi kompenzációjának fedezetére	111,4
személyi jellegű forrásbiztosítás	5 174,4
rezsi többletkiadásaink fedezetére	880,4
Fejezeti hatáskörben	
többletbevétel igénybevétele	93,6
fejezetek közötti előirányzat-átadások (OBH, ORFK)	22,9
Intézményi hatáskörben	
többletbevétel igénybevétele	62,8
2023. évi maradvány igénybevétel	1 729,1

adatok millió forintban

6. táblázat

Egyes előirányzatok bemutatása

Működéshez szükséges kiadások	2024. évi eredeti előirányzat	2024. évi módosított előirányzat	2024. évi teljesítés	2024. évi maradvány (714,8)
Személyi juttatások	46 577,0	50 669,3	50 669,3	0,0
Munkaadót terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	6 362,9	7 353,1	7 353,1	0,0
Dologi kiadások	3 823,2	6 069,6	5 899,8	169,8
Egyéb működési célú kiadások	6,8	339,6	339,6	0
Beruházások	1 369,6	1 742,7	1 226,1	516,6
Felújítások	30,0	0	0	0
Egyéb felhalmozási célú kiadások	0,0	24,0	24,0	0,0
Fejezeti kezelésű előirányzatok	30,0	30,0	1,6	28,4

adatok millió forintban

Az ügyészi szervezet szakmai feladatainak ellátására az elmúlt évben fejezeti szinten rendelkezésre álló előirányzat (4. táblázat) a 2023. évi eredeti előirányzathoz képest 3.418,9 millió forinttal csökkent. A tárgyév folyamán a különböző jogcímenek végrehajtott előirányzat-módosítások következtében a módosított kiadási előirányzat 13,8%-kal emelkedett (4. táblázat).

A 2024. évben rendelkezésre álló forrás szerkezete az előző évekhez képest alig változott. A kiadások forrását mintegy 97%-ban a tárgyévi támogatás, kisebb mértékben (2,6%-ban) az előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele és mindössze 0,4%-ban saját bevétel biztosította (4. táblázat).

A felhasznált előirányzathoz 88,6%-ot a személyi jellegű kiadások és a kapcsolódó járulékok tették ki. A fejlesztésekre 1,9% jutott, 9,5% pedig az üzemeltetési kiadások fedezetét biztosította (6. táblázat).

A személyi juttatások előirányzata (6. táblázat) fedezetet nyújtott az ügyéségi alkalmazottakat alanyi jogon megillető, az Üjt.-ben előírt kötelezettségekre, valamint a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetésekre.

A törvény szerinti illetményekre teljesített kiadás 43.338,4 millió forint volt, amely fedezetet biztosított az ügyészségi alkalmazottaknak járó illetmények és a kötelező előre sorolások kifizetéséhez.

A személyi juttatásokon belül a törvény szerinti illetmények mellett további 7.209,1 millió forint kifizetése teljesült, többek között pénzbeli elismerés, készenléti és ügyeleti díj, túlóra, jubileumi jutalom, béren kívüli juttatások, valamint különféle költségátérítések jogcímen. A külső személyi juttatásokra ki-

fizetett összeg 121,8 millió forint volt, amely különösen a tanúk díjazását és a reprezentációs kiadásokat tartalmazta.

A dologi kiadások 40,6%-át szolgáltatási kiadásokra (bérleti díjak, karbantartások stb.), 8,5%-át szakmai és üzemeltetési anyagok beszerzésére, 13%-át az ügyészségi számítógépes hálózat üzemeltetésére, 18,2%-át közüzemi szolgáltatásokra, 0,2%-át kiküldetésre, 1,1%-át egyéb dologi kiadásokra, továbbá 18,4%-át az áfával kapcsolatos kiadásokra, befizetésekre fordítottuk. Tekintettel a 2023. évi energiaár-emelés mértékére, a Legfőbb Ügyészség évközi, egyszeri 880,4 millió forint összegű pótelőirányzatot kapott.

A fejezetnél a 2024. évben felhalmozási kiadásokra (beruházások, felújítások, egyéb felhalmozási célú kiadások együttesen) 1.399,6 millió forint állt rendelkezésre, amely az év közbeni előirányzat-változások – az előző évi maradvány – hatására 1.766,7 millió forintra módosult (6. táblázat).

Az intézményi beruházásra fordítható eredeti előirányzat az év közbeni előirányzat-módosítások hatására 373,1 millió forinttal növekedett. A módosítás forrása elsősorban az előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele volt. Az ügyészség működőképességének fenntartása érdekében 1.044,1 millió forint került átcsoportosításra a működési kiadások fedezetére.

A felújításra fordítható teljes előirányzat – a megvalósított munkák tartalma alapján – átcsoportosításra került a beruházási kiadásokra.

Az ügyészségi alkalmazottak lakáshoz jutását a 2024. évben az előző évi előirányzat-maradvány igénybevételeivel, 24,0 millió forint kamatmentes munkáltatói kölcsön folyósításával támogattuk.

A felhalmozási előirányzatoknál keletkezett előirányzat-maradványból (6. táblázat) 510,4 millió forint kötelezettségvállalással terhelt.

A fejezetnél a befektetett eszközök nettó értéke a beszámolási időszak végén 22.822,5 millió forint volt, amely 353,3 millió forinttal kevesebb az előző évi időszak záró értékénél.

A vagyonváltozáson belül az ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok nettó értéke 267,4 millió forinttal, a gépek, berendezések, felszerelések, járművek nettó értéke 63,4 millió forinttal csökkent. Az immateriális javak mérleg szerinti értéke 195,1 millió forinttal csökkent, a befejezetlen beruházások értéke 172,6 millió forinttal növekedett.

A 2024. évben a jelentősebb beruházások tárgyévi pénzforgalmi finanszírozása a következők szerint alakult:

7. táblázat

**Jelentősebb beruházások, felújítások pénzforgalmi finanszírozása
a 2024. évben**

Teljesített kiadás	millió Ft
Járási szervek konszolidációja II.	471,4
Járási szervek konszolidációja I.	299,9
Nyíregyháza, Bocskai u. 4. klimatizálása	119,5
Ügyészségi hálózat sávszélesség bővítése	77,7
Budapest, Székely B. u. 21. szerverterem klimatizálása	59,2
Tatabányai Járási Ügyészség gázkazán csere	21,4
Pécs, Jókai u. 26. folyadékhűtő berendezés	18,5
Zalaegerszeg, Gasparich M. u. 20. klimatizálása	17,0
Cisco licencek beszerzése	12,2
Budapest, Szugló u. 14. csapadékvíz elvezető rendszer cseréje	11,4
Szalagos adatkazetta beszerzése	10,6
MSDN licencek beszerzése	10,5

A Legfőbb Ügyészség a 2024. évben is megtartotta és érvényesítette a takarékos gazdálkodás megvalósításához elengedhetetlenül szükséges intézkedéseket, a főügyészségek likviditási helyzetét folyamatosan ellenőrizte, elemezte. A fejezet a szakmai feladatellátás alapvető személyi és tárgyi feltételeinek biztosításán túl kiemelt figyelmet fordított a folyamatos működés és likviditás feltételeinek megteremtésére is.

10. Az ügyészségi alkalmazottak tudományos tevékenysége és az Országos Kriminológiai Intézet

Az ügyészek évtizedek óta megbecsült résztvevői a hazai és nemzetközi jogi tudományos közéletnek, rendszeresen jelennek meg cikkeik, tanulmányaik, továbbá szerzői szakkönyveknek, egyetemi tankönyveknek és más szakmai kiadványoknak. A tárgyévben 30 ügyész, 16 alügyész és más ügyészségi alkalmazott rendelkezett tudományos fokozattal, közülük 3 fő habilitált. Több mint 40 ügyész, alügyész, ügyészségi fogalmazó és tisztviselő különböző doktori iskolák hallgatója. Az egyetemeken állam- és jogtudományi karain, más felsőfokú oktatási intézményekben és posztgraduális szakokon közel 90 ügyész, tisztviselő és tudományos kutató oktat, illetve vizsgáztat. 70 ügyész folytat jogi szakvizsgáztatói tevékenységet.

Az OKRI az ügyészség tudományos és kutató intézményeként átfogóan foglalkozik a bűnözés okainak, a megelőzés lehetőségeinek, a bűnözés és bűnüldözés jellemzőinek, valamint a kriminológia és kriminalisztika időszerű elméleti és gyakorlati kérdéseinek kutatásával.

A tárgyévben az intézet kutatóinak 81%-a (13 fő) rendelkezett tudományos fokozattal: 1 fő akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, 12 kutatónak van kandidátusi, illetve PhD fokozata, 2 kutató habilitált egyetemi tanári címmel, 1 kutató pedig egyetemi docensi címmel rendelkezik.

Az intézeti kutatások eredményei az ügyészség kodifikációs és jogértelmezési tevékenységében hasznosulnak, gazdagítják a bűnügyi tudományok elméleti teljesítményét, és felhasználásra kerülnek a felsőoktatásban, valamint a posztgraduális képzésekben is.

A tárgyévben az intézet kutatói összesen 54 publikációt jelentettek meg, ebből 6-ot idegen nyelven. A különböző konferenciákon és szakmai fórumokon összesen 97 előadást tartottak, amelyekből 7 hangzott el idegen nyelven, továbbá a kutatók 11 nemzetközi rendezvényen vettek részt személyes, online vagy hibrid jelenléttel.

2024-ben 23 kutatási program zajlott a tudományos és a közvéleményt leginkább érdeklő időszerű témák, a hazai és nemzetközi szakmai és tudományos eredmények, tapasztalatok, valamint a gyakorlati hasznosíthatóság közigényének messzemenő figyelembevételével. Vizsgáltuk egyebek között a vagyon elleni erőszakos bűnözés jellemzőit, a mesterséges intelligencia és az erőszakos bűnözés kapcsolatát, a gyógyszerhamisítás hazai jellemzőit, a feltételes szabadságra bocsátás és a reintegrációs őrizet kedvezményekkel kapcsolatos bírói attitűdváltozását, a kapcsolati erőszak jogalkalmazási gyakorlatát, az online térben elkövetett bűncselekmények új elkövetési formáit, trendjeit és tendenciáit, a gyermekpornográfiát, az embercsempészt, a gyermekotthonokban, iskolákban elkövetett közfeladatot ellátó személy elleni erőszak okait és szociológiai hátterét.

Az intézet kutatói rendszeresen oktatnak felsőoktatási intézményekben, a kutatók jelentős része tagja vagy tisztségviselője hazai szakmai testületeknek, illetve tudományos vagy a tudományos munkával összefüggő nemzetközi szakmai szervezetnek (pl. European Society of Criminology, European Forum for Restorative Justice).

Az intézet egyre bővülő könyvtári gyűjteményének a tárgyévben 9961 leltári állománya volt, könyvtárunkban továbbá számos hazai és nemzetközi szakfolyóirat és online adatbázis érhető el.

Tisztelt Országgyűlés!

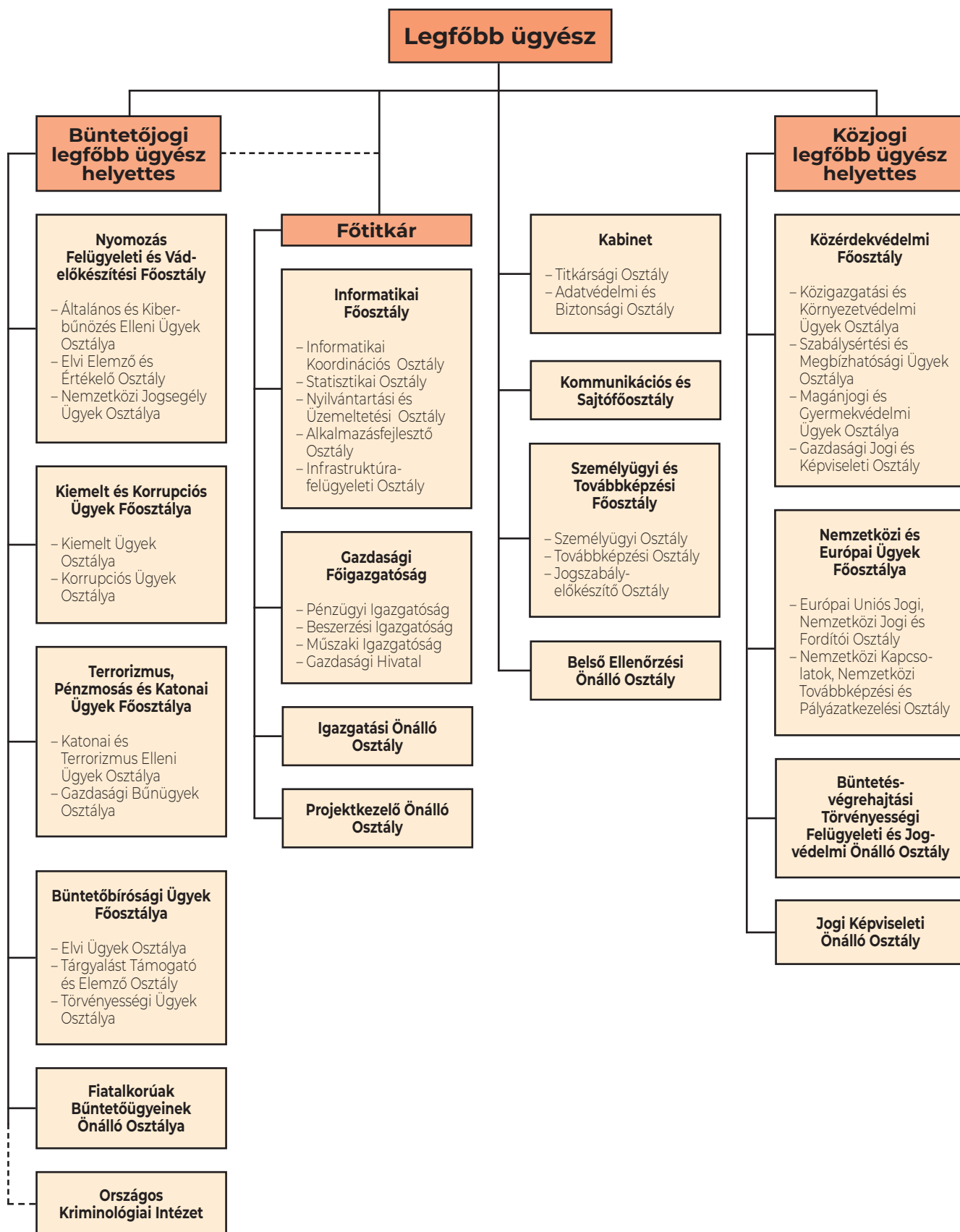
Az előzőekben részletesen bemutatott adatok alapján meggyőződésem szerint az ügyészség a 2024. évben teljesítette feladatait. Kérem, hogy a beszámolót szíveskedjenek elfogadni.

Budapest, 2025. június 2.

(Dr. Polt Péter)

1. melléklet: A Legfőbb Ügyészség szervezete

2. melléklet: A legfőbb ügyészhez intézett kérdések

Írásbeli választ igénylő kérdések:

- „Történt-e bármilyen szakmai mulasztás, hibás, téves és jogellenes intézkedés, vagy törvénysértés az encsencsi ügyben?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/6699,
- „Valóban a rend és a biztonság Magyarország legkeményebb valutája?”, Ander Balázs (Jobbik), K/6701,
- „Álhír, rémhír - Nincs itt tennivaló?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/6719,
- „Ön szerint is terjed a korrupció a közbeszerzésekben?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/6827,
- „Nem gondolja, hogy feladata lenne a kormány lélegeztetőgép-ügyletével kapcsolatban?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/6900,
- „Mi lett a költségvetési kárt okozó csalási üggyel?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/6904,
- „Indult-e nyomozás a 677 millió forintból épült, 12 férőhelyes kazári bölcsőde pénzügyi tervezése, kivitelezése ügyében?”, Berki Sándor (Párbeszéd), K/6909
- „Valódi felzárkóztatást!”, Varga Ferenc (független), K/6919,
- „Indult-e nyomozás a tiszaroffi disznóvágás ügyében annak kivizsgálására, hogy a pályázati összeg megfelelő módon, szabályszerűen került-e felhasználásra?”, Lőcsei Lajos (Momentum), K/6922,
- „Hol tart a nyomozás?”, Tompos Márton Kristóf (Momentum), K/6938,
- „Mi az aktuális státusza a 63015/39/2020. bü. számú eljárásnak?”, Tompos Márton Kristóf (Momentum), K/6939,
- „Történt vádemelés a TKKI hó- és síkosságmentesítés túlárakozás ügyben?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/6985,
- „Történt vádemelés a milliárdos NKE projektek ügyében?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/6988,
- „Milyen gyakori az ügyészség gyakorlatában az, hogy a Be. által kötelezően előírt határidőket az ügyészség nem megfelelően tartja be?”, Dr. Oláh Lajos (DK), K/6990,
- „Hogyan lehetséges az, hogy a 2014-es önkormányzati választások kapcsán felmerült választási csalással kapcsolatos 01000/2364/2014.bü. számú ügyben, az eljárást megszüntető határozat ellen határidőben beadott panaszról sem az ügyészség, sem a nyomozó hatóság nem tud, annak ellenére, hogy azt a feljelentő 2023.05.19-én ajánlott küldeményként adta postára, és azt a címzett 2023.05.23-án a Magyar Posta Zrt. honlapján található küldeménynapló alapján sikeresen át is vett?”, Dr. Oláh Lajos (DK), K/6991,
- „Mit szól ahhoz, hogy a Transparency International szerint megint Magyarország lett az EU legkorruptabb országa?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7028,

- „Ön szerint rendben van, hogy a NER propagandistái hazugságokat terjesztenek?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7036,
- „Indít-e vizsgálatot a magántőkealapba vándorolt 32 milliárd forint közpénz ügyében?”, Varju László (DK), K/7041,
- „Nem gondolja, hogy dolga lenne a fantomizálódó haveri cégek ügyében?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7089,
- „Van-e büntetőeljárás folyamatban a túlárazott állami kommunikációs megbízásokkal összefüggésben?”, Tompos Márton Kristóf (Momentum), K/7140,
- „Jó napot kívánok, Legfőbb ügyész Úr! Elíos Zrt. ügy nem érdekli?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7143,
- „Indult-e nyomozás vagy büntető eljárás a Kanizsai Oldtimer Kerékpáros Egyesület számára érkezett hamis adófelajánlások ügyében?”, Varju László (DK), K/7149,
- „Milyen személyes, politikai és szakmai indokokkal magyarázza, hogy lélegeztetőgép-ügyben is annyit csinál, mint az Orbán-kormány egyéb gyanús ügyeiben, azaz pont semmit?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7160,
- „Milyen személyi kör van a vádlottak között?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/7204,
- „Változott a helyzet a zuglói parkolási biznisz körüli vesztegetési ügyben?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/7205,
- „Hogyan állnak a Budafok-Tétényt megrázó büntetőügyek?”, Tóth Endre (Momentum), K/7218,
- „Cáfolja-e, hogy V. János, a bicskei gyermekotthon egykori igazgatója szabadságvesztés büntetésének büntetés-végrehajtási intézetben történő végrehajtása már nincs folyamatban?”, Tompos Márton Kristóf (Momentum), K/7243,
- „Történt ítélethirdetés a Somogy megyei gyermekotthon korábbi igazgatóját érintő sikkasztási ügyben?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/7264,
- „Kivizsgálják a Nemzeti Kommunikációs Hivatal központosított közbeszerzéseit?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7289,
- „Történt-e bűncselekmény az Állami Számvevőszék ellenzéki pártokat érintő vizsgálata során?”, Dr. Lukács László György (Jobbik), K/7307,
- „Mikor indítja meg az ügyészség közérdekben okozott sérelem miatt a Yettel részvények privatizációjára irányuló szerződésre nézve a semmisség jogkövetkezményeinek alkalmazása iránti pert?”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP), K/7335,
- „Milyen projekteket érint az ügy?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/7338,
- „A hatályos szabályozásnak megfelelően történik Sárbogárdon az akkumulátor-hulladék tárolása?”, Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), K/7385,
- „Hogyan lehet, hogy ahol a NAV korábban felelősségre vonás nélkül lezárta a nyomozást, ott az Integritás Hatóság vizsgálatot kezdeményez?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7400,

- „Szabályosan használta fel a Kiskunhalasi Református Egyházközség az eredetileg oktatásra szánt mintegy 60 milliós állami normatívát?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7403,
- „Mikor vizsgálják ki végre a Samsung SDI gödi gyáránál a terhes nőkre kifejezetten veszélyes és súlyos környezetszennyezést?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7411,
- „Vizsgálják-e, hogy valóban illegális módszerekkel szerzett információkat Rogán Antal a megyei napilapoknak?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7446,
- „Ha fantomizálódás miatt nyomoznak Szijjártó Péter egykori fidelitasos gyakornoka ellen, akkor az Orbán-család hasonló ügyeiben miért nem?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7471,
- „Történt vádemelés gyermekpornográfia büntette miatt?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/7546,
- „Vizsgálják, hogy valós információkat közölt-e Csepel ex-fideszes alpolgármestere a kerület vagyonával és Németh Szilárdval kapcsolatban?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7601,
- „Bűncselekmény elkövetése miatt kell-e bezárni a csornai napelem-gyárat?”, Balassa Péter (Jobbik), K/7639,
- „Érintett az ügyben állami szerv?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/7650,
- „Törvényesnek tartja-e, hogy egy jogosult sértett a Be. 61.§ (1) bekezdésben meghatározott személyes eljárási kötelezettség útján tett magánindítványa és feljelentése hiányában, Molnár Bonaventura ellen több, mint 9 éve a mai napig egy törvénytelen büntetőeljárás folyik, amelyből a fent megnevezett kettő legfontosabb perdöntő okirat hiányzik, amelyek hiánya viszont nemcsak a büntetőeljárás megkezdésének, hanem a Be. 378.§ (1) bekezdése szerint a büntetőeljárás folytatásának is törvényi akadályai.”, Dr. Oláh Lajos (DK), K/7664,
- „Milyen eljárási cselekményeket foganatosít a nyomozóhatóság K. Endre napvilágra került ügyében?”, Ungár Péter (LMP), K/7685,
- „Hogy áll a nyomozás a MÁV Gyermekvasút Zenekaránál történt szexuális jellegű gyermekbántalmazás kapcsán?”, Szabó Tímea (Párbeszéd), K/7757,
- „A NER-kommunikációnak mindent szabad?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7767,
- „Szabályos az összefonódás a Csányi Sándor által vezetett OTP-hez kötődő cégek és a Csányi Sándor vezette MLSZ között?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7774,
- „Indulhat-e eljárás a SPAR ügyvezető igazgatójának kijelentéseivel kapcsolatban?”, Dr. Lukács László György (Jobbik), K/7777,
- „Van-e már gyanúsítottja a Microsoft-ügynek?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/7778,
- „Történt vádemelés a Duna-Kút ügyben?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/7799,
- „Miért halad lassan a recski bánya ügyében folytatott nyomozás?”, Kanász-Nagy Máté (LMP), K/7800,

- „Ön szerint minek minősül az, amikor Lánczi Tamás, a Szuverenitásvédelmi Hivatal elnöke – politikai indíttatásból – hazaárulással hoz összefüggésbe magyar polgárok által megválasztott képviselőket?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7821,
- „Ön szerint ez valós vagy színlelt közbeszerzés?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7871,
- „Az ügyészség tudja követni a határon túli fociakadémiáknak szánt milliárdok sorsát?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7880,
- „Mit húztak ki a Völner-Schadl-ügy nyomozati irataiból?”, Hajnal Miklós (Momentum), K/7925,
- „Tényleg nem ura a helyzetnek?”, Dr. Tóth Bertalan (MSZP), K/7926,
- „Honnan volt 1 milliárd forintja a veszteséges Kövess minket 2022 Kft.-nek az ellenzéki politikusokat lejárató kampányra? II.”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7949,
- „Mikor mond le a legfőbb ügyész?”, Dr. Lukács László György (Jobbik), K/7950,
- „Hogy áll a nyomozás az üdülési jogok körül?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/7965,
- „Sértett jogszabályt – ahogyan Jello Biafra megfogalmazta – a »kísérteties wannabe diktátor Orbán fotelfasiszta rezsimjét« támogató CÖF, amikor bizonytalan forrásból, engedély nélkül használt fel egy ikonikus fotót?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7972,
- „Vizsgálták-e, hogy volt-e bármilyen szabálytalanság a március 18-án megszűntnek nyilvánított szuperkórházi projektcégnél?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7979,
- „Miért nem tudta elérni az ügyészség a tamási tragédia áldozata számára a távoltartási kérvény elfogadását?”, Dr. Harangozó Tamás (MSZP), K/7989,
- „Történt jogsértés a KEF idén január 17-én üzemeltetési és ingatlankarbantartási feladatokra kiírt tendere esetében?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/7997,
- „Ön hogyan értékeli azt, ha egy 300 milliós közbeszerzés nyertesének nincsen se honlapja, se munkavállalója, se referenciája?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8022,
- „Vizsgálja az ügyészség, hogy a Nemzeti Kommunikációs Hivatalnak milyen szerepe van abban, hogy Balásy Gyula cégei sokak szerint túlárazott közbeszerzésekkel nyertek?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8030,
- „Mekkora összeget kellett visszafizetni?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8074,
- „Igaz az, hogy a legalább négy áldozatot zaklató K. Béla (a bicskei pedofil-ügy másodrendű elítélte) gyermekotthonban élő fiatalokat próbált rávenni arra, hogy céges papírokat írjanak alá neki?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8086,
- „Milyen jellegű volt a kihallgatás?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8141,
- „Ön szerint szabályosan járt el az Államkincstár, amikor megtagadta a Fulmer GmbH támogatási kérelmével kapcsolatos dokumentáció kiadását,

- tekintve, hogy a kormány 970 millió forintnyi EU-s támogatást, azaz közpénzt adott a projektre?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8143,
- „Valójában miért szüntettetett meg az ügyészség – a feljelentés után két évvel és két hónappal – egy rendőri bántalmazás miatt indított eljárást?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8184,
 - „Történt vádelemlés a tápiószelei Hajt-A Csapat ügyében?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8259,
 - „Milyen gyakori az ügyészség gyakorlatában az, hogy a Be. által kötelezően előírt határidőket az ügyészség nem megfelelően tartja be?”, Dr. Oláh Lajos (DK), K/8266,
 - „Milyen szerepe lehetett a Fidesz XV. kerületi polgármesterjelöltjének a calabriai maffia pénzének tisztára mosásában?”, Barkóczi Balázs (DK), K/8284,
 - „Nem kellene intézkednie?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8291,
 - „Befejeződött a felderítési szakasza a csepeli önkormányzat tulajdonában lévő 208261/10. és 208261/11. helyrajzi számú ingatlanok használatba adásának jogszerűtlenségével kapcsolatosan hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt indított nyomozásnak, tekintve, hogy a feljelentés 2020-ban volt?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8318,
 - „Hogyan áll a nyomozás a Király utcai ingatlanpanama ügyében?”, Dr. Oláh Lajos (DK), K/8326,
 - „Hogy áll a nyomozás a zuglói MSZP-székház ügyében?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8337,
 - „Vádlottként érintett jelenlegi polgármester?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8354,
 - „A büntetőeljárásnak volt érintettje jelenlegi képviselőjelölt?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8364,
 - „Nem gyanúsak Önnek azok a közbeszerzések, ahol az ajánlatot adó pályázó szinte forintra pontosan eltalálja a tenderek árát?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8367,
 - „Valós értéken került az új tulajdonoshoz az egymilliárdos állami támogatással megépült élménypark?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8374,
 - „Megtörtént a vádemelés a hajdúnánási közbeszerzéssel kapcsolatos ügyben?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8454,
 - „Nem lenne dolguk?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8455,
 - „Művelésiág-váltás: Pom Pom meséi vagy érdemi válasz?”, Ander Balázs (Jobbik), K/8475,
 - „Meddig tétlenkedik még a Külügyminisztérium rendszereit ért orosz hackertámadások ügyében?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8491,
 - „Vagyonzár ellenére hogyan vezethetett Völner Pál egy Audi Q5-öst április végén Dunaalmáson? Vizsgálják kié a gépjármű?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8500,
 - „Hol tart a nyomozás a zsadányi kerékpárút kapcsán kiosztott uniós támogatások miatt?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8521,

- „Hol tart a nyomozás EU-Fire Kft. ügyeiben?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8573,
- „Nem lenne dolga az »elnöki kegyelmes« pedofil-ügyben?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8578,
- „Indult-e háborús bűncselekmény miatt magyarországi eljárás az izraeli hadseregben szolgáló magyar állampolgárokkal szemben?”, Novák Előd (Mi Hazánk), K/8586,
- „Végeznek érdemi munkát a Közép-európai Oktatási Alapítvány vezetői és a Fudan Hungary Alapítvány kuratóriumi és felügyelőbizottsági tagjai?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8632,
- „Milyen más, a Btk. hatálya alá tartozó bűncselekmények gyanúja miatt folyik nyomozás a Külügyminisztérium rendszereit ért orosz hackertámadások ügyében?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8658,
- „Miért épülhet 270 lakásos lakópark súlyos környezetkárosodással?”, Novák Előd (Mi Hazánk), K/8674,
- „Történt (történik) jogszabálysértés a használhatatlan rendszerek ügyében?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8691,
- „Mi kellene ahhoz, hogy önök érdemben nyomozzanak Mészáros Lőrinc érdekeltségei ellen és végre ne a NER, hanem a magyar polgárok érdekeit szolgálják?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8703,
- „Indít vizsgálatot a Magyar Vízilabda Szövetségnél a – Madaras Norbert jelenlegi elnök által megrendelt – Vári-korszakról készült átvilágítási jelentés alapján?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8745,
- „Hány személy büntetőjogi felelősségét állapították meg az embercsempészés bűncselekmény miatt elítéltek reintegrációs őrizetéről szóló 148/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet szerinti reintegrációs őrizet időtartama alatt elkövetett bűncselekmény miatt?”, Tompos Márton Kristóf (Momentum), K/8758,
- „Ezt a kérdést most nem pattinthatja le valamelyik rendőri szervnek, amelyik aztán villámgyorsan – érdemi vizsgálat nélkül – le is zárja az ügyet!”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8764,
- „Cáfolja-e, hogy a Belső-Pesti Tankerületi Központ gazdasági vezetője ellen indult a büntetőeljárás?”, Tóth Endre (Momentum), K/8810,
- „Felvetik-e bűncselekmény gyanúját a vasúti beruházások körüli szabálytalanságok?”, Arató Gergely (DK), K/8824,
- „Milyen eredményekre jutottak a hazai hatóságok?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/8865,
- „Milyen gyakori az ügyészség gyakorlatában az, hogy a Be. által kötelezően előírt határidőket az ügyészség nem megfelelően tartja be?”, Dr. Oláh Lajos (DK), K/8910,
- „Az Orbán-kormány nem tesz eleget az Országgyűlés irányába fennálló kötelezettségének a Fudan Egyetemmel kapcsolatban! Ez már elég ok arra, hogy végre valakit felelősségre vonjanak a fideszesek közül vagy Ön szerint ez is rendben van?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8956,

- „Nem gondolja, hogy a Szuverenitásvédelmi Hivatal és annak elnöke, továbbá a Magyar Nemzeti Bank és annak elnöke arra készülnek, hogy a törvényben meghatározott jogkörükön túlnyúlva szerezzenek be magyar állampolgárok banki átutalásairól olyan adatokat, amihez semmi közük sincsen??”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8968,
- „Kérem, hogy részletesen tájékoztasson arról, hogy hogyan áll a hírhedt nyírmártonfalvai lombkorona-sétány ügyben elindított nyomozás!”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/8971,
- „Milyen lépéseket tesz az ügyészség a BME VIK bodajki gólyatáborában történtek minden körülményre kiterjedő feltárására?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9000,
- „A megnevezett politikusokon kívül mennyi személlyel szemben történt vádemelés?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/9010,
- „Megvédi végre a Magyar Állam a magyar nőket az erőszaktól?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9015,
- „Milyen típusú önkormányzati iratok tűntek el?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/9022,
- „Mi történt Tamásiban?”, Tompos Márton Kristóf (Momentum), K/9067,
- „Milyen körülmények hátráltatták a nyomozást?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/9076,
- „Befejeződött a felderítési szakasza a csepeli önkormányzat tulajdonában lévő 208261/10. és 208261/11. helyrajzi számú ingatlanok használatba adásának jogszerűtlenségével kapcsolatosan hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt indított nyomozásnak, tekintve, hogy a feljelentés 2020-ban volt? II.”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9095,
- „Az ügyészség hivatalból eljárva vizsgálja a bonyhádi iskolai ügyet?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/9110,
- „Fenntartja a K/2387. számú írásbeli kérdésemre adott válaszát, amelyben azt állította, hogy a »Híd a munka világába« programmal kapcsolatos nyomozást azért zárták le, »mivel a rendelkezésre álló adatok, illetve bizonyítási eszközök alapján nem lehetett a bűncselekmény elkövetését megállapítani«?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9127,
- „Történt kapcsolatfelvétel az amerikai hatóságokkal?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/9137,
- „Mely pártok jelöltjei ellen indult büntetőeljárás választási csalás ügyében?”, Novák Előd (Mi Hazánk), K/9181,
- „Büntetőeljárás a gumilerakatok ügyében”, Tompos Márton Kristóf (Momentum), K/9194,
- „A hírek szerint Szegiben tízezer forintot ért a Fideszre leadott szavazat. Nincs ezzel dolga az ügyészségnek?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9209,
- „Valóban olyan kifizetések vannak az MCC-nél, amik mögött nincsen teljesítés?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9221,
- „Miért nem nyomozott valójában a rendőrség a bodajki gólyatáborban történetekkel kapcsolatban?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9235,

- „Indul-e eljárás Orbánnal szemben hazaárulás miatt?”, Jakab Péter (független), K/9312,
- „Kifejtené nekem, hogy mit jelent az, hogy a »Híd a munka világába« programmal kapcsolatos büntetőeljárás során tett megállapítások összhangban vannak például azzal, hogy »az ORÖ felelőtlen gazdálkodása mellett az akkor Balog Zoltán által vezetett irányító hatóság, az Emberi Erőforrások Minisztériumának (Emmi) hanyagsága okozta a projekt sikertelenségét.«?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9313,
- „A két kiskorú ügyében filléres korallak miatt összehozott milliós nyomozati költséget az adófizetők állják, vagy azok, akik a beteges hatalmaskodások miatt ekkora hibát követtek el?”, Novák Előd (Mi Hazánk), K/9317,
- „Vizsgálják a Magyar Atlétikai Szövetség és a Magyar Atlétikai Szövetség vezérigazgatója, illetve fiának résztulajdonában lévő Track and Race Kft. között kötött szerződéseket?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9324,
- „Milyen intézkedéseket tett vagy tesz az ügyészség a Kormánnyal szemben a magyar állampolgároknak okozott szándékos, jelentős összegű károkozása miatt?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/9363,
- „Hol tart a nyomozás K. Endre ügyében?”, Komjáthi Imre (MSZP), K/9411,
- „Vizsgálja az ügyészség a hangfelvétel alapján, hogy milyen nyomást próbált magyar közszolgákra gyakorolni és sikerrel járt-e vízumkérelmekkel kapcsolatos ügyekben Orbán Áron?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9416,
- „Korábban tettek feljelentést a Diákhitel Központ szerződéseivel kapcsolatban?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/9437,
- „»Sajnálatosnak tartom, hogy Magyarország egyik legnagyobb, az adófizetők pénzén mesterségesen felhizlalt médiaügynöksége láthatóan jobban ért a közbeszerzési rendszer abuzálásához, mint a PR-szakmához.« Ez a mondat nem sarkallja önt cselekvésre a New Land Media Kft.-vel kapcsolatban?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9443,
- „Milyen lépéseket tett az ügyészség, hogy kiderüljön, hogy valóban hűtlen kezelés elkövetésére próbálta-e rávenni Németh Szilárd Csepel önkormányzati vezetőit?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9455,
- „Van-e már gyanúsított a rászorulóknak szánt élelmiszer-csomagok brutális túlárazása miatt indult eljárás eredményeképpen?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9457,
- „Miért gondolta úgy az ügyészség, hogy a Ráday kollégiumban történt tüzeset kapcsán nem foglalkozik a református egyházi vezetők felelősségével?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9477,
- „Mit sikerült hat hónap alatt kideríteni a Balásy-féle kommunikációs üzletekről?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9483,
- „Igaz-e, hogy az ügyészség által kreált koncepció áldozata az Agrárminisztérium korrupcióval vádolt, korábbi helyettes államtitkára?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9485,

- „Kivételesen megcáfolná Molnár Csaba és sokunk feltételezését arról, hogy »nem nagy semmi«, hanem valódi nyomozás fog történni az ún. kastély-törvény ügyében?», Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9487,
- „Mi történt a diákjait büntetésből alsóneműre vetkőztető nyírmeggyesi tanító és a menesztett mátészalkai tankerületi igazgató ügyében?», Tóth Endre (Momentum), K/9494,
- „Folyik-e büntetőeljárás a Komárom-Esztergom vármegyei iskolaigazgató ellen?», Tóth Endre (Momentum), K/9506,
- „Hol tart a nyomozás az Orosházi Férfi Kézilabda Sportegyesület ügyében?», Dr. Tóth Bertalan (MSZP), K/9531,
- „Tekintve, hogy 2024. április 3-án arról tájékoztattott, hogy hűtlen kezelés és más bűncselekmények miatt nyomozást rendeltek el Balásy Gyula egyes, túlárazottnak tűnő szerződése miatt, elképzelhetőnek tartja, hogy azok a szerződések is túlárazottak, amelyeket az állami Nemzeti Rendezvényszervező Zrt. kötött Balásy Gyula Lounge Event Kft. nevű cégével a magyar uniós elnökséggel összefüggő kommunikációs ügynökségi és rendezvényszervezési feladatokra?», Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9541,
- „2024. április 3-a óta Balásy Gyula cégei több mint 100 milliárd forintnyi állami megbízást kaptak. Hogyan áll a nyomozás a Balásy-féle cégekhez kötődő feltételezett túlárazások ügyében, aminek megindításáról 2024. április 3-án tájékoztattott?», Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9547,
- „Felveti-e Bűncselekmény gyanúját a Közlekedési Múzeum helyszínváltoztatása?», Arató Gergely (DK), K/9554,
- „Hogy áll a nyomozás a Magyar Vízilabda Szövetségnél a Vári-korszakról készült átvilágítási jelentés kapcsán?», Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9582,
- „Vizsgálják-e, hogy terheli-e felelősség a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal azért, hogy az elmúlt négy év során háromszor adott engedélyt a balatonföldvári Nyugati strandon épülő kikötőre?», Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9592,
- „Tekintve, hogy a fideszes MCC direkt és indirekt módon kizárólag a magyar adófizetők pénzéből tartja fenn magát, nem gondolja-e, hogy meg kellene vizsgálnia, hogy nevezett fideszes intézmény közbeszerzéseiben miért zárja ki folyamatosan a legváltozatosabb indokokkal a legkedvezőbb ajánlatot adókat?», Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9594,
- „Kíván-e vizsgálatot indítani abban az ügyben, hogy a magyar állam tulajdonában lévő Magyar Posta Zrt. miért éppen a miniszterelnök vejének többségi tulajdonában lévő cég ecseri logisztikai bázisát kívánja megvásárolni feltételezhetően a magyar adófizetők pénzéből, amely logisztikai bázist szintén a magyar adófizetők pénzéből is építettek és amely beruházást a kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánított? Felhívom a kedves figyelmét arra, hogy ennek magas szintű korrupció kinézete van! Tudja olyan, amint ön nem tudott értelmezni!», Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9602,

- „A büntetőeljárásnak volt érintettje olyan személy, aki jelenleg önkormányzati választott politikus?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/9617,
- „Van-e egyéb információja az Ügyészségnek az említett feljelentéssel kapcsolatban?”, Dócs Dávid (Mi Hazánk), K/9628,
- „Mit tesz az ügyészség annak érdekében, hogy K. Endre ez alkalommal ne ússza meg a büntetést?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9640,
- „Szabályos az, hogy Krieger Krisztina, Budafok-Tétény fideszes önkormányzati képviselője havonta 1,1 millió forintos megbízási díjért ad tanácsokat a kerületet vezető Karsay Ferenc fideszes polgármesternek?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9644,
- „Milyen lépéseket kíván tenni a ramocsaházai Közös Önkormányzati Hivatallal szemben, amiért az gondnokság alá akart helyeztetni egy olyan magyar állampolgárt, aki közérdekű adatokat kért a ramocsaházai Közös Önkormányzati Hivataltól?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9646,
- „Tervez-e bármilyen konkrét intézkedést annak érdekében, hogy a Srebrenica-tagadó Milorad Dodik, boszniai szerb vezető ne tartózkodhasson Magyarország területén?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9659,
- „Mire jutott végül a nyomozó hatóság a budapesti atlétikai világbajnokság szervezőcégének volt vezetője, Deutsch Péter által – az utolsó munkanapján – megkötött 260 milliós szerződés ügyében?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9661,
- „Vizsgálja-e az ügyészség, hogy milyen szerepe volt Tóth Tamás bukott püspökkari titkárnak a Magyar Katolikus Egyházon belüli pedofil bűncselekmények eltussolásában?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9667,
- „Ki az az illetékes, aki válaszolni fog a telex.hu kérdéseire a Gattyán György és társai ellen korábban indított, hosszú évekig elhúzott, majd – sokak szerint politikai okokból – leállított 19,4 milliárd forintos adócsalási üggyel kapcsolatosan?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9668,
- „Hogyan áll a Deutsch-klán elleni nyomozás, figyelembe véve a telex.hu-n megjelent újabb információkat?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9700,
- „Ön szerint Nobilis Márton államtitkár valóban nem tudott az apja üzleteiről, amelyben az Agrárminisztérium egyik háttércége 2,2 milliárd forintot fizetett két ügyvédi irodának, amelyek – a nyomozók szerint – nem végeztek ezért érdemi munkát?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9702,
- „Milyen Áron őrzik a Központi Nyomozó Főügyészség épületeit?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9737,
- „Meddig gyalázhatja nyilvánosan a neki nem tetsző politikai beállítottságú magyar állampolgárokat az a Láncki Tamás, aki az adófizetők pénzéből fenntartott Szuverenitásvédelmi Hivatalnak nevezett állami förmedvényt vezet?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9738,
- „Mióta nyomozó hatóság a Magyar Katolikus Egyház, amely pedofilgyanú esetén először hosszabb belső vizsgálatot folytat le, és annak szubjektív eredményétől, azaz egyéni egyházi döntésektől függően tesz csak rendőrségi feljelentést?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9747,

- „Sikerült-e végre lezárni a nyomozást L. M., a Duna Menti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola, Szakiskola és Kollégium volt igazgatója elleni közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntett kapcsán? Ha igen, milyen eredménnyel? Ha nem, miért nem?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9750,
- „Milyen lépéseket kíván tenni a Samsung gödi akkugyárának, amely »évente több mint tízezer tonna oldószer felhasználásával gyárthat akkumulátorokat«, magyar jogszabályokat sorozatosan megszegő magatartása ellen?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9751,
- „Ön szerint mi kerül oldalanként 226.000 forintba a Magyar Kertörökség Alapítvány által a Magyar Turisztikai Ügynökség részére írt tanulmányban?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9762,
- „Mégis kicsoda Németh Szilárd?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9832,
- „Vizsgálja-e az ügyészség, hogy miért nem adnak be hiánypótlást más cégek bizonyos pályázatokon akkor, ha Mészáros Lőrinc érdekeltségébe tartozó cégek is pályáznak?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9835,
- „Vizsgálja-e az ügyészség, hogy a Makó és Térsége ivóvízminőség-javító program kapcsán történt-e közokirat-hamisítás vagy hűtlen kezelés vagy más bűncselekmények?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9842,
- „Hogyan tudja Ön személyesen megállapítani, hogy Magyarországon a korrupcióval kapcsolatos szubjektív érzet rosszabb, mint az objektív tapasztalat, amikor 1. ön nem tudja, hogy mit jelent a magas szintű korrupció (segítek: például Tiborc-ügyek, Mészáros-ügyek, stb.) 2. az ön irányításával az ügyészség olyan ügyekben sem talált törvényteleniséget, ahol a kormány által létrehozott másik szerv komoly problémákat tárt fel és felelősöket is megnevezett?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9868,
- „Vizsgálta-e az ügyészség, és ha igen, milyen eredménnyel az Integritási Hatóság által feltárt, a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében lezajlott projektek körüli gyanús túlárázásokat?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9874,
- „Meg tudja-e erősíteni, hogy egy Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei szakképzési centrum kancellárja és gazdasági vezetője ellen büntetőeljárás van folyamatban?”, Tóth Endre (Momentum), K/9896,
- „Cáfolja-e, hogy a Budapesti XIV. és XVI. Kerületi Ügyészség N. Jánossal szemben emelt vádat és indítványozott börtönbüntetést?”, Orosz Anna (Momentum), K/9921,
- „Mennyire átlátható és jogszerű a MOL-Új Európa Alapítvány működése?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/9990,
- „Segítene most azzal, hogy írásbeli kérdésemet feljelentésnek tekinti és megküldi az illetékes szervnek, hogy nyomozzák ki, hogy ki és milyen indokkal kezdeményezte – vélhetően szabálytalanul – a vasúti átjáró lezárását Mészáros Lőrinc és Szijjártó Péter október 9-ei, kiskőrösi vasúti megtekintése során?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10039,

- „Milyen Áron őrzik a Központi Nyomozó Főügyészség épületeit? II.”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10040,
- „Várhatóan mikor kerülhet sor gyanúsítottkihallgatásra?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/10051,
- „Hol tart a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvánnyal kapcsolatban indított nyomozás?”, Jámbor András Imre (Párbeszéd), K/10066,
- „Vizsgálják-e az MNB-székház felújításával kapcsolatos esetleges jogszabálysértéseket?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10123,
- „Miért védi az ügyészség az antifasisztákat megtámadó szélsőjobboldali személyeket?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10131,
- „Indult belső vizsgálat az »adminisztrációs hiba« ügyében?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/10136,
- „Ki a felelős Boldog István ügyében folytatott nyomozás mulasztásaiért?”, Dr. Lukács László György (Jobbik), K/10165,
- „Hogy áll a Közép-Európai Oktatási Alapítvány közpénzköltségeivel kapcsolatos rendőrségi nyomozás?”, Tordai Bence (Párbeszéd), K/10169,
- „Eddig hány esetben fordult elő »adminisztrációs hiba« a Fideszhez köthető büntetőügyekben?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10178,
- „Indít-e az ügyészség vizsgálatot a Magyar Posta Zrt. és a Waberer’s közötti együttműködés kapcsán annak tisztázására, hogy fennáll-e bármilyen bűncselekmény gyanúja, különös tekintettel hűtlen kezelésre vagy a közpénzekkel való visszaélésre?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10209,
- „Végez valódi tevékenységet a Makovecz Campus Alapítvány, vagy ez is csak egy újabb NER-es kifizetőhely?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10217,
- „Indított-e Böröndi Gábor, a Honvéd Vezérkar főnöke méltatlansági vagy szolgálati viszony felfüggesztésére irányuló eljárást azzal a parancsnokkal szemben, akit foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége és több katona előtt több alárendelt megsértésének vétsége gyanújával hallgatott ki az ügyészség 2024. október 17-én? Ha nem indított, akkor Ön szerint jogszerűen járt-e el?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10231,
- „Vajon Ön rá tudja venni a kormány tagjait arra, hogy érdemben válaszoljanak a magyar polgárokat érintő kérdésekre?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10232,
- „Milyen lépéseket kíván tenni annak kiderítésére, hogy melyik igazgatási vezető próbálta úgy befolyásolni – sikertelenül – egy bírósági ügy menétét, hogy az a kívánt eredményt hozza?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10242,
- „Ön szerint mi volt a célja 2018-ban az Információs Hivatal irataiban történő turkálásnak: a miniszterelnök vejével kapcsolatos anyagok megtalálása és az OLAF-nak történő átadása vagy éppen ellenkezőleg, az esetlegesen terhelő iratok eltünttetése?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10257,
- „Indítottak nyomozást bújtatott hálapénz miatt?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/10265,
- „Befejeződött a felderítési szakasza a csepeli önkormányzat tulajdonában lévő 208261/10. és 208261/11. helyrajzi számú ingatlanok használatba adá-

- sának jogszerűtlenségével kapcsolatosan hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmények miatt indított nyomozásnak, tekintve, hogy a feljelentés 2020-ban volt? III.”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10357,
- „Ön hogyan nevezné azt, amikor két cég látszólag egymás versenytársa, ám valójában nagyon is barátságosan és segítőkészen viselkednek egymással a különböző tendereken?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10362,
 - „Hogyan kerülhettek szabadlábra a versendi halálos drogügy gyanúsítottjai?”, Arató Gergely (DK), K/10386,
 - „Mikor kerül elhelyezésre »a fideszes politikusokat és oligarchákat korrupcióért megvádoló ügyész« szobra a Legfőbb Ügyészség épületében és ki lesz a modell?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10391,
 - „Lakatos Márkot kihallgatták-e már a nyilvánosság előtt ismert ügyben?”, Dócs Dávid (Mi Hazánk), K/10410,
 - „Mit kíván tenni a Legfőbb Ügyészség annak érdekében, hogy biztosítsa azt, hogy a kiskőrösi vasúti átjáró lezárása ügyében eljáró hatóság nyilvánvalóan hiányos és megalapozatlan vizsgálata után végre kiderüljön az igazság?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10423,
 - „Mennyi gyanúsítottja van az ügynek?”, Dr. Hadházy Ákos (független), K/10427,
 - „Ha Ön és az ügyészség teszi a dolgát az ELIOS ügyben, akkor vajon a miniszterelnök veje a leggazdagabb magyarok között lenne vagy valahol máshol?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10432,
 - „Önnek nem tűnik úgy, hogy már a közbeszerzés lezárása előtt tudható volt, hogy melyik cég fogja megnyerni a KEF – kórházak takarítására kiírt – 300 milliárd forintos tenderét?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10438,
 - „Indult-e bármilyen eljárás Hilarion Alfejev magyar állampolgárral, a magyarországi orosz ortodox egyház korábbi vezetőjével szemben szexuális zaklatás és más bűncselekmények miatt, és ha igen, hol tart az ügy jelenleg?”, Dr. Vadai Ágnes (DK), K/10441.

Azonnali választ igénylő kérdések:

- „Mi folyik itt?”, Tordai Bence (Párbeszéd), A/7906,
- „Mi folyik itt?”, Jámbor András Imre (Párbeszéd), Tordai Bence (Párbeszéd), A/8053
- „A Budavár elleni bűncselekményekért indul-e büntetőeljárás Sára Botond fideszes főispán ellen?”, Tordai Bence (Párbeszéd), A/8054 – visszavonva,
- „Nagyon aktuális kérdések”, Dr. Harangozó Tamás (MSZP), A/8056,
- „Kihúzathatták-e magukat Rogánék az ügyészségi iratokból a Schadl-Völner ügyben? Persze, hogy igen!”, Tordai Bence (Párbeszéd), A/8268,
- „Ezt mégis hogy?”, Sebián-Petrovszki László (DK), A/9332 – visszavonva,
- „Ezt mégis hogy?”, Sebián-Petrovszki László (DK), A/9405.

Szóbeli választ igénylő kérdés:

- „Tervezik-e tanúként kihallgatni az ügy főszereplőit, Rogán Antalt, Orbán Viktort és személyesen a Legfőbb Ügyész Urat a hangfelvételen elhangzó súlyos állítások tisztázása érdekében?”, Fekete-Győr András (Momentum), K/8115.

3. melléklet:

Ábra- és táblázatjegyzék, a statisztikai adatok forrásai, valamint egyes statisztikai fogalmak

Az ábra sorszáma	Az ábra címe	Forrása(i)	Oldalszám
(1)	Az ügyészség szervezete		5
(2)	Az ügyészségi ügyiratforgalom a 2015–2024. években	BÜR/IIDR, MAKÖR, BV	6
(3)	A főügyészségek ügyiratforgalma a 2024. évben	BÜR/IIDR, MAKÖR, BV	6
(4)	A regisztrált bűncselekmények száma a 2015–2024. években	ENyÜBS	8
(5)	A regisztrált elkövetők számának alakulása a 2022–2024. években	ENyÜBS	8
(6)	Korrupciós bűncselekménnyel érintett kezdeményezett eljárások száma a 2022–2024. években	ENyÜBS	20
(7)	Korrupciós bűncselekménnyel érintett regisztrált elkövetők száma a 2020–2024. években	ENyÜBS	21
(8)	Az ügyészségi nyomozások adatai a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	26
(9)	A nyomozó hatóságoktól érkezett határozatok száma a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	28
(10)	A nyomozó hatóságok határozatai és gyanúsításai elleni panaszok száma a 2015–2024. években	BÜR/IIDR	29
(11)	Az ügyészségi határozatok és gyanúsítások elleni elbírált panaszok száma a 2015–2024. években	BÜR/IIDR	30
(12)	Az ügyészségen tett feljelentések és azok elintézésének módja a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	31
(13)	A feljelentés kiegészítése alapján hozott ügyészségi döntések a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	32
(14)	A letartóztatásra vonatkozó adatok a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	34
(15)	A vádemelésre alkalmasság szempontjából megvizsgált ügyekkel kapcsolatos ügyészségi döntések a 2024. évben	BÜR/IIDR	35
(16)	A jogerős bírósági határozattal elbírált vádlottak száma a 2015–2024. években	VIR	39
(17)	Az elsőfokú tárgyalással érintett ügyek száma a 2022–2024. években	VIR	40
(18)	A másodfokon tárgyaláson vagy nyilvános ülésen elbírált ügyek száma a 2022–2024. években	VIR	41
(19)	A harmadfokú nyilvános üléssel érintett ügyek száma a 2022–2024. években	VIR	42
(20)	A jogerős bírósági határozattal elbírált, valamint az eljárást gyorsító formákkal elbírált vádlottak száma a 2015–2024. években	VIR	42
(21)	A büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárással (tárgyalás mellőzésével) hozott bírósági határozattal érintett vádlottak száma a 2015–2024. években	VIR	44
(22)	A büntetéssel sújtott, illetve intézkedéssel érintett vádlottak száma a 2022–2024. években	VIR	45
(23)	Az egyes büntetésekkel sújtott vádlottak száma a 2022–2024. években	VIR	46

Az ábra sorszáma	Az ábra címe	Forrása(i)	Oldalszám
(24)	A próbára bocsátások száma, valamint a jóvátételi munkát alkalmazó bírósági döntések száma a 2022–2024. években	VIR	47
(25)	Az elsőfokú bíróság érdemi határozata ellen bejelentett fellebbezések a 2015–2024. években	VIR	48
(26)	A váderedményesség a 2015–2024. években	VIR	50
(27)	A másodfellebbezéssel érintett vádlottak száma, és ezen belül az ügyészszégi fellebbezéssel érintett vádlottak száma a 2022–2024. években	VIR	51
(28)	Az ügyészség által hivatalból kezdeményezett perújítások számának alakulása a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	51
(29)	A fiatalokorúak ügyészének tevékenysége körében emelt vádak adatai a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	55
(30)	A feltételes ügyészi felfüggesztéssel és a közvetítői eljárásra utalással érintett fiatalokorú terheltek száma a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	56
(31)	A jogerős bírósági határozattal elbírált ügyekre és fiatalokorúakra vonatkozó főbb adatok a 2022–2024. években	VIR	60
(32)	A fiatalokorúakkal szemben kiszabott büntetések és intézkedések főbb adatai a 2022–2024. években	VIR	61
(33)	A közérdekvédelmi szakterület ügyforgalmi adatai a 2022–2024. években	MAKÖR	67
(34)	A közérdekvédelmi szakterület egyes érkezéseinek száma a 2022–2024. években	MAKÖR	68
(35)	A környezetvédelmi, természetvédelmi és állatvédelmi ügyekben tett érdemi közérdekvédelmi intézkedések száma a 2022–2024. években	MAKÖR	69
(36)	A szabálysértési és a közigazgatási elővezetések száma a 2022–2024. években	MAKÖR	71
(37)	A szabálysértési megszüntető határozatok és a tett intézkedések száma a 2022–2024. években	MAKÖR	72
(38)	A szabálysértési ügyekben benyújtott panaszok és perújítások száma a 2022–2024. években	MAKÖR	73
(39)	A perelhárító felhívások és civil felszólítások száma a 2022–2024. években	MAKÖR	75
(40)	Egyes bíróság előtti peres és nemperes eljárások száma a 2022–2024. években	MAKÖR	77
(41)	A cégjogi ügyészi fellépések száma a 2022–2024. években	MAKÖR	79
(42)	A kiemelt keresetek száma a 2022–2024. években	MAKÖR	79
(43)	A veszélyeztetettség megelőzése iránti intézkedések száma a 2022–2024. években	MAKÖR	82
(44)	A büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi szakterületen iktatott ügyek számának alakulása a 2022–2024. években	BV	83
(45)	Kártalanítási igény érdemi elbírálása tárgyában született elsőfokú bv. bírói határozatok száma a 2022–2024. években	BV	84
(46)	A büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi ügyészekhez érkezett panaszok, kérelmek és bejelentések számának alakulása a 2022–2024. években	BV	84

Az ábra sorszáma	Az ábra címe	Forrása(i)	Oldalszám
(47)	A főügyészségek büntetés-végrehajtási tárgyú panaszt, kérelmet, illetve bejelentést elutasító állásfoglalásai ellen érkezett felülvizsgálati kérelmek száma a 2022–2024. években	BV	85
(48)	A jogerős büntetés-végrehajtási bírói határozatok és az ügyész jelenlétével tartott meghallgatások, tárgyalások száma a 2022–2024. években	BV	86
(49)	A közérdekű munka végrehajtásával kapcsolatos érkezések és a szabadságvesztésre történő átváltoztatása érdekében benyújtott ügyészi indítványok száma a 2022–2024. években	BV	87
(50)	A büntetés-végrehajtási felügyeleti ügyészi vizsgálatok száma a 2022–2024. években	BV	88
(51)	A büntetés-végrehajtási felügyeleti ügyészi vizsgálatok alapján kezdeményezett eljárások száma a 2022–2024. években	BV	88
(52)	Az ügyészi felhívások és rendelkezések száma a 2022–2024. években	BV	89
(53)	Az ügyészséghez érkezett és az ügyészség által kibocsátott eljárási jogsegélykérelmek száma a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	103
(54)	Ügyészségi indítvány alapján kibocsátott európai és nemzetközi elfogatóparancsok száma, valamint átadási és kiadatási eljárásokban az ügyészség által tett indítványok száma a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	105
(55)	A külföldi hatóságoktól átvett és a külföldi hatóságoknak átadott büntetőeljárások száma a 2022–2024. években	BÜR/IIDR	106
(56)	A szabálysértési jogsegélyügyek száma a 2022–2024. években	MAKÖR	107
(57)	A magyar nemzeti szekció által intézett ügyek és az elektronikus formanyomtatványon (Art21HU) érkezett jelentések száma a 2022–2024. években	Eurojust	109
(58)	Az engedélyezett és betöltött ügyészi, alügyészi, ügyészségi fogalmazói és ügyészségi megbízotti létszám alakulása a 2024. évben	személyi nyilvántartás	111
(59)	Az ügyészek, alügyészek, ügyészségi fogalmazók számának és nemek szerinti arányának alakulása a 2022–2024. években	személyi nyilvántartás	112
(60)	Az ügyészek életkor szerinti megoszlása a 2024. évben	személyi nyilvántartás	112
(61)	A szolgálati viszony megszűnések okai a 2022–2024. években	személyi nyilvántartás	113

A táblázat sorszáma	A táblázat címe	Forrása(i)	Oldalszám
(1a)	Egyes regisztrált bűncselekmények száma a 2022–2024. években	ENyÜBS	9
(1b)	A kezdeményezett eljárások kapcsán rögzített cselekmények a 2022–2024. években	ENyÜBS	10
(1c)	Kezdeményezett eljárások kapcsán rögzített korrupciós cselekmények és regisztrált korrupciós bűncselekmények a 2020–2024. években	ENyÜBS	19
(2)	Egyes bűncselekmények fiatalokú elkövetőinek száma a 2022–2024. években	ENyÜBS	53
(3)	A szabadságvesztés végrehajtásához kapcsolódó fontosabb büntetés-végrehajtási bírói döntések adatai a 2022–2024. években	BV	86
(4)	A 2024. évi előirányzatok (ei.) bemutatása	GF	122
(5)	A 2024. évi előirányzat-változások bemutatása	GF	122
(6)	Egyes előirányzatok bemutatása	GF	123
(7)	Jelentősebb beruházások, felújítások pénzforgalmi finanszírozása a 2024. évben	GF	125

A forrásmegjelöléseknél alkalmazott rövidítések:

- BÜR/IIDR: büntetőjogi szakág ügyviteli rendszere, valamint az integrált irat- és dokumentumkezelő rendszer.
- BV: a büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi szakterület ügyviteli rendszeréből összeállított statisztikai adatok.
- ENyÜBS: egységes nyomozó hatósági és ügyészségi bűnügyi statisztika, az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program 2341 nyilvántartási számú adatgyűjtése.
- GF: a gazdasági szakterület által alkalmazott Forrás SQL könyvelési rendszerből készített VIII. Ügyészség fejezet 2024. évi éves költségvetési beszámolójából összeállított adatok.
- MAKÖR: közérdekvédelmi szakterület ügyviteli rendszere.
- VIR: Vádképviseleti Informatikai Rendszer, az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program 1523 nyilvántartási számú adatgyűjtése.

Az ENyÜBS a következő fogalmakat használja:

- Regisztrált bűncselekmény: a nyomozó hatóság, illetve az ügyészség meghatározott büntetőeljárási döntését követően rögzített és a rögzítés időpontjára elszámolt cselekmény.
- Regisztrált elkövető: a regisztrált bűncselekmény elkövetőjeként rögzített, a rögzítése időpontjára, az adott ügyben egyszer elszámolt személy.

- Bűncselekmény elkövetője: a regisztrált bűncselekmény elkövetőjeként rögzített, a rögzítése időpontjára, az adott ügyben regisztrált bűncselekmények számával egyezően (akár többször) elszámolt személy.
- Regisztrált sértett: a regisztrált bűncselekmény sértettjeként rögzített, a rögzítése időpontjára, az adott ügyben egyszer elszámolt személy.
- Bűncselekmény sértettje: a regisztrált bűncselekmény sértettjeként rögzített, a rögzítése időpontjára, az adott ügyben regisztrált bűncselekmények számával egyezően (akár többször) elszámolt személy.